

Carl Petersen

Fr. Wöldike's Forlagsboghandel.

Den sidste

Franklin-Expedition

med

„Fox", Capt. M'Clintock,

ved

Carl Petersen.

Tolk ved Pennys, Kanes og M'Clintocks Expeditioner.

Kjøbenhavn.

Fr. Wøldikes Forlagsboghandel.

1860.

Titelbladet trykt i Thieles Bogtrykkeri.

Kammerherre C. L. C. Irminger,

Orlogscapitain, Generaladjutant for Søetaten, Kgl. Jagtcapitain, Commandeur af Dannebrogsordenen og Dannebrogsmand, Ridder af St. Anna Ordenen, Commandeur af Sværdordenen, correspondeerende Medlem af det Kongl. Geographiske Selskab i London og det Keiserl. Geographiske Selskab i St. Petersborg,

hvis levende Interesse for Polarreiserne
stadig har viist sig i en virksom Velvillie mod Undertegnede,

tilegnes

denne Skildring af den sidste Franklin-Expedition, med hvilken Hr. Kammerherren allerførst bragte mig i Forbindelse, med ærbødig Høiagtelse og dyb Erkjendtlighed,

Hjelms Fyr 22/8 1860.

Carl Petersen.

Indhold.

Illustrationer.

*) Ikke „Ponds Bay", som paa nogle Aftryk urigtig anført.

Indledning.

Efter min Hjemkomst fra den sidste af de Polarreiser, som ogsaa her i Landet ere bleven fulgt med megen Opmærksomhed, har jeg saa ofte, efter Opfordring, maattet fremstille mig i offentlige og private Forsamlinger for at fortælle om Reisen med „Fox," og har tillige faaet saa mange Anmodninger om at udgive en Beskrivelse af denne Reise, at jeg endelig besluttede mig til at gjøre et Forsøg paa at nedskrive mine Erindringer fra den — noget udførligere, end de findes i de korte Notitser, som jeg for hver Dag paa hele Reisen indførte i min Dagbog uden nogen Tanke om, at de mulig senere skulde benyttes til en Reisebeskrivelse. Skjøndt jeg nu godt indseer, at den mig saaledes viste Opmærksomhed ingenlunde skyldes nogen personlig Interesse for mig, men kun den almindelige levende Interesse for Polarexpeditionerne og deres Resultater, som fortiden ogsaa hos os ere Gjenstand for talrige Foredrag og Skildringer, saa veed jeg dog tillige, at den forendeel hidrører fra den Omstændighed, at jeg var den eneste danske Deltager i denne Reise, og af denne Grund har jeg ikke troet at burde opgive Udgivelsen af disse Erindringer, uagtet Capt. M'Clintock nylig har givet en udførlig, engelsk Beretning*) om Reisen med Fox, en fortræffelig Bog, med hvilken mine Optegnelser aldrig kunne gjøre Fordring paa

*) »The voyage of the »Fox« in the arctic Seas« London 1859.

at maale sig, men som vel næppe vil blive saa tilgængelig for danske Læsere som disse. Ved under Nedskrivningen at jævnføre mine Erindringer med Capt. M'Clintocks Journal er jeg bleven mindet om adskillige Notitser, som jeg ellers vilde have glemt at meddele, og jeg har af denne Bog laant flere af de Billeder og Kaart, som min Forlægger har ladet omtegne og udføre til Brug ved Udgivelsen af disse Optegnelser; dette skylder jeg herved at meddele, saavelsom, at Hr. Cand. Wøldike efter min Anmodning har gjennemgaaet og tildeels videre udført mine Optegnelser, da jeg selv aldrig har været videre øvet i at føre Pennen.

At den Reise, om hvilken her er Tale, havde til Formaal at gjøre et allersidste Forsøg paa at skaffe Vished om den franklinske Expeditions endelige Skjæbne, er vel de Fleste bekjendt. Om Franklins Togt og om de talrige Forsøg, man har gjort for at finde Spor af hans Skibe og Mandskab, har Alverden hørt tale, saa jeg tør vel forudsætte en temmelig almindelig Kundskab derom hos Mange af dem, som mulig ville faae disse Optegnelser at læse, tilmed da vi paa Dansk have forskjellige Skildringer af de fleste af disse Forsøg, saasom i „Opdagelsen af Nordvestpassagen" (Kbhvn. 1858) og i mine „Erindringer fra Polarlandene" (Kbhvn. 1857).

Med nærværende Reise vil imidlertid, efter al Rimelighed, den lange Række af Polarexpeditioner være sluttet; jeg selv kan derhos ikke vente, at jeg oftere vil komme til at besøge disse nordlige Egne, ei heller, at jeg ved anden Leilighed vil komme tilbage til at skrive om disse Reiser. Af disse Hensyn har jeg troet, at det ikke vilde være upassende eller Læserne ukjært, om jeg indledte mine egne Optegnelser med en kortfattet, samlet Oversigt over de vigtigste af de foregaaende Reiser, der ligesom Franklins have staaet i Forbindelse med Nordvestpassagens Opdagelse. Til denne Oversigt, som Cand. Wøldike efter mit Ønske har samlet for mig, er benyttet — foruden de to ovenanførte Bøger — den fuldstændige Udsigt over disse Reiser, indtil 1829, som vi ogsaa have paa

Dansk, i Indledningen til „Capt. Sir J. Ross's anden Opdagelsesreise" (Kbhvn. 1837), saavelsom en kortfattet Skildring af alle Forsøgene paa at finde Franklins Expedition, udgivet i England kort efter Fox's Hjemkomst og senere oversat paa Tydsk (Hamb. 1859).

Med Ordet Nordvestpassagen menes en Søvei nordenom Amerika; og en saadan Forbindelse mellem Atlanterhavet og det stille Ocean have fornemmelig Engellænderne gjerne villet finde for derved om mulig at kunne forkorte de uhyre lange Reiser paa China og Ostindien, en Hensigt, man allerede tidligere havde forsøgt at opnaae ved Reiser gjennem Ishavet nordenfor Asien, hvor man ventede at finde en Nordostpassage, som man virkelig ogsaa langt om længe fandt, men som aldrig er bleven eller vil kunne blive til egenlig Lettelse for Seiladsen paa Indien og China. De ældste Forsøg paa at finde en Nordvestpassage skyldes John og Sebastian Cabot i de sidste Aar af det 15de Aarhundrede, faa Aar efter Amerikas Opdagelse ved Columbus. De Skatte, som Spanierne hentede fra den nye Verdensdeel, lokkede baade Franskmænd, Spaniere og Engellændere til gjentagne Forsøg paa at omseile Amerika mod Nord, hvorved St. Laurentsbugten og Kysten af Labrador blev opdaget. Martin Frobisher (1576—78) naaede Grønland; John Davis gjorde ligesom han tre Reiser (1585—87), paa hvilke han opdagede og undersøgte det Stræde, som bærer hans Navn. Henry Hudson gjorde fra 1607—11 fire forskjellige Polarreiser og opdagede Bugten, som har faaet hans Navn og igjen har givet Navn til det berømte Hudson Bay Compagnie. Paa to Reiser (1615—16) omseilede Bylot og Baffin den efter den Sidste opkaldte Bugt og opdagede tillige Lancastersundet. Fox og James gjorde (1620—31) forskjellige mindre vigtige Opdagelser i og ved Hudsonsbugten. Men allerede før Midten af det 17de Aarhundrede kom der en Standsning i disse Opdagelsesreiser; man havde lært saameget af det nordlige Amerikas Udseende at kjende, at man kunde danne sig et Begreb om, hvor vanskelig og upraktisk

en Nordvestpassage vilde være, og derfor opgav man for en Tid at søge videre efter den, hvorimod dristige Søfarende styrede deres Skibe mod Syd og gjorde Europa bekjendt med Sydhavets nye Verden af større og mindre Øer. En af disse Opdagere, den berømte Cook, forsøgte dog ogsaa, paa sin sidste Reise (1776), at finde Vei nordenom Amerika fra den vestlige Side af; et halvt Aarhundrede før var Beringsstrædet bleven opdaget af to i russisk Tjeneste staaende Danske, Bering og Spangenberg; gjennem dette Stræde trængte Cook et Stykke op mod Nord, men Isen drev ham snart tilbage. Ved Landreiser i det nordligste Amerika opdagede Hearne (1769—72) og Mackenzie (1789) de Floder, som endnu bære deres Navne. Men Krigsaarene i Slutningen af forrige og Begyndelsen af indeværende Aarhundrede gave Engellænderne andet at tage vare end at gaae paa Opdagelsesreiser. Først efter Krigens Slutning (1815) vaktes deres gamle Lyst paany, medens Russeren Romanzoff lod Kotzebue gjøre et Forsøg paa at omseile Amerika fra Beringsstrædet af (1815—18); Kotzebue opdagede det Sund, som fik Navn efter ham, men naaede ikke engang til Iscap. Alligevel bleve Engellænderne ved dette Forsøg betagne af Frygt for, at Russerne skulde komme dem i Forkjøbet, og der indtraf paa samme Tid en Omstændighed, som fremkaldte levende Forhaabninger om, at det nu ikke længere vilde vise sig som en Umulighed at passere det Ishav, som fra Land af var bleven seet nordfor Amerikas Fastland; mange Hvalfangere berettede nemlig om en usædvanlig Bevægelse i de gamle Ismasser og fortalte om, hvorledes utallige Dele af disse vare komne i Drift og nu opfyldte Atlanterhavet, hvorfra de udbredte Kulde og Fugtighed til alle de omliggende Lande. Nu, meente man, var Tiden kommen, til atter at søge efter Nordvestpassagen, for hvis Opdagelse Regeringen i England allerede i Midten af det 18de Aarhnndrede havde udsat en Belønnning af 20,000 Pund Sterling; i 1818 blev den samme Sum udsat paany.

Det første nye Forsøg paa at finde den formodede Gjennem-

fart gjordes i det samme Aar af Ross, men det løb meget uheldigt af; det lykkedes ham kun at finde det samme vestlige Indløb fra Baffinsbugten, som Bylot og Baffin allerede 1616 havde været inde i, nemlig Lancastersundet, og han kom til den Anskuelse, at dette Sund var fuldkommen lukket imod Vest. Ross blev strængt dadlet for sin frugtesløse Reise, fornemmelig da Parry, hvem han havde havt til Næstcommanderende, Aaret efter (i 1819) med Skibene Hecla og Griper løb ind igjennem Lancastersund og videre gjennem Barrowstrædet, som fik Navn efter Admiralitetssekreteren, John Barrow, den Mand, som ideligst og ivrigst havde opfordret Regeringen til at fremme Nordpolsexpeditionerne. Endnu længere mod Vest trængte Parry frem, ligetil Melvilleøen, den halve Vei til Beringsstrædet, og overvintrede ved Sydostkysten af denne Ø, medens ingen Anden tidligere havde vovet at tilbringe en Vinter saa høit oppe mod Nord. Efter Opdagelsen af talrige ubekjendte Kyster og Øer førte han det næste Aar (1820) begge sine Skibe lykkelig og vel tilbage til England. Denne Reise havde ført Opdagelserne et betydeligt Skridt fremad: men i en lang Række af Aar lykkedes det ikke noget Skib at naae til Melvilleøen. Parry selv gjorde tre nye Polarreiser og opdagede den store Melville-Halvø samt Fury & Hecla Strædet, men forliste Fregatten Fury paa den anden af disse i det af ham paa hans første Reise opdagede Prinds Regentens Indløb. Samtidig foretoges flere Reiser paa Amerikas Fastland, hvorved store Partier af dettes Nordkyst opdagedes og aflagdes paa Kaartene, saaledes af Franklin tilligemed Dr. Richardson i 1819—22 og af de Samme i 1825—27, medens Beechey gjorde lignende Forsøg tilsøes fra Beringsstrædet af i 1823 til 26. Men ingen af disse Mænd udrettede Noget, som kunde maale sig med Parry's Opdagelser paa hans første Reise. Man indsaae tillige, at der for Handelen ikke vilde være stort vundet ved en Nordvestpassage; thi om man end fandt et seilbart Løb nordenom Amerikas Fastland, kunde man dog ikke haabe at slippe heelt igjennem i den korte Tid af Aaret, som tilstæder Sei-

lads i disse nordlige Farvande; man maatte altid være forberedt paa at ligge Vinteren over i Isen, men derved vilde hele Fordelen ved den kortere Veilængde være tabt. Regeringen tilbagekaldte derfor den udlovede Belønning, efterat den i ti Aar forgjæves havde været udsat.

Man skulde nu have troet, at alle videre Forsøg vilde være standsede, da Regeringen lod Sagen falde; men i England er man saa vant til at see store Foretagender lykkelig udførte ved Privates Anstrængelser, netop da, naar det Offentlige opgiver dem som uudførlige. Det var nu ti Aar siden John Ross havde gjort sin uheldige Reise; han ønskede intet hellere end at gjenvinde den Anseelse, som han med eller uden egen Skyld havde tilsat paa denne Reise, og var overbeviist om, at han nu ved Hjælp af et Dampskib maatte kunne naae de Punkter, som laae mellem Grændserne for de senere Opdagelser. Ved privat Understøttelse lykkedes det ham endelig i det følgende Aar (1829) at faae udrustet en ny Expedition; men denne havde nær faaet et sørgeligt Udfald, da Maskineriet var saa slet, at Dampen næsten ikke kunde bruges; Skibet (Victory) frøs inde i Prinds Regentens Indløb og maatte forlades; kun ved Hjælp af den Proviant, som laae i Behold fra det forliste Fury, kunde Ross opholde sit og Mandskabets Liv, indtil han efter fire Aars Fraværelse var saa heldig at slippe hjem med en Hvalfanger, som førte det samme Skib, hvormed Ross havde gjort sin første Polarreise. Men under sit tvungne Ophold her havde han, især ved sin Brodersøn James Ross, gjort betydelige Opdagelser, som dog ikke naaede hen til de af Franklin og Andre undersøgte Egne af Fastlandet. Man havde i England opgivet ham, efterat Capt. Back forgjæves havde søgt at opspore ham ved at drage nedad den Store Fiskeflod, som efter ham fik Navnet Back River. Ross erhvervede ved denne Reise et berømt Navn, om han end hos Mange aldrig fik udslettet det ugunstige Indtryk af hans første Reise, men sin Hovedhensigt naaede han ikke: om Nordvestpassagen var til eller ikke, var endnu ligefuldt en Gaade, som Ingen havde løst.

Havde Englands Interesse for dette Spørgsmaal nu kun havt sin Grund i Begjærlighed efter Handelsfordele, saa vilde en nordlig Gjennemfart vistnok aldrig være bleven fundet, ja der vilde vel næppe være bleven gjort et eneste yderligere Forsøg paa at finde den; men Spørgsmaalet var paa en Maade blevet en Æressag for England, og Engellænderne med deres skarpe Forstand holde ikke af Gaader, som de ikke kunne løse; de blive ved at prøve og prøve — og tilsidst pleie de gjerne at faae Gaaden løst. Saaledes kunde de ikke heller lade dette Spørgsmaal henstaae ubesvaret, og der gjordes endnu af og til enkelte Opdagelsesreiser tillands til de endnu ubekjendte Dele af Fastlandet, saaledes af Dease og Simpson i 1839, men det varede adskillige Aar før Regeringen vilde udsende en Expedition tilsøes. Endelig kunde den dog ikke længer modstaae den gamle John Barrow's indtrængende Opfordringer, som understøttedes af mange andre vægtige Stemmer saavelsom af den offentlige Mening, og den franklinske Expedition blev udrustet til at afgaae i Mai 1845.

Denne bestod af de to prøvede Orlogsskibe Erebus og Terror, som begge havde beseilet det sydlige Ishav under den yngre Ross og nylig vare vendte hjem fra denne Reise. De vare svært bygte og bleve desuden forandrede til Skruedampere, med Maskiner paa 20 Hestes Kraft, som dog kun skulde bruges i Nødsfald, da Skibene ikke havde Rum til stort Kulforraad. De provianteredes fuldstændig paa 3 Aar (til Juli 1848) og førte 134 Mands Besætning, af hvilke 1 Mand hjemsendtes efter otte Dages Reise, og 4 andre vendte tilbage fra Grønland med det Transportskib, som havde ledsaget Expeditionen saa langt; den hele Besætnings Antal beløb sig saaledes egentlig kun til 129 Mand. Erebus førtes af Commodore Fitzjames, Terror af Capt. M'Crozier, men Overcommandoen betroedes til Sir John Franklin, hvis Navn skulde vinde en saa sørgelig Berømmelse ved dette Togt. — Franklins Navn var dog ingenlunde ubekjendt forinden han fik Anførselen over denne Expedition, en Ære, for hvilken han netop kunde takke

den Navnkundighed, han allerede havde erhvervet paa tidligere Opdagelsesreiser. Han havde været med paa Kjøbenhavns Rhed d. 2den April 1801 og ved Trafalgar (1805); efterat have tjent med Udmærkelse tilsøes, saavel i Krig som paa Opdagelsesreiser i Sydhavet og i det nordlige Ishav (1818) blev han Anfører for et Selskab, som fra Hudsonsbugten af tillands skulde undersøge Strækningerne mellem denne og Kobberminefloden og om mulig møde Parry; han naaede dog kun til Cap Alexander eller Turnagain (Vend om), og Selskabet led saa forfærdelig Nød paa denne Reise (1819—22), at man næppe skulde have ventet, han nogensinde oftere vilde vove sig ud i disse øde og uveisomme Egne, hvor hans Folk af Sult bragtes saa vidt, at de troede at maatte gribe til det sidste, gruelige Redningsmiddel — at mætte sig med Kjødet af en Kammerat; kun ved at bruge Magt opnaaede Franklin, at det blev ved eet Offer. Alligevel begav Franklin sig faa Aar efter ud paa en ny, lignende Reise længere vesterpaa mellem Cap Back og Mackenzieflodens Udløb (1825—27). Fra Mundingen af denne Flod trængte han ud i det aabne Polarhav og naaede den lille Garry Ø, hvor han heisede det engelske Flag, som han havde medbragt og som hans (første) Hustru havde syet til ham i sine sidste Timer og bedet ham føre til det yderste Punkt, han naaede paa sin dristige Reise. Franklin blev efter sin Hjemkomst fra disse Opdagelsesreiser ansat til Tjeneste paa den engelske Flaade i Middelhavet; senere var han fra 1835—43 Guvernør paa Van Diemens Land (ved Ny Holland), hvorfra han vendte tilbage til England forat overtage den ham tilbudte Overcommando paa dette Togt, som skulde blive hans sidste.

Franklins Instrux lød paa, at han skulde søge en Vei mod Sydvest til Beringsstrædet fra Barrowstrædet, hvilket ofte var bleven befaret efter Parry's første Reise. Det var nemlig fra dette Stræde at de ubekjendte Dele af Polarhavet begyndte. Hvor ringe Kjendskab man havde til disse Egne paa den Tid, da Franklin drog afsted, seer man bedst ved en Sammenligning mellem medfølgende lille Omrids (Nr, 2) og det mere omfattende Kaart

(Nr. 1), der giver en Oversigt over Polaregnene saaledes som de kjendtes for et Par Aar siden. — Det vil deraf sees, at Franklin kun kjendte lidt af Wellingtons-Kanalen mod Nord og Prinds Regentens Indløb mod Syd, men ikke havde Forestilling om Peels Sundet, som nu er bleven hædret med Franklins Navn, fordi han efter al Rimelighed har gjennemseilet det omtrent til det Punkt, hvor hans Skibe frøs inde for ikke mere at slippe løs. Dersom han, som man haabede, fandt Vei ned til det aabne Polarhav, som han selv tidligere havde seet beskylle Nordkysten af Amerikas Fastland, og fra dette til Beringsstrædet, skulde han søge Sandwichs Øerne for at vederqvæge sit Mandskab og derefter gaae tilbage til England, rundt Cap Horn.

Bugserede af en Damper og ledsagede af et Transportskib løb Erebus og Terror ud fra England d. 10de Mai 1845; 8 Dage efter forlod Bugseerdamperen dem, og d. 4de Juli naaede Expeditionen til Kronprindsens Eilænder ved Disco Bugten, midt paa Vestkysten af Grønland. Herfra hjemsendtes Transportskibet med Depescher og Breve, som tydede paa, at alt var vel indenborde; Franklin antog endog, at han vilde kunne holde sig med Proviant i fire Aar. I Melvillebugten, langt nordenfor Upernavik, bleve Skibene sete af en Hvalfanger, som berettede, at Franklin antog, hans Proviant vilde kunne holde ud i fem, ja tilnød i syv Aar, da han havde faaet skudt en Mængde Fugle, som han lod nedsalte, og meente, at han saaledes stadig vilde kunne forny sit Forraad. Sidst praiedes Skibene d. 26de Juli af „Prince of Wales" (Capt. Dannett) udfor Indseilingen til Lancastersund; Fitzjames og sex andre Officerer vare omhord hos ham, medens begge Skibene havde fortøiet ved et Isbjerg. Alt vel omborde. — Fra denne Dag af hørtes Intet fra eller om Expeditionen.

Det varede ikke længe, før bange Anelser greb flere af de Mænd, som havde virket for Udsendelsen af denne Expedition; men endnu i 1846 vilde Regeringen ikke lytte til nogen Opfordring om at sende Skibe ud at søge efter Franklin; først da den offent-

lige Stemme hævede sig stærkere i 1847, bestemtes der, at et saadant Togt skulde udrustes i 1848, hvis man indtil da intet havde hørt om Franklin; og da dette desværre blev Tilfældet, besluttede Regeringen sig til at udsende ikke færre end tre forskjellige Expeditioner, af hvilke den første allerede afgik den 31te Januar 1848 under Moore, som med Skibet Plover skulde gaae til Panama og derfra i Forening med Kellett paa Herald søge opad Beringsstrædet for om mulig at møde Franklin. De to Skibe havde det Uheld ikke at træffe hinanden før i Sommeren 1849, efterat Kellett havde gjort en forgjæves Tur til Beringsstrædet i 1848, og Moore maattet overvintre i Isen nordfor samme, indtil han i Mai 1848 fik sauget sig ud heraf. I Forening foretoge de nu adskillige Undersøgelser i Ishavet, og med Baade, under Ltnt. Pullen, lode de en Strækning af Nordvestkysten afsøge, men heller ikke her blev fundet Spor af de franklinske Skibes Besøg.

Allerede i 1847 var den 2den Expedition bleven forberedt; den skulde udføres tillands under Richardson og Rae og afgik fra Liverpool d. 25de Marts 1848 til Nordamerika; Richardson trængte frem til Mundingen af Mackenziefloden, hvor Franklin havde været i 1825, nedlagde et Forraad af Pemmican (tørret Kjød) ved Point Separation, gik østerpaa til Kobbermineflоden, og seilede i Baad langsmed Kysten lige til Cap Bathurst, som ligger midt imellem begge disse Floders Udløb, men fandt intet Spor af Franklins Skibe eller Folk; han maatte vende tilbage efter uhyre Besværligheder; Rae vilde i Sommeren 1849 undersøge Victoria- og Wollaston Landene, som Richardson allerede havde besøgt i 1826, men ogsaa han maatte, d. 23de August, vende tilbage med uforrettet Sag, uagtet han længe havde staaet i Hudsons Bay-Compagniets Tjeneste og derfor forstod sig godt paa at omgaaes Eskimoerne. Den 3die Expedition bestod af Enterprise og Investigator og førtes af den yngre Ross, som havde fulgt sin Farbroder, den ældre Ross, baade paa hans 1ste og 2den Reise og paa denne havde opdaget den magnetiske Pol eller det Punkt, mod hvilket

Compassets Magnetnaal nøiagtig vender sig, medens man tidligere havde antaget, at dette Punkt maatte falde sammen med Nordpolen. Skibene løb ud fra Themsen d. 12te Mai 1848, gik opad Baffinsbugten, naaede i September gjennem Lancastersundet til Nordostpynten af N.-Somerset, sydfor Barrowstrædet, frøs inde i Leopoldshavnen ved Prinds Regentens Indløb og saugedes først ud igjen i August 1849. hvorpaa de med ligesaa lidet Held som de to andre Expeditioner maatte vende tilbage til Hjemmet, hvor de ankom den 3die Novbr. 1849. Paa Investigator gjorde M'Clintock her sin første Polarreise som Lieutenant; ti Aar efter førte han som Capitain den sidste Nordpolsexpedition — lykkelig frem og tilbage.

Bekymret for de af Ross førte Skibes Skjæbne sendte Regeringen North Star (Capt. Saunders) ud efter dem med frisk Proviant; Saunders var dog ikke saa heldig at træffe dem, men maatte med sit Skib vintre i Isen et heelt Aar efter at Ross var sluppen hjem. Intet af de tre første store Forsøg havde saaledes skaffet noget at vide om Franklin, for hvem man blev mere og mere bekymret; Lady Jane Franklin, hans anden Hustru, havde allerede udlovet en Belønning af 1000 Pund Sterling for hans Frelse; d. 23de Marts 1849, altsaa inden man vidste, hvor frugtesløse de tre Expeditioner bleve, udsatte Regeringen ligeledes en Belønning, af 20,000 Pund, og Lady Franklin forhøiede den af hende udsatte Sum til det tredoppelte. Uheldigviis blev der ikke foretaget nogen Undersøgelse i den Egn, hvor det senere viste sig, at Franklins Følge maa være omkommet, nemlig Egnen omkring Mundingen af den Store Fiskeflod eller Back River, uagtet Dr. King, som havde ledsaget Capt. Back paa hans ovenomtalte Reise nedad denne Flod, fra først til sidst blev ved at drive paa, at Undersøgelserne skulde rettes henimod dette Punkt.

Med Erebus var en Doktor Goodsir gaaet ud som Underlæge; hans bekymrede Broder, der ligeledes var Læge, fulgte i 1849 med Hvalfangeren Capt. Penny paa en Reise i Baffinsbug-

ten og Lancastersundet forat søge efter de Forsvundne, men fandt aldeles intet Spor.

I 1850 udsendtes mange Skibe forat søge videre efter Franklin. Tidligst paa Aaret afgik de et Par Maaneder forud under Ross hjemkomne Skibe Enterprise og Investigator; Capt. Collinson paa Enterprise havde under sig Comd. M'Clure paa Investigator og skulde i Samling med ham gaae rundt Cap Horn til Beringsstrædet, hvorfra de skulde søge at bryde sig Vei til Melvilleøen. Enterprise som var den bedste Seiler, kom forud for Investigator til Beringsstrædet, men mødte saamegen Iis at Collinson maatte gaae tilbage og overvintre ved Kysten af China. M'Clure, som havde været Næstcommanderende hos Ross i de to foregaaende Aar, var heldig nok til at slippe gjennem Strædet i de sidste Dage af Juli; han traf her sammen med begge de Skibe, som i 1848—49 havde anstillet Undersøgelser i disse Farvande, nemlig Herald og Plover, hvilket sidste nu havde Ordre til at forblive som Depotskib i disse Farvande til Tjeneste for Collinsons, mulig ogsaa for Franklins Expedition, medens Herald skulde som snarest gaae til England. Efterat have fulgt Kysten til Cap Bathurst troede M'Clure at kunne styre lige op mod Melvilleøen, hvor han efter Ordre skulde, om mulig, træffe sammen med de andre Expeditioner, som i samme Aar afgik deels ad Lancastersund, deels fra Fastlandet. Det lykkedes ham virkelig ogsaa at finde et Sund mellem Banks Land, som han kaldte Barings Land, og det med Wollaston Land sammenhængende Prinds Alberts Land; og han haabede at slippe heelt igjennem dette Stræde, som han gav Navn efter Prindsen af Wales, men frøs inde i Strædet og maatte gaae samme Vei tilbage i det følgende Aar efter dog at have forvisset sig om, at det virkelig førte ud til Parry Sundet, som er en Fortsættelse af Barrowstrædet og Lancastersundet, saaat han d. 26de October 1850 virkelig havde opdaget en Nordvestpassage — som kun havde den Feil, at den ikke var til at passere. Han gik nu i den korte Sommer

1851 sønden og vesten om Banks Land, men naaede kun til Nordenden heraf, hvor han frøs inde i Mercy Bugten ligeoverfor Melvilleøen. Her laae hans Skib i pinligt Fangenskab hele Vinteren og den næste Sommer, ja endog den følgende Vinter; i April 1853 vilde han sende Halvdelen af sit Mandskab hjem overland for ikke at omkomme af Mangel; men i det yderste Øieblik blev han fundet af en Slædeexpedition under Lnt. Pim, der var udsendt fra Skibet Resolute, som under Capt. Kellett tilligemed Intrepid under M'Clintock havde tilbragt den sidste Vinter ligeoverfor, ved Sydostkysten af Melvilleøen, og var bleven underrettet om Investigators Indespærring ved en Beretning, som M'Clure selv havde efterladt paa en Klippe ved Kysten af denne Ø, hvorhen han i Foraaret 1852 havde gjort en Slædereise fra Mercybugten. Den paatænkte Hjemsendelse blev nu opgivet, men M'Clure saae sig nødt til at forlade sit gode Skib og flytte ombord med alle Sine paa de to andre Skibe, hvor han maatte udholde endnu een Vinter i Isen; i April 1854 førte han sit Mandskab over Isen til Beechey Øen, ved Indløbet til Wellingtons Kanalen, og herfra naaede han i Forening med fire andre forladte Skibes Besætninger, som alle optoges af tre til Hjælp udsendte Skibe, til Englands Kyst d. 28de September 1854 — altsaa efter en Fraværelse af over halvfemte Aar; — et af de samme tre Skibe havde allerede Aaret før bragt hans Lieutenant, Creswell, til England med den første Efterretning om Opdagelsen af Nordvestpassagen.

M'Clures Foresatte, Capt. Collinson, havde, som allerede fortalt, tilbragt Vinteren 1850—51 i Havnen ved Hong-Kong paa Chinas Kyst. D. 2den April 1851 løb han atter ud, gik igjennem Beringsstrædet, fulgte omtrent Investigators Spor fra det forrige Aar, forsøgte ligeledes forgjæves at trænge heelt igjennem Prindsen af Wales's Stræde og maatte gaae tilbage igjen ad samme Vei — faa Uger efterat M'Clure var gaaet tilbage og søndenom Banks Land; Collinson kom for seent til at naae op forbi dette Land og maatte vintre ved den sydlige Ende af Strædet. I 1852

styrede han Enterprise mod Sydost, mellem Wollaston Land og Fastlandet, gjennem Dease Strædet og overvintrede i Cambridge-bugten paa Wollaston Land, ligeoverfor Franklins Cap Turnagain („Vend om"), som ligger omtrent midt imellem Mundingen af Kobberminefloden og Store Fiskeflod. Herfra gjorde han i Foraaret 1853 en Slædereise sydost og østenom det med Wollaston Land sammenhængende Victorialand og trængte frem til Gateshead Øen, nordvest for Kong Williams Land, men fandt, at Dr. Rae allerede før ham havde naaet dette Punkt (August 1851). Han vendte nu tilbage til Entreprise og seilede atter mod Vest, passerede Mundingen af Mackenziefloden og overvintrede vestfor denne i Camden Bay indtil Juli 1854, hvorpaa han passerede Beringsstrædet og endelig naaede hjem til England i Foraaret 1855, uden at have opdaget noget om Franklin, skjøndt han naaede saa tæt til det Sted, hvor dennes Skibe rimeligviis endnu laae, og uden at have truffet sammen med nogen af de mange andre Expeditioner, uagtet hans udsendte Slædepartier flere Gange havde været ganske nær ved at træffe sammen med Folk fra Investigator.

Dette var saaledes den første og langvarigste af de i 1850 fra England udsendte Expeditioner; den næste i Rækken var den under Capt. Penny, som løb ud fra Aberdeen i Skotland d. 13de April s. A., og ankom d. 3die Juni til Upernavik, hvor jeg dengang var ansat i den kgl. grønlandske Handels Tjeneste. Capt. Penny, hvem jeg kjendte fra hans tidligere Hvalfangster, opfordrede mig til som Tolk at gaae med hans Expedition, som bestod af Skibene Lady Franklin og Sophia, der vare opkaldte efter Franklins Kone og hendes Niece (Miss Sophia Cracroft), ligesom i Haab om, at de derved skulde have lettere ved at finde Franklin. To Dage efter løb vi ud, men maatte ligge saalænge i Isen en halv Snes Mile nordfor Upernavik, at vi bleve indhentede af den 3die Expedition, som var afgaaet fra England den 5te Mai og bestod af Barkskibene Resolute og Assistance samt Skruedamperne Pioneer og Intrepid under Overcommando af Capt. Austin. Med

denne Eskadre kom vi nu i Flaade og fulgte snart efter den, snart lode vi den følge efter os. Faa Dage efter indtraf endnu en fjerde Expedition, bestaaende af Skonnerterne Prince Albert, Capt. Forsyth, som var udrustet og udsendt af Franklins Kone, og Felix, der førtes af den gamle Admiral Ross, som endnu havde Mod til at trodse en Polarreises Besværligheder; han havde en lille Jagt paa Slæb, som hed Mary og skulde være Proviantskib. Udfor Lancastersundet traf vi en af Kjøbmand Grinnell i New York udsendt Expedition, som ligeledes var gaaet ud forat søge efter Franklin; det var Skonnerterne Advance og Rescue under Ltnt. de Haven. Inde i Sundet mødte vi endelig North Star, som forrige Aar var afgaaet med Hjælp til James Ross; den havde som ovenfor fortalt, ikke truffet ham, og havde maattet overvintre ved Wolstenholme Sund; efterat have erfaret, at Ross allerede i 1849 var gaaet hjem fra Leopolds Harbour, var Capt. Saunders nu selv paa Hjemveien.

Vi vare nu elleve Skibe sammen i Barrowstrædet ved Indløbet til Wellingtonskanalen, udfor Beechey Øen og Cap Riley. Her fandt Capitainen paa Advance, Erasmus Ommaney, d. 23de August de første Spor af Franklin, det vil sige Levninger, som tydede paa, at hans Mandskab havde ligget i Vinterqvarteer paa dette Sted. Vi selv opdagede lignende Levninger lidt nordligere, oppe ved Cap Spencer. Saasnart Capt. Forsyth hørte herom, afgik han strax Dagen efter tilbage til England og bragte Lady Franklin den første Efterretning om hendes Mand.

D. 27de August foretoge vi i Forening med Amerikanerne og Ross en Undersøgelse af Beechey Øen, hvor vi atter fandt en Mængde Levninger fra Franklins Vinterophold, en Varde, som dog ikke indeholdt nogen Efterretning, samt tre Ligtræer med Navnene paa tre af Franklins Folk, som vare døde og begravne her i Vinteren 1846. I Forening med Capt. Austin, hvem Penny havde underrettet om sit Held, fortsattes Undersøgelsen den 28de, uden at føre til videre. Ei heller udrettedes der noget ved de for-

skjellige Forsøg, som vi gjorde paa at trænge opad Wellingtonskanalen eller henimod Melvilleøen. Alle Skibene maatte overvintre, temmelig nær ved hverandre; vi selv laae saaledes tilligemed „Felix“ i Assistance Harbour paa Sydenden af Cornwallis Land, medens Jagten Mary var halet paa Land ved Beechey Øen, forat tjene som Proviantskib; Austins fire Skibe vintrede lidt vestligere ved Griffiths Øen, medens de to Amerikanere søgte at slippe tilbage til New York, hvilket dog ikke lykkedes dem før i det følgende Efteraar (1851), efterat de havde vintret i Pakisen og gjennemgaaet mange Farer ved Isbrudet om Sommeren.

I Foraaret udførte vi flere kortere og længere Reiser med Baade og Slæder; Slædepartierne naaede allervidest omkring, hvilket fornemmelig skyldtes den fortrinlige Indretning, de havde faaet efter Anvisning af M'Clintock, der allerede paa sin forrige Reise (1848—49 med James Ross) havde givet sig meget af med Forbedringer i Slædefarten; han var nu atter med, paa Assistance, og gjorde selv i dette Foraar den længste af Reiserne, nemlig heelt hen til Melvilleøen, hvor han nedlagde en Beretning om sit Besøg, hvilken Aaret efter blev funden der af M'Clure paa hans Slædereise derover fra Mercy Bugten. Capt. Ommaney gik sydpaa og sendte en af sine Lieutenanter nedad Peels Sund, det samme som nu kaldes Franklins Kanal, fordi Franklin rimeligviis gjorde sin sidste Reise herigjennem; selv undersøgte Ommaney den dybe Bugt paa Vestkysten af Prindsen af Wales Land, medens Ltnt. Sherard Osborn gik endnu sydligere og naaede til kun en 14 Mile fra Endepunktet for en Reise, som samtidig foretoges af Wynniatt fra Investigator langsmed Nordkysten af Prinds Alberts Land. Fra Penny's Skibe gjorde vi et Par Reiser opad Wellingtonskanalen med Slæder og Hundeslæder, som jeg selv havde tilveiebragt, men Veiret og aabent Vande hindrede os i at naae ret langt. Vi begyndte da i Juli Maaned vor Tilbagereise og naaede England i September; de andre Skibe under Austin og Ross naaede ligeledes Hjemmet i October. Udbyttet af alle disse Togter var saaledes

kun ringe, hvad Opdagelsen af Franklins Skjæbne angaaer; men Kundskaben om Lande og Vande i disse nordlige Egne var bleven betydelig udvidet. Endnu eet Forsøg foretoges i 1850, nemlig en Reise med Plover's Baade, som Comd. Pullen førte ud fra Mundingen af Mackenziefloden, men som kun naaede et lille Stykke mod Øst til Cap Bathurst, hvor Isen standsede al videre Fremgang, og denne Reise bragte intet Udbytte.

I Aaret 1851 udsendtes kun to Togter; det ene udførtes med Baade under Dr. Rae, som fik undersøgt hele Sydkysten af Wollaston Land og Victoria Land fra Vest til Øst, hvor han maatte vende om ved Gateshead Øen, det Punkt, hvortil Collinson kom to Aar senere, og som laae ligeoverfor det Sted, hvor Franklins Skibe, som vi senere have faaet at vide, vare indefrusne allerede i 1846—48; men Rae fandt ingen Spor af Franklin paa denne Reise. — Det andet Togt i 1851 foretoges fra England af med Skibet „Prince Albert", som atter var udrustet af Franklins Kone og dennegang førtes af Capt. Kennedy; han bereiste de allerede af Austin og Penny undersøgte Egne, frøs inde sydfor Leopolds Harbour ved Prinds Regentens Indløb og opdagede Bellot-Strædet, som adskiller Nord Somerset fra Boothia, der bærer Navn efter den rige Kjøbmand, Felix Booth, som i 1829 satte den ældre Ross istand til at udføre sin store Opdagelsesreise og til Løn derfor blev adlet. Kennedy maatte i Sommeren derefter vende hjem med iøvrigt uforrettet Sag.

I Aaret 1852 foranledigedes Regeringen ved Lady Franklins og mange anseete Mænds Forestillinger til atter at gjøre et storartet Forsøg paa at opdage Franklin; et Brev til Admiralitetet fra Mr. Creswell, som levede i stor Bekymring for sin Søn, der var Lieutenant paa Investigator, bevirkede, at Expeditionen tillige fik Ordre at søge efter Collinsons og M'Clures Skibe, der havde været borte siden 1850. Overcommandoen betroedes Sir E. Belcher paa Assistance, der denne Gang, ligesom i 1850—51 under Austin, ledsagedes af Pioneer (Osborn), Resolute (Kellett, tid-

ligere paa Herald) og Intrepid (M'Clintock). Disse fire gode Skibe løb ud d. 21de April 1852 i Forening med North Star (Capt. Pullen); ved Beechey Øen blev dette sidste liggende som Depotskib, medens Assistance og Pioneer gik opad Wellingtons Kanalen, nordenfor hvilken man endnu indbildte sig at skulle finde Franklin indefrussen i Polarhavet; Resolute og Intrepid søgte derimod henad Melvilleøen til for om mulig at bringe Hjælp til Expeditionen fra 1850. I Begyndelsen fandtes ingen Spor af denne, men da Skibene vare indefrusne om Efteraaret et lille Stykke østfor Melvilleøen, lykkedes det et Slædeparti at opdage den Beretning, M'Clure havde efterladt om sit Besøg paa Øen sidst i April s. A. Det var nu for seent paa Aaret at reise over Parry Sundet til Mercybugten, og M'Clure maatte saaledes endnu hele Vinteren igjennem forblive uvidende om, at Hjælpen var ham saa nær. I Foraaret udsendte de to Skibe to Slædepartier, af hvilke det ene, under M'Clintock, drog langt forbi Melvilleøen mod Nordvest og omgik hele den betydelige Prince Patricks Ø i det forgjæves Haab, at Investigator mulig skulde være kommen ud ad denne Kant til; det andet Parti, under Ltnt. Pim, var derimod — som ovenfor meddeelt — saa heldigt at træffe Investigator i det yderste Øieblik, før Besætningen skulde opløses. Vi hørte ligeledes, at M'Clure nu med sine Folk blev indqvarteret paa Kelletts og M'Clintocks Skibe, efterat have opgivet Investigator i Mercybugten; kort efter afgik Ltnt. Creswell til Beechey Øen med Depescher og vendte herfra tilbage til England med Damperen Phoenix (Capt. Inglefield), som i det samme Aar var bleven udsendt til Hjælp for Belchers Expedition; den 7de October 1853 naaede han London lykkelig og vel med sin store Nyhed om Nordvestpassagens Opdagelse. Hans Kammerater maatte desværre opgive Haabet om at slippe hjem i dette Aar; de to Skibe fik næsten ikke aabent Vande i Sommerens Løb og maatte overvintre fra 1853 til 54 i Pakisen, nordfor Prindsen af Wales's Land, hvorfra de dog havde Haab om at komme i Drift østpaa tidlig i det følgende Aar;

men ogsaa dette Haab skuffedes. Efterat M'Clure med sine Folk havde begivet sig over Isen til Beechey Øen i April 1854, medens Kellett ved Slædepartier til Mercybugten og Prindsen af Wales's Stræde havde faaet den første Underretning om Enterprise (fra 1852) og hver Dag ventede at slippe løs af Isen, befalede Sir Belcher, at Kellett og M'Clintock skulde forlade deres Skibe og føre deres Mandskab til Beechey Øen, hvor han selv ligeledes kort efter indtraf med sine Folk fra Assistance og Pioneer. Han havde tilbragt Vinteren 1852—53 ved Nordvestpynten af Grinnell Øen, nordfor Wellington Kanalen, og havde udsendt Slædepartier, af hvilke et i 1853 naaede ned til Kelletts Station ved Melville-øen og bragte fra ham Bud tilbage om Opdagelsen af Investigator, medens de andre gjorde betydelige Opdagelser paa de nordlige Kyster af Bathurst Land, Grinnell Øen etc. Nu søgte han et Stykke sydpaa og traf sammen med Comd. Pullen, som var gaaet opad Wellington Kanalen i en Baad fra det endnu ved Beechey Øen liggende North Star; ham gav han Ordre til at standse Resolute og Intrepid, hvis de skulde komme til Beechey Øen, da han formodentlig ikke vilde overlade dem alene den Ære at bringe Budskab hjem om Nordvestpassagen. Derefter gav han sig saa gode Stunder i Midten af Wellingtons Kanalen, at han frøs inde en halv Snees Mile nordfor Beechey Øen. I Foraaret 1854 var han dog bleven saa kjed af denne Indespærring, at han opgav og forlod begge sine Skibe, sidst i August — netop som der var bedst Udsigt til at slippe ud, og indfandt sig med sit Mandskab paa Beechey Øen, hvor han samledes med de tre andre forladte Skibes Besætninger, og fordelte nu Folkene paa North Star og Phoenix, som i samme Øieblik paany var ankommet fra England tilligemed et Transportskib, Talbot, paa hvilket ogsaa en Deel af Mandskabet blev anbragt. Den 28de Septbr. naaede Belcher hjem uden et eneste af de 4 stolte Skibe, han havde ført ud; han blev stillet for en Krigsret — og frifundet for videre Tiltale. Om

Franklins Skjæbne havde dette Togt aldeles intet oplyst, men det havde dog bidraget til at frelse Investigators Besætning.

Vi have endnu kun at omtale een Expedition til, som udsendtes i 1852. Med Lady Franklins eget Skib, Isabel, gik Capt. Inglefield ud d. 10de Juli, trængte nordligst op i Baffinsbugten, undersøgte Hval Sund og Smiths Sund og fik oplyst, at Franklin ikke kunde have været i disse Farvande. Den 7de Septbr. naaede han, paa Tilbageveien, Beechey Øen, hvor Pullen laae med North Star, og vendte derefter tilbage til England med de første Efterretninger om Belchers fire Skibe.

I 1853 udrustede Lady Franklin paany sit Skib Isabel til et Togt, som var bestemt til under Kennedy at udføres gjennem Beringsstrædet; Skibet løb ud i April men naaede kun til Sydamerika, hvor Capitainen, medens han laae ved Valparaiso, maatte opgive Reisen paagrund af Uenigheder ombord — I det samme Foraar gjorde Maguire, som med Plover havde overvintret tæt ved Cap Barrow, en kort Slædereise langsmed Kysten østerpaa, uden at opdage andet end Spor af Collinsons Reise i 1851. — Fra England udsendtes i Mai Cpt. Inglefield med Damperen Phoenix og Transportskibet Breadalbane forat proviantere Belcher; med ham fulgte den franske Søofficeer Ltnt. Bellot, som allerede i 1851 havde ledsaget Kennedy, af Interesse for Franklins Skjæbne. Først i August slap Inglefield igjennem Lancastersundets Ismasser og erfoer nu ved Beechey Øen, hvorledes Investigator var bleven opdaget; han trængte et Stykke op i Wellingtonskanalen for at søge Belcher, men mistede Breadalbane, som blev gjennemskaaret af Isen og sank. Ltnt. Bellot omkom samtidig ved en ulykkelig Hændelse, og Inglefield vendte strax tilbage til England medhavende Ltnt. Creswell, som i de samme Dage var ankommen over Isen til Beechey Øen med M'Clures Depescher. — Endelig blev der ogsaa fra Amerika gjort et Forsøg i 1853, idet Grinnell i New York udrustede sit Skib Advance, som havde gjort den uheldige Reise under de Haven i 1850—51.

Han overlod det nu til Dr. Kane, som havde været med paa den forrige Reise, og denne løb ud den 31te Mai fra New York og ankom den 20de Juli til Upernavik, hvor jeg atter havde opholdt mig et Aarstid efter min Tilbagekomst fra Penny's Reise. Paa hans Anmodning gik jeg med ham som Tolk og Slædefører. Dette blev en uheldig Reise, langvarig og uden Udbytte. Vi gik nordpaa gjennem Smiths Sund, hvor Inglefield havde været i 1852, og hvor vi frøs inde i Begyndelsen af September. Næste Foraar udførte vi adskillige Slædereiser nordpaa uden at gjøre store Opdagelser. Et Forsøg, jeg gjorde, paa at føre en Deel af Mandskabet ned til vore Kolonier med en Trækslæde, mislykkedes ogsaa; vi maatte være glade ved i December at naae tilbage ombord. I Mai 1855 opgav Dr. Kane sit Skib, og vi forlode det med to Baade og Slæder, og naaede efter mange Besværligheder til Upernavik d. 5te August, seilede med den danske Brig Mariane til Godhavn og traf her de to amerikanske Skibe Arctic og Release under Hartstein, som den amerikanske Regering havde udsendt i den Hensigt at redde Dr. Kane, hvilket saaledes lykkedes dem; men Advance var tabt, og Kane havde kun opdaget et Polarhav nordenfor Grønland, som rimeligviis ikke er til, medens Reisen aldeles intet havde oplyst om de franklinske Skibe.

I 1854 træffe vi kun to Expeditioner, af hvilke den første udsendtes tillands af Hudsons Bay Compagniet, egentlig kun for at undersøge den Boothiske Tange; den førtes af Dr. Rae, som allerede i 1853 havde forberedet sin Reise ved at begive sig til Repulse Bugten, lige under Polarkredsen, sydfor Melville Halvøen; her havde han allerede tidligere overvintret 1846—47, inden han foretog sin store Reise i Foraaret 1847, paa hvilken han naaede op til den brede Tange, som forener Boothia med Fastlandet, og senere til Nordvestenden af Melville Halvøen tæt op ved Fury & Hecla Strædet. — Tidlig i Foraaret 1854 brød han op fra Repulse Bugten, naaede Castor og Pollux Floden sidst i April, og d. 6te Mai Kysten lige østfor Kong Williams Land; i Juli kom

han tilbage til Repulse Bugten og tilstillede herfra Admiralitetet Underretning om den vigtige Opdagelse, han havde gjort. En Eskimo havde nemlig underveis fortalt ham, at der fire Aar tidligere var omkommen et Antal hvide Mænd længere vesterpaa, deels paa Fastlandet, deels paa en Ø udfor den store (Fiske) Flod. Andre Eskimoer fortalte, at disse hvide Mænd først vare blevne sete i et Antal af henved 40 paa Kong Williams Land med en Baad og Slæder; senere paa Sommeren havde man fundet nogle og tredive af deres Lig samt nogle Grave paa Fastlandet og fem Lig paa en Ø ved Mündingen af Fiskefloden. Eskimoerne antoge, at de vare døde af Sult efter forgjæves at have prøvet paa at friste Livet ved hverandres Kjød. Af Eskimoerne kjøbte Dr. Rae en Mængde af deres Efterladenskaber, hvoriblandt Sølvtøi med Franklins og flere af hans Officerers Navne, og medbragte disse Sager til England i October 1854; nu havde man altsaa nogen Underretning om det franklinske Togts Skjæbne, men om saare meget var man endnu ganske uvidende. — Den 2den Reise i 1854 foretoges af Capt. Inglefield med Damperen Phoenix, som han allerede i det forrige Aar havde gjort en Reise med til Beechey Øen; dennegang havde han Transportskibet Talbot med sig istedetfor det, forrige Aar, sunkne Breadalbane; han skulde understøtte Belchers og, om mulig ogsaa, Collinsons Skibe. Til Beechey Øen ankom han samme Dag, som North Star skulde begynde Hjemreisen med de 5 forladte Skibes Besætninger. Efter Collinson fandt Belcher det aldeles urigtigt at opholde sig, og Inglefield tog da de fem Skibes Førere, Belcher, Kellett, Osborn, M'Clintock og M'Clure ombord og vendte hjem i Følge med North Star og Talbot. Han naaede England inden October med hele sit talrige Følge. — Det uheldige Udfald af Belchers kostbare Togt vakte megen Uvillie i England, som til samme Tid var indviklet i den russiske Krig. Krigsretten undersøgte M'Clures Forhold og tilkjendte ham en hæderlig Frifindelse, hvorhos Regeringen tilstod ham og hans Mandskab Halvdelen af de for Nordvestpassagens

Opdagelse tidligere udsatte 20,000 Pund, medens Dr. Rae for sine hjembragte Oplysninger ligeledes erholdt Halvdelen af den Sum, som i 1849 var udsat for Franklins og hans Følges Redning.

I 1855 høre vi kun om to nye Forsøg, af hvilke det første udgik fra Amerika, hvorfra, som jeg allerede har fortalt, Lnt. Hartstein drog ud med Arctic og Release forat opsøge Dr. Kane, hvem han endelig i September traf ved Godhavn, hvorpaa han bragte ham og hans forladte Skibs Besætning tilbage til New York; Kane havde sat sin Helbred til og døde snart efter sin Hjemkomst, i Havana. — Det andet Forsøg gjordes af Hudson Bay Compagniet, der ligeledes havde udrustet den Expedition, som Rae førte i det forrige Aar. — Denne Gang afslog Rae at gaae med, og Førelsen overdroges derfor til Hovedfactoren Anderson, som med tre Birkebarkskanoer og 18 Mand drog ud fra Store Slave Sø d. 22de Juni og fulgte Løbet af Store Fiske Flod til Øen Montreal i Flodens Munding. Han naaede ikke til Kong Williams Land, da hans Kanoer bleve ubrugelige, og traf kun faa Levninger fra Franklins Mandskab, mest Værktøi og Spaaner af Skibstømmer; han havde ingen Tolk og kunde derfor kun indhente faa Oplysninger blandt Eskimoerne. — Efterretningen herom naaede England i Begyndelsen af 1856, og nu vare Meningerne meget deelte angaaende, hvorvidt der skulde foretages yderligere Forsøg eller ei. Lady Franklin bad allerede i April 1856 Admiralitetet at lade foretage endnu en Undersøgelse; efter ikke at have faaet Svar paa sin Anmodning rettede hun atter i Juli samme Aar en meget indtrængende Opfordring til Admiralitetet om at udsende en sidste Expedition, hvilket var saameget rimeligere, som man nu vidste med Bestemthed, hvor man skulde søge, paa en ganske ringe Strækning, og Bekostningen tillige vilde være ubetydelig, da Regeringen havde liggende store Forraad af Proviant o. s. v. til et saadant Togt, hvorhos der laae et Skib klart med fuld Udrustning til en Polarreise, et Skib, som aldrig kunde faae en mere passende Anvendelse. Det var Resolute, som Kellett havde maattet forlade

i 1854, men som var drevet ud i Baffinsbugten, hvor en amerikansk Hvalfanger havde opbragt det og ført det til de Forenede Stater. Regeringen der havde kjøbt det, repareret og udstyret det paa det prægtigste og derpaa sendt det som Foræring til den engelske Regering, en Høflighed, som Engellænderne næsten skammede sig over at modtage. Samtidig med Lady Franklin havde Sir Roderick Murchison, det kgl. geografiske Selskabs Præsident, paa egne og mangfoldige andre høitstaaende Mænds Vegne indgivet en Forestilling til Lord Palmerston om dog endelig at lade et Skib afgaae til Mundingen af Fiskefloden, hvor det rimeligviis vilde være let at naae hen, enten ad den østlige eller den vestlige Vei. Lady Franklin beraabte sig paa denne Opfordring og beklagede sig med Rette over den lange Tid, Admiralitetet havde ladet hende vente paa Svar, da hun derved var bleven hindret i at udsende et Skib paa sin egen Bekostning, hvilket hun ellers vilde have grebet til; hun bad derfor endnu indstændigere, at man dog vilde gjøre Alvor af Sagen, som ingen Opsættelse taalte. Men uagtet Lord Palmerston, der var Førsteminister, gjerne vilde gaae ind paa dette Andragende, kunde han dog ikke sætte Sagen igjennem, da den nedsatte Commission erklærede det for uforsvarligt at vove flere Menneskeliv paa et saa haabløst Foretagende. Lady Franklin maatte vente paa Svar lige til April 1857 — og modtog da et ubetinget Afslag. Men nu spildte hun ingen Tid; ihvad det skulde koste, maatte hun have et Skib afsted, og for fjerde Gang udrustede hun selv en Expedition. Hun bad d. 18de April den fra sine tre tidligere Polarreiser hæderlig bekjendte M'Clintock at føre Expeditionen, og da han strax var villig dertil, kunde han allerede d. 23de telegrafere til ham i Dublin, at han havde faaet Permission, at hun havde kjøbt den lille Skruedamper Fox, og at dens Ombygning strax vilde blive begyndt, saa den kunde være seilfærdig inden d. 1ste Juli.

Første Capitel.

Hvorledes jeg kom til at gjøre Reisen med; — Kjøbenhavn til Aberdeen. — „Fox“ og dens Besætning; — Afreise den 1ste Juli 1857. — Nordhavet — Livet ombord — Cap Farvel — Fredrikshaab — Discobugten — Upernavik — Melvillebugten. — Isfjelde; Ferskt Vand; Sælhunde: Grunden til deres Magerhed. — Pakisen — Udsigter til at maatte tilbringe hele Vinteren i Isen.

Det er Reisen med „Fox“, om hvilken jeg i de følgende Blade skal meddele en Beretning; men forinden jeg begynder paa Fortællingen om denne Reise, maa jeg først gjøre Rede for, hvorledes jeg kom til at deltage i den. Som allerede fortalt, havde jeg ledsaget Penny i 1850—51 og senere Dr. Kane i 1853 til 55 som Tolk paa deres Expeditioner. Hjemkommen til Danmark efter den sidste, besværlige, Reise var jeg Aaret efter, i 1856, gaaet med en Grønlandsfarer som „bekjendt Mand;“ Skibet naaede vel til Grønland men kunde ikke gjøre Tilbagereisen, da det var saa gammelt og utæt, at det maatte lægges op ved Fredrikshaab. Jeg maatte saaledes ufrivillig tilbringe en Vinter i Grønland langt fra min Familie, som allerede i nogle Aar havde boet tæt ved Kjøbenhavn, og fra hvilken jeg nylig havde været skilt i to lange Aar. Først i Foraaret 1857 slap jeg tilbage med Skibet „Nordlyset“ og ankom paa Kjøbenhavns Rhed Mandagen d. 15de Juni. Da jeg Dagen efter kom ombord efter mit Tøi, havde Capitainen Bud til mig fra Hr. Kammerherre Irminger med Anmodning om, at jeg vilde komme til ham den følgende Dag. Da jeg nu om Onsdagen indfandt mig hos Kammerherren, fortalte han mig, at han havde faaet Brev fra Sir Roderick Murchison i London med Anmodning om at opfordre mig, hvem han kjendte fra de tidligere Expedi-

tioner, til at gaae med som Tolk paa det forestaaende Togt. Kmrh. Irminger havde i nogen Tid forgjæves forhørt sig om mig i Kjøbenhavn og var nu meget glad ved saa uformodet at see mig komme tilbage; kun var han ikke sikker paa, om det ikke maaskee allerede var bagefter; men hvis jeg var villig til at gaae med, vilde han strax skrive og lade Sir R. Murchison det vide. Da jeg hørte, at Capitain M'Clintock skulde føre Expeditionen, besluttede jeg mig strax til at gaae med. Vilkaarene bestemte jeg til de samme som paa mine to forrige Ture, foruden fri Over- og Hjemreise og 30 Rdlr. maanedlig til min Familie, saalænge jeg var fraværende. Kmrh. I. vilde samme Dag telegrafere til London og haabede at kunne bringe mig Svar om Lørdagen. Det slog ogsaa til: Lørdag Aften Kl. 9 traf han mig i Artillerielevernes Have ved det faste Batteri paa Amager, hvor jeg besøgte min Søn. Svaret lød: „Lad Mr. Petersen komme pr. Jernbane; vi betale alt." — Vi skrev nu den 20de, og Skibet var bestemt til at afgaae fra Aberdeen den 27de; der var altsaa ingen Tid at give bort, og jeg maatte beslutte mig til at afreise fra Kbhvn. allerede næste Aften, Søndag d. 21de, ikke engang en Uge efter min Hjemkomst fra Grønland, saa jeg fik knap sagt hverken Goddag eller Farvel til Slægt og Venner. Søndag Aften afgik jeg pr. Jernbane, ledsaget til Valby Station af Kmrh. I., og nu gik det videre Nat og Dag itræk. Kun i Lille, i Frankrig, fik jeg en Nats Søvn, som jeg høilig trængte til, da det varme Sommerveir næsten ikke var til at udholde for mig, der saa nylig var kommen fra det kolde Grønland. — Torsdag Aften d. 25de naaede jeg London Kl. 11; næste Formiddag gik jeg til Sir R. Murchison, til hvem jeg havde Brev fra Kmrh. I. Efter Frokost førte han mig til Admiralitetet og forestillede mig for Sekreteren, Capt. Washington, som forærede mig nogle Kaart over de nordlige Regioner. Om Aftenen Kl. 8 forlod jeg London og naaede Aberdeen Fredag Eftermiddag. Jeg blev meget venskabelig modtaget af Capitain M'Clintock og mine tilkommende Reisekammerater saavelsom af Lady Franklin, som var

Fr. Wøldikes Forlag

„Fox"

tilstede forat tage Afsked med Expeditionen. Paa Skibet havde man endnu travlt med at lade og stuve Lasten, saa jeg var kommen i god Tid. Heldigviis fik jeg derved Leilighed til at forsyne mig lidt til min Reise, hvilket jeg slet ikke havde kunnet naae inden min Afreise fra Kjøbenhavn. Skibet kunde nemlig først blive seilfærdigt paa fire Dage til, og jeg kunde nu i Ro og Mag gjøre mig bekjendt med dets Indretning og blive lidt hjemme derombord.

„Fox" var Skibets Navn; det var en tremastet Dampskonnert med Skrue og havde hidtil været en Lystyacht, som tilhørte Sir R. Sutton; denne havde kun brugt den paa en Lystreise til Norge og var nylig død; Lady Franklin havde da kjøbt den for 2000 Pund Sterling og derefter ladet den betydelig forandre i Aberdeen. Her var den bleven fortømret og havde faaet tredoppelt Forhudning forat kunne staae Isen imod; indvendig var den bleven forsynet med stærkt Krydstømmer og Jernafstivning baade paalangs og paakryds. Messingskruen var ombyttet med en svær Jernskrue, og hele Boven var skærpet med Jern, saa den lignede en uhyre Jernkile. Den var kun 70 danske Commercelæster drægtig, men det indskrænkede Rum var benyttet paa bedste Maade og beqvemt indrettet. Den var paa en Vare provianteret for 28 Maaneder og havde foruden de nødvendige Levnetsmidler mange henkogte Grøntsager o. s. v. ombord, blandt andet over 6000 Pd. Pemmican eller tørret Kjød, som var skaaret i tynde Skiver, tørret, stødt og blandet med Fedt og derefter pakket i Blikdaaser paa omtrent 40 Pd. Forøvrigt var Skibet forsynet med Isredskaber, Materialier til Vintertag, Vinterdragter, ypperlige Kaart og Instrumenter o. s. v. „Fox" var indtegnet i den kgl. Harwich Yacht Club, hvis Flag den førte, og Capitain M'Clintock blev for denne Reise optaget som Medlem af den kgl. Victoria Yacht Club saavelsom af den kgl. Yacht Flotille, til hvilken Skibet havde hørt, medens det eiedes af Baron Sutton. — Fox var saaledes paa en Maade et kongeligt Skib og havde samme Rettigheder som en Orlogsmand, ligesom Forholdene ombord ogsaa vare ordnede halv-

veis paa Orlogsviis. Capitainen var jo Søofficeer saavelsom hans Næstcommanderende, Ltnt. Hobson. Denne var en flink Sømand og havde tidligere forsøgt sig paa Polarreiser med meget større Skibe; ombord paa Fox svarede hans Stilling til en Overstyrmands. Som Understyrmand (sailing master) var ansat den flinke Koffardicapitain Allen Young, der i mange Aar havde faret paa de lange Reiser, hvor han med megen Berømmelse havde ført de allerstørste Skibe — saaledes Udvandrerskibe til Australien o. s. v., men nu havde han af Iver for Øiemedet med Polartogterne opgivet sit Erhverv og frivillig taget Tjeneste paa Fox i en saa underordnet Stilling, foruden at han af sin egen Lomme havde bidraget en Sum af 500 Pd. til dette Togt, den allerstørste af de ved det private Sammenskud indkomne Summer. — Til Skibslæge havde vi Dr. Walker, en udmærket Naturkyndig, som selv havde tilbudt sin Tjeneste og ivrig beskjæftigede sig med videnskabelige Forsøg overalt, hvor han fandt Leilighed dertil paa Reisen. Foruden Maskinmesteren George Brands, Skibshovmesteren Thomas Blackwell og 2den Maskinmester Robert Scott, som alle Tre døde paa Reisen, bestod Besætningen af 17 Mand; ved Afreisen vare vi saaledes ialt med Officerer og Mandskab 25 Personer ombord; — i Grønland fik vi senere to af de Indfødte ombord, medens en af vore Folk blev hjemsendt herfra paagrund af Sygdom.

Lille var Besætningen og lille var Skibet, som førte den, men Fox naaede dog, hvad intet af de store Skibe havde naaet, og slap lykkelig og vel hjem til England, medens saamange stolte Skibe havde maattet forlades i Isen. Efter min Tilbagekomst til Kjøbenhavn har jeg havt den Glæde at see Fox heri Havnen som dansk Eiendom. I Grønland havde Flere fundet saa stort Behag i dette Skib, at de havde anmodet mig om at opfordre Directionen for den kgl. grønlandske Handel til, om mulig, at kjøbe det, og efter min Hjemkomst indløb et Tilbud til denne fra Capitain M'Clintock, hvem Lady Franklin havde foræret Fox efter dens Hjemkomst; han var villig til at overlade den til d. grønl. Handel for

2000 Pd.; men Directionen betænkte sig paa at slutte Kjøbet, og imens blev Skibet sat til Auction, hvor det kjøbtes for 2,800 Pd. af et privat Compagnie i Kjøbenhavn, som agter at bruge det paa Sælhundefangst, og det er allerede i Februar d. A. løbet ud under Cpt. Søbring.

En stor Glæde havde jeg under mit Ophold i Aberdeen. Jeg traf her Capt. Penny, med hvem jeg havde reist i 1850—51; de to Skibe Lady Franklin og Sophie havde han kjøbt efter Hjemkomsten og benyttet til Hvalfangst, ligesom han ogsaa ved Hjælp af dem vedligeholdt Forbindelsen med et Etablissement, han havde oprettet paa Vestsiden af Davisstrædet og som han allerede i 1845 havde villet have mig til at bestyre. Han laae nu netop under Ladning med begge Skibe, og jeg traf her ombord de fleste af de Folk, som havde været med paa den første Expedition; Penny havde ikke villet skilles fra dem, og de ikke fra ham.

Endelig vare vi seilfærdige d. 30te Juni; Lady Franklin med Niece og Capt. Maguire (fra Plover) kom ombord og tog Afsked med os; hun var meget bevæget, men Mandskabet undlod ikke at give hende tre rungende Hurraer til Afsked. Vi gik ud af Dokken med en Bugseerdamper, som slæbte os langs den lange Quai, hvor Tusinder af Mennesker hilsede os til Afsked med gjentagne Hurraraab. Men det var bleven seent paa Eftermiddagen inden vi slap ud af Havnen, og Vandet faldt saa stærkt, at Fox kom paa Grund, idet den lystrede Roret altfor villig og svaiede rundt; vi maatte da blive staaende til næste Høivande, om Morgenen d. 1ste Juli, da vi løb ud for en svag Kuling.

D. 2den havde vi smukt Veir og frisk Brise, som hurtig førte os nordpaa; om Eftermiddagen stillede det af, saa vi maatte have Dampen op, og vi naaede da om Aftenen Mundingen af Pentland Firth, det Sund, som adskiller Orkenøerne fra Skotland. Strømmen var stærk og satte høi og svær Sø, da Vinden var den imod; vi toge Lodser til at føre os Sundet ud og gik for fuld Damp; nu saae vi første Gang, hvad vor lille Fox duede

til; — den gik meget godt igjennem. Næste Morgen havde vi stiv Bramseilskuling; vi saae, hvilken Fart vi havde havt med Dampen, thi vi indhentede Capt. Penny's to Skibe, som vare løbne ud fra Aberdeen før vi. Nu bøde vi Farvel til det høie Skotland, som snart forsvandt for vore Øine. Dagen efter, smukt Veir og god Vind; Mandskabet havde travlt med at ordne alt ombord. Den følgende Dag var det Søndag, med smukt Veir og flov Kuling; efter Mønstring havde vi Gudstjeneste i Folkenes Lukaf, hvor Capitainen forrettede Bønnen; senere uddeeltes der endeel Klædningsstykker og Søstøvler til Alle ombord. Vi saae i disse Dage adskillige Springere skyde gjennem Vandskorpen, idet de søgte at svømme omkap med Skibet. — Vi forberedte os nu allerede paa at modstaae den Iis, som vi senere skulde faae at bryde med, idet vi fyldte Krudt i Blikdaaser til at sprænge Isen med. Vinden vár temmelig stadig og god og vi skød en god Fart, men uagtet Søen ikke gik høit, rullede Skibet dog betydelig, paagrund af den svære Last og Skibets skarpe Bygning.

D. 10de blæste det friskt af Sydost; Capitainen talte til mig om at anløbe adskillige af de danske Kolonier paa Nordgrønland for om mulig at tilkjøbe sig nogle grønlandske Hunde til at kjøre med ved Udsendelsen af Slædepartier. Ligeledes fortalte han mig, at han agtede, naar vi vare komne gjennem Isen i Baffinsbugten, at gjøre et lille Løb til Ponds Bay forat sætte sig i Forbindelse med de derboende Eskimoer. Flere af de engelske Hvalfangere havde nemlig seet disse Eskimoer være i Besiddelse af Slæder, der vare forarbeidede af Skibstømmer; men da de ei kunde tale deres Sprog, havde de ikke kunnet udspørge dem om, hvor de havde faaet Tømmeret fra, hvilket, som Hvalfangerne antoge, maaskee kunde hidrøre fra de franklinske Skibe.

13de. Vi have jævnt godt Veir, af og til Graaveir; igaar som sædvanlig Gudstjeneste og Mønstring af Skib og Mandskab; idag er Veiret smukt, med flov Kuling. Vi kunde imorges see det sydligste Punkt af Grønland, Cap Farvel. Vi bemærkede her en-

Deel af de saakaldte Cap Farvels Mallemukker eller Capsduer, et Slags brune Maager med hvid Streg om Halsen, og satte en Baad ud for at skyde nogle til Udstopning. Her sværmer ogsaa en Mængde af de saakaldte Søsvaler, som i Skumringen flyve saa tæt ind paa Skibet, at man troer at kunne gribe dem med Hænderne, men de ere saa gesvindte, at man aldrig er saa heldig at faae en eneste fat. Vi fiskede et Stykke Flydetræ. Vinden løiede af, hvorfor vi fik Damp op og nærmede os hurtig til Landet.

Den friske Brise fra Østsydost sparede os Dampen den næste Dag; det vexlede med Taage og Regn, og vi begyndte at træffe paa smaa Isstykker. D. 17de saae vi det første Isbjerg. Vi stode indad mod Land, da Capitainen ønskede at anløbe Fredrikshaab; han vilde nemlig forsøge at faae vor Kok, der skrantede, hjemsendt med et dansk Skib; tillige vilde han prøve at faae sit Kulforraad forøget, da jeg havde gjort ham opmærksom paa, at Briggen Titus, med hvilken jeg havde været deroppe det forrige Aar, her havde efterladt en betydelig Deel Stenkul, og jeg antog, at Bestyrelsen ikke vilde være uvillig til at overlade ham noget deraf. — Forat slippe ind maatte vi trænge gjennem Storisen eller den saakaldte Spitsbergeniis, som hvert Aar fra Østsiden trækker sig sydom Cap Farvel og driver et langt Stykke opad Davisstrædet, langsmed Sydgrønlands Kyster. Denne Iis er meget farlig for vore danske Proviantskibe, som skulle ind til de sydlige Kolonier; men den gjør dog tillige Gavn ved at medføre talrige Sælhunde og Isbjørne, ligesom Strømmen, der sætter den ind, bringer en Mængde Drivtømmer med sig fra Siberiens Floder. — Veiret blev taaget, og vi kom næsten „i Besæt" i denne Storiis, som vi bestandig seilede imod; vort Ror blev knækket, og et Stykke af Skandsekædningen knust. Der var kun smaa Aabninger i Isen, hvorfor Seilene bleve beslaaede, og Capitainen beordrede Damp.

D. 18de havde vi taaget Veir og en flov Kuling af Nord; vi dampede endnu bestandig i Storisen. Henad Eftermiddagen vare vi temmelig klar af Isen, men det var saa taaget, at vi ikke

kunde see Land; Søen blev blegere, og ved at lodde fandt vi, at vi havde 14—15 Favne Vand. Paa Capitain Youngs Forespørgsel til mig om, hvor jeg antog, vi kunde være, svarede jeg, at vi maatte være lige udfor den saakaldte Fredrikshaabs Isblinke, som ligger mellem Kolonierne Fredrikshaab og Fiskernæsset. Dette stemmede ikke med hans Bestik, hvorefter vi ikke skulde være nær saa nordlig; men jeg gjorde ham opmærksom paa, at Strømmen her løb meget stærkt nordefter langsmed Kysten. Vi vendte nu og stode lidt ud efter, men strax efter klarede det af over Land, og det viste sig nu, at vi just vare lige udfor ovenomtalte Isblinke. Vi styrede da for svag nordlig Vind sydefter langs Landet til Fredrikshaab og traf ikke megen Iis paa vor Cours. Capitain M'Clintock bad mig nu, da jeg var bekjendt med Farvandet, at jeg vilde føre Skibet. Henimod Morgen nærmede vi os Fredrikshaab; det var stille, saa vi maatte bruge Damp. Da vi kom i Nærheden af Havnen, roede endeel Grønlændere i deres Kajakker ud til os og undrede sig over at see mig igjen, da jeg for saa kort Tid siden havde forladt dem; de kunde ikke begribe, at jeg paa saa kort Tid havde været i Danmark foruden i flere andre Lande; her i Europa maatte man vist kunne flyve, sagde de. Kort efter kom Koloniens Baad med Assistent Høier ud ombord, og snart derpaa ankrede vi i Havnen.

Søndag Morgen d. 19de. Vi traf her det danske Proviantskib Peru, Capt. Ammundsen; ligeledes var den kongelige Inspecteur Dr. Rink tilstede. Alle toge meget venskabelig imod os, og det fornøiede vor Capitain at gjensee Dr. Rink, hvem han kjendte fra 1848, da han traf ham paa sin Reise med Ross. Bestyrelsen var meget villig til at overlade os noget Kul samt andre Sager, som kunde være os til Nytte; her var netop fortiden god Forsyning med Brændsel, da her laae et Skib til Ophugning foruden Vraget af et svært Tømmerskib. Vi fik nu noget Kul ombord medens Tømmermændene istandsatte vort Ror; d. 21de ladede vi Resten af Kullene og forlode Havnen med Damp, efterat have

faaet en grønlandsk Lods, der var Broder til den Hans, som havde været med paa Kane's Expedition. Han skulde lodse os til Kolonien Godthaab, hvor M'Clintock vilde løbe ind forat hjemsende vor syge Skibskok med den danske Skonnert Neptunus, Capt. Fredriksen, som laae seilfærdig; Kokken havde nemlig begyndt at vise Tegn til Brystsyge og var for svag til at gjøre Reisen med.

D. 23de havde vi ligesom den forrige Dag en stiv Kuling; da vi vare lige udfor Fiskernæsset mistede vi uheldigviis vor forre Bramtop, som knækkede ved Salingen; Vinden gik tillige om, og vi styrede derfor ind ad Fiskernæsset til forat see, om vi kunde faae en ny Bramstang. Dette lykkedes dog ikke, hvorimod vi kjøbte endeel Fisk af Grønlænderne, som havde fuldt op af Torsk.

Fiskernæsset.

Vi vare iland i det deiligste Sommerveir, men der var saa fuldt af Mosqvitoer, at vi næsten ikke kunde begaae os for dem. Capitainen var nysgjerrig efter at see et Sommertelt indvendig, og jeg trak da Forhænget for et tilside og viste ham den sovende Fami=

lie derinde; det var over Midnat men ganske lyst — Solen var endnu paa Himlen —; alle de Sovende laae imellem hverandre paa Brixene med Skind over sig, saa man netop kunde see Hovederne stikke frem. — Næste Dag kom Kolonibestyrer Hammeken ombord og fulgte os ud til Lichtenfels, hvor han tog Afsked med os; det var Graaveir med Regn og sydlig Vind da vi dampede ud af Havnen; — næste Dag naaede vi ind paa Godthaabsfjorden, hvor der strax kom Baad ud til os, men da Capitainen saae, at det Skib, han vilde have fat paa, netop stod ud af Havnen, vilde han ikke sinke sig med at løbe derind men lagde bi, indtil Neptunus kom ud til os og blev praiet. Capitain Fredriksen kom ombord og modtog strax vor syge Kok samt Breve til Hjemmet. Her forlod vor flinke Lods os; vi vendte og stode udefter jævnsides Neptunus, vistnok til stor Sorg for Grønlænderne, for hvem det er en Høitid, naar der kommer et Skib isigte; der var mange af dem ude i deres Kajakker, og adskillige Konebaade. Ved Mundingen af Fjorden, udfor Ny Hernhut, hvor Hans Egede først nedsatte sig ved sin Ankomst til Grønland, skiltes vi fra det danske Skib, som nu stod sydefter paa sin Hjemreise, medens vi stode nordefter paa ubestemt Tid.

Den følgende Dag havde vi graa Luft med flov Kuling fra Nord; det var Søndag — altsaa Mønstring og Bøn. — Mandag, Taage og frisk Kuling af Nord; Tirsdag, sydlig Vind, som om Onsdagen blev sydost; vi saae Landet mellem Kolonierne Sukkertoppen og Holsteinborg. Idag fik vi vor nye Forrebramstang færdig, saa nu er Fox igjen fuldtrigget. Næste Dag, klar Luft med frisk Vind af O.N.O., som om Eftermiddagen tog saaledes til, at vi maatte rebe; vi vare mellem Disco og Kronprindsens Eiland; Klokken to om Morgenen vare vi tæt udenfor Godhavn, og en Baad kom ud fra Land med Lods til os, men da jeg var ombord, vilde Capitainen ikke bruge ham og lod ham gaae iland igjen. Fredag Morgen Kl. 8 vare vi tilankers i Godhavns Havn, hvor vi traf Briggen Mariane, som skulde nordefter til Upernavik.

Her opholdt sig ogsaa Capitainerne og nogle af Folkene fra de to Hvalfangere Gipsy og Undaunted, som vare forliste i Melvillebugten. De fortalte, at Isen var meget slem nordefter; de agtede sig hjem med de danske Skibe. — Her besøgte jeg min Kones Familie, som beklagede hende meget, fordi jeg bestandig var nødt til at forlade hende.

M'Clintock havde Brev med fra Dir. for d. grønl. Handel til den kgl. Inspecteur Olrik, der modtog os meget forekommende og hjalp os med at faae kjøbt endeel grønlandske Hunde, som vi skulde bruge til at trække vore Slæder naar vi kom til de Egne, hvor vi skulde lede efter den franklinske Expedition; vi fik her 10 af dem. — Allerede om Eftermiddagen Kl. 4 maatte vi byde vore Venner Farvel og forlode Godhavn under Damp, for med en grønlandsk Lods at gaae til Discofjorden, hvor Capitainen haabede at faae en Grønlænder ombord ved Navn Abel, hvem Insp. Olrik havde anbefalet ham istedetfor den ene Mand, som var bleven hjemsendt; Insp. Olrik havde allerede iforveien beredt denne Grønlænder paa at gaae med Fox som Tolk, da han ikke vidste af, at jeg var kommen med.

1ste August. I Formiddags kom vi ind i Discofjorden, men Abel vilde ikke gaae med os og forlade sit smukke Hjem med de grønklædte Skrænter, hvor der mylrer af Blaaklokker og andre Blomster; Harer findes her ogsaa i Mængde, og Vandløbene vrimle af Lax-Ørreder. Jeg fik dog overtalt en anden Grønlænder til at gaae med, nærmest som Hundedriver; det var en Knøs paa en Snees Aar; han hed Anton Christian Josias. I en Fart blev han sæbet af og klippet og iført Skibsklæder, som han strax følte sig ganske stolt af. Vi stode nu øster paa og passerede Mariane, som seilede nordefter. Dagen derpaa blev det stille ved Middagstid, saa vi fik Damp op forat gaae til Vaigattet, hvor vi skulde tage Kul ombord; vi løb langsmed Landet, og ude paa Discobugten laae en stor Mængde Isfjelde. Om Mandagen den 3die August naaede vi Mundingen af Vaigattet, hvor Lodsen forlod os; han

satte af fra Dækket i sin Kajak, ligesom han var bleven heiset ombord i den samme; der blev nemlig firet en Trosse ned i Vandet med en Bugt, hvori han løb ind med Stævnen af Kajakken; derefter blev der slaaet en anden Bugt indunder Agterenden af Kajakken, og saaledes blev han halet ombord. — Paa Kysten, som her er lav og sandet, traf vi mange af de pukkelnæbede Edderfugle, som nu vare ved at fælde; vi skøde nogle af dem. Henimod Aften kom vi op til det saakaldte Rittenbænks Kulbrud, hvor vi maatte ankre for begge vore Ankre, da her ikke findes nogen god Holdebund og Strømmen var meget stærk; tillige var her mange Isfjelde. Vi kom strax i Arbeide med at lade Kul; Vinden var sydvest, men her i Vaigattet kaster den sig snart til den ene, snart til den anden Side, da Fjeldene ere saa høie, indtil 3000 Fod — næsten de høieste i Grønland; den steile, snebedækte Nordpynt af Disco Øen naaer endog til 4000 Fod.

D. 4de henad Middag vare vi temmelig godt forsynede med Kul og lettede Anker, hvorpaa vi stode nordefter for en jævn Sydvest, som næste Dag gik i Sydost og bragte os Regn; denne tilligemed Varmen foraarsagede, at en Mængde Fisk, vi havde hængende til Tørre, tog Skade, saa der var intet andet for end at give dem til Hundene. D. 6te vare vi om Morgenen Kl. 2 udfor Anlæget Prøven; Svartenhuk havde vi passeret den forrige Dag. Capitainen gik iland med mig forat kjøbe flere Hunde; vi fik tillige endeel bedærvet Sælhundekjød til Hundeføde, som Grønlænderne bragte ombord. Et Par Timer efter tog jeg Afsked med mine derboende Venner og Bekjendte, og vi stode videre nordefter forat anløbe Kolonien Upernavik, hvor vi skulde see til at faae endnu flere Hunde og mere Hundeføde. Vi naaede derop om Formiddagen, og Skibet blev holdt under Seil medens Capitainen, Dr. Walker og jeg gik iland. Her havde jeg mange gamle Venner, da jeg havde været bosiddende paa denne Plads i over 10 Aar; de modtoge mig med største Forekommenhed men undrede sig over at see mig igjen gaae ud paa en Expedition. Vi bleve strax

forsynede med, hvad vi trængte til, deriblandt 14 Hunde og endeel Sælhundekjød, og faa Timer efter forlode vi dette Sted, det nordligste som beboes af Europæere.

Nu løb vi i Nordvest for om mulig at finde aabent Vande, hvorigjennem vi kunde slippe over til Amerikasiden — men vi stødte paa Middelisen, hvori der ingen Aabning var at see, og maatte da forandre Cours og staae nordefter langs Grønlands Kyst.

Isen beholdt vi stadig isigte vestfor os; i det taagede Veir bleve vi de følgende Dage en Stund omringede af den, men vi fik Damp til og klarede os snart igjen ud i aabent Vande, hvoraf Capitainen benyttede sig og stod sydvest efter under Seil; vi havde jævn Brise med graa Luft og Regn. Baffinsbugten lægger til med Iis hver Vinter og bryder op om Foraaret; herved dannes midt i Bugten den saakaldte Middel- eller Pakiis, som man enten maa søge at omseile mod Nord eller Syd — eller, om mulig, bryde igjennem. „Fox" vilde næppe formaae at trænge sig igjennem Isen; derfor søgte Capitainen nu en Aabning sydpaa, men maatte opgive dette Haab og stod atter østpaa forat nærme sig Land, hvor Farvandet ikke var belemret med Driviis; vi havde Dagen før som sædvanlig Mønstring og Gudstjeneste; mod Aften øinede vi Land, men fik ingen Landkjending. Vi fik nu det mærkelige Fjeld isigte, som kaldes Dyvelstom (devils thumb ɔ: Djævelens Tommelfinger) og hvorfra man regner, at Melvillebugten begynder. Denne ansees altid for meget vanskelig at passere, da den gjerne fyldes med Iis baade ved norden og sønden Strøm, og foruden Haviis indeholder den i Almindelighed mange Isbjerge, som ere afknækkede Stykker af de svære Isblinker eller Gletschere, som fra Land skyde sig udad i Havet; naar Spidsen bliver for lang og tung, knækker den af og kommer i Drift — løber undertiden ogsaa paa Grund og bliver staaende, indtil Høivande eller Strøm fører den videre. Næsten hele denne Bugt er omgiven af Isblinker, som stadig forsyne Havet paa umaadelige Strækninger med Isfjelde. Her forlise de fleste Hvalfangerskibe; i 1830 bleve ikke færre end 22 Skibe

paa een Dag skruede under af Isen; dog skal der ved denne Leilighed kun være omkommen 1 Mand af deres Besætninger.

D. 11te. Sidste Nat kom vi ind i Pakisen, da Vinden var sydlig, med Taage; vi vare flere Gange i Fare og fik vort Ror knust; om Morgenen klarede det op med nordlig Vind, og Isen drev sydefter, men der var ingen Aabning at see hverken mod Nord eller Vest, saa vi havde ingen Udsigt til at slippe igjennem; vi saae os derfor nødsagede til at fortøie ved et Isfjeld. Naar man vil fortøie ved Isen bruger man de saakaldte Isankre eller Ishager, som man har af forskjellige Størrelser; den lange Krog hages ned i et dertil hugget Hul i Isen og befæstes i den anden Ende ved et Toug, hvormed Skibet holdes fast. Imens vi her laae stille, fik vi vort Ror repareret og fyldte Vand, som vi ikke behøvede at hente fra Land, thi Isbjerget, vi laae fortøiede ved, havde — som sædvanlig er Tilfældet — en lille Ferskvandssø paa Toppen med deiligt, iskoldt Vand saa klart som Krystal. Isfjeldene bestaae nemlig af Landiis, som fornemmelig er dannet af Snee; paa Toppen smelter Solen gjerne en Fordybning, hvori der efterhaanden samles en større eller mindre Vandmasse, som undertiden afgiver Bække, der danne Vandfald, som styrte nedad Isfjeldets bratte Sider. — Til Føde for vore Hunde fik vi ogsaa skudt en Sælhund og endeel Mallemukker.

D. 12te. Smukt Veir med klar Luft og sydlig Vind; vi kastede los og fik Damp til; om Morgenen Kl. 8 stode vi ind under Land forat søge en Aabning, men ogsaa her var Isen tæt overalt og afvexlede kun med flere store Isfjelde; ved et af disse maatte vi derfor atter fortøie, indenfor nogle Øer, som kaldes Browne's Islands, tæt ved den store Isblinke. I det smukke, stille Veir roede Capt. Young, Doktoren og jeg ind i Nærheden af Isblinken, men vi kunde ikke komme den saa nær, som vi ønskede, da den af og til kalvede, d. v. s., der knækkede nu og da store Isstykker af med stærkt Bulder; her var ei heller noget at skyde, hvorfor vi snart igjen gik ombord. — Det samme stille, klare og varme Veir ved-

blev den næste Dag, og endeel af Mandskabet var ude paa Isfjeldet forat vadske Tøi; Kl. 7 Aften kastede vi los, da det ikke var til nogen Nytte og tilmed farligt at opholde sig mellem saa mange Isfjelde; vi fik Damp til og stode vestefter men fortøiede igjen Kl. 9½ ved et andet Isfjeld. I det klare Veir saae vi nu, at al Isen var brudt op i Melvillebugten; vi havde altsaa den saakaldte Pakiis for os, og naar man først er kommet ind i den, er det sjeldent, at den aabner sig saa meget, at man kan komme igjennem; man er tvungen til at drive med, hvor den fører En hen.

De følgende Dage vedblev det samme smukke Veir uden Forandring i Isen; vi fiskede en tom Skibskiste, som kom drivende; den hørte rimeligviis til et af de forliste Hvalfangerskibe; nu fik jeg den til Brug, da jeg ikke havde kunnet føre nogen Kiste med mig til Aberdeen, og den maa nu efter min Hjemkomst gjøre Tjeneste som Brændekasse i mit Kjøkken; det drømte den ikke om, da den drev i Melvillebugtens Ismasser. — Den 16de blev Vinden sydlig, og Isen begyndte at aabne sig lidt, saa vi kastede los og fulgte en smal Aabning mod Nordvest. Efter Gudstjenesten fik vi skudt en Sælhund; Vinden førte os rask frem henimod Aften, da det blev meget taaget; men ved Lag Kl. 11 kunde vi ikke komme videre: vi vare fast „i Besæt" i Isen, som her var sværere end den, vi hidtil havde prøvet.

17de August. Veiret var endnu det samme, med graa Luft og Taage; af og til klarede det lidt, og vi fik Øie paa adskillige Aabninger i Isen; fra Formiddagen til Eftermiddag Kl. 5 arbeidede vi os derfor frem under Damp indtil vi kom til et nip, som Engellænderne kalde det, det vil sige et Sted, hvor to Isstykker mødes og paa den Maade stoppe Passagen. Paa den anden Side saae vi aabent Vande og brugte derfor fuld Dampkraft foruden at vi førte Varp ud og anvendte al vor Kraft tilhjælp med at hive — men Isen pressede saa haardt sammen, at vi nødtes til at hale tilbage og fortøie for at vente til Isen vilde aabne sig. Det sneede af og til hele Dagen. Jeg blev inat kaldt op, da der var en stor

Isbjørn som nærmede sig Skibet; det var den første, vi havde seet paa denne Reise, men den var altfor bange til at vove sig indenfor Skudvide, og det kunde ikke hjælpe at slippe Hundene løs paa den, da der var for mange smaa Aabninger i Isen; saasnart den hørte os, undløb den. — Næste Dag maatte vi hale tilbage forat undgaae Isens Tryk; ingen Forandring, undtagen at jeg skød en Sælhund; d. 19de ligesaa; vi laae paa samme Sted; en Sælhund blev skudt. Vi kunde intet udrette, hvorfor endeel af Folkene vare ude paa den gode, jævne Iis ved Siden af Skibet og spillede Boldt for Motion. De gamle Isstykker begynde at forbindes af ny Iis. Vi fik 3 Sælhunde, hvoraf jeg skød de 2.

21de. Da det nu igjen tog fat at fryse, og den nye Iis allerede var temmelig stærk, kunde vi ikke undgaae Fornæmmelsen af en begyndende Frygt for, at vi ikke vilde slippe ud af Isen i denne Vinter. Det lykkes kun sjelden at slippe gjennem Isen senere paa Aaret, saaledes som for Parry i 1824 og for Kennedy i 1851. Vel aabnede Isen sig af og til paa forskjellige Steder, men enten lægger der sig ny Iis, eller den gamle Iis skruer sig sammen under Vindens og Strømmens forskjellige Paavirkninger. Men hele Ismassen er i Drift, og vi med den. Capitainen holder idelig Udkig fra „Kragereden," en Tønde, der er anbragt høit oppe paa Masten (Forre Bramsalingen); det er let at forstaae, at han med Spænding imødeseer en Uvei til at slippe igjennem, thi det er ingen Spøg at skulle tilbringe en Vinter i Isen — og spilde den kostbare Tid. Vor eneste Beskjæftigelse er at gaae paa Jagt efter Sælhunde i de Aabninger, som findes i Isen; vi ere ogsaa temmelig heldige, thi der gaaer sjelden nogen Dag hen, uden at vi skyde adskillige af disse Dyr, som vi maae søge at træffe i Hovedet, da de ellers let kunne undslippe. Undertiden lokke vi dem til os ved at skrabe ovenpaa Isen eller ved, med Munden til Enden af en Stang, som stikkes ned i Vandet, at efterligne den Lyd, de selv udstøde. Her er en stor Mængde af dem; men desværre sank mange af dem, vi skød, da de paa denne Aarsens Tid ere magre,

hvilket hidrører fra, at de lige fra Sommerens Begyndelse af ligge meget paa Isen og sole sig, uden at æde; derved tære de paa deres eget Spæk.

D. 27de kunde vi see Land for os lige til Cap York, der viste sig temmelig tydeligt paa Grund af, at der var stærk Refraction i Luften. D. 29de var endeel af Mandskabet ude at spille Boldt og løbe Væddeløb. Dagen efter gik Vinden sydlig og blev temmelig voldsom, men gjorde ingen anden Forandring, end at vi endnu hurtigere dreve nordvestpaa med hele Ismassen, i hvilken vi bleve liggende paa samme Plads hele Maaneden ud, under vexlende Vind og Strøm, stundom i godt Veir, af og til i Snee.

Andet Capitel.

Fox i Pakisen — Issprængning — Bjørnejagt — Forberedelser til Vinterleie — Haler — Sælhunde — vore Hunde — Tag over Skibet, Snevold omkring det — Aftenskole — En Bjørn — Den lange Nat — Snehytter — Begravelse paa Isen — Bimaaner — Livet ombord — Julen — Nytaar 1858 — Solen kommer tilbage — Hundene syge — Flere Bjørne — Bevægelse i Isen — Aabninger — Isbjørnens List — Isen bryder op — Fox arbeider sig ud af Pakisen den 26de April — Fare og Frelse.

September. 1ste. Idag aabnede Isen sig, saa vi fik halet Skibet en Kabellængde frem — men maatte atter fortøie og laae saaledes hen indtil d. 7de om Morgenen, da det blæste op med en frisk Vind fra Nord; det saae ud som om Isen vilde aabne sig paa forskjellige Steder. Og nu fik vi Alle travlt Arbeide med at forsøge paa, om vi mulig kunde skubbe Isstykkerne fra hverandre efterat have sprængt dem med Krudt. Til saadan Sprængning anvendte vi de ovenfor omtalte Blikdaaser, som vi havde fyldt med Krudt; vi havde dem af forskjellig Størrelse, paa 2 indtil 8 Pund. Man borer nu et rundt Hul igjennem Isen og befæster en Svovltraad, som kan brænde under Vand, i Blikdaasen, som gjennem Hullet sænkes et Par Fod ned i Vandet under Isen; nu antændes Svovltraaden, og naar denne er brændt ned til Krudtet, antændes dette og Daasen sprænges, hvorved Vandet bliver sat i saa voldsom Bevægelse, at Isdækket brydes i flere Stykker. Anvender man altfor store Qvantiteter Krudt, kan Virkningen blive saa stærk, at Skibet selv tager Skade deraf; saaledes fortælles der, at Sir E. Belcher paa sin Polarreise pleiede at bruge hele Fjerdinger Krudt adgangen til Issprængning, hvoraf Følgen var, at hans

Skib blev saa gjennemrystet, at der ikke fandtes en heel Kop eller Tallerken ombord. — Vi arbeidede den hele Dag og fik sprængt en stor Deel af Isen; Alle toge Haand i med forat skyde Stykkerne tilside, men under dem dukkede uhyre Masser af knust Iis frem, og uagtet vi havde Damp til for om mulig at presse Skibet igjennem, hjalp det os dog ikke noget, thi Vinden gik om Eftermiddagen sydlig om og satte Isstykkerne sammen ligesaa hurtig som vi havde sprængt dem, saa dette Slid nyttede til Intet, endskjøndt vi arbeidede lige til Kl. 10 om Aftenen. Vi havde aabent Vande isigte — kun en 80—90 Favne fra os, og dette fortsatte sig i vestlig Retning uden nogen synlig Afbrydelse; men med al Anstrængelse naaede vi kun et halvt Hundrede Favne frem; havde Fox været en større og kraftigere Damper, vilde den maaskee have kunnet presse sig igjennem — og da vare vi efter al Rimelighed slupne ind i Lancastersund; men det skulde nu ikke saa være i dette Aar.

Stormen af Sydvest den følgende Dag bevirkede, at vort hele Arbeide viste sig spildt; al Isen var inden Aften frussen sammen og blev den næste Dag fuldkommen dækket af Snee, som kom drivende med sydvest Storm og Taage. Dagen efter var Veiret temmelig godt, og vi kunde see nogle Isfjelde staae paa Grund noget vestenfor os. Capt. Young tog fire Mand med sig og gik hen til dem forat lodde; det viste sig da, at de stode fast paa imellem 70 og 90 Favne Vand. Det nærmeste af dem var en halvtredie Hundrede Fod høit, og Pakisen skruede sig opad Siderne paa det i en Høide af et halvt Hundrede Fod. Disse Isbjerge kunde vi formodentlig takke for, at Pakisen ikke vilde aabne sig og tilstæde os Gjennemgang, eftersom de stode fast og stoppede Drivisen i Farten. Det hjalp os saaledes ikke, at Vinden af og til gik om mellem Nord og Syd; vi maatte blive liggende i Pakket under bestandig Drift mod Nordvest, medens Vinden afvexlende bragte os Regn og Snee.

D. 14de blev Frosten strængere; endeel af den nye Iis var

allerede saa stærk, at den kunde bære. Vi maatte nu begynde at belave os paa at tage imod Vinteren, og der blev i den Anledning uddeelt Skindklæder til hele Skibets Besætning: Enhver fik Trøie, Buxer, Hue og Vanter, alt af laadent Sælhundeskind. Den nordlige Vind lod nu til at ville blive stadig; det var den, vi saalænge havde ventet forgjæves paa; nu var den kommen, men for silde. Frosten blev Dag for Dag stærkere, men for Resten var Veiret smukt. Nordvest for os aabnede Isen sig d. 18de i en meget stor Revne, knap ½ Fjerdingvei fra Skibet, men den frøs snart igjen over med tynd Iis. Massen af Isen, hvori vi ligge, er nu ved den nordlige Vind kommen i Drift mod Sydvest. — Mandskabet er bestandig i Arbeide med at holde reent og gjøre Alt istand til vort Vinterqvarteer og mulige Slædeture. Vi ere paa dybere Vande og see derfor meget færre Sælhunde, saa vi kun sjelden finde Anledning til at gaae paa Jagt. Luften blev overtrukken, og Kulden var ikke mere saa følelig; vi kunde see paa Luften, at der flere Steder maatte være aabent Vande, meest i sydostlig Retning; over de aabne Pletter viser der sig nemlig en mørkeblaa Sky i Luften eller en saakaldet Vandsky. Lidt Snee falder der af og til.

23de. Overtrukken Luft og flov, sydlig Vind. Om Eftermiddagen saae Capitainen nogle mørke Gjenstande ude paa Isen, vestenfor Skibet, men kunde ikke rigtig blive klog paa, om det var Mennesker eller hvad det var; jeg tilbød mig strax at gaae derud, og vi fulgtes da ad. Da vi kom i Nærheden viste det sig, at det var to store Isbjørne, som fulgte langsmed den nye Iis, hvor der fornylig havde været aabent Vande. Vi prøvede paa at nærme os dem ved at krybe frem i Skjul af de høit opskruede Isstykker, men de hørte os før vi kunde tænke paa at naae dem med en Riffelkugle, og at forfølge dem vilde være spildt Umage, hvorfor vi med uforrettet Sag maatte vende tilbage til Skibet; for Resten var Turen meget behagelig, da Veiret var saa stille og Kulden saa lidt følelig, at vi ikke engang savnede vore laadne Vanter, som vare blevne ombord. Dagen efter var det meget koldere men dog smukt

Veir med frisk Nordenvind og klar Luft; jeg tog strax efter vor Frokost min Riffel og begav mig ud i samme Retning, hvor vi havde seet Bjørnene; jeg traf ogsaa deres Spor, som jeg fulgte temmelig længe, men de ophørte ved nogle mindre Aabninger i Isen, som Bjørnene vare svømmede over, og da jeg ikke kunde indlade mig paa at gjøre dem dette efter, maatte jeg tomhændet vende tilbage til Skibet.

26de Sept. Igaar var Vinden østlig; for Resten ingen Forandringer; vi ere i stadig Drift sydvestefter. Capitain Young fortalte mig, at vi efter hans Observationer i den sidste Tid drev omtrent tre Qvartmile i Døgnet. Jeg var idag igjen ude paa Isen men kunde ikke naae ret langt, da der var faldet en Mængde Snee ovenpaa den tynde Iis; det var saaledes forbi med Skøiteføret, og Isen selv var ikke sikker. Ved Siden af Skibet maae Folkene bestandig holde et Hul aabent for det Tilfælde, at der skulde udbryde Ildløs ombord; det kunde ellers være vanskeligt at skaffe tilstrækkeligt Vand i en Hast. Dette „Fyrhul" bliver tillige afbenyttet til at nedhænge salt Kjød og Flæsk i forat udbløde det. — 28de. Stewarten havde faaet et Par smaa Sælskind, som han vilde udstoppe, men de havde ligget saa længe sammenrullede, at de vare blevne haardt sammenfrusne. Paa mit Raad hængte han dem ned i Fyrhullet, forat de skulde optøes — men Dagen efter var Nættet, hvori de hang, sønderrevet og Skindene væk; den samme Skjæbne fik endeel salt Kjød og Flesk — vel en Snees Pd. — som Folkene havde hængt derned, og vi indsaae, at her havde en Hai været paa Spil. Jeg forfærdigede i den Anledning en Haikrog, satte Bid paa den og hængte den ud — men der vilde efter den Tid ingen Hai indfinde sig; og dog var jeg vis paa, at det var en Hai som havde forøvet Tyveriet. Fra Grønland af var jeg godt bekjendt med disse graadige Rovfisk og deres Sædvaner. Det er næsten ikke muligt at have sine Garn i Fred for dem. Har man fanget en Sælhund, og denne har ligget en kort Tid i Garnet, saa angribes den af Tanglopper, som snart æde

Hul paa den, saa Blodet flyder ud; strax lokkes Haien til og giver sig i Færd med Kroppen; det samme skeer, naar man fanger Hvidhvaler i Garn; Haierne betragte dem som god Prise og ere næsten ikke til at drive bort fra deres Bytte, om man end jager en lang Kniv dybt ind i Hovedet paa dem den ene Gang efter den anden. De ere utrolig følesløse og seilivede; man kan skære Leveren ud af dem og skære Maven op paa dem, men de lade sig ikke derved forstyrre i deres Maaltid. Der fanges nuomstunder en stor Mængde Haier ved Grønland, da man koger Tran af deres Lever; tillige har Dr. Rink udfundet en Maade, paa hvilken man af deres Kjød kan uddrage en overordentlig fiin Fedtmasse, som skal være ligesaa god som Spermacet. Hovederne og Skindet af dem taale Hundene ikke godt at æde. Mod Skørbug er Hvidhvalens Skind det allerfortrinligste Middel. Man fanger den i Garn, der udspændes tæt ved Kysten, som den gjerne følger paa sine Vandringer — rimeligviis forat undgaae Sværdfisken, som er dens værste Fjende og sædvanlig lever i Flokke. Sværdfiskene angribe og dræbe endogsaa store Hvaler, som de begynde med at udrive Tungen af, idetmindste fortælle Grønlænderne det.

October. Om hele denne Maaned er der igrunden intet af Vigtighed at mælde; vi ere bestandig i Drift, snart mod Sydvest, snart mod Nordvest; Isen aabner sig af og til paa korte Strækninger, men der er ingen Udsigt for os til at slippe ud. Kunde vi kun komme nedad i Nærheden af Upernavik, saa var det dog maaskee endnu muligt at slippe derind, da Søen udfor denne Plads først pleier at lukke sig i December Maaned. Vi gaae ofte paa Jagt forat forslaae Tiden, men Udbyttet er lidet eller intet; vi have heldigviis allerede fældet over 40 Sælhunde, saa vore Hunde lide ingen Mangel. Der bliver sørget omhyggelig for disse Dyr, der, som vi haabe, skulle blive os til megen Nytte. En af dem er løbet bort, saa vi have nu kun 29; de pleie gjerne at faae Æde hveranden Dag, og da de ikke sjelden fortære deres hele todages Ration paa eengang, er det nu bleven saaledes indrettet, at al

Føden hugges og skæres i ganske smaa Stykker, som spredes til dem paa Isen, saaledes at det tager dem Tid at æde op, hvorhos de mindre og svagere ogsaa kunne komme til at æde uden at fortrænges eller forurettes af de større og mere glubske Hnnde. Der beregnes lidt over 1 ℔ daglig til hver Hund. Salt Kjød eller Fisk kunne de slet ikke taale; for Resten æde de Alt, hvad de kunne faae fat i. En Dag fortærede de saaledes en træt Rype, som de fik snappet, en anden Dag en Ravn, og de levnede ikke en Fjer af nogen af dem. Een af Hundene, en gammel Slædehund, som vi havde faaet ombord ved Prøven, havde den Særhed, at den paa ingen Maade vilde undvære sin Sele; den gik bestandig med denne paa. For Resten var den meget skikkelig og godmodig, hvilket den blandt andet viste derved, at den paatog sig at holde Vagt over en af de andre Hunde, som havde faaet Hvalpe; den Gamle tillod ingen af de andre Hunde at komme i Nærheden af Hvalpene, og godt var det, thi ellers kunde disse meget let være gaaet samme Vei som Rypen og Ravnen. Efterat vi ere komne fast i Isen maae Hundene bestandig opholde sig udenbords.

Vi have nu indrettet os paa at tage mod Vinteren. Fox er bragt under Tag, det vil sige, der er spændt et Telt over hele Dækket. Teltet bestaaer af svært, treskaftet uldent Tøi, som gaaer op over de Rundholter, der ere anbragte paalangs mellem Masterne og danne ligesom en Aas eller Tagrygning; herfra naaer Tøiet paa begge Sider ned til Rælingen og er spændt fast under Lønningen. Fremdeles har Mandskabet havt travlt med at udbrede et Lag Snee paa halvanden Fods Tykkelse ovenpaa hele Dækket; det luner godt men holder Dagslyset ude, da Sneen ogsaa ligger over Skylighterne. Forat gjøre det endnu lunere ombord er hele Skibet bleven „banket ind," det vil sige, der er kastet en Snevold paa tre Alens Tykkelse op tæt omkring og opad Skibets Sider. Udenfor denne har Snefoget dannet en ydre Vold af løsere Sne, saa der løber en smal Gang imellem begge Voldene. I den ydre Vold har Capitainen selv moret sig med at grave smaa Huler, som

Hundene gjerne lægge sig ind i — ligesom Soldater i deres Casematter; kun een af Hundene vilde ikke søge ihuus. De havde forresten stor Lyst til at komme ombord, især efterat de een Dag paagrund af haardt Veir havde faaet Lov til at blive fodrede ombord. Naar Qvarteermesteren ikke passer godt paa om Natten, entre de Skibet og ere da næsten ikke til at faae afsted igjen; det gaaer hyppig paa, især da den ene Qvarteermester har Medlidenhed med de stakkels Dyr og seer lidt igjennem Fingre med deres Uvæsen. Naar Capitainen forlanger Forklaring af ham om, hvorledes Hundene dog ere komne ind paa Dækket, erklærer han sig aldeles ude af Stand til at forklare, hvorledes det er gaaet til — „men ind komme de, det er vist." Undertiden maae Folkene op om Natten og holde Klapjagt efter dem paa Dækket — og endda lykkes det gjerne en eller anden af dem at skjule sig i en Krog, hvor den undgaaer at opdages.

Forat faae Tiden bedre til at gaae har Doktoren indrettet en Aftenskole for Mandskabet; han lærer dem at læse, skrive og regne og meddeler dem tillige Et og Andet af Physik o. s. v., saaat Folkene faae lidt Begreb om Brugen af Barometer, Thermometer o. s. v. og tillige Interesse for de Forsøg, som Doktoren idelig anstiller. Capt. Young giver ogsaa dem, som ønske det, Undervisning i Navigation. — Saaledes gaae Dagene ret godt frahaanden, og vi sidde lunt inden Døre, medens Stormen undertiden hvirvler Sneen op over Masterne paa Fox, som ligger halv skjult bag sine hvide Volde.

3die November. Til Afvexling havde vi en Bjørnejagt iaftes. Klokken henved 8 bemærkede Qvarteermesteren en meget stor Bjørn, som havde nærmet sig Skibet paa en 12 Favnes Afstand; Hundene søgte strax ind paa den og dreve den ud paa nogen tynd Iis, hvor den faldt igjennem, og Hundene omringede Hullet, saa den ikke kunde slippe op igjen. Baade Lieutenant Hobson, Capt. Young og jeg traf den hver med sin Kugle uden at saare den dødelig, men idet den var lige ved at redde sig op af Hullet, traf Capt.

M'Clintock den med en Kugle gjennem Hovedet, hvorved den fik sin Rest. Det var en god Fangst for Hundene, som fik Kroppen at æde; Skindet blev bestemt til at opbevares som en Foræring til Lady Franklin. — 4de Novbr. Idag maatte vi sige Farvel til Solen, som ikke mere formaaede at hæve sig over Horizonten; vi begynde nu paa den lange, triste, mørke Tid, som vil vare til henad Februar Maaned — før kunne vi ikke vente at see Solens Lys igjen. — 5te Novbr. Idag havde Mandskabet udstoppet en stor Mandsfigur med Værk og andre brændbare Dele; under Musik, Sang og Hurraraab bar og førte de denne Figur rundt om Skibet og bandt den derpaa fast til en Pæl, som de havde nedrammet i Isen; omkring Pælen anbragte de et Baal og brændte Figuren op; tillige affyrede de adskillige Geværskud og Raketter under uafbrudt Morskab og Hurraraaben, til stor Forfærdelse for Hundene, som bleve halv forkyste. Det var nemlig idag den saakaldte Guy Fawkes Dag, som overalt i England pleier at høitideligholdes med lignende Optog til Erindring om den Mand, som under Jacob d. 1ste blev brændt som Hovedmanden for Krudtsammensværgelsen, der havde til Hensigt at sprænge Kongen og hele Parlamentet i Luften. — Doktoren gav Skolen fri, og der vankede Extragrog og Plumbudding.

Resten af Maaneden gik meget ensformig hen; der er kun lidet at fortælle om hver Dag; Isen aabner sig paa forskjellige Steder uden synlig Anledning; ofte brydes disse Revner med en forfærdelig Bragen og Knagen, som minder om en ordentlig Kanonade; men Fox ligger saa godt indpakket, at den intet mærker til Bevægelsen, som maa være en Følge af modsatte Strømninger, foranledigede ved Ebbe og Flod. Af og til have vi en svær Storm; Østenvinden mildner Veirliget, hvilket ogsaa er Tilfældet ved Upernavik, hvor de sydostlige Vinde paa denne Tid af Aaret gjerne bringe Varme og Regn; her bringe de os enkelte milde Dage, som næsten kunne kaldes sommerlige. Vi faae igjen adskil-

lige Sælhunde. Capt. Young skød Nr. 50, i hvilken høitidelige Anledning den Flaske Champagne blev drukket, som skulde have været gjemt til vi naaede ud i aabent Vande. Jeg anskød en Narhval (Enhjørning) uden at dræbe den, men at den var truffet, kunde vi see af den Mængde Tran, som fra Saaret flød ud paa Vandets Overflade. To Uheld havde Young i denne Maaned: een Gang lurede han paa en Sælhund, men Isen, hvorpaa han stod, brast under ham, og han fik sig et koldt Bad. En anden Dag var een af Hundene temmelig paatrængende imod ham, og han vilde vise den fra sig med et venskabeligt Spark; men uheldigviis fløi Tøffelen ham af Foden, og Hunden ilede afsted med dette gode Bytte, som snart var fortæret af det sultne Dyr. Hundene faae i denne Maaned atter Æde bestemt hveranden Dag; i October fik de kun 3 Gange om Ugen.

1ste December. Capitainen ønskede at see, hvorledes en Snehytte blev opført, og da jeg paa min Reise med Dr. Kane havde seet Eskimoerne ved Smithssund bygge Snehytter, anmodede Capitainen mig om at gjøre Forsøg med at bygge en lignende. Den første tog mig lang Tid, da jeg ikke selv var vant til det Slags Arbeide; men efterhaanden lærte jeg det bedre og øvede Mandskabet deri, saaat Folkene i Vinterens Løb fik megen Færdighed i at opføre saadanne Huse. Da vi kunde vente, at vi selv senere vilde faae Brug for Snehytter paa vore forestaaende Slædereiser, blev Mandskabet i Løbet af Vinteren øvet i dette Arbeide naarsomhelst der ikke var andet Nødvendigt at bestille; tilsidst kunde vi opføre en ordentlig Snehytte paa mindre end en Time.

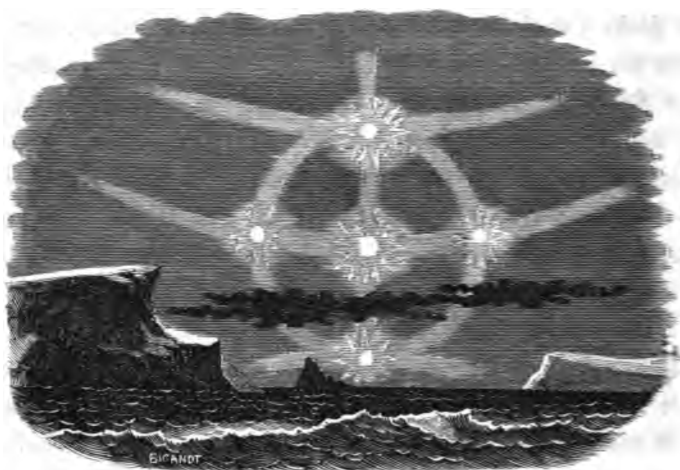
2den December. Idag havde vi den Ulykke ombord, at En af vore Folk, ved Navn Robert Scott, der fungerede som 2den Maskinmester, styrtede ned gjennem en aabenstaaende Luge; i Faldet brækkede han rimeligviis nogle Ribbeen, hvorhos hans Bryst blev saa slemt forslaaet, at Doktoren tvivlede, om han vilde kunne leve. Dagen efter var det meget daarligt med den Syge; den

Th. Bergh's lith. Inst.   Fr. Woldikes Forlag

EN BEGRAVELSE PAA ISEN (BIMAANER)

følgende Morgen, Kl. 7, fik han Ende paa sine Lidelser. Det var vort første Dødsfald, og der var almindelig Sorg ombord, især da Scott var en flink og brav Mand, som efterlod Kone og Børn i ringe Kaar. Begravelsen blev ansat til samme Dags Aften Kl. 7. Det var den Dag en stærk Nordost med stræng Kulde; Folkene huggede et Hul i Isen til Grav et Stykke borte fra Skibet. Liget blev syet ind i Hængekøien, hvori det laae, og et Flag blev bredt derover; derefter blev Skibets Flag heist paa halv Stang, og Capitainen læste ombord den lange, foreskrevne Bøn over den Døde. Liget blev derefter baaret ned og lagt paa en Slæde, og nogle af Folkene trak det paa denne hen til den dybe Grav; alle vi Andre fulgte langsomt efter. Det var en bidende Kulde og ganske mørkt, saa vi maatte have Lygter med for at kunne finde Vei; Skibsklokken ringede hele Tiden indtil Liget var sænket i den vaade Grav, som snart efter frøs til. Nu holdt Capitainen igjen en kortere Bøn ved Graven, og dermed var Begravelsen tilende. Men Ingen af os glemmer vist den stakkels Scott og den alvorlige Stund, i hvilken vi viste ham den sidste Ære. Det var en forunderlig høitidelig Aften, trods Mørket og den strænge Kulde; paa Himlen viste der sig under hele Handlingen et af disse mærkelige Luftsyn, som ikke ere usædvanlige saa høit mod Nord, men sjelden sees saa fuldkomment og stadigt som dette. Maanen stod i Midten af en uhyre stor, skinnende Ring; ovenover denne viste sig den nederste Krumning af to andre lignende men svagere Ringe; og den egentlige Maanering var smykket med fire, undertiden endogsaa sex, aldeles tydelige Bimaaner; det var det smukkeste Luftsyn af denne Art, som jeg har seet; det stod paa Himlen i over en Time uden Forandring. — Bisole vise sig ogsaa hyppig i disse nordlige Egne; til Sammenligning følger hermed en Tegning af et saadant Luftsyn, som jeg saae paa Reisen med Dr. Kane; der er kun den Unøiagtighed paa Tegningen, at Bisolene ogsaa ere forsynede med Straaler, hvilket aldrig pleier at være Tilfældet.

Bisole.

Resten af Maaneden indtil Juul gik temmelig stille og ensformig hen under jævn Drift mod Sydost. Kulden var temmelig følelig, som det vil sees af en Tabel over Temperaturen paa hele vor Reise, der vil blive meddeelt i Slutningen af denne Bog. Dr. Walker var saa god at give mig en saadan fuldstændig Tabel, og jeg seer nu, at den ikke er bleven optaget i M'Clintocks Journal. Mørket vedblev hele denne og næsten hele den følgende Maaned ud; kun om Middagen kunde vi skimte ligesom en svag Morgenrøde i Syd, medens Himlen mod Nord var ganske sorteblaa. Polarstjernen havde vi stadig lige over vore Hoveder, næsten i Zenith; Nordlysene vare meget stærke og undertiden synlige næsten lige til om Middagen.

Naar vi ikke kunde gaae paa Jagt toge vi vor Motion paa den smalle Vei mellem Snevoldene eller paa Dækket, hvor vi havde Tag over Hovedet. Paa Underdækket førte en lang Gang hen til Folkenes Lukaf forude; her var ogsaa Kabyssen bleven an-

bragt, saa at Mandskabet dette Aar ikke behøvede nogen anden Kakkelovn. Et Rum var klædt af til Vaskerum, og her kunde Enhver faae sig et varmt Bad, hvilket bidrog meget til Renlighedens og Sundhedens Vedligeholdelse; i dette Rum var der naturligviis en Kakkelovn. Bagved dette Rum var Stirridset, et Slags Forstue, hvor Stewarterne gjerne opholdt sig og hvor der var en Kakkelovn; paa Siderne af dette var der tre smaa Kahytter, af hvilke jeg havde den rummeligste og bedste; Doktorens var saa lille, at han aldrig kunde ligge udstrakt i sin Køie, da han var en meget høi Mand; Maskinmester Brands havde den tredie. — Indenfor Stirridset laae vor Messe, hvor der netop var Plads nok for os, til at vi kunde sidde tilbords; paa Siderne af denne havde Hobson og Young hver sin lille Kahyt. I Messen var en god Kakkelovn, som sædvanlig ogsaa varmede Capitainens Kahyt, der laae bagved Messen, alleragterst, og hvortil Døren derfor som oftest stod aaben; i den var der dog ogsaa en lille Kakkelovn, men den blev sjelden brugt. Der var saaledes godt sørget for Varme, men de mange Ildsteder kunde let blive farlige, hvis der ikke var bleven holdt god Orden med dem. Forat afværge Ildløs ved Uforsigtighed var det ogsaa forbudt at have ladte Geværer under Dæk.

Den korteste Dag havde vi saameget Dagslys, at man om Middagen kunde læse en eller to Linier, som ikke vare altfor finstilede. — Juledag blev der efter engelsk Skik og Brug holdt Messe og derefter dækket Bord saavel for som agter. Folkene havde udsmykket deres Lukaf med Flag, deriblandt de Silkeflag, vi havde faaet med til vore Slæder. Flere havde medbragt Kager hjemmefra, og ombord blev der bagt adskillige. Bordet bugnede under Masser af lækkre Sager: der var Skinker, Plumbuddinger, Syltetøi, Æbler og Nødder. Da de sad tilbords, kom Capitainen forud og drak et Glas Viin med dem; senere, om Aftenen, vare vi Alle forude at see paa Folkenes Morskab; det gik i al Gemytlighed med Sang og Dands men i den største Orden, og der blev drukket Skaaler for Lady Franklin og Miss Cracroft. — Nytaars-

aften var der ogsaa Lystighed forude; agter fik vi os en Whist, og jeg maatte fortælle Capitainen om de Besværligheder, vi havde gjennemgaaet paa Reisen med Dr. Kane. Ved Midnat kom Folkene i stort Maskeradeoptog og hilste paa Capitainen med fuld Musik af 2 Fløiter, en Harmonika, Ildtænger og Stegepander. Der var forresten et godt Instrument ombord, som Folkene havde stor Fornøielse af, især vor Grønlænder; det var en Cylinderlyre, som Prinds Albert allerede i 1851 havde foræret til Brug paa Lady Franklins Skib, der bar hans Navn; den havde allerede gjort flere Polarreiser og var nu sendt ud med Fox; allerede i October var den bleven pakket ud og opstillet paa Underdækket; Anton var i den syvende Himmel naar han blot maatte faae Lov til at dreie paa den. — Og saaledes endte vi da dette Aar drivende i Isen paa det bredeste Sted af Baffinsbugten.

1858. Januar. Ingen Forandringer hele denne Maaned igjennem; den ene Dag gik ganske hen som den anden. Vi drive stadig i Isen, omtrent en Milsvei i Døgnet. Dagene begyndte aabenbart at tage godt til, skjøndt vi endnu ikke kunne see Solen paa Himlen. Det er næsten tre Timers Dagslys. Vi ere nu saa vel øvede, at vi kunne opføre en Snehytte i Løbet af tre Qvarteer. — Vore Hunde vise lidt Tegn til Sygdom, Svimmelhed og Krampe; jeg forstaaer slet ikke, hvori Grunden kan ligge, thi jeg havde aldrig seet Exempel paa saadanne Tilfælde i Grønland; paa Reisen med Penny feilede mine Hunde aldrig noget; jeg kunde bruge dem saameget jeg vilde, og om Vinteren gjorde jeg mange raske Smaature med dem. Paa Kane's Reise mærkede jeg første Gang saadan Krampe hos Hundene, og nu seer jeg netop de samme Tegn hos disse. Det hjælper dog gjerne naar de faae en lille Aareladning, som skeer ved et Snit i Øreflippen; men Anton var een Dag saa ivrig for at redde en af sine Yndlinges Liv, at han skar hele Øreflippen af den. Selv vor Kat er bleven syg og har tabt sin Madlyst, men Doktor Walker nødte noget amerikansk Olie i den —, og det hjalp.

28de. Idag saae vi den øverste Rand af Solen for første Gang siden den 2den Novbr. f. A. Efter Skik og Brug blev den hilset med Flagning, og Folkene fik Extragrog.

1ste Februar. Jeg gik ud paa Isen for at see efter aabent Vand, hvor jeg mulig kunde træffe en Sælhund, men fandt intet; derimod traf jeg en blaa Ræv, som jeg skød; jeg gav den til Capitainen, som vilde udstoppe den forat forære den til Lady Franklin som en Curiositet, eftersom den var skudt saa langt ude fra Land og dog maatte have levet godt, da den var aldeles trind og fed. For Resten gik denne Maaned hen uden videre Forandringer; vi drev omtrent en 30—40 Mile sydpaa. Isen revnede af og til, og sommetider lykkedes det os i de fremkomne Revner at skyde en Sælhund, som kom Hundene meget vel tilpas, da deres Føde omtrent var sluppen op. Enkelte af vore Hunde have vi mistet i denne Maaned af de ovenomtalte Krampetilfælde; en af dem var selv Skyld i sin Død, da den graadig slugte endeel Klipfisk, som den havde listet sig til at stjæle. Vi have fordetmeste mildt Veir med overtrukken Luft og temmelig megen Blæst. Dagene længes, og vi kunne derfor gjøre meget længere Fodture omkring paa Isen. Capitainen forsøgte en Dag at gaae hen til et af de Isbjerge, vi havde isigte, men Turen blev ham for lang, og da han var paa Tilbageveien til Skibet, slog Isen en Revne, som det først efter mange feilslagne Forsøg lykkedes ham at slippe over; han havde ellers maattet tilbringe Natten ude paa Isen. — Vor Ensomhed begynder at oplives lidt ved Besøg af nogle smaa Vildænder, som vi i Grønland kalde Teister; vi have skudt adskillige af dem. Vi begynde at berede os paa Foraar, idet Snelaget bliver skuffet bort af Dækket, og vi faae nu atter Dagens Lys ned til os gjennem de saalænge tilsatte Skylighter; den længste Deel af Vinteren er dog gaaet, og vi have godt kunnet faae Ende paa Tiden. Der var ingen Mangel paa gode Bøger omdord; af og til spillede vi ogsaa Whist eller Skak.

Marts. 7de. Nordostlig Vind med klar Luft og smukt

Veir; vi ere nu drevne saa langt sydefter, at vi idag kunde skimte Discolandet, paagrund af den stærke Refraction. Isen er heel overalt, men der begynder dog at kunne mærkes lidt Bevægelse i Skibet. Vi have skudt 4 meget fede Sælhunde, hver paa 150—170 ℔; det var af de almindelige Netsidere, og der var en forfærdelig Stank ved dem, da det var Hanner, som altid om Foraaret udbrede en afskyelig Stank, værre en Dyvelsdræk; naar saadan en skudt Sælhund ligger mellem andre, smitter den disse efter ganske kort Tids Forløb. — 9de. Da Veiret igjen idag var meget smukt, kunde vi atter see Land. En Bjørn kom nær til Skibet, og vi

En Isbjørn angrebet af Hunde.

sendte strax Hundene ud efter den; de stoppede den ogsaa for en kort Tid, men inden vi kom den rigtig paa Skud, havde den qvæstet et Par af Hundene; og den undløb tilsidst efterat vi havde

jaget den i et Par Timer. En af Hundene havde faaet et saa forfærdelig dybt og langt Saar, at det maatte syes sammen. — Dagen efter havde vi dog det Held at faae skudt et Par Sælhunde, som ikke vare ildelugtende, og vi fik til Frokost ypperlig Steg af Leverne samt noget af Kjødet; dette seer ganske mørkt ud men smager meget godt, naar det først er bleven skaaret i tynde Skiver og udblødt i flere Vand forat slippe rigtig af med Blodet.

12te. Idag var Isen brækket paa flere Steder norden for os, og vi følte for første Gang, siden vi kom fast i Isen, tydelige Spor af lidt Dønning i Vandet. — Denne stærke Bevægelse i Isen vedblev hele Maaneden ud; Isdækket brydes itu, knuses tildeels og skruer sig derpaa sammen igjen. Imidlertid drive vi nu med stor Hurtighed nedad mod Sydvest, og Folkene ere bestandig i Arbeide med at stuve Lasten og sætte Skibet i seilklar Stand.

26de. Isen pressede meget haardt paa, og store Isflager paa 7—8 Fods Tykkelse skruedes ovenpaa hinanden. Skjøndt vi ikke ligefrem berørtes af disse Skrueninger, som gik for sig over et Par Hundrede Fod fra Skibets Sider, vare de dog meget følelige ombord, og adskillige af Folkene, som ikke vare vante til at høre den deraf følgende Knagen i Skibet, lode sig tydelig mærke med, at de slet ikke syntes godt derom. Især var vor Grønlænder saa bange, at han ikke turde vove at gaae tilkøis. Skibet bragede og knagede i alle sine Sammenføininger, og for en Sikkerheds Skyld blev Alting gjort klart til at forlade Skibet, om det skulde blive knust. Vore Baade og Slæder forsynedes i den Anledning med fuld Ladning af Proviant, Klæder o. s. v. Skibets Drift i Isen blev stadig hurtigere, og vi havde den ene Storm efter den anden, snart af Nordvest, snart af Sydost, hvorved vi førtes frem og tilbage, en Snees Mile eller mere. For Resten var denne Maaned ikke videre kold; den sidste Dag var den koldeste. Adskillige Sælhunde fik vi skudt i Slutningen af Maaneden, saavelsom nogle af de tidligere omtalte Teister. Spor af Bjørne saae vi meget hyppig omkring Skibet, men Bjørnene selv fik vi ikke Øie paa. Af

og til bemærkede vi Narhvaler i Vandet; de vare paa Vandring nordefter.

April. 4de. Idag havde vi atter en Storm af Nordvest med meget stærkt Snefog; om Eftermiddagen aabnede Isen sig tæt inde ved Skibet, som saa længe havde havt denne Iis til sit faste Værn; der dannedes herved en stor Aabning mellem os og vore Baade, som endnu stode paa Isen, og vi turde ikke gjøre noget Forsøg paa at bjerge dem. Dagen efter var Veir og Vind endnu det samme; om Morgenen Kl. 2 brød Skibet løs og kom i Drift, hvorved det svaiede rundt; først efter fire Timers strængt Arbeide lykkedes det os at faae fortøiet igjen; Trosserne vare nemlig altfor stivfrusne til at kunne haandteres, og vi maatte bruge Ankerkjettingerne til at varpe Skibet med.

7de. Igaar var Veiret godt; vi fik bjerget vore Baade og bragt dem hen til Skibet. I Aabningerne mellem Isflagerne saae vi endeel Sælhunde, af hvilke vi fik skudt fire Stykker. Idag blæser det igjen stærkt — og Isen har lukket sig tæt til overalt.

Den 9de havde vi smukt og klart Veir og vi kunde see enkelte fremragende Punkter af Landet paa Vestsiden. Halvdelen af vore Hunde blev afskaaret fra os ved en bred Aabning i Isen, men vi fik dog bjerget dem igjen, da der snart lagde sig ny Iis over det aabne Vand.

14de. Vi have nu Skibet klart til at gaae tilsøes; vi befinde os allerede sydfor det Punkt, hvor Advance og Rescue under de Haven brød ud af Isen i Aaret 1851, to Maaneder senere paa Aaret, efter at de hele Vinteren havde drevet i Isen ligefra Wellingtonskanalen af. Iforgaars passerede vi Polarkredsen efterat vi havde befundet os indenfor den i hele otte Maaneder. Det er kjendeligt, at vi ere drevne langt sydpaa, thi vi saae idag en Flok Edderfugle saavelsom adskillige Maager og Terner, hvoraf vi slutte, at vi ikke kunne have langt til aabent Vande; Luften er ogsaa bleven betydelig mildere.

15de. Inat kom to Bjørne ganske tæt hen til Skibet; en af

Folkene skød og qvæstede den ene, og de toge strax Flugten. Om Morgenen fulgte jeg deres Spor, og omtrent en halv Miil fra Skibet fik jeg Sigte paa den ene af dem; jeg skød en Kugle i den, saa den faldt, men den reiste sig igjen og løb afsted inden jeg fik ladet paany. Forgjæves fulgte jeg endnu en Stund efter den; jeg kom den ikke paa Skud og maatte vende tilbage til Skibet. Nu vilde Capt. Young prøve sin Lykke og kjørte efter Bjørnen tilligemed nogle af Folkene; han traf ogsaa snart paa den, men den søgte ud paa den tynde Iis, hvor den blev anskudt; den faldt dog strax igjennem og drev ind under Isen, saa den hele Jagt var til ingen Nytte.

16de. Storm og nordlig Vind; Isen brød op i forskjellige Retninger, og vi drevе stærkt sydefter. Vi havde tre Fortøininger ude og maatte idelig skifte deres Plads alt eftersom Isens Stilling forandrede sig; det var strængt Arbeide før vi fik gjort Skibet nogenlunde fast, saameget mere som Stormen medførte stærkt Snefog, hvorved det blev meget vanskeligt at see sig om. Ved Isens Aabning havde sex af vore Hunde igjen det Uheld at blive afskaarne fra Skibet; det var en Ynk at høre dem hyle imens den Flage, hvorpaa de drevе, førtes hurtig afsted af Vind og Strøm; en Baad blev sat ud efter dem, men det var for seent paa Aftenen til at bjerge dem. Dagen efter var Veiret endnu det samme; Isen aabnede sig endnu mere, og den Flage, ved hvilken vi havde fortøiet, var saa skjør i Kanten, at Krogene knækkede af, og vi kom i Drift lidt før Middag; den ene Hund fik vi ombord i det yderste Øieblik, men de fem andre var det umuligt for os at faae bjerget. I en Fart blev nu Roret hængt i og Seil sat til, hvorpaa Skibet løb med god Fart sydostpaa, men allerede inden næste Morgen vare vi paany „i Besæt", og den nye Iis, der dannede sig af de Snemasser, som Stormen førte ud i Vandet fra Pakisen, lagde til overalt omkring os.

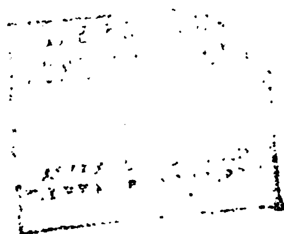
19de. Endnu samme Veir og Vind; igaar blæste det meget stærkt fra Nordvest, men Isen aabnede sig igjen et Stykke sydefter, hvorfor vi strax om Eftermiddagen fik Seil til; men inden Aften

pakkede den nye Iis sig sammen om os; vi ligge saaledes atter fast i Isen men vedblive at have Seil til for bedre at kunne følge dens Drift, som har naaet en betydelig Hurtighed. Vi have idag seet tre Bjørne.

20de. Idag fik vi skudt en Bjørn, som kom tæt hen til Skibet; ved samme Leilighed fik vi en lille Sælhund, den første i flere Dage; den stak nysgjerrig sit Hoved op, rimeligviis for at glæde sig ved Synet af den skudte Bjørn; thi Isbjørnen er Sælhundenes Plageaand; de kunne aldrig vide sig sikkre for dens Efterstræbelser. Naar de i bedste Ro ligge paa Isen og slikke Solskin, hændes det ofte, at en Bjørn pludselig springer løs paa dem inden de have mærket dens Nærhed; thi den forstaaer godt at gaae imod Vinden for ikke at røbes ved Lugten, og at krybe lydløst hen over Isen for ikke at høres; den pleier ved denne Leilighed at krumme Forlabberne ind under sig, saa at den glider paa dem imens den langsomt skyder sig frem; Haarene udvendig paa Forlabberne af Isbjørnen findes derfor ofte afslidte; dette var ogsaa Tilfældet med denne. — Den lille Sælhund maatte bøde med Livet for sin skadefro Nysgjerrighed. Mennesker pleier Isbjørnen ikke at anfalde uden til Selvforsvar. I Grønland har jeg saaledes hørt fortælle om en Bjørn, som antastede en Mand, der var ifærd med at tage en fanget Sælhund ud af Garnet; men den brød sig kun om at faae Sælhunden; Manden afstod villig sin Fangst til Bjørnen og var glad ved at slippe med Forskrækkelsen.

26de. Iforgaars gik Vinden sydlig, og vi begyndte at fornæmme lidt Søgang, som snart tog til; om Aftenen havde den reist sig til en meget svær Dønning, som satte ind fra Syd. Vi kunde snart mærke, at det vilde blive til Alvor, thi Pakisen brød aldeles op og splintredes tildeels i utallige Stykker, som dreves om mellem hverandre i en forfærdelig Bevægelse, og saaledes blev det ved hele Natten igjennem og Dagen igaar. Vinden var sydvestlig, saa vi havde den paa Siden, men det var aldeles nødvendigt at holde Skibets Stævn lige imod Søgangen, da vi ellers umulig vilde have kunnet undgaae at blive overhalet og knuust mellem de

fremstormende Isflager. Vi gik derfor med fuld Damp for om muligt at bryde ud — og en Guds Lykke var det for os, at Fox var en Damper, thi ellers havde det været en Umulighed at holde Stævnen lige imod de forfærdelige Stød, hvormed den voldsomme Søgang kastede Flagerne imod os; den skarpe og svært beslaaede Stævn var det eneste Sted, paa hvilket Fox kunde taale at tage imod disse knusende Stød af de utallige Isblokke; et eneste saadant Stød paatværs kunde have knuust dens Sider, hvor stærke de end vare. Jeg tvivler paa, at et Seilskib vilde have kunnet klare sig i denne Is- og Søgang. En Lykke var det ogsaa, at hverken Roret eller Skruen tog nogen Skade, skjøndt Skruen flere Gange var saa belemret af den knuste Iis, at den blev stoppet i nogle Dieblikke, som vare meget ængstelige for os alle, meest vel for vor brave Capitain, som dog ikke lod sig mærke med den ringeste Uro, skjøndt han godt vidste, at det gjældte Liv eller Død. Hen paa Eftermiddagen aabnedes Isen mere og mere, saa vi efterhaanden fik bedre Plads og kunde begynde at styre udenom adskillige af de farligste Blokke, hvorved Sammenstødene aftoge betydelig i Antal, og deres Farlighed formindskedes mere og mere. Snart var der kun enkelte uskadelige Isflager isigte, og inden Aften naaede vi rum Sø, og Fox kunde atter for første Gang i mange Tider røre sig frit i aabent Vande.

Hele det sidste Døgn igjennem havde vi svævet i den yderste Fare; var vort Skib bleven knuust, saa havde ingen Redning været tænkelig, thi hvad vilde vore Baade kunne have nyttet til i en saadan knusende Malstrøm af Is? I atten Timer havde vor Maskinmester ikke havt et eneste Dieblikks Pusterum.

Saaledes slap vi da, Gud være lovet, uden at have taget mindste Skade, ud af den Iis, som havde holdt os fangne i hele Vinterens Løb; der havde ført os villieløse med sig paa en Strækning af samfulde tre Hundrede Mile, og havde spildt os hele det første Aar af vor Reise, som vi nu skulle til at begynde paany.

Det er ikke saa sjeldent, at et Skib kommer saaledes „i Besæt“,

men en saa lang og saa langvarig Drift i Pakisen som vor hører dog til Sjeldenhederne. Hvor stor end vor Glæde var over vor endelige Befrielse, kunde vi dog ikke lade være at føle os meget skuffede i vore Forventninger, og det var slet ikke behageligt at tænke paa den Skuffelse, som ventede Lady Franklin, naar de første Efterretninger fra os i dette Aar skulde vise hende, at endnu eet kostbart Aar var spildt. Imidlertid maatte vi trøste os med, at Aaret dog ikke var ganske spildt, thi vor brave Capitain havde prøvet sit Skib og Mandskab, og vi havde gjensidig lært hverandre at kjende; vi havde seet, at vi kunde udholde en Vinter i Isen næsten uden at faae en Mand paa Sygelisten, og vi kunde saaledes med fastere Haab om et heldigt Udfald gaae Besværlighederne paa dette Aars Reise imøde.

Tredie Capitel.

Om og tilbage igjen — Holsteinborg — Ophold iland — Godhavn — Kajakfart — Hvalfangere — Nyheder — en gammel Bekjendt — Sommerveir — Kittenbænks Kulbrud — En forstenet Skov — Plantevæxt uden Solens Lys og Varme — En Kajakblære — Alkefjeldet — Upernavik — Flere Hvalfangere — Fox nærved at forlise — Melvillebugten — Cap York — Et Nip — De Indfødte — Hans — Erasmus York — Min Navne — En Hvalros — Crimson Cliffs — Rød Snee — Rotterser — Nordvandet — Farvel til Grønland.

April 27de. 1858. Det er overtrukken Luft med sydvestlig Vind; Capitain M' Clintock havde havt isinde at søge ned til New-Foundland, hvis han havde været saa heldig at slippe lidt tidligere ud af Isen, men nu opgav han denne Plan, og forat spare Tid besluttede han hellere at anløbe Kolonien Holsteinborg, paa hvilken vi nu styre Coursen. Imorges saae vi Land ved „Sukkertoppen"; henad Eftermiddag løiede Vinden af, og vi fik Damp op indtil Kl. 10 Aften, da det blev tyk Luft med Snee men forresten godt Veir.

25. For en jævn Sydvest stode vi igaar op langsmed Landet; da vi om Morgenen vare omtrent en halvfjerde Miil fra Holsteinborg, kom der adskillige Grønlændere ud til os i deres Kajakker; da jeg ikke var kjendt med dette Farvand, bleve nogle af dem tagne ombord for at lodse os op til Havnen. Henad Eftermiddagen blev det aldeles tykt og taaget i Veiret, saa vi kun af og til kunde see lidt af Landet, men vi fik nu Lods ombord, som førte os til ind paa Ankerpladsen; tillige kom flere Andre ombord

for at hilse paa os, deriblandt Kolonibestyreren Hr. Elberg, hvis Hustru og Børn Aaret iforveien vare omkomne med det sporløst forsvundne Baldur. Omtrent Kl. 10 om Aftnen vare vi i Havn og fortøiede ved Land.

Efterat vi nu i otte samfulde Maaneder havde drevet i Isen og ikke havde seet Mennesker andre end os selv, som vare ombord, var det os en ubeskrivelig Behagelighed at gjensee Land og Mennesker. Vi gik strax den følgende Morgen iland og modtoges med den største Forekommenhed saavel af Kolonibestyreren som af de andre Europæere og Grønlænderne. Hvem der ikke vare mindst glade over at komme iland, det var vore Hunde, som nu saalænge havde maattet nøies med at opholde sig i et indskrænket Rum ombord eller paa den bare Iis og Snee omkring Skibet; de levede hver Dag høit med Hvalkrænge eller Hvalkjød.

Vi bleve liggende her i hele ti Dage, og i den Tid blev hele Skibet sat i bedre Stand; der blev vadsket overalt, og Alting bragtes i Orden paa Dækket saavelsom under Dæk. Ligeledes blev hele Skibet malet. Vi fik her ogsaa adskillige Smaating ombord, fremdeles Vand, lidt Klipfisk og nogle faa Ryper og Harer. Alle kappedes om at gjøre Ære ad os paa bedste Maade, eftersom vi i saa lang en Tid ikke havde havt Foden paa Land. Med Undtagelse af dem, som havde Vagt ombord, vare næsten Alle fra Skibet til Selskab hver eneste Aften, hvor de morede sig godt med Sang og Dands; her var nemlig et Skuur eller lille Pakhuus, som hver Aften blev lukket op og benyttet til Dandsesal, hvor vor ene Qvarteermester, en Mulat, aldrig kunde blive træt af at spille. Rummet var temmelig indskrænket, men Folkene kunde godt svinge Grønlænderinderne derinde, eftersom disses Dragt ikke gjør Fordring paa saa stor Plads som vore Baldamers Crinoliner. Den ene Aften maatte Folkene dog undvære Dandsens Glæder; det var nemlig Store Bededag, der ogsaa her blev holdt som en stor Helligdag, medens Engellænderne ikke have den i deres Almanak. Vi havde saaledes ogsaa Leilighed til at komme adskillige Gange i

Kirke her; ombord havde vi forøvrigt hver Søndag vor sædvanlige Gudstjeneste. Beboerne her fortalte os, at de havde havt en meget stræng Vinter, dog med stille Veir, medens vi havde havt lige omvendt, temmelig mild Vinter men med megen Blæst. Her var faldet megen Snee; Jagt og Fiskeri havde kun givet ringe Udbytte. Tidligere har her været skudt Rensdyr i Tusindviis, men i dette Aar var der kun skudt omtrent 500 Stykker; derimod havde de været saa heldige at faae fire Hvaler i dette Foraar. Af Fugle findes her især en Mængde Ravne og store graae Falke. Vi havde haabet her at forefinde mange Nyheder og Efterretninger hjemmefra, som vi længtes meget efter paa Grund af vor lange Fraværelse, men Beboerne her kunde desværre ingen Nyheder meddele os, da de selv ingen havde faaet; det danske Skib var nemlig endnu ikke ankommet; det ventedes med hver Dag, men man antog, at det maaskee havde faaet Ordre om først at gaae ind til Godthaab. Jeg havde forresten hele Tiden under vort Ophold saa travlt med at være Tolk mellem de her forsamlede Engellændere, Danske og Grønlændere, at jeg vel næppe engang kunde have faaet Leilighed til at læse Aviser, om her havde været nogen at faae. — Anton forlovede sig under sit Ophold her og vilde endelig have Lov til at tage sin Kjæreste med til Godhavn forat betroe hende til sin Moders Varetægt; men Capitainen nægtede ham det, da han allerede sagdes at have en Kjæreste ved Godhavn, og han vel næppe vilde fortsætte Reisen med os, hvis han fik sin nye Kjæreste med hjem.

Først den 8de Mai Kl. 5 om Morgenen forlode vi Kolonien Holsteinborg forat fortsætte vor Reise mod Nord. Vi havde her skrevet og efterladt adskillige Breve til Hjemmet. For al den Forekommenhed og Velvillie, som man her havde viist imod os, kunde vi ikke byde vore Venner og Bekjendte andet end vor Tak; dog viste Capitain M'Clintock ogsaa sin Taknemmelighed derved, at han lod endeel af vort ringe Kulforraad bringe iland, da han havde hørt, at her var stor Mangel paa Brændsel; endog Pastor Kjærs Kone led i den Grad af Kulde, at hendes Hænder vare

ganske røde og blaae deraf. I smukt Veir med nordostlig Vind stode vi nord efter og krydsede os frem; men da vi ude tilsøes traf paa Iis, maatte vi styre indad under Land, hvor der var mere aabent Vande. Næste Aften stillede det af med Sneveir, men den følgende Dag fik vi en stiv Kuling af Sydost. Imens vi løb rask nordpaa langsmed Landet saae vi to Hvalfangerskibe vesten for os ude imellem Isen; det var de første Skibe, vi havde seet siden forrige Aar da vi forlode Disco. Allerede hen paa Eftermiddagen d. 10de vare vi i Nærheden af Disco Øen og ikke ret langt fra Godhavn, som Capitain M'Clintock havde foresat sig at besøge; men for Øieblikket saae dette ikke ud til at ville lade sig gjøre, eftersom det viste sig, at der laae fast Iis hele Veien rundt. Henimod Aften begyndte det at blæse meget stærkt op med tyk Luft og Snefog, som forhindrede os fra at see en Kabellængde fra os. Strømmen havde desuden forsat os et betydeligt Stykke, og vi vare paa et hængende Haar nær stødte paa Grund paa et af de saakaldte Brændevinsskjær, nogle lave Klippeøer, som ligge udenfor Kronprindsens Eilænder eller Whale Islands. Skjæret var nemlig belagt med Snee og derfor næsten ikke til at skjelne fra de omkringliggende Isflager; kun et Par enkelte sorte Pletter varskoede os, saa vi fik dreiet af i det yderste Øieblik. Vi bleve hele Natten under Seil, og da her tillige var en Mængde Isfjelde, tilbragte vi en meget urolig og ubehagelig Nat.

D. 11te. Vinden var endnu den samme men vi havde bedre Veir; Capitainen bestemte sig da til at løbe ind mellem Kronprindsens Eilænder for der at vente paa, at Isen skulde bryde op ved Godhavn; inden Aften kom vi i Havn og tilankers, og der kom strax nogle Folk ud til os i deres Kajakker, uagtet der gik saa svær en Sø, at Vandet skyllede op over Kajakkerne og dem, som seilede i dem; men det generer ikke en Grønlænder, da han selv, i sine vandtætte Skindklæder, ligesom udgjør eet Stykke med sit lille vandtætte Fartøi, i hvilket han kan dukke heelt under Vandets

Overflade og op igjen, idet han vender rundt under Vandet med samme Lethed som en And eller andre Vandfugle.

Med en af disse Kajakker fik Capitainen sendt Bud ud til et af de Hvalfangerskibe, som vi havde seet vesterpaa; d. 13de kom de begge hen til os, og vi fik at vide, at det var Jane, Capt. Walker, og Heroine, Capt. Simpson. Ltnt. Hobson og Capt. Young gik ombord, og da de kom tilbage, fulgte begge Hvalfangercapitainerne med dem; de medbragte nogle Aviser, som vi naturligviis slugte med Begjærlighed, da det var de allerførste Nyheder fra Hjemmet. Ligeledes forærede de os baade fersk Oxekjød og friske Kartofler, som jo var store Rariteter for os. Af disse Mænd fik vi ganske mærkelige Underretninger om Forholdene i Baffinsbugten det sidste Aar. Ingen Hvalfangere havde været saa heldige at slippe norden om Middelisen ind i Lancastersund ei heller midt igjennem den — ligesaalidt som vi; søndenom Isen var det derimod lykkedes Adskillige at trænge op ligetil Ponds Bay. Havde vi vidst dette, saa kunde vi maaskee ogsaa have undgaaet den kjedelige Indespærring og Driven i Isen hele Vinteren igjennem; men Capitain M'Clintock havde ikke kunnet tage Veien søndenom Isen, da han var nødt til at gaae op til Prøven og Upernavik forat faae et tilstrækkeligt Antal Hunde; af Beretningerne fra de to forliste Hvalfangerskibes Mandskab havde han desuden forstaaet, at der skulde være Udsigt til en let Passage gjennem Melvillebugten. At Isen i det Aar indtog en saa usædvanlig Stilling, kunde han naturligviis ikke have nogen Anelse om.

I de faa Dage, vi opholdt os paa dette Sted, havde vi et rigtigt Sommerveir; vi gik stadig af og til op paa de høieste Punkter af Landet forat holde Udkig og passe paa, naar Isen ved Godhavn brød op. Vi gik ogsaa paa Jagt, da her opholdt sig en Mængde Søfugle, meest Teister, af hvilke vi fik skudt endeel. Muslinger fik vi ogsaa i Mængde; Grønlænderne samlede dem til os i Tøndeviis. — Men det smukke Veir kostede vor stakkels Kat Livet;

Solvarmen lokkede den op paa Dækket, hvor den blev taget og bidt ihjel af Hundene.

D. 16de havde vi smukt Veir og frisk, østlig Vind; da det lod til, at Isen, saavidt vi kunde see, havde forladt Godhavn, lettede vi Anker og stod ud fra Kronprindsens Eilænder forat gaae til Godhavn. Da vi kom i Nærheden af Kolonien saae vi flere Hvalfangerskibe, med hvilke vi havde Communication; det lod til, at der endnu laae Iis ligeudfor Indseilingen til Godhavn; men vi hørte, at et af Hvalfangerskibene havde været derinde og atter iset sig ud; vi løb derfor ind i Isen og forsøgte paa at presse os igjennem den Vaage, ad hvilken dette Skib var gaaet ud; men da vi vare komne lidt ind i den bleve vi satte fast i Isen, saa vi hverken kunde komme frem eller tilbage. En Hvalfangerbaad havde vi paa Slæb; den kom fra Kolonien Egedesminde og skulde til Godhavn, men turde ikke vove sig igjennem Isen, hvorfor Capitain M'Clintock havde tilbudt at tage den paa Slæb; da vi nu selv sad fast og ikke kunde komme videre, blev denne Baad arbeidet iland, og Capitainen tilbød mig at gaae med den, da der intet var at bestille for mig ombord, hvorimod jeg kunde aflevere endeel Breve til Inspecteur Olrik saavelsom til Flere, som vi havde medbragt fra Sydgrønland. Da jeg kom iland, yttrede Alle stor Forundring over, at vi saasnart vare komne igjen; de havde troet, at vi vare langt oppe nord paa. Jeg blev da meget vel modtagen af Inspecteuren saavelsom af mine Venner og Bekjendte, og jeg fik her en heel Deel Nyheder at vide fra Hjemmet. Her hørte jeg saaledes blandt andet, at der var udbrudt Krig mellem Frankrig og Østerrig, om den store Pengecrisis, med mere, som interesserede mig meget.

D. 17de om Morgenen havde Fox igjen arbeidet sig ud af Isen; den var under Seil og holdt det krydsende mellem Hvalfangerne. En Baad, som fra Land skulde ud til en af Hvalfangerne, fik jeg til at sætte mig ud ombord paa Fox. Da der endnu ikke var nogen Mulighed i at slippe ind i Havnen, gjorde jeg Capitai-

nen opmærksom paa, at der her i Nærheden var en Udhavn, som kaldtes Upernaivikbugten; jeg kjendte den godt, da jeg selv tidligere havde været ansat her i nogen Tid, og jeg vidste, at der paa denne Tid af Aaret ingen Fare var ved at løbe ind og ankre op i den, skjøndt der rigtignok aldrig har ligget større Fartøier derinde; den er kun farlig ved sydlig Storm, og nu var den aldeles fri for Iis. Capitainen og Young undersøgte den nu lidt nøiere, hvorpaa han bestemte sig til, foreløbig at gaae derind og ankre. En Grønlænder, som var bedre bekjendt med Farvandet end jeg, fik vi ombord, og han var mig behjælpelig med at lodse Skibet ind; allerede Kl. 4 om Eftermiddagen havde vi ankret op og fortøiet derinde. Kort efter kom en Hvalfangerbaad paa Siden af os med en Indbydelse til mig fra en Hvalfangercapitain, om jeg vilde komme ombord i Skibet St. Andrew for at besøge ham; han længtes nemlig meget efter at see mig og tale med mig, da han tidligere var truffet sammen med mig; han havde været Matros paa Skonnerten Felix under den gamle Admiral Sir John Ross det Aar, da jeg var ude paa den første Expedition under Capitain Penny. Felix laae hele Vinteren 1850—51 sammen med vore Skibe i Assistance Harbour, hvor vi overvintrede. En Aften i den mørke Tid havde denne Mand været ombord i et af Skibene og havde faaet en lille Taar over Tørsten; paa Tilbageveien faldt han omkuld paa Isen og blev liggende omtrent midt imellem Skibene. Jeg havde dengang tilfældigviis en Hund med, som var en Blanding men forresten et godt Dyr; den tilhørte egentlig min Søn; denne Hund blev nu et Middel til Mandens Redning, da han ellers ufeilbarlig vilde være frusset ihjel om Natten. Efterat vi havde drukket Thee kom jeg nemlig op paa Dækket og hørte Hunden gjøe et Stykke borte fra Skibet, hvorfor jeg sendte 2den Tømmermand ud at see efter, hvad der var iveien med den; men han kunde ikke opdage Noget; Hunden kom imidlertid løbende hen til ham, sprang opad ham, skrabede og blev ved at løbe frem og tilbage, indtil han endelig faldt paa at følge med den, og Hunden,

blev først rolig da den havde ført ham lige hen til det Sted, hvor Manden laae. — Denne blev nu bjerget og bragt ombord, hvor han hørte til, og han slap derfra med Livet, hvilket næppe vilde have været Tilfældet, hvis ikke Hunden havde foranlediget, at han var bleven opdaget; ellers vilde han næppe være bleven savnet før det var forsilde at frelse hans Liv. Imidlertid havde han aldrig kunnet glemme denne Begivenhed, og det var i den Anledning han saa gjerne vilde tale med mig. Da jeg nu ikke havde noget at forsømme dermed ombord paa Fox, gik jeg ombord og besøgte Capitainen, som glædede sig meget over at see mig og strax spurgte, om jeg kunde erindre denne Historie. At denne Mand, hvem jeg faa Aar før havde seet som Matros, nu selv førte Skib, var mig slet ikke paafaldende, da jeg vidste, at Hvalfangerne meget hyppig skifte Stilling; jeg har saaledes seet flere forhenværende Capitainer paa Hvalfangerskibe fare som simple Matroser paa andre Skibe. — Han viste sig meget forekommende imod mig og erklærede, at hvis han havde Noget ombord, hvorfor jeg kunde have Brug, da stod det ganske til min Tjeneste.

Vort Ophold her ved Godhavn varede indtil den 25de. Her var varmt og deiligt Veir; hos Inspecteurens behøvede de ikke engang at have i Kakkelovnen, og hans Kone havde sine Vinduer, som vendte mod Syd, fulde af smukke, udsprungne Blomster, deriblandt baade Roser og Fioler. Vinteren havde her været temmelig mild men stormfuld; strængest havde Kulden været i April og Begyndelsen af Mai. Dagen før vor Afreise (den 24de) var det den engelske Dronnings Fødselsdag, i hvilken Anledning Fox havde alle Flag oppe og der vankede Traktement ombord. Under vort Ophold havde vi faaet brygget Øl, ligesom vi ogsaa fik indkjøbt adskillige Smaating, som vi trængte til og som Bestyrelsen med største Velvillie overlod os. Forresten morede vi os paa bedste Maade og havde Bal næsten hver Aften. Den flinkeste Dandser blandt Grønlænderne ved Godhavn tog Hyre ombord som Hundevarter; han hed Samuel Emanuel Bæver og var en

flink Fyr, som paa kort Tid lærte godt at tale Engelsk. En Riffel medbragte han selv, og en Kajak kjøbte Capitainen til ham. — Vi fik naturligviis skrevet Breve til Hjemmet; og da Capitain M'Clintock havde bestemt, om mulig, at anløbe Godhavn paa Hjemreisen det næste Aar, saa udbade vi os alle, at Svar paa vore Breve maatte adresseres hertil næste Aar. Om Morgenen den 25de toge vi Afsked med vore Venner her og takkede dem hjertelig for de gode Dage, vi havde tilbragt hos dem; og nu forlode vi Godhavn forat gaae til Vaigattet, hvor vi skulde completere vor Beholdning af Kul til den forestaaende lange Reise. I smukt Veir med østlig Vind løb vi op langsmed Land og saae ingen Iis undtagen enkelte Isbjerge; heroppe var Isen nemlig brudt op allerede den 3die April. Kort før vi gik tilankers ved Rittenbænks Kulbrud saae vi en Konebaad og tillige adskillige Folk inde paa Land; strax efterat vi havde ankret kom Konebaaden til os; den havde endeel Grønlændere ombord og førtes af en dansk Mand ved Navn Nielsen; de vare bosiddende ovre paa Fastlandet, hvor denne Nielsen havde Ansættelse som Udligger i den kgl. grønlandske Handels Tjeneste, og de vare nu tagne herover paa Sælhundefangst. Capt. M'Clintock bad mig om at forsøge paa at faae disse Folk til at hjælpe os med at bære Kul ombord; de vare strax villige dertil, og saaledes fik vi i meget kort Tid den fornødne Kulbeholdning ladet.

Der ligger ligeoverfor det Sted, hvor Hr. Nielsen boer, et Bjerg, som er en 800 Fod høit over Vandets Overflade; her kan man aldeles tydelig see ligesom en Skov af forstenede eller forkullede Træer og Blade; Bladene ligne ganske dem paa Kastanie- og Ahorntræer og see meget smukke ud; man kan endnu tydelig skjelne alle Aarerne i selve Stenen. Ligeledes findes der Klumper af forstenet Harpix, som ligner Rav. Forunderligt er det at tænke sig, hvorledes saadanne Træer, som høre til i meget sydligere Lande, nogensinde have kunnet voxe saa høit oppe mod Nord, hvor nu kun krybende Pile og Dværgbirke tilnød kunne trives, og hvor

intet Menneske veed af, at der nogensinde har voxet ordentlige, store Træer. I M'Clures Journal seer jeg, at han paa sin Reise vestenom Banks Land i 1857 paa Nordvestkysten af denne Ø opdagede flere lignende Samlinger af gamle Træer, som laae i tykke Lag og vare deels forstenede, deels saa forraadnede, at de end ikke duede til Brændsel. Lignende Træer fandt Ltnt. Mecham fra Resolute i 1853 paa sin Slædereise med M'Clintock høit oppe paa Prinds Patricks Ø og antog, at de maatte være voxede paa Stedet, hvorimod Sir Roderick Murchison antager, at alle disse Træer maae være Drivtømmer, som af Strømmen er hidført til disse nordlige Egne i gamle Dage medens disse Lande maaskee endnu have ligget under Havets Overflade. Men hvad de her oppe ved Rittenbænk værende Træer angaaer, da maa det dog synes rimeligst, at de virkelig have voxet der paa Stedet, da det ikke er let at indsee, hvorledes Bladene skulde have holdt sig saa vel, dersom Træerne havde været opskyllede som Drivtømmer. At der paa dette Sted og flere andre Steder endnu langt høiere mod Nord findes uhyre Stenkulslag, som efter de Lærdes Undersøgelser skulle hidrøre fra store Skove af Bregner og Palmetræer, der ere blevne forkullede, synes ogsaa at tyde paa, at der i gamle Dage maa have været et meget varmere Klima heroppe, end nu er Tilfældet. Man har derfor ogsaa troet, at Jorden tidligere maa have været vendt i en anden Retning mod Solen, saa at Polerne fordum skulde have ligget nedad under Linien; men Andre have med Rette indvendt herimod, at dette umulig kan have været Tilfældet efter den Tid, da Jorden er bleven til en fast Klode, da Jordklodens Fladtrykning ved Polerne vidner om, at den fra Begyndelsen af maa have dreiet sig om sin Axe i samme Stilling som endnu er Tilfældet. Man kan derfor ikke tænke sig, at disse nordlige Egne fordum have vendt mere lige mod Solen, end nu, og den frodige Plantevæxt heroppe, hvorom de store Lag af Stenkul og forstenede Træer vidne, kan saaledes ikke godt tænkes at være fremkaldt ved Solens Lys og Varme. Af denne Grund

har man derfor ogsaa anført disse mærkelige Levninger som Beviser paa Rigtigheden af Skabelseshistorien, som staaer i Bibelen men som mange Halvlærde have fundet Urimeligheder i, fordi de f. Ex. ikke kunde forstaae, hvorledes Gud kunde lade Urter og Træer fremkomme af Jorden paa den tredie Dag, medens Solen først fik sin Plads paa Himlen den fjerde Dag. Men heroppe høit mod Nord synes der nu ganske sikkert at have voxet uhyre Skove, som ikke have kunnet faae Solvarme til deres Fremvæxt, og deres Tilstedeværelse vidner saaledes om, at der godt har kunnet voxe Træer uden Solens Medvirkning. At dette kan have været Tilfældet, er ikke heller saa utænkeligt, da Jordens Overflade i hine Tider rimeligviis har været langt varmere end nu; thi man antager jo, at hele Jordkloden fra Begyndelsen af har været gloende hed og først efterhaanden er bleven afkølet og har faaet en fast og haard Skorpe udenom den Ild, som endnu den Dag idag opfylder dens Indre, og hvorom Jordskjælv og ildsprudende Bjerge bære Vidnesbyrd. I hine gamle Dage kan der saaledes godt have været saa varmt overalt paa Jorden, at endogsaa Palmer, som nu kun voxe i de varmeste Lande, kunne have trivedes lige op til Nordpolen. Fugtighed har det vel ikke heller manglet paa, og Lys, som Planterne ligeledes behøve til deres Væxt, kunde vel ogsaa nok tænkes at have været tilstede forinden Solen blev sat til at lyse over Jorden, som der jo ogsaa staaer skrevet, at Lyset blev til paa den første Dag, thi vi kjende jo nu mange Slags Lys, som ikke hidrører fra Solen; vi behøve blot at tænke paa Ildens og Lynets Lys, og her i disse nordlige Egne paa de prægtige Nordlys, uden hvilke vi her maatte sidde i Mørke den allerlængste Tid af Aaret om. Men dette er nu altsammen Noget, hvorom jeg selv ikke kan sige noget Bestemt; kun saameget er vist, at disse forstenede Træer findes heroppe og have opvakt megen Opmærksomhed hos de Naturkyndige. Capt. M'Clintock anmodede mig om at skaffe ham nogle Prøver af disse Forsteninger, og jeg bestilte da endeel af dem hos Hr. Nielsen, som lovede at sørge for

at have dem liggende ved Godhavn til næste Aar, naar vi kom tilbage. Aaret efter, da vi kom til Godhavn paa vor Hjemreise, saae vi med Glæde, at Hr. Nielsen havde været meget efterrettelig, thi der laae ikke mindre end ½ Td. til Capitainen og ¼ Td. til mig, hvoraf jeg udsøgte nogle af de smukkeste Stykker og deelte Resten mellem Capt. Young og Lnt. Hobson, som takkede mig meget derfor.

D. 27de. Stille og smukt Veir; om Eftermiddagen forlod Nielsen os og vendte hjem med sine Grønlændere; vi havde været lidt paa Jagt men traf kun et Par Ryper og en Hare paa de smukke, grøntklædte Skrænter af Øen; silde om Aftenen stode vi nordefter under Damp, henved Midnat. Dagen efter havde vi samme Veir med østlig Vind; om Eftermiddagen vare vi udfor Nogsuak, og nogle Grønlændere fra denne Plads kom ud til os i deres Kajakker. Nogle af dem fulgte os en Stund Side om Side, men Capitainen vilde ikke lægge bi og tage dem ombord for ikke at forsinke Reisen; vi kastede derfor nogle smaa Beskøiter ud til hver af dem, hvorpaa de vendte tilbage. Her i Bunden af Bugten er Vandet næsten altid plumret og uklart som Følge af, at Makkak- eller Leerelven her har sit Udløb; den løber gjennem en meget leret Dalbund, og derfor gjør dens Vande det friske, søgrønne Havvand ganske uklart. Denne Omstændighed benytte Grønlænderne sig af og fange heri Bugten mange Hvidhvaler, som ellers ere meget skye men ikke saa godt kunne vogte sig for Efterstræbelser i den plumrede Bugt.

Da vi vare tværs af Omanaksfjorden opdagede vi noget Sort, som kom flydende paa Vandet; det saae saa underligt ud, at vi ikke kunde forklare os, hvad det var, før vi seilede hen til det og fandt, at det var en meget stor Kajakblære af det Slags, som Grønlænderne pleie at befæste ved Enden af den Fangerem, som sidder fast ved Harpunen; naar de have truffet f. Ex. en Sælhund med deres Harpun, søger den strax at dukke saa dybt ned som muligt, hvorved da Fangeremmen løber af den Stol, paa hvilken

den er opskudt, men Blæren, som ikke kan synke, hindrer Dyret i at gaae tilbunds og tjener til Mærke paa, hvor det bevæger sig hen under Vandet, saaat Jægeren kan forfølge det og endelig faae fat i sin Fangst. Ved denne Blære hang endnu en Stump af Fangeremmen, saa vi maatte formode, at en eller anden Grønlænder havde forliist den efterat have truffet en Narhval eller et andet større Sødyr, som da rimeligviis har reddet sig ind under Isen, hvorved Fangeremmen er bleven revet over. En lille Sælhund var nysgjerrig nok til at ville see paa, hvorledes vi fiskede Blæren op; den blev i samme Øieblik skudt af Capt. Young.

Næste Dag var det endnu stille og meget smukt Veir; vi gik under Damp til om Aftenen Kl. 9, da vi vare tværs af Skaløen, som ligger et Stykke nordfor Svartenhuk. Langsmed Land var der ingen Iis til at hindre vor Reise, men vesterpaa saae vi Pakisen ligge tæt sammen overalt. Dagen efter var Vinden sydlig med flov Kuling og tyk Luft; ligeledes den følgende Dag, da vi om Morgenen vare tværs af Karsosuak, det høieste Bjerg her paa Kysten; det hæver sig omtrent en 3200 Fod over Havets Overflade. Her er et Fuglefjeld, som kaldes det store Alkefjeld, hvor der opholder sig en uhyre Mængde Søfugle, fornemmelig Alker, et Slags Vildænder, som lægge deres Æg paa de steileste Dele af Bjerget. I deres Læggetid, som falder ind efter Midten af Juni, kan man her paa een Nat samle flere Tusinde Æg. Hele Bjerget er ligesom oversaaet med disse Fugle, og naar man seer opad Fjeldvæggen, seer man Alkerne sidde paa de forskjellige Affatser eller Hylder saa tæt som Sild, der ere stuvede i en Tønde. Kommer man ind under dette Fjeld, selv i det klareste Solskinsveir, og blot frembringer den mindste Lyd, flyver der øieblikkelig saa store Sværme af Fugle ud fra Klippen, at de kunne formørke Solens Lys, og dog er det ikke til at see, at den tilbageblivende Mængde er bleven formindsket. Da vi nu vare komne tværs af dette Fjeld, løb vi ind med to Fartøier forat skyde nogle af disse Fugle, men vi fik kun faa af dem, eftersom det endnu var saa tidligt paa Aa-

ret, at Læggetiden ikke var begyndt. — Om Eftermiddagen (d. 31te) naaede vi Upernavik og fortøiede ved et Isfjeld, som stod paa Grund tæt ved Kolonien og hvorved allerede to Hvalfangerskibe havde fortøiet. Paa flere Steder i Nærheden laae adskillige andre Hvalfangerskibe fortøiede hist og her, da Ingen endnu kunde komme op nordefter, fordi Isen endnu laae tæt sammenpakket overalt; saasnart vi vare fortøiede, gik jeg iland for igjen at besøge mine Venner og Bekjendte.

Juni. 4de. I tre Dage bleve vi liggende her fortøiede ved samme Isbjerg tilligemed Hvalfangerne; en af disse, Capt. Parker, førende Emma af Hull, forsynede os her med endeel Kul, som var Capt. M'Clintock meget kjærkomment, da de Kul, vi havde indtaget ved Rittenbænks Kulbrud, vare af en meget daarlig Bonitet; vi fik ogsaa flere Smaating og endeel fortræffeligt Ale. Den anden Hvalfanger, Capt. Simpson, overlod vor Capitain det fornødne Materiale til et Store-Topseil, som vi her fik indrettet og anbragt paa Fox. Capt. Parker er maaskee den ældste Hvalfanger i disse Farvande; han har faret paa disse Reiser i over tredive Aar, og jeg havde derfor kjendt ham i mange Aar; han var ogsaa Den som gav den første Anledning til, at jeg kom til at deeltage i disse Togter forat søge efter Franklin. Den engelske Regering havde nemlig allerede kort efter, at man var begyndt at blive urolig for Franklins Skjæbne, udsendt Forespørgsler til alle Autoriteter og med Forholdene bekjendte Mænd og udbedet sig Indberetning om Alt, hvad der mulig kunde antages tjenligt til at fremme Opdagelsen af de franklinske Skibe; i sin Indberetning anførte Capt. Parker da ogsaa mit Navn og omtalte min Brugbarhed som Tolk paa de mulig forestaaende Expeditioner, og Følgen heraf var, at jeg kom med paa Penny's og Kane's Reiser, ligesom jeg ogsaa blev opfordret til at ledsage Belchers Expedition i 1852, hvilket jeg dog af Hensyn til min lange Fraværelse fra mit Hjem maatte undslaae mig for. Capt. Parker trøster os kun daarlig, idet han ikke antager det for rimeligt, at man kan slippe

gjennem Isen i denne Sommer; den viser nemlig aldeles ingen Tegn til at ville bryde op, eftersom den holdes fast af de sydlige Vinde; og han antager, at disse nu ville holde sig længe, fordi vi i saa lang Tid havde stadig nordlige Vinde. Heroppe havde Vinteren været mild. Imorges Kl. 4 kastede vi los og forlode dette Isbjerg; vi kom forbi flere af Hvalfangerskibene, som endnu ikke kunde gaae nordpaa fordi de ikke havde Damp til deres Raadighed saaledes som vi og det smukke Hvalfangerskib Tay fra Aberdeen, som nylig ankom og havde Aviser med fra Skotland lige indtil den 17de April. Vi løb nordpaa og fandt Passage ind imellem Øerne nordenfor Kolonien Upernavik; vestenfor os ude imellem Isen bemærkede vi to Hvalfangerskibe med Damp oppe. Paa en af disse Øer, Kingituksuak, omtrent 4 Mile nordenfor Upernavik, blev der i 1824 af en Grønlænder fundet en Runesteen oppe i en Varde; den blev senere ført til Kjøbenhavn af Captltnt. Graae, som havde været ude paa Opmaaling; Indskriften skal dog kun have indeholdt Navnene paa tre Nordmænd eller Islændere, som i Aaret 1132 havde nedsat sig her og taget Øen i Besiddelse.

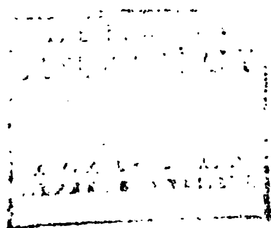
Da jeg var velbekjendt heri Distriktet mellem de omtalte Øer, hvor jeg kjendte Strømmen og vidste Besked med de forskjellige Løb, gik vi ind imellem nogle af Øerne, navnlig den Store Danske og Nævsak, men her bleve vi tvungne til igjen at fortøie, da Isen ved den nordlige Vind var pakket saa aldeles tæt sammen overalt, at der ingen Aabning var at finde. Henad Natten drev den løse Iis meget stærkt ind paa os, ligesom der ogsaa var en Mængde Isfjelde i Drift, saa vi maatte flere Gange skifte vore Fortøininger. Dagen efter var det bedre Veir, og vi gik iland paa en meget høi Ø, som kaldes Upernivik. At dette Ord forekommer saa ofte paa mange forskjellige Steder som Navn paa Bugter, Øer o. s. v. hidrører derfra, at Ordet egentlig har den ligefremme Betydning: Sommeropholdsted. Fra denne Høide opdagede vi nu, at Isen nordpaa var brudt op paa adskillige Steder, og disse Aabninger begyndte at udvide sig om Aftenen, da Vinden gik om i

Nordvest. Den følgende Dag var Veiret stille og smukt; Kl. 4 om Morgenen fik vi Dampen op og arbeidede os igjennem flere af disse Aabninger, indtil vi omtrent Kl. 11 Formiddag atter nødtes til at fortøie, hvorefter vi, da det var Søndag, fik Leilighed til at holde sædvanlig Gudstjeneste, Mønstring og Reengjøring ombord.

Næste Morgen Kl. 4 fik vi atter Dampen til, da Veiret endnu vedblev at være stille, og vi pressede os saa jævnt nordpaa igjennem Isen imellem Øerne, som have meget steile Kyster, hvorfor man skulde vente, at Farvandet var dybt og uden Fare; men pludselig løb vi fast paa et Klippeskjær, som laae saa ganske under Vand, et saakaldet blindt Skjær, at det ikke kunde sees, da det netop var Høivande. — Klokken var omtrent 8 (Morgen) da vi løb fast, og vi fik strax Isankere og Trosser ud forat forsøge paa at hive os af; men det var allerede begyndt at blive Ebbe, og Vandet faldt temmelig hurtig, saa vi maatte blive staaende; og da Vandet blev ved at falde, lagde Fox sig mere og mere over paa den høire Side. Da Skibet var saa skarpt bygt, faldt det efterhaanden saameget over, at det dannede en Vinkel paa 35 °, og vi kunde gaae udenbords paa Siden af det, hvor Hundene ogsaa maatte tye ud, da de ikke længer kunde holde sig paa det steilt nedskraanende Dæk. Paa den læ Side gik Vandet saa høit op, at vi frygtede for, det skulde trænge ned igjennem Kahyts- eller Lukafkappen, i hvilket Tilfælde Skibet paa faa Minutter vilde være løbet fuldt og sunket. Tømmermændene maatte derfor i en Hast tætte disse Kapper saa godt som muligt. Der var intet andet for os at gjøre end at blive rolig liggende og vente paa, at Høivandet vilde indfinde sig. Imens vare Folkene bestandig ude i Baadene rundtomkring Skibet for det Tilfælde, at noget Uheld skulde indtræffe. Dette kunde saameget lettere skee som der var Fare for, at Isflagerne kunde komme i Drift og skrue sig ned imod Skibet. Heldigviis var det blikstille, saa Flagerne bleve liggende; de laae rimeligviis ogsaa paa Grund. Vestenfor os saae vi 3 Hvalfanger-

Fox i Pakisen

dampere passere os og staae nordefter; dem kunde vi ialtfald have tyet til, hvis Uheld skulde have været, saa vi vare egentlig ikke i nogen Livsfare, men det var dog med stor Ængstelse vi imødesaae Høivandet, da det saa skulde vise sig, om Fox vilde reise sig eller ikke. Da nu Vandet atter var steget og havde naaet sit Høieste, førte vi Varpanker agterud saavelsom et Par Isankere; og da der nu blev spændt i med al Kraft, rettede Skibet sig snart og slap af uden at have taget mindste Skade; i elleve Timer havde det staaet fast paa Skjæret og været sin Undergang meget nær.

Næste Dag var Veiret stille og smukt, og vi kunde atter dampe nordefter i de smalle Aabninger, som fandtes mellem Isen. Da vi vare komne forbi Den Horsehead eller Hestehovedet og Cap Schackelton traf vi kort efter sammen med de tre Hvalfangerdampskibe, som vi den forrige Dag havde seet passere os nordpaa; det var det ovennævnte Tay, Diana og Chase, som nu alle tre laae fortøiede ved Fastisen. Da der ingen Aabning var at opdage nordpaa, løb vi op og fortøiede ved den samme Iis, som de allerede havde lagt sig fast ved. — Dagen efter havde vi det samme Veir, som nu rigtig var faldet i Stadighed. Isen aabnede sig nordefter, og vi fik alle Damp op forat presse os igjennem denne Aabning. Den ene Hvalfanger var nu hele Tiden et godt Stykke forud for os og blev ved at følge Renden uden Forhindring; vi andre bleve derimod af og til stoppede af Isen, og om Aftenen Kl. 8 laae vi aldeles fast tværs af Sugarloafhill. Det stille Veir blev ved den næste Dag men bragte os en tyk Taage, og vi maatte blive liggende paa det samme Sted. Dagen efter havde vi endnu det samme Veir; Capitainen forhørte sig hos Hvalfangerne forat faae saamegen paalidelig Underretning som mulig angaaende Eskimoerne ved Ponds Bay og de i deres Besiddelse trufne Dele af Træ o. s. v. Ved Hjælp af Damp naaede vi op til Ducks Islands eller Edderfugleøerne, hvor vi traf sammen med det Skib, som var løbet fra os den 9ende. Capitainen paa Tay spaaede os en heldig Reise i dette Aar; han var ogsaa godt kjendt med

disse Farvande. Paa sin aarlige Reise i 1855 havde han heroppe i Søen truffet Spor af et sunket Skib; Bramstangen, som ragede op deraf, havde han bjerget, og han formodede, at det sunkne Skib maatte have været et af de i det foregaaende Aar forladte Skibe, maaskee Pioneer eller M'Clintocks Intrepid. Han havde selv engang mistet sit Skib heroppe i Melvillebugten, uagtet det den Dag var udmærket smukt og stille Veir. Han vilde løbe gjennem et „Nip", som havde aabnet sig saameget, at Skibet kunde passere, men Isen lukkede sig sammen igjen et Øieblik for tidlig, hvorved Skibet skares igjennem og sank saa hurtig, at Besætningen med Nød og næppe bjergede Livet; saa farlig kan Isen være selv i stille og mildt Sommerveir.

D. 12te. Idag søgte vi paa forskjellige Steder, om vi ikke kunde finde en Aabning, hvorigjennem vi kunde gaae nordefter, men vi fandt ingen og maatte derfor igjen fortøie ved et Isfjeld.

Isfjeld i Melvillebugten.

Det var hele Dagen tykt og taaget Veir, Vinden nordvest og vestlig. Dagen efter friskede Vinden op fra Nord; om Dagen vedblev det tykke Veir, men mod Aften klarede det op: nu fik vi Damp til og forlode Isfjeldet, ved hvilket vi havde ligget fast fra den foregaaende Dag; vi løb op til Fastisen, hvor tre af os fik ordentlig fortøiet; den ene af Damperne var derimod et godt Stykke vestenfor os, hvor han kom i Besæt. Vi laae nu lige tvært af Wilcox Pynten.

Hele den følgende Dag havde vi smukt Veir; vort Selskab forøgedes med endnu en Damper, saaat vi nu ere fem Dampskibe sammen; det var Hvalfangerskibet Innuit, som for en Maaned siden havde forladt Skotland; Capitainen, Sutter, sendte os Aviser og Kartofler, som vare en meget kjærkommen Gave; ligeledes fik vi Kartofler og noget Porter fra Capt. Deuchars paa Tay. Sydpaa havde vi endnu to andre Skibe isigte.

15de. Sidste Nat lykkedes det os at trænge et lille Stykke høiere op mod Nord, men vi ligge atter fast, tvært af det høie og spidse Dyvelstom, altsaa lige ved Begyndelsen af Melvillebugten. Isen seer svag og temmelig aaben ud. Vi laae her nogle Timer og ventede paa sydlig Vind, som det tegnede til, men Vinden slog om og blev nordvestlig, hvorpaa vi igjen stode sydefter forat prøve paa, om der ikke skulde findes en Aabning længere mod Vest. Vi vare da saa heldige at opdage en aaben Strimmel Vand, som førte nordpaa, og den benyttede vi da, idet vi baade førte Seil og havde Damp oppe. Om Eftermiddagen løb alle Hvalfangerne os ud af Sigte, allersidst Tay, som endelig forsvandt i den temmelig tykke Taage. Idag har jeg seet adskillige Flokke af Rotterser, som vi kalde dem; det er et Slags meget smaa Vildænder eller Krikænder, som ere særdeles velsmagende; de opholde sig meget i Aabningerne mellem Isflagerne forat fange smaa Skaldyr til deres Unger. Saa ere vi da atter i Melvillebugten, hvor vort Fangenskab ifjor begyndte; men nu ere vi over en Maaned tidligere paa=

færde, og endnu er der gode Udsigter til, at vi skulle slippe tidlig igjennem.

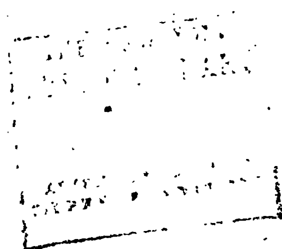
D. 16de. Tykt Veir lige til om Middagen. Hele sidste Nat stode vi nordefter, i Begyndelsen med Damp; senere, da Vinden friskede op, gik vi under Seil, indtil vi om Aftenen gjorde fast for en kort Tid næsten tværs af Cap Walker. Her holdt vi Jagt efter Rotterser og fik skudt omtrent tredsindstyve Stykker. Man kan undertiden skyde over en Snees Stykker i eet Skud, men de ere jo kun smaa; de veie kun omtrent et Fjerdingspund, pillede og tillavede næppe 6 Lod; dog udgjøre 4—5 af dem et godt Maaltid, da de ere temmelig kjødfulde.

Da Vinden gik i Sydvest, og Isen begyndte at komme i Drift, saae vi os nødsagede til at skifte Fortøiningsplads. En stor Bjørn blev seet agter for Skibet og vi gik ud efter den, men den undløb. — Dagen efter havde vi tykt Veir og sydlig Vind men kunde ikke komme ud af Stedet, saa vi bleve liggende for vore Fortøininger indtil den næste Dag, da Veiret klarede op med østlig Vind og vi stode nordefter. Om Eftermiddagen tyknede det atter i Veiret da vi vare omtrent ved Sabine Øen; intet af de andre Skibe var isigte. Henved Kl. 10 om Aftnen klarede det op, saa vi kastede los og gik videre under Damp; men allerede Dagen efter fandt vi Farvandet lukket og maatte paany fortøie. Vi kunde see Cap York i det Fjerne, men der var ingen Aabning at opdage i Isen. En af Folkene blev sat paa Udkig ved et Nip forat passe paa, om det vilde aabne sig, men han kom løbende tilbage til Skibet af Frygt for en Hunbjørn med to Unger, som løb efter ham, rimeligviis kun fordi de saae, at han selv løb. Næste Dag var Veiret stille og smukt, og vi laae fast hele Dagen, men en frisk Nordenvind fik Landisen til at bryde op, og vi dreve sydpaa med den indtil næste Formiddag, da vi atter dampede et Stykke nordefter; Veiret var tykt, og om Eftermiddagen kom vi atter til at sidde fast. En lille Bjørn, maaskee en af de to omtalte Un-

Th. Bergh's Lith. Inst. — Em. Weldike's Forlag

ESKIMOER VED PONDS BAY

ger, kom svømmende tæt hen agterfor Skibet, hvor det lykkedes Capt. Young at skyde den; Hundene fik derved et Extramaaltid.

22de. Stille og smukt Veir; vi dampede kun et lille Stykke og maatte igjen fortøie; vi fik skudt endeel Rotterser. Næste Dag havde vi Graaveir med sydlig Vind, og henimod Aften aabnede Isen sig, saa vi kunde faae Seil til og staae nordefter; men hele den følgende Dag maatte vi ligge fast, da Vinden gik i Nord og lukkede Isen. Vi skød imens omtrent fem Hundrede Rotterser. Det var lutter store drivende Isflager, som hindrede os i at trænge videre frem og tillige forsatte os sydpaa, ved deres Drift.

25de. Nordlig Vind og smukt Veir; vi fik aabent Vande langsmed Landisen og dampede rask op til Bushnan Island, hvor vi maatte fortøie ved Landisen. Vi skød igjen flere Hundrede Rotterser, men det var meget kjedeligt at ligge saaledes fast igjen; ligefor os var der et „Nip" med aabent Vande indenfor; det aabnede sig lidt ved Høivande og lukkede sig igjen ved Lavvande, saa vor Capitain var nær ved at blive utaalmodig derover; her laae ogsaa 5—6 Isbjerge belemrede af Pakisen og rimeligviis staaende paa Grund; længere sydpaa var der desuden Masser af Isbjerge, som standsede Pakisens Drift og derved spærrede os Udsigten til med det første at faae trængt os igjennem. Vi maatte trøste os ved, at vi havde Tiden for os; det forrige Aar kom vi først herop over to Maaneder senere.

26de. Idag lykkedes det dog for os at slippe gjennem Nippet, og vi naaede snart Cap York, hvor vi for en kort Tid fortøiede ved Landisen. Endeel af de herboende nordlige Grønlændere kom snart efter kjørende ud til os. Det var mine gamle Bekjendte, som jeg havde truffet ved Smiths Sund og omgaaedes saameget med paa min Reise med Dr. Kane. De vare, som sædvanlig, iførte Bjørneskindsbuxer, hvis mærkelige Korthed foroven og bagtil dækkes af Snippen paa den Sælskinds Langtrøie — naar de staae op, men kommer tilsyne paa en mindre behagelig Maade naar de bukke sig eller sidde ned. De gjenkjendte mig strax, og jeg spurgte

dem om, hvor Grønlænderen Hans Henrik var bleven af. Denne Mand havde nemlig været med paa Kane's Reise som Hundevarter; men paa en af Slædereiserne havde han imod Dr. Kane's Villie fundet det rigtigst at kjøre tilbage til Skibet; denne havde da betydet ham, at han havde Ret til at lade ham skyde for hans Ulydigheds Skyld, og Hans fik derved en Skræk i Livet, som maaskee foranledigede ham til, da han engang forlod os paa Hjemreisen, at give sig i Selskab med Eskimoerne ved Smiths Sund, da han ikke turde følge tilbage til sit Hjem med Dr. Kane af Frygt for, at denne da tilsidst skulde gjøre Alvor af sin Trusel. Her fik jeg nu at vide, at Hans havde faaet sig en Kone og levede paa Northumberlands Island udfor Hvalsund, at han var klædt og levede som En af os, men længtes meget efter sit gamle Hjem ved Fiskernæsset og talede ofte derom. Han kunde ikke gjøre noget Forsøg paa at slippe derned, da han manglede baade Hunde og Kajak; han var nemlig af Sult bleven nødt til at fortære de Skind, hvormed hans Kajak var overtrukken. Jeg gav disse Folk en Hilsen med til ham og bad dem om at sige ham fra mig, at han hvert Foraar skulde opholde sig her ved Cap York, saa vilde han nok finde Leilighed til at slippe hjem med en eller anden Hvalfanger. Af disse Folk fik jeg ogsaa Besked om Advance, Dr. Kane's Skib, som vi havde forladt ovenfor Smiths Sund i 1855; de sagde, at det endnu laae paa samme Sted, hvor vi havde forladt det. Af andre Skibe havde de iaar kun seet to Hvalfangere, som vare gaaede nordefter med Damp. Disse Folk, som havde viist sig saa hjælpsomme og skikkelige imod os paa den uheldige Reise, vi gjorde fra Advance for om mulig at slippe ned til Upernavik, havde lidt megen Nød siden den Tid; de havde næsten ingen Hunde tilbage, da de havde maattet fortære endeel af dem og mange vare omkomne af den Hundesyge, der, som jeg senere har erfaret, har hjemsøgt hele Grønland i de sidste Aar. Capt. M'Clintock havde haabet at kunne kjøbe nogle her, men nu var her ingen at opdrive.

En af Eskimoerne ved Cap York.

Den ene af de Mænd, som kom ud til os, havde tidligere slaaet to af sine Landsmænd ihjel, og Mord have før ikke været ualmindelige blandt disse Folk. Paa den senere Tid ere de imidlertid paa en Maade stiltiende bleven enige om at skaane hverandres Liv, da de have bemærket, at deres Stammes Antal Aar for Aar formindskes som Følge af Sygdom og Hungersnød. Af samme Grund sætte disse Folk megen Priis paa deres Børn, og ansee det for en stor Lykke at faae Afkom, fornemmelig Sønner, da disse snart kunne blive gode Fangere og forsørge sig selv; Pigebørn ere de ikke saa glade ved. Under mit Ophold ved Smiths Sund paa min Reise med Dr. Kane kom jeg saaledes engang ind i den ovennævnte Mands Hytte; han var selv fraværende, men hans Kone og to Smaapiger traf jeg derinde; Konen fortalte mig om,

hvor bedrøvet hun var over, at hun kun havde født sin Mand Piger, og at hun frygtede for, at det Barn, hun om kort Tid ventede at faae, ogsaa skulde blive en Pige. Jeg trøstede hende da paa bedste Maade og forsikkrede hende, at det nok vilde blive en Dreng denne Gang. Jeg hørte nu her af Faderen, at det virkelig var blevet en Dreng. Moderen troede fuldt og fast, at jeg maatte have været en god Angekkok, og havde af Taknemmelighed givet Drengen Navn efter mig: Kalenuak ɔ: lille Carl. Faderen fandt det ogsaa rimeligt, at jeg skulde medgive ham en Gave til Drengen, som bar mit Navn, og jeg maatte da bede Capitainen om et Par Smaating, lidt Træ og en Kniv, da jeg ikke selv var forsynet med de sædvanlige Gaver til de Indfødte heroppe, og det var da mine Gaver til min Gudsøn. Jeg blev naturligviis drillet lidt ombord med denne Dreng og blev oftere spurgt, om han havde blaa Øine o. s. v.

En anden af disse Mænd var en Angekkok og Svoger til den unge Eskimo K'ale'si'k, som jeg i 1850 paa min Reise med Penny traf heroppe ved Cap York og efter Anmodning af Capt. Ommaney paa Assistance bevægede til at følge med Austins Expedition som Tolk. Han vænnede sig snart ganske til europæisk Dragt og Levemaade og blev Alles Yndling ombord; især tog Capt. Ommaney sig faderlig af ham, da han blev forhindret fra at landsætte ham her paa Tilbageveien i 1851. I Vinteren 1850—51 saae jeg ham ofte og kom til at holde meget af ham. Han blev kaldet Erasmus York efter Capt. Ommaney og det Sted, hvor han var bleven taget ombord. Af en lille engelsk Bog under Titelen Kalli har jeg senere erfaret hans følgende Skjæbne. Ommaney tog ham med til England og anbefalede ham til Selskabet for Christenkundskabs Fremme og Evangeliets Udbredelse, som anbragte ham i en Læreanstalt for tilkommende Missionærer; her, i St. Augustine's College ved Canterbury, udmærkede han sig meget ved Flid og Lærelyst, øvede sig i Haandgjerning, Tegning o. s. v. og hjalp til ved Udarbeidelsen af en eskimoisk Ordbog, som skulde benyttes

paa den Belcherske Expedition. Efter endt Forberedelse blev han døbt paa 1ste Søndag i Advent 1853 og fik ved Daaben Navnet Erasmus Augustin York istedetfor hans eskimoiske Navn, som Engellænderne stavede: Kallihirua, eller forkortet, Kalli. Hans Daab var en meget stor Høitidelighed, og der blev derved anvendt Vand fra Jordans Flod, som Capitain Ommaney selv havde hjembragt fra Jødeland. Erasmus fortsatte nu sine Studeringer og vakte store Forhaabninger ved sin Flid og sit gode Næmme; man haabede i ham at faae en rigtig dygtig Missionær til at arbeide paa de i Labrador omvankende Eskimoers Omvendelse. I denne Hensigt blev han i Efteraaret 1855 sendt til St. Johns College paa Øen New Foundland, hvor Biskoppen tog sig meget af ham og lod ham videre forberede til hans forestaaende Virksomhed som Missionær. Ogsaa her vandt han Alles Hjærter ved sit blide Sind og sin christelige Iver. Men hans Helbred havde, allerede i England, taget Skade ved det stillesiddende Liv, og han plagedes meget af Hoste. I Juni 1856 paadrog han sig en stærk Forkølelse paa en Badetur — og faa Dage efter gjorde en galopperende Svindsot Ende paa hans korte, men dog rige Liv og de store Forventninger, man havde knyttet dertil. Stakkels K'ale'si'k!

Efterat have givet disse gode Folk nogle faa Foræringer af Knive og Naale, som de sætte megen Priis paa, kastede vi los og gik videre. Kort efter saae vi en meget stor Hvalros ligge paa et Stykke Iis. I en Fart fik vi firet et Fartøi af, og Ltnt. Hobson gik med mig og nogle af Folkene ud efter den. Vi vare heldige nok til strax at træffe den med en Spidskugle gjennem Hovedet, og en af Folkene gjorde et Toug fast om den forat bugsere den ombord til Skibet; men han havde, trods min Advarsel, gjort Stikket saa daarlig fast, at det smøgede sig af, og det svære Dyr gik tilbunds som en Steen; ellers havde vore Hunde her faaet en god Forsyning.

D. 29de. Sydlig Vind men med afvexlende Snee og Regn samt meget tyk Luft; vi laae her fast i Isen ligeudfor de saakaldte

Crimson Cliffs eller røde Klinter, som fik deres Navn af den gamle Sir John Ross paa hans første Reise formedelst deres røde Udseende, som hidrører fra den „røde Snee", der opfylder Kløfterne mellem Fjeldene. Denne røde Snee seer egentlig ud som smaa bitte røde Ribs, der ligge i Sneen og derved give denne et rødligt Skjær. Om det er et Slags Plantefrø eller hvad det er, kan jeg ikke afgjøre; paa et andet Sted længere vesterpaa, det var paa Beechey Øen, traf jeg senere Spor af den samme røde Masse paa Bunden af en Hulning i en Steen, hvor der havde staaet Vand, som var fordampet. — Dagen efter laae vi endnu paa det samme Sted; Veiret var stille, af og til taaget. Flere af os vare iland. Her er paa flere Steder Skrænter med prægtig tykt Grønsvær, som undertiden naaer lige ned til Søen; heraf skar vi paa Reisen med Dr. Kane en Mængde Græstørv, som vi brugte til Brændsel. — Der, hvor vi vare iland, saae vi kun ringe Spor af den røde Snee, men vi stød og fangede en stor Mængde af de smaa Rotterser, som her bygge Rede mellem Stenene nedenfor de steilere Klipper og sværme saa tykt som Bier, hvorved de gjøre saadan et Spektakel, at man knap kan høre, hvad man selv siger. Æg fandt vi ogsaa adskillige af, som vi trak frem under Stenene, hvor Fuglene lægge dem enkeltviis og skjule dem godt, forat de ikke skulle opdages af Rævene eller de store Strandmaager, Borgermesterne, som ikke blot gaae paa Jagt efter Æggene men efter Rotterserne selv. Disse store Fugle leve høiere oppe paa Fjeldene, og deres Reder ere vanskelige at komme til; deres Rugetid var nu allerede forløben, og de havde temmelig store Unger.

Juli. 2den. Endnu igaar laae vi fast paa samme Sted. Vinden var sydlig og skruede Isen meget stærkt sammen om os, saa vi fik adskillige svære Tryk og Stød. Roret blev noget beskadiget, ligesom Skruen ogsaa allerede var bleven noget bøiet. Skibet blev løftet høit op og kom til at hælde temmelig stærkt til den ene Side; forresten var Veiret godt hele Dagen, kun af og til lidt taaget. Idag vedblev den sydlige Vind med Graaveir, henad

Eftermiddag aabnede Isen sig, og vi fik Damp op foruden Seilene, hvorpaa vi stode vesterpaa. Henimod Aften vare vi ude i det saakaldte Nordvande og toge for dennesinde Afsked med Grønland i Haab om, at der nu Intet skulde være til Hinder for at gaae nordenom Pakisen og styre Hvalfangernes sædvanlige Cours ned imod Ponds Bay, hvorfra vi ifjor forhindredes af Isen i Melvillebugten og den sammenhængende Pakiis, som opfyldte hele den nordlige Deel af Baffins Bugt.

Fjerde Capitel.

Nordvandet — Jones Sund — Eskimoer — Lancaster Sund — I Besæt — En Bjørn skudt — Hvalfangere — Ponds Bay — To Eskimoer — En uheldig Reise — Smuk Egn — Kaparoktolik — Vild Egn — Eskimoerne — Indhentede Oplysninger — Tatoverede Fruentimmer — Raes Expedition — De Indfødtes Vandringer — Hvalfangersproget — Eskimoer ombord — Foræringer — Overtroisk Frygt — Forlade Ponds Bay.

Juli 4de. 1858. Igaar og idag havde vi nordlig Vind med flov Kuling, for hvilken vi stode vestefter over imod Ponds Bay, det sædvanlige Samlingssted for Hvalfangerne; af og til gjorde vi fast, da vi undertiden traf paa Masser af temmelig svær Iis, men enkelte Gange imellem lykkedes det os dog ogsaa at arbeide os frem igjennem Isen. Dagen efter vendte Vinden sig imidlertid og blev sydlig, hvorhos vi fik overtrukken Luft; Vinden pakkede nu Isen saa tæt sammen vestenfor os, at vi saae os nødte til at vende om og staae over østefter indtil henimod Aften, da Vinden gik østlig og bragte os en stærk Regn, heldigviis dog uden Taage. Nu bad Capitain M'Clintock mig om at gaae op i Kragereden, da jeg var ret vel bekjendt med Isens forskjellige Udseende og maaskee bedst kunde afgjøre, i hvilken Retning vi helst skulde gaae. Jeg gik da tilveirs og saae snart, at der nordpaa ikke var mindste Tegn til Aabning i Isen, hvorimod der imod Vest viste sig en Vandsky i Luften, som tydede paa, at der maatte være aabent Vand i denne

Retning; tillige mærkede jeg mig et Par Isbjerge, mellem hvilke vi maatte styre vor Cours; mod Syd var der ogsaa altfor megen Iis; Skibet blev da vendt, og vi begyndte igjen at gaae vesterpaa.

D. 6te. Frisk Brise med østlig Vind og overtrukken Luft som vedvarede fra forrige Dag; da vi nu kom ret udfor Wolstenholmes Sund, traf vi, som jeg havde ventet, stadig paa den ene gode Aabning efter den anden i vestlig Retning, som vi da snoede os igjennem paa bedste Maade; men henimod Natten lukkede Isen sig sammen baade forude og agtertil. Dagen efter blev Vinden nordlig med smukt og klart Veir, som tillod os at see Land paa den vestlige Kyst, nemlig Østsiden af Coburg Island; da der imidlertid aldeles ingen Aabning viste sig i vestlig Retning, kunde vi slet ikke komme af Stedet men maatte blive liggende den hele Dag fortøiede. Det var under disse Omstændigheder ingenlunde behageligt at huske paa, hvorledes vi det forrige Aar i August Maaned vare blevne indelukte paa en lignende Maade heroppe uden at have kunnet bryde ud før henpaa Foraaret. Capitainen trøstede sig med at gaae paa Jagt og fik skudt adskillige Søfugle, meest Alker og Rotterser saavelsom et Par af de sjeldne Ismaager, der ere smaabitte og aldeles snehvide med Undtagelse af Næb og Fødder, som ere sorte; det er de hvideste Fugle, jeg kjender, og kunne endnu vanskeligere skjelnes i Sneen end Ryperne. Man finder dem kun her saa høit oppe mod Nord, og det skal endnu ikke være lykkedes Nogen at finde Æg af disse smukke Maager.

8de. Veir og Vind det samme som igaar; Isen aabnede sig en lille Smule idag, hvorfor vi fik Damp op og trængte et Par Mile vesterpaa gjennem forskjellige „Nip", indtil vi atter maatte fortøie. Dagen efter fik vi nordvestlig Vind med smukt Veir, og henimod Middag aabnede Isen sig paagrund af den stærke Strøm; vi fik nu atter Dampen op forat benytte adskillige gode Aabninger som viste sig i Retningen mod Vest, og vi naaede saa langt frem, at vi kunde see Kysten af Coburg Øen udfor Jones Sund. Her var Isen temmelig tyk og laae i meget store Flager; svære Stykker

af dem skruede sig paa mange Steder op til en betydelig Høide. Dagen efter var Veiret endnu lige smukt, og vi havde en frisk Brise af vestlig Vind; oppe i Kragereden var Kiggerten uafladelig i Brug, thi vi længtes meget efter at finde aabent Vande. Endelig tegnede det til, at vi kunde slippe frem; noget efter Middag fik vi Damp op, kastede los og kom ind i en god Deel aabent Vande ret udfor Jones Sund, hvor vi endog kunde mærke tydelige Spor af rigtig Søgang.

D. 11te. Veiret vedblev at være meget smukt, og Vinden var den samme men med temmelig flov Kuling. Vi stode nu indad imod Land, søndenfor Jones Sund, forat gaae langs med Kysten; men da vi her traf paa en stor Deel Pakiis henimod Aften maatte vi tillige have Damp op, og kort efter saae vi endeel Iis komme drivende, som satte ud fra Lancastersundet. Her laae ogsaa en temmelig bred Fastiis, og vi holdt det gaaende langs med Landet ved Cap Horsburgh, nordfor Cap Osborn. Imens vi saaledes seent hen paa Aftnen passerede et godt Stykke udenfor Randen af den faste Iis, forekom det Capitainen, at han hørte en Raaben og Kalden derindefra, og kort efter fik han tillige Øie paa nogle Skikkelser, som bevægede sig paa Isen. Vi saae nu, at det var adskillige Eskimoer, som befandt sig ude paa Fastisen, og vi løb strax henad imod dem og fortøiede ved Randen af den faste Iis ligeudfor, hvor de vare. Det var de første Mennesker, vi traf paa Amerikasiden; tre Mænd, tre Fruentimmer og et Par Børn kom strax ombord hos os; kun fire Personer bleve tilbage paa Isen. De vare alle klædte i Rensdyrsskinds Klæder og lignede ganske vore Grønlændere, ligesom deres Sprog ogsaa stemmer temmelig overeens med disses. Engellænderne kalde derfor ogsaa vore Grønlændere Eskimoer, medens de selv kalde sig Innuit. Navnet Eskimo skal egentlig hidrøre fra et Øgenavn, som nogle af disse vilde Stammer have givet hverandre og som betyder: „Æder raa Fisk". De Indfødte paa denne Side have dog ialmindelighed noget længere Klæder end de nordlige Grønlændere, hvilket ogsaa var

Tilfældet med dem, som vi her fik ombord; ligeledes bemærkede jeg, at Fruentimmernes Ansigter vare tatoverede. Jeg spurgte dem nu ud og fik at vide, at de egentlig ikke hørte hjemme paa denne Kant men kun havde opholdt sig heroppe i to Aar. Om forliste Skibe kunde de ikke give mig nogen Underretning, som kunde hentyde paa den franklinske Expedition; derimod fortalte de, at de ofte havde været ombord i engelske Hvalfangerskibe. Paa Capitainens Opfordring udspurgte jeg dem videre om deres tidligere Liv og fik at vide, at de altid før havde opholdt sig nede ved Ponds Bay; for to Aar siden vare de paa deres Hundeslæder dragne over Lancastersundet, men de vare slet ikke kjendte med Landet nordenfor, hvor de nu boede; ei heller kjendte de noget til Strækningen vesterpaa nordfor Barrowstrædet. De opholdt sig meest herovre forat fange Narhvaler og Hvalrosser. Den ældste Mand iblandt dem var meget skaldet, hvilket er en Sjeldenhed, og hed Kre'tlak; han havde for fire Aar siden besøgt Capt. Inglefield ombord paa Phoenix og spurgte nu baade til ham og til en Grønlænder ved Navn Ou'dingak, som Inglefield havde taget ombord ved Upernavik. De fortalte fremdeles, at vi vilde træffe paa endeel Iis, som var brudt op i Lancastersund, og at Fox var det første Skib, de havde seet i dette Aar. Det saae ud til, at de ingen Nød havde lidt heroppe; dog beklagede de sig meget over, at alle Rensdyrene havde forladt denne Egn, og spurgte mig, om jeg ikke kunde sige dem, hvor de vare gaaede hen. Endelig anmodede de os om dog endelig at opholde os en lille Stund, da deres Slæder vare underveis med Narhvalhorn og Hvalrostænder, som de gjerne vilde have os til at kjøbe; men Øiemedet med vor Reise var jo ikke at handle men kun at foretage Undersøgelser med Hensyn til den franklinske Expedition, og da vi herom aldeles ingen Underretning kunde faae af disse Folk, forlode vi dem efter en halv Times Ophold og efterat have givet dem nogle smaa Foræringer af Træstykker, Synaale og Knive. Vi kastede da los og fortsatte vor Reise sydefter, men imens vi pressede os igjennem Isen, vedbleve de at følge efter os,

da de troede, at vi mulig igjen vilde fortøie ved Isen, saa de kunde komme ud og handle lidt med os. Da vi imidlertid vedbleve at staae sydester, hvor vi kunde øine endeel aabent Vande, opgave de tilsidst deres Hensigt med at følge os og vendte endelig tilbage.

12te. Nordvestlig Vind med stærk Blæst; vi pressede os gjennem Isen saa godt, vi formaaede, men da hele Mundingen af Lancastersundet viste sig at være opfyldt med Isflager og adskillige Isfjelde, saae vi os nødsagede til at fortøie ved Fastisen udenfor Sundet, ved Cap Osborn. Hele den næste Dag havde vi tyk Luft med Snee og Regn; vi bleve liggende fortøiede paa det samme Sted. Henimod Aften gik Vinden mere sydlig; Strømmen var tillige overmaade stærk, saa Isen blev sat meget haardt ind paa os, og vi kunde ikke undgaae dens Tryk, da vi laae fast ved Landisen. Dagen efter var Vinden gaaet vestlig og, saa langt vi kunde øine, saae vi aabent Vande vesterpaa opad Sundet. Vi benyttede Tiden, imens vi laae her, til at skyde endeel Søfugle, fornemmelig Alker; Rottejerne lade sig kun sjelden see herovre ad denne Kant.

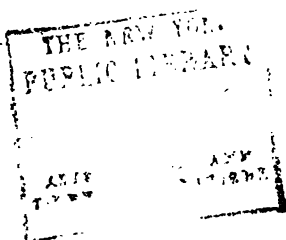
D. 15de. Tidlig om Morgenen kastede vi los og stode indefter for en gunstig Vind medens Veiret afvexlede med Regn og Snee; saaledes løb vi ned til Cap Warrender, hvorfra vi kunde see Iis overalt vestenfor os, saa vi nødtes til at dreie om. Hele næste Dag var det stille, med omspillende Vinde; Veiret var meget taaget, og vi maatte blive liggende paa samme Sted. — Dagen efter aabnede Isen sig lidt; Veiret var smukt og stille; vi fik Damp op og pressede os igjennem Isen tversover Lancastersundet, hvis sydlige Kyst vi naaede lidt østenfor Navy-Board Inlet, og her fortøiede vi os til en Isflage omtrent udfor det store Alkefjeld ved Cap Hay. Vi havde tiltænkt dette Fuglebjerg et Besøg den næste Dag, men Veiret var taaget, og skjøndt Vinden gik østlig satte Strømmen os dog temmelig stærkt østpaa, saa vi maatte lade os drive med Isen udefter, og snart vare vi fuldkommen omringede af Iis; det var derfor ikke raadeligt at forlade Skibet for at gaae paa Jagt.

Hele den følgende Uge fra d. 19de til den 25de vare „i Besæt“ og dreves stadig afsted med Isen. Imens vi laae saaledes hen fik vi Øie paa et Dampskib, som et godt Stykke østenfor os stod sydefter; vi antoge det for Hvalfangeren Tay, Capt. Deuchars, og undrede os over, at dette Skib ikke forlængesiden var naaet til Ponds Bay, hvilket vi havde antaget. Veiret var meget smukt og varmt. En af Dagene var jeg saa heldig at skyde en meget stor Bjørn, som det lykkedes mig at dræbe i første Skud; den var fulde fire Alen lang. Skindet prøvede jeg at salte forat faae det til at holde sig, men uheldigviis havde vi ikke tilstrækkeligt Forraad af Salt til saadan Extrabrug, og jeg maatte derfor nøies med Saltvand. Den svære Krop blev anvendt til Føde for Hundene, som vi nu atter i lang Tid havde havt ombord; det var kun under vort lange Vinterleie at vi vare frie for deres Selskab paa Dækket, hvor de løbe løse omkring og leire sig i forskjellige Hold, eftersom de bedst kunne enes; i Regelen skulle de opholde sig forude, men adskillige Yndlingsdyr faae Lov til at drive deres Væsen agter. I de smaa Aabninger, som vare isigte omkring os, bemærkede vi adskillige Narhvaler og temmelig mange store Hvaler. Havde vi været indrettede paa at drive Hvalfangst, saa kunde vi her i Løbet af en Dag med Lethed have faaet fyldt vort Skib. Hvergang vi i disse Dage kunde see Leilighed til at slippe frem, dampede vi gjerne et lille Stykke men bleve snart igjen stoppede af Isen; af og til laae vi dog ogsaa hen og ventede paa gunstig Vind, da Capitainen nødig vilde tage for stærkt til sit Forraad af Kul. Endelig aabnede Isen sig igjen, saa der atter blev Commando over Skibet, og vi stode sydefter for en gunstig Vind. Veiret var meget klart, og Landet viste sig ganske tæt ved os paagrund af den stærke Refraction. Da vi kom i Nærheden af Ponds Bay, traf vi sammen med Hvalfangerskibet Diana af Hull, hvilket vi ikke havde seet siden den 16de i forrige Maaned, da det forlod os i Melvillebugten. Det var kun kommet hertil et Par Dage før vi, og i den korte Tid, det havde ligget her, havde det fanget tolv Hvaler, som gav et Udbytte

og stode ud i Sundet; da vi kom til Pynten Senerut, blev der sendt Fartøi iland forat tage vore to Eskimoer ombord, som skulde lodse os ind til deres Landsmænds Opholdssted. Det blev ved med stærk Regn og Blæst hele Natten igjennem og den følgende Dag. Vi krydsede os ud til Fastisen, men det kostede megen Tid inden vi naaede den og kunde fortøie, da vi havde en overmaade stærk Strøm imod. Høie Klipper hæve sig paa begge Sider af Bugten, der dog rettere maa kaldes et Sund eller Stræde og virkelig ogsaa har faaet Navnet Eclipse Sound efter Skibet Eclipse, hvormed den gamle Hvalfanger John Gray fra Peterhead er naaet et betydeligt Stykke dybere ind imod Vest. Vi havde nu igjen vore gamle Venner nede i Kahytten, og Konen maatte paany tegne Kaart over Landet, saalangt hun var bekjendt; det stemmede ganske med det første Afrids, hun havde gjort, men var meget bedre udført, og hun kunde angive Navnet paa hvert enkelt Sted. Hendes Sprog nærmede sig meget til det almindelige Grønlandske, saa jeg havde meget let ved at tale med hende, og hun var meget med- ... Hun fortalte, at hun havde en gift Datter, som boede langt nede mod Sy... paa en Ø, som kaldtes I(g)lulik, der rimeligviis er det samme Sted som ...det, hvor Sir Edv. Parry havde overvintret fra 1822—23. Hun vidste Be...ed om Parry's Ophold der, og angav Navnet paa En af hans Folk, so...n var død og begraven dernede, og som hun kaldte Atta. Ligeledes ...iste hun os nu paa Kaartet, hvor de før omtalte Vrag laae, endsk...jøndt hun aldrig selv havde seet dem, ligesom der nu kun var faa... Personer ilive, som havde seet dem.

1ste August. Vestlig Vind med overtrukken Lu...t og Regn. Igjen idag stode vi op Kl. fire forat gjøre et nyt Fo...søg paa at naae ud til Stedet Kaparoktolik, hvor Eskimoerne fortide...n opholdt sig. Efterat have spiist Frokost forlode vi Skibet Kl. syv ...om Morgenen. Expeditionen bestod denne Gang af Capt. M'Clint...ock, Lnt. Hobson og mig foruden to Mand og vore to eskimoiske V...enner, som skulde lodse os. Vi forsynede os med en lille Jolle og n...

Telte, provianterede os for nogle Dage og medførte desuden adskillige Knive og Synaale med mere saavel til Foræringer som til at drive Handel med, thi det var nødvendigt at kunne handle med Eskimoerne forat faae Leilighed og Tid til at udspørge dem uden at de skulde blive kjede af at have med os at gjøre. Det kostede os en heel Dags Arbeide før vi naaede vort Bestemmelsessted, thi om vi ogsaa kunde gaae paa Isen, stod der dog Vand over den næsten hele Veien, og paa mange Steder, hvor der var Fordybninger i Isen, stod Vandet saa høit, at Jollen kunde flyde og bære os; paa andre Steder maatte vi trække den og selv vade igjennem. Efter tolv Timers besværlig Reise naaede vi endelig Pynten af Kaparoktolik, som dækkede for en lille Bugt, der endnu var fast belagt med Iis. Imellem Bugten selv og de høie Klipper, som i en Halvkreds omgave dens Bredder, laae der en smal Strimmel Land som Fod af Klipperækken, og paa denne indelukte Plet stode Eskimoernes Telte, som vare syv i Tallet. Tæt bagved Teltene gik en Kløft ind imellem Klipperne, og denne Kløft var aldeles opfyldt af en svær og fast Isblinke, som faldt ganske brat af nedimod Teltpladsen. Mangfoldige Smaabække banede sig Vei over Randen af Isblinken eller rislede ud igjennem Revnerne paa dens steile Forside saavelsom paa de bratte Fjeldklinter. Kl. syv om Aftenen naaede vi Land og opreiste strax vore Telte efterat have trukket Jollen paaland. Nu fik vi skiftet vort Fodtøi, som var meget nødvendigt, eftersom vi hele Dagen igjennem havde vadet i Isvand; derpaa fik vi os noget at spise og begyndte derpaa at underholde os med Eskimoerne, som strax vare komne os imøde og yttrede megen Glæde ved Udsigten til at slaae en Handel af. Især trængte Fruentimmerne og Børnene sig frem, medens Mændene i Begyndelsen viste sig lidt mere tilbageholdne.

Jeg udspurgte nu først Eskimoerne om, hvorfra de havde faaet det Jern og Træ, som deres Slæder vare forarbeidede af; disse vare nemlig meget lange og usædvanlig svært byggte; det var tydeligt at see, at det dertil anvendte Træ havde været Planker eller

andet Skibstømmer. De svarede alle det selvsamme, som den gamle Kone havde fortalt, at disse Materialier hidrørte fra de tre føromtalte Vrag, som for mange Aar siden vare drevne iland. De to af disse, som vare drevne ind længere sydpaa, have mulig været et Par Hvalfangerskibe, hvorom der i Parry's 2den Reise fortælles, at de vare strandede i 1821; nu var der intet andet end Skibsbunden tilbage af Vragene, fornemmelig af det, som var drevet ind nordpaa i Nærheden af Cap Hay; af denne Grund havde vi ikke seet mindste Spor deraf imens vi dreve med Isen langsmed Kysten.

Efter denne første Samtale var det bleven seent paa Aftnen; vi følte os trætte og ønskede at gaae til Hvile, hvorfor jeg sagde til disse Folk, at de nu maatte lade os have Ro, da vi gjerne vilde sove. En af dem, som lod til at være Herre over de Andre, befalede dem Alle at gaae hjem, hvilket de ogsaa ufortøvet gjorde, hvorpaa han selv bad os sove vel og forføiede sig tilbage til Teltene.

D. 2den. Om Morgenen vare vi atter tidlig paa Benene efter en meget daarlig Nats Hvile. Imens vore Folk lavede Frokosten til gik Capitainen, Ltnt. Hobson og jeg hen til Eskimoernes Telte. Jeg aabnede et af dem og kaldte paa Folkene derinde; dette Telt tilhørte den ene af de to saakaldte „Herrer", hvis Navne vare: Avala og Nolluk. Grunden til disse to Mænds særegne Udmærkelse fremfor de andre Mænd i Stammen er ene og alene den, at de ere bedre Fangere end de Andre, hvorved de have erholdt et Slags Commando over dem. Et Tegn paa disse „Herrers" høiere Stilling er, at hver af dem har to Koner, medens de andre Mænd kun have een hver. — Da jeg nu aabnede Indgangen til Nolluks Telt, saae jeg hele Familien ligge derinde i den dybeste Søvn, men da jeg kom ind, vaagnede de strax og kastede det Rensdyrsskind af sig, som de brugte til Overtæppe og hvorunder de laae aldeles nøgne. Det lod slet ikke til, at de paa nogen Maade skammede sig eller følte nogen Undseelse ved at vise sig saaledes for mig; uden nogen Forlegenhed bøde de mig velkom-

men i Teltet. Jeg opdagede ved denne Leilighed til min store Forundring, at Fruentimmerne ikke nøiedes med at tatovere Ansigtet, men tillige anbragte saadan Udsmykning paa de tykkere Dele af Benene. Senere forhørte jeg mig om, hvilke Midler de anvendte forat frembringe disse sorte Figurer, og de fortalte mig da, at de brugte en fiin Synaal med en meget tynd Senetraad i; denne Traad sværtede de først ved at gjennemtrænge den med Lampeoes og Tran og trak den derpaa forsigtig ind under Huden, hvor Sværten da blev siddende og dannede de forskjellige sorte Striber. „Gjør det ikke meget ondt?" spurgte jeg; „jo", svarede de, „men det bliver snart lægt, og saa seer det meget smukt ud". — I en Haandevending vare Teltets Beboere fuldt paaklædte, thi deres hele Dragt bestod kun af Beenklæder, Støvler og en dobbelt, grønlandsk Pelts, saa hver Person ikke havde mere end tre Klædningsstykker at trække paa. Snart efter samledes ogsaa Beboerne fra alle de andre Telte omkring os; den hele Stamme bestod af omtrent ti Mænd med Koner og Børn, vel ialt en 25 Personer; de vare dog ikke Alle tilstede, da Flere af dem vare ude paa Fangst.

Jeg maatte nu efter Capitain M'Clintocks Opfordring udspørge dem baade i Samling og hver for sig. om de havde nogen Kundskab om den franklinske Expedition; men det var aabenbart, at de aldeles ikke kunde give nogen Oplysning om denne. De havde aldrig seet eller hørt tale om Skibe, der havde seilet eller lidt Skibbrud længere vesterpaa. Derimod fortalte de, at de for et Par Aar siden vare trufne sammen med nogle andre Eskimoer, som vare bosiddende vestenfor dette Punkt, og disse havde fortalt dem, at nogle hvide Mænd havde opholdt sig en Vinter over i deres Egn; disse havde havt to Baade med sig, som lignede vor Hvalfangerbaad men vare endnu større; ligeledes havde de havt et Par Eskimoer med sig og havde ikke lidt nogen Nød om Vinteren; om Foraaret vare de dragne bort, og Eskimoerne havde efter den Tid intet hørt om dem. Stedet, hvor disse Hvide havde overvintret, kaldte de Avilik, og dette Navn passer med den i Parry's 2den

Reise anførte Benævnelse paa Egnen ved Repulse Bugten. De Hvide havde boet i Telte, hvorover der var opført Snehytter; de havde levet af at skyde Rensdyr og Hvalrosser og havde røget Tobak. Efter al Rimelighed maa det have været den sidste Expedition under Dr. Rae i 1854, der, som ovenfor i Indledningen er anført, overvintrede fra 1853—54 ved Repulse Bugten, vestenfor Iglulik. Saa høit op var altsaa Efterretningen naaet om hans Vinterophold, men om hans Sommerreise og om de Spor, han fandt af den franklinske Expeditions ulykkelige Skjæbne, havde vore Eskimoer aldeles intet hørt.

Om Plyndringen af Oplaget ved Navy Board Inlet vilde disse Folk ikke gjerne ud med Sproget; de sagde, at den var bleven udført af andre Eskimoer, som boede længere sydpaa, men at de selv ogsaa havde taget Deel deri, er temmelig sandsynligt, da de ellers næppe havde kunnet faaet fat paa de ovenfor omtalte Blikdaaser. Men at de ikke havde havt nogen Stranding i de senere Aar, fremgik tydelig nok deraf, at de havde stor Mangel paa Træ; deres Slæder vare øiensynlig temmelig gamle, og de havde ikke engang Træ til at afstive en Skindbaad med.

Om de tilstødende Egne fik vi temmelig klar Besked af disse Folk; de tegnede Kaart over Veien ned til Iglulik, hvor den ene af „Herrerne“ havde en Broder boende; Kaartet stemmede med den gamle Kones, og de hjalp alle til ved Angivelsen af Stednavne o. s. v. Om deres egen Leveviis fortalte de, at de sædvanlig skiftede Opholdssted flere Gange om Aaret. Her, hvor de fortiden opholdt sig, var Landet meget øde og blottet for Vildt; her voxede kun lidt Græs til Hø i deres Støvler og lidt Mos til Væger i deres Lamper, som ikke blot ere til at see ved, men ogsaa til at varme sig og koge Mad ved. Her fandtes af Landdyr at være kun Hermeliner, som jeg her saae for første Gang; Eskimoerne havde adskillige Skind af disse Smaadyr, som Børnene gaae paa Jagt efter og skyde med deres smaa Pile. Lemminger maa dog vist ogsaa findes heri Egnen, da Hermelinen især lever af disse Dyr,

som den forfølger ned i deres Huller. — Senere hen paa Sommeren drager den herboende Stamme længere mod Sydvest, hvor de overvintre i en Egn, hvor der er mange Rensdyr og Floder med talrige Lax.

Til Tak for al den Underretning, disse Folk havde givet os, og som de flere Gange vare nærved at blive trætte ved at meddele, forærede Capt. M'Clintock dem nogle Knive, Synaale m. m., hvorover de bleve uhyre glade. Den ene af „Herrerne", Avala, fik to Knive, af hvilke den ene var en Fruentimmerkniv eller Olumik, som den kaldes i Grønland; det er et Slags halvrund Sadelmagerkniv med bredt Tværhaandtag og bruges især til at skære Skind med. Det var morsomt at see hans Glæde derover; han tog een Kniv i hver Haand og sprang op paa en stor Steen, hvor han dandsede og sprang imens han fægtede med Knivene i Luften. Fruentimmerne bleve uafladelig ved at raabe: „Biledæh", et Ord, som henhører til det engelske Hvalfangersprog og nærmest betyder: „skal vi handle?" eller; „kan vi ikke faae det?" det svarer til Udtrykket „Trochum", som Hvalfangerne bruge ved Handel med Grønlænderne. Hvalfangerne have lavet sig et eget Sprog til Omgangen med de Indfødte, og det er hverken Grønlandsk eller Eskimoisk men for en stor Deel sammensat af misforstaaede Udtryk i de Indfødtes Sprog. Det har saaledes moret mig at see Ordet Saimau anført som en eskimoisk Hilsen, der skal betyde „Goddag" og virkelig anvendes saaledes i Hvalfangersproget; men egentlig betyder det: „det er rigtigt", „saadan skal vi gjøre"; og Misforstaaelsen skal hidrøre fra Franklins 2den Landreise, hvor han blev overfaldet af Eskimoer, som plyndrede hans Folk og endog reve Knapperne af deres Klæder imens de idelig raabte: Saimau! Franklins Ledsagere antoge det for et Slags Hilsen og gjentoge Ordet forat stille Eskimoerne tilfreds — og senere har den Misforstaaelse holdt sig, at det skulde være Hilsenen: Goddag! Men det eskimoiske Sprog eier intet Udtryk for „Goddag"; derimod har det „Farvel" og „Sovvel!" — Vi havde stadig holdt Folkene i

godt Humør medens vi udspurgte dem, idet vi af og til sluttede en lille Handel med dem, hvorved vi tiltuskede os nogle Narhvalhorn og forskjellige andre Smaating. De bade nu Capitainen om Tilladelse til at komme ombord og besøge os, hvilket han tillod, og de forlode os nu efterat vi havde sagt dem Farvel.

Vi vendte nu samme Vei tilbage og naaede Skibet omtrent Kl. sex om Aftnen; det havde forresten været nærefter, at vi ikke skulde have truffet noget Skib ved vor Tilbagekomst. Vi hørte nemlig, da vi vare komne ombord, at Fox havde været i meget stor Fare under vor Fraværelse; endeel af Fastisen var nemlig brudt op og kommen i Drift; den havde truet stærkt med at skrue Skibet ind paa Klipperne, og det var kun ved at sprænge Isen med Krudt og ved at føre flere Varp ud, at det i det yderste Øieblik var lykkedes Skibet at gaae klar og komme under Seil. Samme Aften kom fire af vore Venner fra Kaparoktolik ombord til os i deres Kajakker, da Veiret var stille og godt. De medbragte endeel Narhvalhorn, Hvalbarder og flere andre Handelsgjenstande, som vi ogsaa snart afkjøbte dem; de have altid Oplag af saadanne Sager, forat kunne drive Handel med Hvalfangerne, som ofte gjøre gode Forretninger, idet de undertiden for en Ubetydelighed kunne tilbytte sig en anseelig Deel af det værdifulde Narhvalhorn. De Gjenstande, som Eskimoerne her helst vilde have ibytte, vare Sauge, File, Knive og Stoppenaale. Saugene havde de megen Brug for ved Gjennemskæringen af Hvalbarder og Hvalribbeen, hvormed de skoe Mederne paa deres Slæder, saavelsom ved Overskæringen af Narhvalhornene, hvoraf de anbringe Stykker paa Spidsen af deres Kajakker, paa Aarebladene o. s. v. File vare dem ogsaa til stor Nytte, naar de af Jerntøndebaand eller deslige skulde forarbeide Spidser til deres Pile og Spyd. Øxer satte de derimod ingen Priis paa, da de selv intet Træ havde, og vi ikke kunde overlade dem noget. Forresten fik vi ingen yderligere Oplysninger af disse Folk angaaende de forskjellige Jernstykker o. s. v. som nogle Hvalfangere havde seet dem være i Besiddelse af; hvorfra disse hidrørte,

var ikke godt at sige, medmindre de maaskee have tilhørt andre Hvalfangere og underhaanden ere bleven solgte af en eller anden Matros ombord; dette er ikke saa utroligt, da Hvalfangernes Besætning ofte bestaaer af forløbne Personer, som ikke godt kunne modstaae den Fristelse at berige sig ved en lille ulovlig Handel paa egen Haand. Men at disse Eskimoer aldeles ingen Kundskab havde om de forsvundne franklinske Skibe, vidnede tydelig nok om, at disse ikke kunde være forgaaede i Nærheden af denne Egn, eftersom Eskimoerne her ikke blot selv reiste temmelig vidt omkring, men ogsaa havde Samqvem med andre, som boede meget langt herfra og færdedes vidt og bredt omkring, over hundrede Mile herfra.

D. 3die. Stille og meget smukt Veir; Strømmen drev os lidt udefter med sig, men vore Venner vedbleve at være ombord hos os. Vi havde megen Morskab af den ene af dem; det var „Herren", Avala, som var en stor og stærk Person og tillige meget vild og overgiven. Forat more Mandskabet stod han paa Hovedet paa Dækket og gjorde mange andre Narrestreger. Ltnt. Hobson fattede en stor Forkjærlighed for denne Mand og forærede ham en aldeles ny Kugleriffel med Tilbehør, saavelsom Krudt, Bly og Kobberhætter nok for et heelt Aar. Vi viste nu Avala, hvorledes han skulde bære sig ad med at lade Riffelen og skyde med den, men det varede meget længe før vi kunde faae overtalt ham til at forsøge paa selv at fyre den af. Endelig fik jeg lokket Grunden ud af ham, hvorfor han ikke vilde affyre Riffelen; Sagen var den, at han i sin Overtro frygtede for, at Skuddet kunde have en skadelig Indflydelse paa hans Kone og Barn; en af hans Koner havde nemlig fornylig født ham et Barn, og nu var han bange for, at de begge skulde tage Skade af Skuddet. Paa min Forsikring, at han frit kunde skyde med Bøssen, og at det ikke vilde gjøre hans Familie noget, tilmed da han var flere Mile borte fra den, tog han endelig Mod til sig og affyrede adskillige Skud; det viste sig nu tillige, at han skød meget godt. Han blev saa fornøiet over sin Foræring, at han hoppede og sprang omkring paa Dækket

i overstadig Glæde og tilbød Ltnt. Hobson at ville give ham hele ti Narhvalhorn, naar han igjen kom og besøgte ham. — Dagen efter vedblev det stille og smukke Veir, og vore eskimoiske Venner forlode Skibet om Formiddagen med mange Taksigelser og Anmodninger om, at vi dog endelig maatte komme snart igjen og besøge dem. Saaledes endte da vort Besøg ved Ponds Bay uden at have bragt os nogen Underretning om de savnede Skibe; men fik vi ingen anden Oplysning, end at her ingen Underretning var at finde, saa var allerede Visheden herom et ikke uvigtigt Udbytte af den Afstikker, vi nu havde gjort, og som rimeligviis ikke havde forsinket vor Reise ret meget, da vi næppe vilde have kunnet trænge ind i Lancastersundet, saalænge Isen derinde endnu var i Opbrud og ifærd med at drive ud. — Da vi fik lidt sydostlig Vind styrede vi udefter, hvor vi traf Krængen (Aadselet) af en Hval, som laae og drev i Vandet. Næste Dag havde vi igjen det samme Veir; vi fik Damp op om Eftermiddagen og stode indefter under Alkefjeldet, hvor vi fortøiede ved Fastisen, som vi endnu fandt liggende uforandret langsmed Kysten ligesom ved vor Ankomst hertil nordfra.

6te. Samme Veir. Vi fik Damp op, kastede los og styrede nordefter; henimod Aften fik vi jævn Vind af Sydost, som friskede op henad Natten og sparede godt paa vore Kul, hvilket nok kunde behøves. Vi vare nu klar af Ponds Bay og stode opefter langsmed Land; vi skulde atter ind i Lancastersundet og aflægge et Besøg ved Beechey Øen og Cap Riley, blandt andet forat forsyne os med Kul af den der oplagte Beholdning.

Femte Capitel.

Lancastersundet — En Storm — Beechey Øen — Oplag — Erindringer — Mindetavle — Cap Hotham — Peels Sund — lukket — Prinds Regentens Indløb — Leopolds Harbour — Bellotstræbet — Forgjæves Forsøg paa at trænge igjennem — Forberedelser til Slædereiser — Port Kennedy — Capitain M'Clintocks Udflugt.

August. 7de. Inat omtrent Kl. fire fik den Mand, som var paa Udkig, Øie paa adskillige Bjørne; det viste sig snart, at de vare forsamlede om Aadselet af en Hval, som drev i Søen. Vi vare saa heldige at faae skudt det ene af disse Dyr, og det var en meget svær Krabat, som var endnu større end den Bjørn, jeg skød i Nærheden af Alkefjeldet; af de andre qvæstede vi et Par Stykker, men da det blæste temmelig stærkt og Vinden var gunstig, kunde vi ikke give os Tid til at forfølge de anskudte Dyr. Om Aftnen havde vi naaet Mundingen af Lancastersundet, som nu var temmelig frit for Iis, saalangt vi kunde see. Den følgende Dag, som var en Søndag, fik vi allerede om Morgenen Kl. 2 en alvorlig Storm af Sydost, som tvang os til at kaste bi, forat vi ikke mulig skulde drives ind mod Fastisen i Læ. Søen var her tillige meget høi og krap, saa der var intet andet for os at gjøre, end at tage Baadene ind paa Dækket. Regnen skyllede ned og afvexlede kun med Sneslud; det var et rigtig haardt Veir, og det var uhyggeligt at høre de elendige Hundes Tuden og Hyl. Men her viste

vor lille Fox sig igjen som et meget godt Skib og tog ikke en eneste Sø ind.

9de. Stormen vedvarede hele Nätten men stillede af opad Formiddagen, saa vi igjen kunde styre vor Cours uden at have taget nogen synderlig Skade. Efter Middag blev det blikstille med tyk Luft, som af og til gav os Snee og Regn. Vi vare nu komne tværsover Barrowstrædet og saae Land bagved Masser af opbrækket Iis. Dagen efter vedblev det samme Veir at holde sig; vi fik derfor Damp op, og ved Middagstid passerede vi tværsfor Maxwellbugten, men senere hen saae vi os nødte til at kaste Anker, da det var saa tykt og taaget i Luften, at vi ikke kunde skimte Farvandet. Vi fik Øie paa en Isbjørn, og en Baad blev strax sat ud, ved hvilken Leilighed En af vore Folk faldt overbord; han blev strax fisket op igjen og havde ikke taget nogen Skade, men det Bad, han fik sig, var ikke af de varmeste. Bjørnen blev lykkelig og vel skudt og bragt ombord til Hundene.

D. 11te. Endnu var Luften overtrukken og stille, men Taagen havde lettet; vi fik da Ankeret op og dampede afsted allerede om Morgenen: paa nogle Timer naaede vi Cap Riley og gik her tilankers Kl. tolv om Middagen. Her var nemlig af tidligere Expeditioner bragt et betydeligt Qvantum Kul iland ligesom ogsaa et Oplag af Proviant, hvoraf vi nu skulde forsyne os med endeel for det kommende Aar. Alle gik nu strax i Arbeide med at føre Kul ombord. „Nu maa der ikke være nogen Lediggængere ombord,“ sagde Capitainen spøgende til mig; „pleier jeg at holde mig for god til at tage Haand i med?“ svarede jeg strax. Meningen var, at han vilde have mig med sig paa en Tur over til Beechey Øen, og et Par Mand roede os da snart derover.

Paa dette Sted var det nu 8 Aar siden jeg havde været; det var dengang jeg gjorde min første Reise, med Capt. Penny. Her var det, at vi, som jeg har fortalt i Indledningen, anstillede flere Undersøgelser i Forening med den gamle Ross og Austin, hvorved vi fandt en Mængde Levninger og Spor fra Franklins Vinterop-

hold her i 1845—46. I de samme Dage havde Capt. M'Clintock ogsaa været her med Capt. Ommaney, paa hvis Skib Assistance han dengang var Lieutenant, og det var fra Assistance af at de allerførste Spor af Franklins Expedition bleve opdagede ved Cap Riley, hvortil en Varde paa den høie Klint af Beechey Øen gav Anledningen. Men M'Clintock havde været her to Gange senere: i 1852, da han commanderede Intrepid og her skiltes fra Sir Belchers to andre Skibe forat gaae henad Melvilleøen til med Resolute, Capt. Kellett; og endelig i 1854, da han kom hertil med sit Mandskab, efterat have faaet Ordre til at opgive sit Skib, og kom ombord i North Star, som skulde bringe ham og de fire andre forladte Skibes Førere tilbage til England.

Denne Ø, eller maaskee rettere Halvø, har saaledes ligesiden Franklins Expedition været et Samlingspunkt for alle de Reisende i disse nordlige Vande. Den er ogsaa af Naturen paa en Maade anviist til at være et saadant Foreningspunkt, da den ligger som ved en Korsvei: mod Nord aabner sig Wellingtons Kanalen, mod Vest og Øst Barrowstrædet, og mod Syd baade Prindsregentens Indløb og Peels Sund, eller som det nu benævnes: Franklins Kanal. Med sine høie og bratte Kalkklinter danner den et meget iøinefaldende Punkt. Her, hvor de første Spor af Franklins Ophold bleve fundne, efterlod den gamle Ross sit lille Transportskib, Jagten Mary, som Depot for Franklin, om han mulig skulde vende her tilbage med Tab af sine Skibe; den blev i Efteraaret 1850 halet paaland og complet forsynet med Proviant, Klædningsstykker o. s. v., hvortil alle de dengang herved Øen forsamlede Skibe afgave Bidrag. Senere gjorde Sir Belcher denne Ø til et Hovedoplagssted for Baade, Proviant, Klæder og alle mulige andre Fornødenheder til Livets Ophold. Her var selvfølgelig ogsaa et heelt Oplag af skriftlige Optegnelser og Beretninger fra og til de forskjellige Nordpolexpeditioner.

Vi gik iland ved det store Provianthuus, som Sir Belcher havde ladet opføre her paa Øen, og fandt det forsynet med Mas-

ser af Levnetsmidler. Døren til Huset stod aaben; den er maaskee ikke bleven lukket omhyggelig nok af, og en Østenstorm har da rimeligviis blæst den op; der havde naturligviis samlet sig endeel Iis og Snee derinde, men Provianten var fuldkommen uskadt med Undtagelse af noget Skibsbrød, som kun var opbevaret i Poser istedetfor at være nedlagt i Tønder og derfor havde taget Skade af Fugtighed. — Den lille Jagt Mary stod ikke længere paa samme Sted, hvor den var halet iland i 1850, men paa den østlige Side, og saae slet ikke ud til at have taget nogen Skade. Belcher havde nemlig ladet den hale om paa den østlige Side af den lave Tange, hvor den var bleven landsat, kalfatret og malet, inden han forlod den.

Paa Toppen af Øen, et godt Stykke indenfor Klinten, staaer en betydelig høi Varde, opført af Stene som en Pyramide, saa man kan stige opad den, Trin for Trin; det øverste af den bestaaer af tre Foustager ovenpaa hinanden, den ene mindre end den anden; de holdes fast af en Flagstang, som staaer op gjennem dem og hæver sig et godt Stykke over den øverste. Her bad Capt. M'Clintock mig at stige op forat faae fri Udsigt over Wellingtons Kanalen og Barrowstrædet. Jeg kunde da see et langt Stykke opad Wellingtonskanalen, hvor jeg i Foraaret 1851 gjorde flere uheldige Forsøg paa at trænge op i Selskab med Penny; nu var der fuldkommen aabent Vande, og der laae kun en Smule løs Driviis langsmed Cornwallis Island og rundt Cap Hotham, ligeoverfor Beechey Øen. I det Fjerne kunde jeg skimte Advance Bluff foruden Point Separation og den Pynt, som Capt. Penny havde viist mig den Opmærksomhed at kalde Point Petersen. Barrowstrædet var ogsaa frit for Iis saalangt mit Øie rakte. — Af de her paa Øen efterladte Baade vare to smaa bleven temmelig meget beskadigede; et Par store Redningsbaade havde derimod holdt sig særles godt. — Klokken ti om Aftnen naaede vi tilbage ombord.

Vort Arbeide med at tage Kul ind varede ved de to følgende Dage igjennem; først den 14de vare vi færdige og dampede nu

over til Beechey Øen, hvor vi skulde indtage endeel Proviant forat completere vort Forraad til den forestaaende Reise. Her tilbragte vi nu baade Løvdag og Søndag, i hvilken Tid vi fik forsynet os baade med Levnetsmidler og nogle varme Klæder. Af Kullene ved Cap Riley havde vi faaet en 300 Tdr. ombord. Alle de her nedlagte Beretninger o. s. v. til Franklins og Collinsons Expeditioner medtog Capt. M'Clintock nu, da de ikke længer kunde være til nogen Nytte her. En meget letbygget Baad forsynet med Slædemeder til Slædereiser medtoge vi ogsaa. Proviantthuset blev renset for Iis og Snee, Taget repareret og Døren godt aflukket.

Om de i dette Huus opdyngede Livsfornødenheder nogensinde skulle komme andre Polarreisende til Nytte, er ikke let at vide; men sørgeligt er det at tænke sig, at disse kostbare Skatte saalænge havde henligget her til ingen Nytte, medens de kunde have frelst Franklins brave Folk fra Hungersdøden, hvis endog kun endeel deraf i rette Tid var bleven bragt opad den store Fiskeflod. Men dengang Proviantthuset paa Beechey Øen først blev indrettet, havde den frygteligste Nød allerede for flere Aar siden, langt søndenfor dette Sted, bortrevet de Ulykkelige, for hvem Oplagene paa Beechey Øen oprindelig vare bestemte.

Fra Godhavn havde vi medbragt en Gravsteen eller Mindetavle af Marmor, som Lady Franklin havde ladet hugge i New York forat faae den bragt hid i 1855 med den Expedition, som under Ltnt. Hartstein skulde ud at søge efter Dr. Kane. Hartstein traf Kane ved vor Tilbagekomst, uden Skib, nede ved Godhavn, men havde ikke kunnet naae til Beechey Øen, hvor Tavlen skulde have været opsat. Han lod den derfor ligge ved Godhavn forat vente paa bedre Leilighed, og der havde vi allerede i det forrige Aar taget den ombord. Den engelske Indskrift paa denne Mindesteen lyder saaledes paa Dansk:

Til Minde om

Franklin,

Crozier, Fitzjames

og alle deres
brave Medofficerer og trofaste
Ledsagere, som have lidt og fundet Døden
under Stræben for Kundskabs Fremme og
i deres Fædrelands Tjeneste, er
denne Steen
nedlagt nær ved det Sted, hvor
de tilbragte deres første Polarvinter,
og hvorfra de droge videre for
at seire over alle Hindringer eller
døe.
Den udtaler tillige deres beundrende
Landsmænds og Venners Savn og Sorg
og den kun ved Tro beherskede Smerte
hos Hende, som i denne Expeditions heltemodige
Fører har tabt den trofasteste og kjærligste
Husbond.

»Og saalunde fører Han dem til Havnen,
hvorefter de stundede.«

Anbringelsen af denne Steen paa dens Plads overdroges Officerer og Mandskab paa den amerikanske Expedition, som under Anførsel af Ltnt. H. I. Hartstein skulde opsøge Dr. Kane og hans Følge.

Paa Foden af denne Mindetavle, nedenfor ovenstaaende Indskrift, havde vor Maskinmester Hr. Brands efter Capt. M'Clintocks Ønske fastnittet en Messingplade, hvori var udgravet:

Denne Steen blev efterladt ved Disco af den amerikanske Expedition, som ikke formaaede at naae til Beechey Ø i 1855, bragtes ombord i Opdagelsesskibet Fox og er nu her bleven nedlagt af Capitain M'Clintock i Søetaten, Commandeur af den sidste Expedition forat søge sikker Underretning om Sir John Franklin's og hans Følges Skjæbne.

1858.

Denne Steen skulde nu anbringes her paa et passende Sted. Her var allerede fra tidligere Tid adskillige Grave og Mindesmærker foruden de tre Grave, som vi havde opdaget i 1850 og som gjemte Ligene af tre af Franklins Folk, der vare døde her under hans Vinterophold 1845—46. Disse Grave, som bleve betegnede ved ligesaa mange Ligtræer af Egetømmer, ligge paa den høie Deel af Øen, tæt ved den lave og flade Landstrimmel, som forbinder Fastlandet med Beechey Øen og ialmindelighed staaer saa meget under Vand, at en Baad kan seile derover. Selve Øen, hvis Figur ligner en Trekant, hænger saaledes som i en Snor ned fra det sydvestlige Hjørne af North Devon, hvor Barrowstrædets og Wellington Kanalens Vande mødes. Mod Nord er Øen lavest; Kysterne sænke sig jævnt lige ned til den flade og smalle Tange; men mod Syd hæver Øen sig med høie og bratte Klinter. Bugten, som krummer sig ind mellem Cap Riley og Østkysten af Beechey Øen, hedder Erebus Bay efter Franklins Skib. Her blev Fox lagt for Anker udfor den lave Deel af Øens Kyst, hvor Mary staaer oppe paaland. Et lille Stykke nordfor dette Sted ligger Proviantthuset, der er omgivet med ligesom en Vold af de Kasser og Tønder, som det ikke kunde rumme. Imellem Mary og Huset, altsaa søndenfor dette, staaer en Støtte af Træ, opreist til Minde om den franske Søofficeer Lnt. Bellot, som i 1851—52 havde led-

faget Kennedy og derefter i 1853 var gaaet ud med Inglefield, men ved et ulykkeligt Tilfælde satte Livet til, den 18de August, paa Østkysten af Wellingtons Kanalen, en fire fem Mile nordenfor Beechey Øen. Foruden denne Støtte er der opreist en firkantet Steensætning til Minde om de her paa Øen begravede Folk, der havde hørt deels til Franklins, deels til Belchers Expedition. Ved denne Steensætning er der bygget en Pyramide af Proviantblikdaaser, som ere fyldte med Gruus og malede med hvid og blaa Farve. Sammesteds dannede vi nu et Underlag af Stene, hvorpaa vi nedlagde den ovenomtalte Marmortavle. Denne vil vistnok i dette Klima kunne holde sig i mangfoldige Aar; idetmindste har Proviant og andre Dele af de forskjellige Oplag holdt sig fortrinlig godt heroppe; men den paanittede Messingplade kan vistnok ikke undgaae at fortæres af Ir.

Søndag Aften, den 15de vare vi færdige med de forskjellige Arbeider og med at indtage Proviant. Vi vare nu complet forsynede i alle Henseender, men nu skulde jo ogsaa vor egentlige Reise først rigtig begynde. Efter den korte Instrux, som Lady Franklin havde medgivet Capt. M'Clintock, og som stemmede ganske med hans egne Anskuelser, maatte det være vor Opgave at trænge saa langt som mulig ned mod Syd, til Fastlandet i Omegnen af den Store Fiskeflods Munding eller ialtfald til det endnu temmelig ubekjendte Kong Williams Land, da Franklins Følge efter de af Dr. Rae og Andersson indhentede Oplysninger maatte antages at være omkommet i disse Egne. Hensigten med Udsendelsen af Fox var af Lady Franklin selv fremsat under disse tre Punkter: 1) skulde den forsøge om mulig at redde de enkelte Overlevende, om saadanne fandtes; 2) søge at bjerge Expeditionens Journaler og andre Dokumenter samt øvrige Efterladenskaber; 3) bidrage til Stadfæstelsen af den Antagelse, at Franklin virkelig havde opdaget en Nordvestpassage, hvilket syntes at fremgaae deraf, at endeel af hans Følge vidstes at have naaet tæt ned til Amerikas Fastland.

Det Punkt, hvor Franklins Følge efter de ovenomtalte Efter-

retninger skulde være omkommet, havde Capt. Backs Ledsager Dr. King ligefra først af bestandig udpeget som det, hvorhen Opsøgelses-expeditionerne burde rette deres Cours. Da Lady Franklin i 1851 udsendte sit eget Skib under Kennedy, instruerede hun denne om netop at søge sammesteds hen. Men Kennedy var ikke naaet saa langt ned, som Bestemmelsen var. Han havde overvintret i Batty Bay ved Prinds Regentens Indløb, imellem Leopolds Harbour og Fury Beach, det Sted, hvor den ældre Ross efterat have opgivet sit Skib havde opholdt sit og sit Mandskabs Liv med den Proviant, som her endnu laae i Behold fra Fury, Parry's forliste Fregat. Fra Batty Bay foretog Kennedy en Slædereise i Forening med Ltnt. Bellot nedad og søndenom N. Sommerset, kom over det ukjendte Bellotstræde og videre over Isen til Prindsen af Wales's Land, hvor han først ved at finde Efterretninger fra Ltnt. Brownes Slædeexpedition nedad Peels Sund (i Foraaret 1851) skal have opdaget, hvor han befandt sig: hans Chronometre vare nemlig gaaede istaa, og han kunde derfor ikke beregne, hvor han var; nu gik han videre nordpaa, over Peels Sund og nordenom N. Sommerset, indtil han efter mange Besværligheder igjen naaede ned til Batty Bay. Han var saaledes bleven forhindret fra at udføre Lady Franklins Plan, men han havde dog, som han antog, opdaget et Stræde mellem de to Vande, Prinds Regentens Indløb og Peels Sund, et Stræde, som maaskee kunde blive af megen Betydning, men hvorom der aldeles intet var bleven oplyst ved den ældre Ross's 2den Reise, og hvis Tilværelse endog betvivledes af den Mand, hvis Navn det kom til at bære, Kennedys Ledsager Ltnt. Bellot. Det gjældte jo at finde et Forbindelsesled mellem Barrowstrædet og Vandet langsmed Amerikas Nordkyst. Men ved de nøiagtige Undersøgelser af den ældre og den yngre Ross i 1829—31 var det aldeles afgjort bleven oplyst, at en saadan Forbindelse ikke var mulig gjennem Fortsættelsen af Prinds Regentens Indløb, den saakaldte Boothiske Bugt, da denne ved den Boothiske Tange havde viist sig aldeles aflukket fra Vandet mellem Boothia

Felix og Kong Williams Land. Sydfor Peels Sund turde man imidlertid vente at træffe aabent Vande vestenfor Boothia, da den yngre Ross, som i 1831 havde undersøgt den sydvestlige Kyst af Boothia indtil forbi den magnetiske Pol, selv havde gjort en Slædereise fra Leopolds Havnen, hvor han vintrede fra 1848 til 49, nordenom N. Sommerset og nedad dets Vestkyst saalangt, at han kunde see et stort, aabent Vand, som strakte sig ned til Cap Bird, lidt nordenfor det senere opdagede Bellotstræde. Paa denne Reise ledsagedes Ross af M'Clintock som Lieutenant, og her vandt M'Clintock sine første Erfaringer angaaende Slædeexpeditioner. Navnlig saae han, hvorledes de ikke skulde udføres; Slæderne og deres Bepakning havde nemlig været altfor svære og uhensigtsmæssige i alle Henseender. Dette aabne Vand skulde M'Clintock nu see til at gjenfinde, og Reisen maatte saaledes først gaae til Peels Sund og, om mulig, heelt igjennem dette, thi om Bellotstrædet virkelig var et Stræde eller kun en Fjord, var endnu ikke nogen aldeles afgjort Sag. Paa sin 2den Reise havde den ældre Ross ligget lige udenfor dette Stræde ved Brownes Island, hvor han tog Landet i Besiddelse, men saae intet til Strædet; paa Tilbageveien til Fury Beach, efter Victorys Opgivelse, passerede Ross atter Mundingen af dette Stræde uden at have nogen Anelse derom, ja han overbeviste sig ved omhyggelig Undersøgelse om, at der i Bunden af Brentford Bay ikke fandtes nogensomhelst Ind- eller Gjennemseiling, og hans Brodersøn, den yngre Ross, som dog pleiede at have Øinene med sig, passerede denne Vei i de samme Dage ligeledes uden at see noget Stræde.

D. 16de. Sydvestlig Vind med graa Luft og Regn. Kl. fem om Morgenen løb vi ud fra Erebus Bugten og stode vestefter, tværsover Mundingen af Wellingtonskanalen, som her er gode fire Mile bred, og lagde ind ved Cap Hotham, det sydostlige Hjørne af Cornwallis Øen. Her laae nogle Baade optrukne paaland, og af dem forsynede vi os med to Hvalfangerbaade, da vi havde faaet den ene af vore Baade knuust i Isen. Disse Baade havde ikke

taget nogen Skade, hvorimod nogle af deres Aarer, som havde været opstillede krydsviis, vare omkastede og tildeels brækkede — maaskee af Isbjørne, da disse Dyr, som ikke ere vante til at see Træer, finde det unaturligt at lade noget staae, som peger opad, f. Ex. Flagstænger og deslige. — Mod Natten seilede vi videre vestefter for Peels Sund; endnu var der ingen Iis at see; vi løb i fuldkommen aabent Vande. — Dagen efter blev den vestlige Vind til en stiv Kuling med overtrukken Luft. Der blev uddeelt endeel varme Klædningsstykker til Alle ombord. Om Eftermiddagen omtrent Klokken tre naaede vi Mundingen af Peels Sund, hvor vi traf paa endeel løs Pakiis, som bredte sig vestenfor os; nu fik vi Damp op, og borede os igjennem den løse Iis, hvorpaa vi strax igjen fik aabent Vande. Nu løb vi rask ned i Peels Sund for fulde Seil, under spændt Forventning, om det vilde lykkes os at slippe igjennem. Men omtrent Kl. 9 om Aftnen havde Young været oppe i Kragereden og mældte nu, at der laae Iis forude, aldeles fast tværsover Sundet. Fra Dækket var der ingen Iis at see, og der var Rimelighed for, at den fra Kragereden opdagede Iis kun var et tyndt Lag fra sidste Aar. Men da Capt. M'Clintock vidste, at Sundet længere nede snævrede sig sammen og følgelig kunde ventes endnu tættere fyldt med sammenpakket Iis, besluttede han strax at opgive Forsøget paa at trænge igjennem ad denne Kant, da der ikke var Tid til at ligge og vente paa, om Isen maaskee vilde bryde op; thi det var allerede langt hen paa Sommeren, og dersom dette Forsøg saa alligevel mislykkedes, var det ikke sagt, at vi kunde naae tilbage omkring til Prinds Regentens Indløb og prøve en Passage gjennem Bellotstrædet. Uden at spilde et Dieblik tog han derfor strax sin Bestemmelse, lod Roret lægge om og styrede tilbage ad den samme Vei, vi vare komne. Det var en stor Skuffelse for os Alle, men det skulde ikke blive den sidste.

18de. Sydlig Vind med overtrukken Luft; saavel under Seil som med Damp løb vi hele Dagen østerefter, langsmed Nordkysten af

North Somerset, hvor vi kun traf en ringe Mængde Iis, som tilmed var løs. Henimod Aften naaede vi Leopolds Øen, udfor Landets nordøstre Hjørne, og skulde nu dreie sydpaa; men her fik vi baade Vind og Strøm haardt imod os, hvorfor alle Seilene bleve beslaaede, og vi arbeidede os nu med fuld Damp ind til Port Leopold, hvor vi kom tilankers omtrent ved Midnat.

19de. I denne Havn var det at M'Clintock havde ligget indefrussen fra 1848—49, med Enterprise og Investigator, som tredie Lieutenant under den yngre Ross, og her fandtes mange Beretninger nedlagte, ligesom ogsaa betydelige Oplag af Proviant, Kul, o. s. v. Vi havde meget ustadigt Veir med stærk vestlig Vind og smaa Byger, imens vi her vare iland forat eftersee Oplagene. Havnen var temmelig fri for Iis, medens den under M'Clintocks forrige Ophold her paa denne Tid af Aaret havde været saa fast tillagt, at Skibene maatte sauges ud. Ross' havde dengang blandt andet efterladt en Storbaad, som var halet paaland, og hvortil der ogsaa var efterladt en lille Skrue-Dampmaskine. Baaden laae her endnu men var bleven slemt ramponeret af opskruede Isflager; dog laae her baade Materialier og Værktøi nok til, at den kunde blive sat istand igjen; men Dampmaskinen var, mærkeligt nok, slet ikke til at finde, ligesom ogsaa endeel af Provianten var borttaget; her var bleven opført et Skuur af Lægter og Seildug til Gjemmested for Proviant beregnet til 60 Mand i 90 Dage, men Seildugen hang i Laser, og af Provianten manglede der en Mængde. Kennedy havde forsynet sig herfra under sit Ophold i Batty Bay, men Maskinen kunde han dog ikke ret vel have taget. Kysten bestaaer her af de nøgne, graagule Kalksteenslag, som give disse Egne et saa øde og uhyggeligt Udseende; men dog kunde vi maaskee gjerne komme i det Tilfælde, at vi maatte prise os lykkelige ved at naae hertil igjen; for mødende Tilfældes Skyld blev derfor ogsaa den ene af de Hvalfangerslupper, vi havde medtaget fra Cap Hotham, bragt iland paa dette Sted. Det var jo muligt, at vi kunde faae samme Skjæbne som den ældre Ross,

der maatte løbe ud fra dette samme Sted med sine Baade efterat have forladt sit Skib og opbrugt næsten al sin Proviant. Havde Ross ikke dengang havt Furys Efterladenskaber at holde sig til, saa havde det været ude med ham. Nu kunde vi trøste os ved, at vi ogsaa havde et Forraad i Baghaanden. Her blev nedlagt en Beretning om vort Besøg, men vi medtoge ikke andet end lidt Kul og enkelte Stykker Værktøi. Klokken fem om Eftermiddagen gik vi atter under Seil.

Vi løb nu videre sydefter i Prinds Regentens Indløb for en flov Kuling; der var kun lidt Driviis at see, og den var løs. Den følgende Dag blæste det haardt af vestlig Vind med smaa Snebyger, og vi saae et Isbjerg ligge forude; det var et sjeldent Syn i dette Farvand, da der ingen Isblinker findes paa disse Kyster; det maa være kommet fra Grønland og have banet sig Vei gjennem Lancastersund og Barrowstrædet. Veiret og Strømmen hindrede os fra at gaae iland ved Fury Beach, som vi passerede ved Middagstid; Capitainen vilde ellers have undersøgt, hvad der var tilbage af det gamle Oplag paa dette Sted. Her, ved det nordlige Hjørne af Creswell Bugten var det nemlig, at Parry i 1825 forliste Fury og efterlod, hvad der reddedes fra Vraget. Senere havde Ross i to Aar (1832—33) opholdt sit og sit Mandskabs Liv ved disse Levninger og boet i en stor Bræddebygning, som han opførte her og kaldte Somerset Huset.

Henimod Aften naaede vi Brentford Bugten og begyndte at staae ind efter Bellotstrædet, hvis Indløb skulde findes her ved Lag; men her laae en Mængde Driviis, og endnu mere satte ud fra Bugten. Dette var forresten et godt Tegn, da det tydede paa, at her virkelig fandtes et Stræde, men det forhindrede os fra, strax at skaffe os Vished derom. Vi maatte lægge ind i en lille Fjord og ankre her om Aftenen efterat have passeret mellem den lille Ø Browne Island og Possession Point, en ikke meget høi Pynt, som har sit Navn af, at den ældre Ross paa dette Sted tog det opdagede Land, som han kaldte Boothia, i Besiddelse den

26de August 1829; paa det Punkt, hvor han heisede det engelske Flag, opførte han en lille Varde af Steen, hvori han satte en Flaske med en Beretning om den høitidelige Handling; en lille Pæl anbragte han desuden paa Toppen af Varden. — Landet her havde et meget bedre Udseende end det, vi hidtil havde været ved; her var dog enkelte Steder lidt Græs at see, og Bjergene vare ikke længere de nøgne Kalksteensfjelde men temmelig anseelige Granitmasser.

21de. Vind og Veir det samme som igaar; tidlig om Morgenen skøde vi en lille Bjørn, som kom tæt hen til Skibet; Doktoren tog en Photographi af den, da den var bleven bragt ombord og laae paa Dækket forude. Klokken otte lettede vi Anker, fik Damp op og stode ind i Bellotstrædet, som nu viste sig ganske tydelig for os, medens det ude fra Bugten af næsten ikke er til at opdage, da baade Browne- og Long-Island ligge for, saa at hele Indseilingen er „ædt op af Land". Selve Strædet kan være en fire Mile langt og er paa de smalleste Steder kun en god halv Fjerdingvei bredt, men det er meget dybt og omgives af høie Klipper, især paa den nordlige Side, hvor de naae en Høide af over 1500 Fod. Fra Høiderne omkring den Fjord, hvori vi havde ligget for Anker, kunde vi see paalangs nedad hele Strædet; men disse Granitfjelde vare ogsaa meget høiere end Possession Point, som bestaaer af Kalksteen, og da Ross kun var oppe paa denne Pynt, var det intet Under, at han ikke opdagede Strædet, som aldeles ikke kan sees ude fra Søen af.

Da vi kom et Stykke op i Strædet traf vi det aldeles opfyldt med Driviis, hvorved vi fortøiede os, og vi kunde nu rigtig besee Leiligheden. Paa den sydlige Side hævede Klipperne sig ikke nær saa høit, og enkelte Steder var der endogsaa temmelig fladt. Vi mærkede, at her gik en meget svær Strøm vestefter, men strax efter Middag skiftede den og satte Isen idrift østefter og os med den. Vi saae nu, at det vilde være unyttigt at gjøre yderligere Forsøg paa at trænge igjennem under disse Omstændigheder; der var tillige

stor Fare for, at Isen skulde sætte os ind paa Klipperne, og vi fik da atter Damp op, vendte og naaede snart den Bugt, hvor vi havde ligget tilankers; Klokken fem om Eftermiddagen ankrede vi herinde.

Dette første uheldige Forsøg paa at gaae igjennem Bellotstrædet betog os aldeles intet af vort Haab om, snart at slippe derigjennem. Tvertimod: vi havde nu seet, at her virkelig fandtes et seilbart Sund, og jo stærkere Isen derfra satte ud imod os, desto hurtigere maatte vi vente at see Strædet lukket op. For det Tilfælde, at vi nu en af Dagene skulde naae at passere dette Stræde og slippe ud i den aabne Sø paa Vestsiden af Boothia, gik vi iland ved den lille Bugt og opførte en Varde, hvori der blev nedlagt en Beretning om vor Ankomst til dette Sted. En Baad blev tillige bragt iland foruden et lille Oplag af Proviant som Depot. En klog General er altid betænkt paa at sikkre sit Tilbagetog, og saaledes viste vor Capitain ligeledes den Forsigtighed at henlægge Forraad paa den Vei, som vi skulde følge paa Tilbagereisen, hvis det ikke lykkedes os at vende hjem igjennem Beringsstrædet, eller hvis der mulig tilstødte os et eller andet Uheld, som jo saa saare let kunde indtræffe i disse Farvande.

22de. Sydlig Vind med tyk Luft. Fra Dækket fik jeg Øie paa en stor Sælhund; Youngs Riffel stod lige ved Haanden, men jeg vilde ikke tage den, da jeg selv ikke holdt af, at min Riffel blev brugt af Andre, og den havde jeg ikke ved Haanden i det Øieblik. Capitain M'Clintocks Opfordring forjog imidlertid mine Betænkeligheder, jeg snappede Bøssen, skød og traf Dyret, som strax sank under Vandet. Kort efter flød den dog atter op og blev bjerget. Grønlænderne sige, at det kommer an paa Solen, om en skudt Sælhund kommer op igjen eller ikke; saalænge Solen er paa Himlen, skal Vandet kunne hæve Dyrets Krop; efter Solens Nedgang skeer det derimod ikke. Her slog det til, men om denne Regel altid holder Stik, kan jeg ikke afgjøre; den gjælder ialtfald ikke om Sælhunde, som ere magre. Denne var en af de saakaldte Ysukker, som have et

langt, hvidt Skæg, og det var et meget svært Dyr, som afgav en betydelig Mængde Tran; den var fire Alen lang og veiede godt sine 500 Pund. Kjødet af den var meget velsmagende; Skindet fik Capitainen til Udstopning.

23de. Flov Kuling af vestlig Vind; vi lettede Anker Klokken ni og dampede for 2den Gang indad Bellotstræbet, men den milebrede Iis laae endnu fast uden synlig Forandring, og fra Kragereden var der endnu mere Iis isigte, som drev ind vesterfra. Vi maatte derfor vende og staae østerud af Stræbet, hvor vi gik et lille Stykke sydpaa; her skulde nemlig findes et lignende Stræde, som vi nu vilde undersøge. Men det viste sig, at her kun var en Fjord, i hvilken vi løb ind og gik tilankers Klokken fire om Eftermiddagen. Landet, som omgav Fjorden paa den nordlige Side, var altsaa ikke heller en Ø, som det efter Kaartet skulde være (Levesque Island), men det var et meget smukt Sted. Vi vare Alle iland og gik paa Jagt; Young skød fire Vildgæs, og Doktoren botaniserede paa de smukke grønne Skrænter. Høiere oppe traf Capitainen paa et Par Søer, af hvilke den ene var temmelig anseelig; at her for mange Tider siden havde opholdt sig Eskimoer, kunde han see deraf, at der ved Søerne fandtes mosgroete Stenkredse, som viste, hvor der havde været opslaaet Telte.

25de. Vi løb igaar ud af denne Fjord, som nu blev kaldet Levesque Harbour, og søgte atter vesterpaa i Haab om, at Bellotstræbet skulde have aabnet sig under vor Fraværelse. Det blæste nemlig meget haardt af Nordost, og vi havde tillige en stærk Strøm vesterfra lige imod os. Jo længere vi kom op i Stræbet, desto stærkere blev Strømmen, og tilsidst havde den en saadan Magt, at vi formelig ikke kunde komme ud af Pletten, uagtet vi havde baade Seil og Damp oppe og tilsyneladende skød en svær Fart gjennem Vandet. Vi naaede kun halvveis gjennem Stræbet og maatte løbe ind i en lille, aaben Bugt, som Folkene strax opkaldte efter Fox. Isen tog os imidlertid ogsaa her i Drift, og det gik temmelig haardt til; i flere Timer maatte vi kæmpe mod de fremstyrtende

Isflager, der dreiede sig omkring i en hvirvlende Vals og knuste hverandre i utallige Stumper; det var en lille Erindring om vor Kamp med Pakisen, da vi brød ud i Foraaret. Det var farligt nok, da vi let kunde blive drevne ind imod Granitklipperne, som vi paa begge Sider havde tæt omkring os. Men Capitain M'Clintock tog selv Commandoen, baggede klar af Isen og satte, ved Hjælp af Seil og Damp, dybere ind i Bugten, hvor vi henved Midnat igjen kom tilankers. Tidlig imorges satte Isen atter meget stærkt ind paa os i „Rævehulen" (Fox's Hole); vi gjorde endnu et forgjæves Forsøg paa at trænge os frem, men Vinden kastede sig i det samme og sprang om i Vest, saa vi nødtes til at gaae tilbage og søge ind i vor første Havn, hvor vi allerede Klokken syv tilmorgen kom lykkelig og vel tilankers, og hvor hverken Iis eller Strøm har nogen Magt.

Det lod nu til, at vi skulde berede os paa den Mulighed at maatte overvintre ved den østlige Side af Bellotstrædet. Dersom Tilstanden af Isen skulde gjøre dette nødvendigt, maatte Tiden dog ikke gaae ubenyttet hen; fornemmelig var det Capitainen om at gjøre at træffe sammen med nogle af de Indfødte. Sydligere nede paa Østkysten af Boothia havde Ross under sit toaarige Ophold, inden han maatte forlade sit Skib, havt en meget levende Samfærdsel med talrige Eskimoer, som havde fast Ophold i Omegnen af den boothiske Isthmus. At sætte sig i Forbindelse med nogle af de herboende Eskimoer ansaae Capitainen for særdeles vigtigt, da han derved mulig kunde erholde nærmere Oplysninger, som kunde udfylde de af Dr. Rae hjembragte Beretninger om Resterne af den franklinske Expedition. I Vinterens Løb agtede Capitainen derfor at gjøre en Slædereise nedad Kysten, og for at lette Udførelsen heraf bestemte han allerede nu at bringe endeel Proviant i Forveien og oplægge det længere sydpaa; det vilde da spare saameget paa Slædernes Bepakning, som det er af Vigtighed at gjøre saa let som mulig, da der er en bestemt Grændse for, hvor stor en Vægt af Proviant o. s. v. et Slædeparti i disse nordlige Egne kan føre med, og herefter bestem-

mes ganske ligefrem Antallet af de Dage, en saadan Reise kan vare, saavelsom Størrelsen af den Veilængde, der paa denne kan tilbagelægges. Tidligere, medens Slædernes Indretning og Bepakning var temmelig ufuldkommen, f. Ex. da M'Clintock gjorde sin første Slædereise med den yngre Ross (1848—49), var 40 Dages Proviant det meste, et Slædeparti kunde føre med sig. Ved de Forbedringer heri, som nærmest skyldtes M'Clintocks idelige Forsøg, er man senere kommen saavidt, at man har kunnet beregne 220 Punds Vægt for hver Mand at trække; heraf bruger han 3 Pund om Dagen, nemlig 1 Pund Brød, 1 Pund Kjød og 1 Pund af andre Fornødenheder, deriblandt Fedt til Brændsel ved Madlavning; paa denne Maade vilde den længste Slædereise i disse Egne dog ikke kunne vare længere end omtrent 73 Dage; men ved at føre Proviant ud i Forveien og nedlægge den paa et eller flere Steder langsad den paatænkte Route kan man naturligviis udstrække Reisen til et større Dageantal og over en tilsvarende Veilængde. Saaledes blev der f. Ex. fra Austins Expedition udført Slædereiser paa 80 Dage, fra Belchers Expedition endog paa over hundrede Dage, hvorved der tilbagelagdes Strækninger paa hele tre Hundrede Miles Længde. Brugen af Hundeslæder er ogsaa et betydeligt Hjælpemiddel paa saadanne Reiser, da Hundene forholdsviis ikke behøve saamegen Proviant og følgelig tillige kunne trække endeel af den til Folkenes Underhold fornødne Bepakning.

26de. Da Vinden idag var nordlig, lettede vi Anker og stode sydefter nedad Prinds Regentens Indløb; der var kun ganske lidt løs Iis, som vi løb rask igjennem. Kysten her bestod atter af de kjedelige, flade Klipper af graaguul Kalk. Vi naaede omtrent en halv Snees Mile ned til Klokken otte om Aftenen, da vi standsedes af Isen udfor en lille Bugt; her kastede vi da Anker og bragte det paatænkte Depot iland. Dette bestod af tolv Mands Rationer for tredive Dage og blev nedlagt paa den flade Pynt, noget ovenfor Høivands Mærke; det blev bedækket med Gruus, for at det ikke

skulde opdages af Bjørnene, og en lille Varde blev opreist som Kjendemærke derved.

27de. Samme nordlige Vind; vi gik under Seil Klokken ni om Morgenen og krydsede nordpaa mellem den løse Iis, som vi dog snart kom igjennem. Henad Aften tog Vinden til, og Skibet rullede stærkt i Krapsøerne; det var en ubehagelig Tilbagereise, som medtog hele denne og den følgende Dag og en halv Dag til. Den anden Dag stillede Veiret lidt af henimod Aften, Søgangen lagde sig, Farvandet var ganske aabent, og Aftnen blev meget stille og mild. Den 29de havde vi Graaveir med flov Kuling og ankrede ved Middagstid i den samme Bugt, hvor vi først havde ligget og bragt et Depot iland. Efter Middag gik Flere af os iland og saae, at Ferskvandssøerne deroppe allerede vare belagte med temmelig tyk Iis, hvorimod Strædet saae ud til at være ganske aabent. Capitainen var selv ude paa Possession Point ved den lille Varde, som Ross her havde opreist den 16de August 1829. Nu var den næsten faldet heelt omkuld, og den deri nedlagte Flaske var slaaet itu; Beretningen, som den havde indeholdt, var ikke til at finde, derimod laae der et Par smaa Kobbermønter under de nederste Stene. Capitainen skrev paa en Seddel et Par Ord om sit Besøg og puttede denne ind i Flaskehalsen, som han anbragte i Varden og bedækkede med Stenene, som han igjen opstablede paa bedste Maade. — Jeg skød en lille Sælhund.

30te. Graa Luft, men for Resten stille og godt Veir. Klokken fire (Morgen) fik vi Damp op for igjen at prøve vor Lykke i Bellotstrædet, der havde seet ud til at være aabent den forrige Dag, men vi fandt, at Isen endnu ikke var dreven bort, saa vi maatte vende om med uforrettet Sag. Vi løb dog ikke tilbage til Depotbugten men kun til en lille Fjord, som laae en Fjerdingvei vestligere og som Doktoren og jeg havde lagt Mærke til nogle Dage før paa en Tur oppe iland. Den var beqvemmere at ligge i og havde tillige den Fordeel at være lidt nærmere ved Strædet, som vi idelig skulle forsøge paa at trænge igjennem. Dybest inde

hævede der sig en kegleformet Klippe, paa Spidsen af hvilken Dr. Walker opførte en lille Varde, hvorfor den ogsaa blev beæret med hans Navn; dette Bjerg var over 1100 Fod høit, og man kunde derfra see lige op til Fury-Pynten. Fjorden derimod kaldte Capitainen Port Kennedy efter Kennedy, som havde givet den første Underretning om dette vigtige Stræde; paa sin Slædereise med Bellot havde han overnattet paa Langøen (Long Island), som ligger indenfor Browne's Island og tilligemed denne bidrager til at skjule Indløbet fra den østlige Side; han var derefter passeret henover Strædet, som var næsten tillagt, og antog, at her virkelig maatte findes en Gjennemgang, hvilket hans Ledsager dog ikke ansaae for ganske afgjort. Vi ankrede i denne nye Havn om Formiddagen Klokken elleve, og nu beredte Capitain M'Clintock sig paa at gjøre en Tur ind i Strædet med en Baad. Henad Aften, Klokken sex, afgik han med Doktoren og fire Mand, som roede Baaden, vestefter for at undersøge Isens Tilstand og Landet paa den nordlige Side. Lieutn. Hobson havde været saa heldig at skyde en meget svær Sælhund, som ogsaa var en af de saakaldte Ysukker.

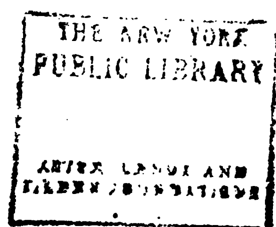
31te. Det var et meget smukt Veir, hvorfor Lieutn. Hobson og jeg gik iland og haabede at skyde et Rensdyr eller to; vi gik et temmelig langt Stykke op i Landet og fik virkelig adskillige af disse Dyr at see, men de vare saa skye, at vi aldeles ikke kunde komme dem paa Skud. Vi naaede heelt op til den østlige Ende af en meget lang og smal Ferskvandssø, som vi saae i hele dens Længde; om Aftenen Klokken sex kom vi atter ombord.

September d. 1ste. Smukt, klart Veir; ved Middagstid kom Capitain M'Clintock og hans Følge igjen ombord og medbragte baade et Rensdyr og en Hare, som Folkene havde skudt imens Capitainen havde undersøgt Klipperne og Landet derindenfor. Baaden var bleven roet den halve Vei op i Strædet, hvor den stoppedes af den fastliggende Pakiis; her gik de Reisende iland paa den nordlige Kyst og opsloge det i Baaden medbragte Telt paa et Sted, hvor Klipperne ikke naaede ud til Bredden. Capitainen havde

Th. Bergh's lith. Inst. — Fr. Wøldike's Forlag

Mc Clintock seiler i en Baad gjennem Bellot Strait

derpaa med stort Besvær arbeidet sig op paa Klipperne, hvorfra han kunde see tværsover Landet til begge Sider. Mod Vest saae han ud over det lavere liggende Cap Bird ved Strædets vestlige Munding, og mod Nordvest kunde han see lige op til Four Rivers Point, det sydligste Punkt ved Peels Sund, hvortil han var naaet med Ross paa Slædereisen fra Leopolds Harbour nordenom N. Somerset. Nordpaa viste Peels Sund sig lukket overalt med Iis, men sydligere, udfor Bellotstrædet og endnu længere ned saae han klart, aabent Vande; nærmest ved Kysten laae dog store Ismasser tæt sammenpakkede og indeklemte mellem de talrige smaa Klippeøer og Skær. Tværsover Sundet kunde han skimte Kysten af Prindsen af Wales's Land, langs med hvilken der viste sig flere Aabninger i Isen, da der ikke lod til at ligge Smaaøer paa den Side. Mod Øst kunde han see det store, aabne Vand i Prinds Regentens Indløb. Havde Peels Sund været ligesaa aabent som dette, saa kunde det nok have været Umagen værd at seile tilbage nordenom N. Somerset; men som Tilstanden nu viste sig at være i den snævreste Deel af Peel Sund, maatte Capitainen glæde sig ved det Parti, han havde taget, strax at gaae nedad Prinds Regentens Indløb uden at spilde Tiden med forgjæves Forsøg paa at trænge længere ned i Peels Sund. Paa Landet selv opdagede han den samme, lange Sø, som Hobson og jeg havde seet, og han lagde Mærke til, at den strakte sig næsten lige tværsover Landet fra en lille Fjord søndenfor Cap Bird til over imod Hazard Inlet nordenfor Possession Point. Dens Beliggenhed var saaledes parallel med Bellotstræde, og svarede paa den nordlige Side af dette til de to Søer, han havde seet paa den sydlige Side, omtrent i Linie med Levesque Havnen; det saae saaledes ud, som Naturen her havde paatænkt at danne tre Gjennemgange mellem Prinds Regentens Indløb og Peels Sund men kun havde fuldført den midterste. Mellem den lange Sø og Strædet dannede Landet en øde Høislette, hvorpaa der den Dag næsten ikke var et levende Væsen at opdage men derimod mange uhyre Klippeblokke, hvoraf adskillige

laae saaledes, at de hvilede paa tre—fire ganske smaa Stene. Saadanne Klippeblokke seer man hyppig i Grønland; Stenene, hvorpaa de hvile, ere ikke større end at man, naar man lægger sig ned, netop kan kigge heelt ind under Blokken, og man skulde undres over, at de smaa Stene kunne bære saadan en Vægt, uden at knuses. Menneskekræfter have ikke formaaet at løfte Klippestykkerne op paa dette svage Underlag; rimeligviis maa en Vandflod have skyllet den Jord bort, som tidligere har ligget imellem og over de smaa Stene, og saaledes ere disse Blokke efterhaanden sunkne ned og komne til at ligge frit paa de løstliggende Stene.

Ved at see de Ismasser, som laae udfor Bellotstrædet mod Vest, var Capitain M'Clintock bleven yderligere beredt paa at maatte overvintre ved den østlige Side; men da han antog, at selve Strædet næppe vilde fryse saa fast til i Efteraaret og Foraaret, at vi kunde kjøre over det med Slæderne, var det ham af stor Vigtighed at have seet den lange Sø og den hele Sænkning tværsover Landet, da vi her rimeligviis let vilde kunne passere med Slæderne og slippe ud paa Isen for begge Ender af Strædet og derfra naae Kyststrækningerne søndenfor dette. Grunden til Frygten for, at Strædet ikke vilde lægge ordentlig til, var den, at her altid løb en meget voldsom Strøm, der efter al Rimelighed hidrørte fra Ebbe og Flod; underligt var det imidlertid, at det Høivande, som kom vesterfra, altid var meget betydeligere end det fra Prinds Regentens Indløb, uagtet, som vi senere bemærkede, Høivandet paa den vestlige Side af Landet var meget mindre kjendeligt end inde paa den østlige Side, i Prinds Regentens Indløb.

Sjette Capitel.

Igjennem Strædet men heller ikke videre! — En seilivet Muus — Reiseplaner — Udlægning af Depoter mod Sydvest — Fryse inde i Port Kennedy — Hobsons Reiser — Brands's Død og Begravelse — Vinterophold — Indretning ombord — Den mørke Tid — Nye Forberedelser til Slædereiser i Februar 1859.

September 2den. Frisk nordlig Vind, men forresten godt Veir; det var temmelig koldt idag. Klokken otte imorges forlod Capt. Young med fire Mand Skibet og gik i en Baad ned til den sydlige Kyst af Strædet for at undersøge, om der ikke her skulde findes en beqvem Slædevei vesterpaa fra Levesque Havnen, hvor vi havde været inde den 23de i forrige Maaned; det var nemlig rimeligt, at den Dal, som vi havde seet indenfor denne Bugt, fortsatte sig tværsover til den vestlige Side, ligesom den lange Ferskvandssø nordenfor Strædet.

5te. I Formiddags Klokken 10 kom Young tilbage fra sin Reise og havde opdaget, at den omtalte Dal kun strakte sig et ubetydeligt Stykke ind i Landet, saa den ikke vilde kunne bruges til Slædevei. Strædet havde viist sig ganske frit for Iis; vi havde graa Luft og en meget stærk nordvestlig Vind, som rimeligviis havde bidraget til at feie Strædet reent. — Den ene af vore Grønlændere, Samuel, skød idag et ganske lille Rensdyr.

Tidlig om Morgenen den 6te lettede vi Anker og dampede igjen opad Bellotstrædet; det var graa Luft og let, sydvestlig Vind. Denne Gang vare vi virkelig saa heldige at slippe igjennem det

egentlige Stræde, da al den løse Iis var dreven bort. Om Eftermiddagen kunde vi betragte os som ankomne i Peels Sund, men det var ogsaa det Hele, thi her laae Isen aldeles fast lige udfor Bellotstrædet og saae ikke ud til at have været opbrudt i adskillige Aar, rimeligviis paagrund af de mange Skær og smaa Klippeøer, hvormed Kysten var ligesom kantet, thi disse hindrede Isen i at komme rigtig i Drift; heri var igjen Landets Beskaffenhed Skyld, da det bestod af Granit, hvis udsprængte og nedstyrtede Stykker vare bleven liggende som faste Klipper udenfor Kysten; udenfor Kalkstensklinterne ere saadanne Klipper derimod ikke almindelige, eftersom de her nedstyrtede Stykker rimeligviis ikke have havt Styrke nok til at modstaae Luftens eller ialtfald Søgangens og Drivisens Magt, hvorved de lidt efter lidt ere bleven knuste og tilsidst forsvundne. — Vi fortøiede nu ved denne Fastiis, som vi ikke havde noget Haab om at slippe igjennem. Tæt ved laa en af de utallige smaa Klippeøer, som var fuldkommen nøgen; paa denne blev der nu strax bragt endeel Proviant iland som Depot for de forestaaende Slædereiser; Øen fik Navnet: Pemmican Rock efter det betydelige Parti tørret Kjød, som her blev oplagt.

I det aabne Vand ved Siderne saae vi adskillige Sælhunde; ligeledes fik vi Øie paa en meget stor Isbjørn, men den var for klog til at lade os komme saameget i Nærheden af den, at vi kunde gjøre nøiere Bekjendtskab med den; ved den ringeste Lyd fjernede den sig og undløb. — De to følgende Dage laae vi endnu fortøiede paa samme Sted; Vinden var sydlig og bragte mild Luft med Regn. Lige nedenfor Cap Bird fandt vi en Fjord, som lignede Bellotstrædet meget og blev kaldet False strait (Falskestrædet); den skar sig ind tæt op til Enden af den lange Sø nordenfor Strædet, hvilken nu allerede blev udseet til Slædevei; Søen var en halvtredie Mile lang, og det vilde være en stor Beqvemmelighed at kjøre paa den fremfor paa de ujævne Klipper, hvor desuden Sneen rimeligviis vilde optøes meget tidligere paa Foraaret, end Isen paa Søen.

9de. Klar Luft og vestlig Vind; fra Cap Bird, som vi havde tæt ved os paa høire Haand hinsides Pemmican Rock, kunde vi see vidt ud over Peels Sund og den østlige Kyst med de utallige Fjorde og Smaaøer; fra denne Høide (omtrent 500 Fod) saae det ud til, at Isen havde løsnet sig noget, men det begyndte atter at fryse. Der blev igjen bragt endeel Proviant iland paa Pemmican Rock, deriblandt noget Skibsbrød. Et Brødfad blev i den Anledning slaaet op, og nede imellem Beskøiterne fandtes en levende Muus! Dette vakte naturligviis stor Forundring ombord; Fadet blev undersøgt paa det nøiagtigste, men der fandtes aldeles ingen Aabning, hvorigjennem det lille Dyr kunde være sluppet ind. Denne Muus maa saaledes antages at have listet sig ind i Fadet, inden dette blev slaaet til i Aberdeen, og den har saaledes levet uden Lys, Vand og frisk Luft idetmindste i 15 Maaneder; den var ikke voxet meget stærkt, men den saae ikke ud til at have lidt nogen Nød. En af Folkene bandt en Traad om Benet paa den og lod den løbe omkring paa Dækket; Hundevalpene legede med den, men tilsidst var en af dem saa uheldig at komme til at fortære den. Vi fik skudt en Sælhund; Dagen efter endnu to.

Den 11te. Nordlig Vind med graa Luft. Vi kastede los fra Isen og dampede tilbage til Port Kennedy, hvor vi ankrede ved Middagstid; denne Gang lagde vi ikke ret langt ind, i den saakaldte Indrehavn, men bleve liggende tæt indenfor Mundingen, da vi ikke vilde udsætte os for at fryse inde, saalænge der maaskee endnu var en Mulighed for, at Isen udfor Bellotstrædet vilde bryde op. — Adskillige af os gik iland paa Jagt, men hele Udbyttet beløb sig til en eneste Hare. Dagen efter havde vi det samme Veir; jeg gik igjen paa Jagt men traf ikke til at skyde noget Vildt; jeg saae kun en Ugle, en lille Hermelin og et Par islandske Falke; disse Fugle kunne godt spises, og deres Unger have saa fiint og hvidt Kjød som de bedste Kyllinger.

15de. For to Dage siden lokkede det smukke, stille Veir Lieutn. Hobson ud paa en Jagttur; han forlod Skibet med to Mand i en

Baad og havde beredt sig paa at ligge ude et Par Dage; men idag, henimod Aften, vendte han tilbage uden at have havt noget Held med sin Jagt; han havde seet en Hare og en af de smaa Lemminger. Mærkeligt er det, at her findes saa faa Dyr; Grunden til, at vi ingen see, er maaskee alene den, at her ikke ligger Snee; ellers vilde vi kunne see deres Spor. Der kan ikke være noget til Hinder for, at mange Dyr kunne trives her, eftersom her er Græs i Overflødighed, og der findes Rensdyr og Moskusoxer langt høiere oppe mod Nord, f. Ex. paa Melvilleøen, hvor Kellet og M'Clintock traf store Flokke af dem. Enkelte Rensdyr have vi jo ogsaa seet her, men Moskusoxer er det ikke lykkedes os at opdage; og dog maae disse Dyr vistnok findes heri Egnen, da Ross traf adskillige af dem paa forskjellige Steder i Boothia.

Capitain M'Clintock lagde nu Planer til de forestaaende Expeditioner med Slæder. Bestemmelsen var, at disse skulde udgaae i tre forskjellige Retninger. Capt. Young paatog sig at undersøge Peels Sund paa de Strækninger, hvor Kysten endnu ikke var bekjendt, altsaa fra den østlige Side fra Cap Bird op til Four River Point, som M'Clintock havde naaet med Ross i 1849, og paa den vestlige Side op til det sydligste Punkt, som var naaet af Lieutn. Browne; derfra skulde han igjen gaae tilbage, søndenom Prindsen af Wales's Land og undersøge dette indtil det yderste Punkt mod Vest, hvortil Osborn samtidig var naaet. — Lieutn. Hobson skulde, om mulig endnu i dette Efteraar, undersøge den ubekjendte Vestkyst af Boothia sydpaa indtil den magnetiske Pol, som den yngre Ross var naaet op til, sydfra, i 1831. Om Foraaret skulde han, om mulig, gaae over Isen til Victoria-Landet og undersøge dette fra Gateshead-Øen vesterpaa henimod det yderste Punkt, som Wynniatt naaede fra Mercybugten. Capitain M'Clintock vilde selv gjøre den længste Reise, sydpaa, trænge ned til Store Fiskefloden og omreise hele Kong Williams Land. Ved disse forskjellige Reiser haabede han nemlig ikke blot at faae udfyldt alle de manglende Kyststrækninger paa Kaartet over disse Egne men ogsaa at finde

Spor af de franklinske Skibe, hvis ellers noget Spor af dem endnu var til. Allerførst ønskede han dog, som naturligt var, at sætte sig i Forbindelse med nogle af Eskimoerne for om mulig af dem at faae nogen Underretning med Hensyn til det egentlige Maal for vor Reise. At der fandtes Indfødte baade paa den østlige og vestlige Side af Boothia, var oplyst af Ross allerede i 1830 til 31; af denne Grund havde vi ogsaa allerede bragt et Depot sydpaa ved Østkysten, og et lignende skulde nu foreløbig bringes et Stykke ned paa Vestkysten af Boothia, hvadenten nu den paatænkte Reise kunde blive foretaget i Slutningen af dette eller først lidt ind i det følgende Aar.

18de. Nordostlig Vind og graa Luft. Vi lettede Anker om Morgenen Klokken ni og dampede op igjennem Strædet, hvor vi om Eftermiddagen Klokken tre fortøiede paa samme Sted som sidst. Isen laae endnu ganske fast mellem Smaaøerne, men et godt Stykke derudenfor var der aabent Vande; maaskee var det endnu ikke for silde til, at vi kunde slippe igjennem! — Young og Grønlænderen Anton kjørte sydpaa over Isen med Hundeslæden til nogle Smaaøer, som vi kunde see i en halvanden Miils Afstand. Disse Øer kaldtes først Separations Islands, fordi det var bestemt, at de tre Slædeexpeditioner skulde gaae ud derfra hver til sin Side; senere have de faaet Navnet: Arcedeckne Islands. —

Grønlænderen paa sin Hundeslæde*).

*) Paa Billedet seer det ud, som om de forreste Hunde vare spændte foran de bageste, medens de i Virkeligheden ere spændte ved Siden af dem men ere løbne forud for de to andre, som løbe bagefter med slappe Skagler.

Young kom tilbage om Aftenen og berettede, at der var aabent Vande umiddelbart søndenfor disse Øer; paa den sydligste Ø havde han skudt en Bjørn, som krøb op af Vandet og nær var kommen bag paa ham, men den var falbet ud i Vandet og gaaet tabt. Isen, hvorover han var reist, var temmelig svag og tegnede til at være i Opbrud. —

Disse Øer skulde nu gjøres til et Hoved-Oplagssted for Proviant til alle Slædeexpeditionerne; næste Dag kjørte derfor begge vore Grønlændere paa deres Hundeslæder derned med en Ladning til Depot og kom tilbage samme Aften. Veiret havde været smukt, med en let, sydlig Vind. Den følgende Dag afgik Lieutn. Hobson om Morgenen sammestedshen med nogle af Folkene, som trak en Slæde, og de to Grønlændere med deres Hundeslæder, alle ladede med Proviant; de havde godt Veir og kom tilbage allerede om Eftermiddagen.

21de. Sydvestlig Vind med tyk Luft og Sneveir; alligevel forlod Lieutn. Hobson igjen Skibet med de samme tre Slæder og endnu mere Proviant; Folkene kom igjen tilbage om Aftenen med deres Slæde, men han selv var gaaet endnu længere sydpaa med begge Grønlænderne og deres Slæder forat aflægge Proviant dernede. Young havde meent, at dette allerlettest vilde have kunnet lade sig gjøre ved Hjælp af Baade, men Capitain M'Clintock var bange for, at disse mulig kunde fryse fast, hvis det faldt i stille Veir, og derfor havde han foretrukket den besværligere, men sikkrere, Transport med Slæder. — Det var for Resten kjedeligt nok at ligge stille her ved Isen og have aabent Vande i Sigte men ingen Udsigt til at naae derud. Her var intet at skyde; vi saae kun af og til en Sælhund eller en Maage.

22de. Vestlig Vind med skyfuld Luft; det frøs saa haardt, at der begyndte at lægge sig ny Iis omkring Skibet. Om Aftenen kom Lieutn. Hobson og de to Grønlændere ombord; de havde flyttet Depotet ned til tre Mile søndenfor, hvor vi laae. Anton fortalte mig, at der havde været aabent Vande sydpaa, saalangt han havde

kunnet see. Saafremt den Smule Iis, hvorved vi nu laae fortøiede, havde været borte, eller vi havde kunnet sauge os igjennem den, saa var der næppe nogen Tvivl om, at vi vilde have naaet, hvad Ingen endnu havde naaet, at omseile Amerika; men Isen var for svær til at skære, og det vilde have været umuligt at skaffe de udsaugede Stykker afveien.

23de. Stille og tykt Veir med Snee; henimod Aften tog det til at blæse af Nordvest med dygtig Frost; jeg skød den Dag en Sælhund. Næste Dag, en frisk, vestlig Vind med Frost og Sneveir; Isen lod ikke til at ville lade sig paavirke af Vinden, fra hvad Kant den end kom. Vi havde travlt med at sætte Slæderne istand til en længere Tur mod Syd, som skulde udføres under Lieutn. Hobsons Commando. Dagen efter vedblev samme Veir og Vind; om Morgenen Klokken ni afreiste Lieutn. Hobson med fem Mand for en Slæde og begge Grønlænderne, som hver kjørte en med syv Hunde forspændt Slæde; Hensigten med Reisen var at transportere det udlagte Depot saalangt sydefter som mulig, og Bestemmelsen var, at de skulde blive ude i tretten Dage. Vi selv skulde, hvis Veiret tillod det, oppebie deres Tilbagekomst paa det samme Sted, hvor vi laae fortøiede; skulde Frosten imidlertid nøde os til at vende tilbage, saa skulde de søge os i vor gamle Havn, Port Kennedy. Dagen efter var det graa Luft med vestlig Vind og fiin Snee; Frosten begyndte at blive strængere og tiltog den følgende Dag saa stærkt, at der igjen begyndte at lægge sig Tyndiis omkring Skibet. Da vi nu kunde risquere at fryse inde paa dette aabne og ubeskyttede Sted, hvis vi opholdt os længere, saae vi os nødsagede til at vende om og gaae i Vinterhavn. Men først bragte vi en Baad og nogen Proviant iland paa Pemmican Rock til Brug for Lieutn. Hobson og hans Folk naar de vendte tilbage; det var jo nemlig muligt, at Isen til den Tid ikke endnu vilde være saa stærk, at de kunde kjøre over og opad Strædet; i saa Fald vilde de da kunne naae ombord ved Hjælp af den efterladte Baad. Nu kastede vi los og dampede tilbage gjennem Bellotstrædet til Port

Kennedy, hvor vi ankom om Natten Klokken tolv; at det tog os saa lang Tid, kom deraf, at vi havde Strømmen meget stærkt imod os, og der var tillige en temmelig betydelig Deel Tyndiis i Strædet. Inde i vor Havn var den nye Iis allerede saa tyk, at man kunde gaae paa den; forat slippe ind rendte vi med fuld Fart op imod Isen, hvor vi fortøiede, og her frøs vi inde for denne Vinter.

28de. Jeg gik iland over Isen, som nu var fast overalt; jeg skulde eftersee et Par grønlandske Rævefælder, som jeg havde bygget; men det Kjød, som var lagt i dem til Lokkemad, var bleven afbidt af Hermelinerne, saa jeg dennegang ikke fik nogen Nytte af mine Fælder; de due nemlig aldeles ikke til noget, hvor disse smaa Dyr opholde sig, da de kunne snige sig ind igjennem den allermindste Aabning. Lemmingerne kunne aldrig være i Fred for Hermelinerne, der forfølge dem ned i deres Musehuller, som de grave i den haardtfrusne Jord, ja endog i den faste Kalksteen; disse Dyr høre netop hjemme paa de Strækninger, hvor Kysten bestaaer af Kalksteen. Om Sommeren drage de i umaadelige Skarer paa Vandring ud paa Isen, hvor de da blive et let Bytte for Rovfuglene og Rævene. Paa Land holde de sig derimod saa godt skjulte, at der maa Hermeliner til for at finde dem. Disse Dyr ligne vore Lækatte, der bore sig gjennem Kornstakkene og gjøre god Nytte ved at udrydde Rotter og Muus, som ellers fordærve saameget af Kornet. Hermelinerne løbe ikke men springe; almindeligviis gjøre de to og to raske Spring itræk. Hundene kunde næsten aldrig faae dem fat, især naar der laae Snee, thi Hermelinerne dukkede ned i den løse Snee, forsvandt og kom først et længere Stykke derfra op igjen. En af dem kom endogsaa engang ombord hos os og undgik med stor Behændighed Hundenes Anfald, indtil en af Folkene endelig fik halet den ud af den Krog, hvor den havde gjemt sig.

29de. Sydlig Vind, men forresten godt Veir; jeg gik iland paa Jagt og var saa heldig at træffe to Rensdyr, som jeg skød. Det ene af dem var et meget svært Dyr og veiede over 300 Pund

foruden Indvoldene. — Mandskabet var beskjæftiget med at slaae Seilene fra og begyndte at lave Skibet istand til vort forestaaende lange Vinterophold.

October. 5te. Vi havde ialmindelighed sydlig Vind med stærk Blæst, tyk Luft og Snee i de første Dage af denne Maaned. Denne Aften omtrent Klokken ni vendte Ltnt. Hobson og hans Mandskab lykkelig og vel tilbage ombord. De havde flyttet noget af Depotet omtrent ni Mile længere sydpaa; videre kunde de ikke naae, da de traf aabent Vande lige til Foden af Klipperne. En af Grønlænderne havde havt det Uheld med sine Hunde, at den ene af dem vilde æde sit Seletøi om Natten; den var derfor bleven kneblet, og deraf havde dens Kammerater benyttet sig og bidt den, saa den døde. Hobson havde paa Tilbageveien truffet saa fast Iis, at han ikke behøvede at benytte den paa Pemmican Rock efterladte Baad.

8de. Rensdyrene havde travlt med at prøve paa, om de kunde slippe over Strædet og komme sydefter; vi saae dem derfor hyppig i disse Dage, undertiden i hele smaa Flokke. Jeg var saa heldig at skyde et af dem, som dog kun veiede en 130 Pund; ved samme Leilighed saae jeg aldeles friske Fodspor af en Ulv, som jeg en lang Tid forfulgte, men det var mig ikke muligt at faae Øie paa den. Disse graadige Dyr pleie gjerne at følge Rensdyrene i Sporet og overfalde dem da, naar de kunne blive nogle Stykker samlede om et enkelt Dyr. Om Vinteren holde Rensdyrene sig derfor gjerne sammen i Flokke, og da tør Ulvene ikke angribe dem; men naar et af Dyrene bliver skilt fra Flokken eller bliver for svagt til at følge med de andre, saa ere Ulvene strax ved Haanden og fortære det i en utrolig Fart. Her er ellers ikke megen Jagt i denne Tid; en Hare er en heel Sjeldenhed, og vi see kun faa Ryper. Mandskabet har travlt med at føre vore Baade og en Mængde Proviant iland, hvor henved et Hundrede Tønder og Kasser foruden andre Sager bliver lagt op forat skaffe bedre Plads ombord i Skibet.

13de. Der ligger nu temmelig dyb Snee, som gjør det besværligt at færdes iland, med mindre man har Skier at løbe paa; Capitain M'Clintock havde faaet et Par gode Skier forærende i Grønland, og dem har han nu megen Fornøielse af. Idag blev der bygget et Ishuus, som skulde bruges til at anstille magnetiske Observationer i; forat Magnetnaalen ikke skulde forstyrres af nogetsomhelst Jern ombord, blev Huset opført et godt Stykke, omtrent 300 Alen, fra Skibet, ude paa selve Isen. Det skulde egentlig have været et Snehuus, men Sneen var endnu altfor løs til at bygge af; derfor blev der sauget Blokke af Iis, som lagdes ovenpaa hverandre i en Spækning af opblødt Snee og af Frosten sammenbandtes til faste Mure. Taget dannedes af nogle Brædbestykker med Iis og Snee ovenpaa; nogle store Isblokke inde paa Gulvet tjente som Bord til at sætte de magnetiske Instrumenter paa.

19de. Smukt Veir istedetfor de stærke Storme, vi have havt i de senere Dage. Vi have faaet Skibet forsynet med Vintertag. Denne Morgen ved Lag Klokken otte forlod Ltnt. Hobson os paany, ledsaget af Grønlænderen, Anton, med sin Hundeslæde, som denne Gang var bespændt med 10 Hunde. Desuden havde han en større Slæde med, som blev trukket af otte Mand. Hensigten med deres Reise var at fuldføre Flytningen af Depotet sydefter; noget deraf skulde, om mulig, bringes ned i Nærheden af den magnetiske Pol; Reisen kunde derfor næppe gjøres paa ringere end en Snees Dage, især da det er en meget besværlig Aarstid at reise paa; Sneen er nemlig om Efteraaret endnu ikke bleven rigtig fast; Føret er derfor tungt, og Veiret pleier at være ustadigt. Capt. Young skulde ogsaa have været ud at føre sit Depot længere vesterpaa, men han maatte udsætte sin Reise, da Søen ikke endnu kunde være fast tillagt ad den Kant.

20de. Idag var jeg iland og skød en Hare, men Rensdyr saae jeg ikke engang Spor af; jeg antager, at de, som have været her, ere trukne sydefter over Strædet, som de med Lethed have

kunnet passere udfor dets vestlige Udløb ved Cap Bird. Det er smukt Veir med nordlig Vind.

21de. Idag have vi til en Forandring stærk Blæst af Sydvest med graa Luft og Sneeveir. I Anledning af Aarsdagen for Slaget ved Trafalgar blev der udskjænket Extragrog til Mandskabet.

23de. Let østlig Vind med tyk Luft og Sneveir. Doktoren, Maskinmester Brands og jeg have hjulpet Capitain M'Clintock med at bygge et Snehuus til nogle andre magnetiske Observationer; nu er Sneen bleven fastere og tjenligere til at bygge med; de fleste af Folkene ere ude med Ltnt. Hobson, saa vi Andre maatte arbeide, og det var ganske behageligt til en Afvexling. Strædet er endnu ikke lukket men fuldt af Driviis, der føres frem og tilbage af de forskjellige Strømninger, som bevirkes af Ebbe og Flod; i stille Nætter kunne vi ligge i vore Køier og høre Flagerne knuses mod hverandre; vi ligge da ogsaa tæt ude ved Strædet, næsten ikke mere end lige indenfor Mundingen af vor lille Havn. Var Strædet blot rigtig lagt til, saa vilde vi ikke plages saameget af Taage, thi det er de aabne Steder som ere Skyld i, at der idelig stiger Taager op, da Vandet, som er varmere end Isen, slaaer sig i den kolde Luft.

28de. Stille og klar Luft; jeg var iland med Maskinmester Brands og skød en Hare; Brands fortalte mig, at han havde seet to Rensdyr, som bleve forfulgte af en Ulv; jeg saae ikke noget til dem; han havde skudt paa dem men havde ikke været nær nok til at kunne træffe. Jeg har hørt, at Ulvene her paa Amerika-Siden jage Rensdyrene med saa stor Udholdenhed, at det ofte lykkes dem at løbe det Dyr, som de forfølge, træt, og da er det ude med det. I vore Fælder fange vi aldrig noget; kun en af de tvivagtige Hermeliner have vi faaet fat paa; et Par Ryper og en Ravn see vi engang imellem. Stewarten har havt travlt med at brygge Øl af Humle og Sukker; det er en meget forfriskende Drik, som skal være god til at forebygge Skørbug.

November. 6te. Vi have i alle de første Dage af Maaneden havt voldsomme Storme af Nordvest; idag er det smukt Veir og let nordlig Vind. Hen paa Eftermiddagen, ved Lag Klokken tre, kom Ltnt. Hobson og hans Folk lykkelig og vel ombord igjen efterat have været borte i halvnittende Dag; de havde havt meget slemt Veir den meste Tid, de vare ude. Eengang havde de endogsaa været i stor Fare for at omkomme; Isen, hvorpaa de havde slaaet Telt, var nemlig brudt op, og de vare komne idrift paa en stor Ismark; denne var efterhaanden bleven mindre og mindre, saa de tilsidst befandt sig paa en temmelig lille Flage; var denne bleven ved at drive afsted, saa havde vi rimeligviis aldrig seet dem igjen; men heldigviis faldt det i stille Veir, og paa een Nat frøs Isen saa fast til omkring Flagen, at Hobson og hans Folk kunde forlade denne og slap lykkelig iland efterat have drevet om i to Dage. Denne Extratuur havde forsinket deres Reise, saa de naaede kun at føre Depotet en sex syv Mile længere sydpaa; her havde de imidlertid ogsaa truffet aabent Vande, saa de vilde ikke have kunnet reise længere, selv om de havde havt Tiden for sig. Vore seneste Storme havde de ikke mærket synderlig til, og de havde ikke seet sig nødsagede til at bygge Snehytter, men havde kunnet nøies med deres Reisetelt; dog havde Kulden været dem temmelig haard, og de vare glade ved at befinde sig ombord igjen, hvor der er lunere end i et Telt, om vi end have idelig Blæst og kold Taage. Det trækker slemt herigjennem Strædet; baade Vind og Strøm fare idelig frem og tilbage gjennem Bellotstrædet mellem begge de to større Vande, og dette er Skyld i, at vi her have det meget koldere, end om vi havde ligget i Læ under Kysten paa den ene eller anden Side af Landet. Stormene have feiet næsten al Sneen bort efterat de først havde pakket den ganske fast, saa man skulde have ventet, at den vilde være bleven liggende.

7de. Graa Luft, nordvestlig Vind og Snedrift. Vi have faaet Sorg ombord: imorges, da Oppasseren skulde ind at vække Maskinmester Brands, kunde han ikke faae Døren til hans Lukaf

op; da det endelig lykkedes ham, fandt han Brands liggende paa Gulvet tæt op til Køien; han var ganske kold og havde været død i flere Timer. Det var et Dødsfald, som kom os Alle fuldkomment uventet. Jeg havde selv siddet et Par Timer inde hos ham om Aftnen; vi drak et Glas Toddy sammen, men da Klokken var ni blev jeg søvnig og gik over i mit eget Lukaf, hvor jeg gik tilkøis. Siden havde Ltnt. Hobson siddet et Par Timer hos ham, og de havde drukket et Par Glas sammen i Anledning af Hobsons lykkelige Tilbagekomst samme Dag. Da Hobson forlod ham feilede Brands ingenting, men havde dog været lidt alvorlig. Han havde tænkt paa vor 2den Maskinmester, som den forrige Dag for et Aar siden havde været saa munter paa Guy Fawkes Dag og kort efter havde fundet saa brat en Død; om ham havde han netop underholdt sig med Hobson og yttret, at Ingen vidste, hvem der næste Gang stod for Tuur. Det var, som om han havde havt en Anelse om sin egen pludselige Bortgang. Efter Doktorens Erklæring var han bleven ramt af et apoplektisk Tilfælde; rimeligviis har han villet lægge sig op i Køien, men er i det samme faldet om paa Gulvet mellem Køien og Bordet og har da ikke formaaet at reise sig mere. — Han var en flink og dygtig Mand og efterlod nok Enke og tre til fire Børn. Første Gang ramte Døden vor 2den Maskinmester, anden Gang den 1ste, egentlige Maskinmester; begge fandt en brat Død; nu maa Capt. M'Clintock selv til at styre Maskinen naar vi atter skulle bruge Damp, thi der er ingen Anden ombord som forstaaer sig derpaa; vi have kun de to Maskinfolk tilbage, og de forstaae sig kun paa at være Fyrbødere.

Vi saae idag en Ulv i Nærheden af Skibet; den kom hen og gav sig til at lege med vore Hunde, men saasnart den saae Folk, løb den iland; den har formodentlig kjedet sig og været glad ved at træffe paa Selskab. Ulven er jo nær i Slægt med Hunden, og i Bjerglande skal det ofte være Tilfældet, at Ulvene holde til med Hyrdernes Hunde, og der fremkommer Blandinger af Ulve og Hunde; ja adskillige Ulve antages endog forat være virkelige for-

vildede og udartede Hunde, ligesom de grønlandske Hunde igrunden ikke ere andet end Ulve; de skulle findes vilde paa en Ø sydfor Egedesminde.

10de. Nordvestlig Vind med klar Luft og temmelig stræng Kulde. Klokken ti Formiddag blev Flaget heist paa halv Stang i Anledning af den idag forestaaende Begravelse. Tømmermændene havde forfærdiget en meget ordentlig Kiste til Maskinmester Brands's Liig; da vi her laae saa tæt ved Land, skulde Liget nemlig ordentlig begraves og derfor ikke nøies med at indsyes i en Køie og sænkes i Havet under Isen, saaledes som den stakkels Robert Scott den forrige Vinter. Kisten blev sat paa Dækket med Flag bredt derover; vi vare alle Mand tilstede. Capitainen læste den lange Bøn, hvorefter sex Mand trak Kisten iland paa en Slæde, og vi andre fulgte parviis efter medens Skibsklokken ringede for Liig. Ved Graven, som var hugget et lille Stykke ned i den haarde Jord, læste Capitainen atter en Bøn; den blev nu tilkastet, og et tykt Lag Steen høinet derover, hvorpaa Flaget igjen blev heist paa fuld Stang, og derefter vendte vi Alle tilbage ombord. Senere blev der sat en udskaaren Egeplanke til Minde ved Graven. Det var vort 2det Dødsfald paa denne Reise; nu ere vi ialt kun 24 Personer ombord.

17de. Let nordlig Vind med klar Luft og meget smukt Veir; det er en heel Fornøielse at befries engang imellem fra den ubehagelige Taage, som den strænge Frost i Regelen bringer os ude fra Strædet. Idag kunde Solen ikke hæve sig over Horizonten; vi kunde kun see Skjæret af den, og vi maatte nu igjen tage Afsked med den for en lang Tid; før Slutningen af Januar Maaned vilde vi ikke kunne vente at see den igjen.

Hele Resten af denne Maaned gik fuldkommen ensformig hen, men vi laae luunt i vort Vinterqvarteer. Fox var atter „banket ind" mellem høie Snevolde, havde Tag over sig og et godt Lag Snee paa Dækket. Over hver af Lugerne havde vi faaet opført et hvælvet Bislag af Snee, som baade bidrog til at lune

for Trappen og til at faae den beklumrede Luft til at trække raskere op. Rede var Indretningen omtrent den samme som i det foregaaende Aar, kun med den Forbedring, at Kabyssen ikke var anbragt i Folkenes Lukaf, hvor den havde frembragt temmelig megen Damp og qvalm Luft, men derimod i Lasten, agter for Maskineriet; istedetfor den havde Folkene nu en ordentlig Kakkelovn. Kabyssen var nu ved Siden af Badskerummet, der ogsaa benyttedes til Tørrestue og Badekammer. Folkene havde i denne Vinter ingen regelmæssig Aftenskole, men Young underviste dog Enkelte af dem i Navigation. Hvergang Veiret vilde tillade det gik vi iland paa Jagt forat beskjæftige os saameget som muligt. Men der var kun faa Dyr at jage efter; en Gang imellem saae vi nogle Ryper og andre Fugle; et Rensdyr kom henimod Skibet en Dag og blev anskudt, men Hundene kunde ikke indhente det, da der laae Snee, som deres Fødder sank i, medens Rensdyret foer let hen over den paa sine brede Klove.

Søen var nu tillagt overalt, endogsaa udimod Øst. Med Anton og Samuel satte jeg flere Sælhundegarn men fangede ikke en eneste Sælhund, saa der var formodentlig ingen i Nærheden; dette var vel ogsaa Skyld i, at vi aldrig saae Spor af Isbjørne, da her ikke var noget for dem at leve af. Af samme Grund kunde vi ikke heller vente at faae Besøg af Eskimoer sydfra, da disse Folk om Vinteren kun kunne opholde sig paa de Steder, hvor de kunne fange Sælhunde. En af de sidste Dage i Maaneden saae Capitainen dog et Par Rensdyr, og Young skød to Ryper.

December. 1ste. Let nordlig Vind med klar Luft og smukt Veir; Flere af os vare iland paa Jagt, men Intet blev skudt. Dagen efter havde vi Snefog; Grønlænderne satte igjen et Sælhundegarn.

D. 3die. Samuel skulde see til sit Garn og hjælpe mig med at sætte endnu et, men vi maatte opgive det paagrund af den stærke Snedrift. — Hele denne Maaned igjennem vedblev Veiret at være meget ustadigt med idelig Blæst og Snefog, hyppig med

Storm, meest af nordlig Vind. Den kjedelige Taage ude fra Strædet plagede os oftere og gjorde Kulden endnu mere følelig. Det var for skummelt til at vi kunde gaae paa Jagt; vi fik ialt kun to Ryper, som Capitainen skød. Sælhundegarnene vare ikke til nogen Nytte; derimod fangede Folkene to til tre hvide Ræve i nogle Vippefælder, som de havde lavet af Tønder eller Kasser; jeg satte ogsaa mine Rævefælder istand igjen efterat jeg i længere Tid havde opgivet dem for Hermelinernes Skyld. Tiden faldt os noget lang, da vi næsten aldrig kunde gaae iland, men det var dog godt, at vi bevarede vor Helbred; vi havde slet ingen Syge. — Hundene kunde godt døie Kulden; de laae i Sneen paa den læ Side af Skibet; deres Antal var bleven forøget med sex Hvalpe.

Vi havde en ret behagelig Juul og levede af det Bedste, vi havde med os; Folkene vare godt forsynede og havde Overflødighed af Mad og Drikke; til en Forandring fik de Lys paa deres Julebord istedetfor de sædvanlige Tranlamper; ligesom forrige Juul var ogsaa denne Gang Capitainen og Officererne forude at see paa deres Lystighed. — De sidste Dage af Maaneden havde vi voldsomme Storme med Snefog og bidende Kulde; Veiret var undertiden saa haardt, at Ingen kunde gaae fra Skibet hen til Ishuset forat tage magnetiske Observationer, uagtet dette kun laae tre Hundrede Alen fra Skibet og der var trukket en Hvalfangertrosse paa Pæle hele Veien derhen som et Slags Rækværk, man kunde holde sig ved. — Nytaarsaften blev høitideligholdt med Musik ligesom det forrige Aar; der blev spillet og sunget udenfor Capitainens Dør ved Midnat; Folkene blæste det gamle Aar ud og det nye Aar ind.

1859. Januar. 3die. Sydlig Vind med klar Luft; man kan allerede begynde at mærke, hvorledes Dagene tage til. Det er stadig meget koldt, og Blæsten skarp. Vi have havt et saa muntert Nytaar som vi kunde have det under disse Omstændig-

heder. Nytaarsdag havde Folkene igjen stort Traktement omtrent ligesom Juledag og vare meget muntre og glade.

10de. Stille, med klar Luft og meget smukt Veir; Dagene længes betydelig.

16de. Vi havde flere Dage det gamle Veir, med tyk Luft, Storm og bidende Kulde.

Hele denne Maaned lignede næsten ganske den foregaaende; saa ofte Veiret tillod det vare vi iland paa Jagt, men undertiden kunde der næsten gaae en Uge hen uden at vi kunde komme fraborde. Vi fik fanget adskillige af de hvide Ræve i vore Fælder; ligeledes skøde vi enkelte Ryper; Capitainen skød selv to og en Hare. Tiden gik dog lettere for os i denne Maaned end i December, fordi vi nu vidste, at vi gik den bedre Tid imøde. Jo længere Dagslys vi havde, desto hyppigere kunde vi gaae iland, og det var allerede en stor Adspredelse, især naar vi tillige kunde træffe paa en Hare, et Par Ryper eller en Stenugle. Bjørnene vendte nu tilbage, idetmindste saae vi Spor af dem.

26de. Klar Luft og meget smukt Veir. Paa denne Dag saae vi Solen for første Gang, siden den forlod os i Midten af November Maaned. Den saae temmelig mat og taaget ud, og det var kun den øverste Rand af den, vi kunde see fra Skibet. Alligevel hilsede vi den med Glæde: Flaget blev heist til Ære for den, og der blev udskjænket Extragrog i denne høitidelige Anledning.

Februar. 3die. Maaneden begyndte med klart og koldt Veir. Bellotstrædet har slet ikke villet lægge til i denne Vinter, og det lader heller ikke til, at det vil skee; Strømmen er altfor voldsom til at Isen kan blive liggende derude. Det er nu bleven bestemt, at alle vore Slædereiser skulle gaae vesterpaa, da det vilde være altfor besværligt at bringe Slæderne over Strædet ved den østlige Side; det Depot, som blev nedlagt paa Østkysten af Boothia, vil saaledes ikke komme til Nytte. Vi blive rimeligviis nødte til at kjøre overland, til vi naae den faste Iis udenfor det vestlige Udløb af Bellotstrædet.

4de. Jeg var igaar ude med Capt. Young forat undersøge, hvilken Vei der var den nærmeste; Young antog, at han vilde kunne reise paa Isen gjennem Strædet; han havde da kun at passere et kort Stykke overland, saa var han igjen paa Isen; det vilde være endeel længere at reise overland nedad den store Ferskesø, som strækker sig lige ned til Peels Sund, hvilken Vei vi dog senere bestandig nødtes til at benytte. Vi havde i al denne Tid travlt med at lave vort Tøi til til de forestaaende Reiser, saa vi fik ikke megen Leilighed til at gaae paa Jagt; Capitainen var en Dag iland og saae to Rensdyr. — Hundene bleve rigtig godt udfodrede, forat de skulde samle Kræfter til det Arbeide, som ventede dem. Young skal, efter Bestemmelsen, undersøge Kysterne vestefter og agter nu at føre endeel af sin Proviant ud iforveien som Depot. Capitain M'Clintock vil selv gjøre en Reise sydefter nedad mod den magnetiske Pol for om mulig at træffe paa Eskimoer dernede, og jeg skal, som rimeligt er, ledsage ham paa denne Reise forat tale med de Indfødte, som vi haabe at træffe. — En af Folkene har begyndt at faae Skørbug, rimeligviis som Følge af, at han aldrig vilde spise af det henkogte eller tørrede Kjød, som vi havde med; i den senere Tid var vort Forraad af Vildt sluppet op, og han levede da alene af Saltmad.

12te. Det var godt Veir; Captain Youngs Slæder vare færdig pakkede, og Folkene transporterede dem et lille Stykke overland ned til Bellotstrædet, hvor de lode dem staae paa Isen vestenfor det aabne Vand; Mandskabet kom tilbage om Eftermiddagen. Capitain M'Clintock undersøgte selv Veien ad den lange Ferskesø og fandt den meget beqvem; han traf igjen de to Rensdyr men kom dem ei paa Skud. Young saae en Snees Ryper. En blaa Ræv er ogsaa bleven seet.

Syvende Capitel.

Vor første Slædereise — Snebuse — Natteleie — En Isbjørn — Hvid Ræv — Stræng Kulde — Eskimoer — Billigt Huus — Efterretninger om Franklins Folk — Flere Eskimoer — Indkjøb af Franklinske Efterladenskaber — Underretning om et sunket Skib — Uforskammet Maade at tigge paa — Ross's Betjendte — Depot — Tilbagereise — Youngs Slædereise — Daarlig Huusholdning — Dr. Walkers Reise — Youngs anden Reise — Oplagene ved Fury Beach — Sneblindhed — Forberedelse til vor lange Reise.

Februar. 13de. Idag efter Gudstjenesten bleve vore to Slæder pakkede, nemlig de to Hundeslæder, med hvilke Capitain M'Clintock agter sig nedad mod den magnetiske Pol; Hundene ere i den Anledning fordeelte saaledes, at Young faaer syv med sig, Capitainen derimod femten, syv for den ene og otte for den anden Slæde. Af disse skal Qvarteermesteren, Thompson, kjøre den ene bagefter mig, som har paataget mig at kjøre den anden. — Da Pakningen var færdig blev der heiset Flag paa begge Slæderne; det ene tilhørte Capitain M'Clintock, som havde faaet det forærende af Lady Franklin; det var af rødt Silketøi, hvorpaa Capt. Collinsons Søstre havde broderet Lady Franklins Navn og Motto; det andet var et mørkeblaat Silkeflag med en Stjerne og et Anker; under dette stod det Motto: „Hold fast"; dette Flag havde Capt. Young foræret mig, og det var morsomt nok, at Indskriften kunde læses lige godt paa Engelsk og paa Dansk. Flaget har jeg naturligviis passet paa og bragt det hjem med mig. — Læsset paa

Slæderne bestod af Proviant for 24 Dage saavel til os som til vore Hunde; tillige medførte vi endeel Knive, Synaale og andre Smaating til Eskimoerne, som vi ventede at træffe. Bestemmelsen er, at vi skulle afgaae imorgen.

17de. Dengang blev der intet af vor Reise, thi det faldt i med en rygende Storm af Nordvest, som ledsagedes af Snefog og holdt ved i hele tre Dage; det vilde have været umuligt at kjøre imod et saadant Veir, og godt var det, at vi ikke havde sat ud, inden det begyndte. — Der er bleven fanget en blaa Ræv i en af Fælderne; det er den første, vi have faaet fat paa; den ligner den hvide Polarræv men har mindre Fødder, saa man let kan skjelne den blaa Rævs Spor fra den hvides. — Idag havde Stormen lagt sig; det blev klar Luft og smukt Veir, hvorfor vi strax efter Frokost begave os paa Reisen. Nogle af Folkene maatte hjælpe os Slæderne op over Fjeldet; der skiltes vi fra dem og fortsatte vor Reise, efter Bestemmelsen, paa den tilfrusne Langsø. Først henimod Aften naaede vi ned til Peels Sund, hvor vi tæt ved Pemmican Rock byggede vor første Snehytte. Vi havde kjørt over fire Mile, men Capitainen fandt dog, at vi havde gjort en for kort Dagsreise, da han havde ventet, at vi skulde være naaet ned til Separations Øerne. Grunden til vor Forsinkelse var den, at nogle af Hundene flere Gange havde havt Anfald af Krampe underveis, hvorved vi nødtes til at gjøre Holdt; de vare endnu ikke vante til det strænge Arbeide.

Snehytten byggede vi paa den Maade, at Capitainen og Thompson skare Blokke af den frusne Snee ligesom dem, jeg havde seet ved Smiths Sund, og bragte dem til mig, som pakkede dem ovenpaa hinanden i en Firkant paa 3 Alens Længde og fire Alens Brede, indvendigt Maal forneden; Murene gik oventil lidt skraat indad og fik en Høide af to eller halvtredie Alen, saa vi kun i bøiet Stilling kunde staae under Loftet, der blev dannet af det lille Telt, som vi førte med; dette bestod kun af Bomuldslærred og blev spredt over Aabningen foroven, hvorpaa det blev dækket

med et lille Lag af løs Snee. Inde i Hytten blev der først bredt et Stykke Gummielasticumstøi som Gulvtæppe ovenpaa Sneen, og over dette igien et Faareskindstæppe. Nu havde hver af os en varm Sovepose af Filttæppetøi til at ligge i; et lignende Tæppe havde vi til at brede over os alle Tre, og saaledes lagde vi os til Hvile efterat vi havde faaet vor Aftensmad. Hundene havde allerede faaet deres Foder saasnart vi vare færdige med at bygge Hytten og havde tændt vor Kogelampe; Føden til Hundene huggede jeg i Smaastykker, som bleve sprebte paa Sneen, forat de alle kunde komme til at æde. Inden vi lagde os til at sove, fik vi os en Pibe Tobak og noterede Dagens Begivenheder.

18de. Efter Frokost pakkede vi strax vore Slæder og fortsatte vor Reise; omtrent ved Middagstid naaede vi Separations Island og forsynede os her med mere Pemmican, hvorpaa vi kjørte videre mod Syd og naaede en anden Ø, hvor vi atter byggede os et Snehuus. Det var hele Dagen stærk nordlig Vind med Snedrift, som det vilde have været strængt at reise imod, især da det var saa koldt, at Qvægsølvet var frusset ganske haardt. — Dagen efter fortsatte vi vor Reise sydefter uden at gjøre noget Ophold, undtagen naar vi nødtes til at standse forat klare Hundenes Skagler, som af og til kom i Uorden, naar et eller andet af Dyrene sprang hen over nogle af de andre i Spandet. Veir og Vind uforandrede. Om Aftnen maatte vi bringe næsten hele vor Oppakning ind i den Snehytte, vi byggede, da vi ellers næste Morgen kunde vente, at Hundene vilde have fortæret Alt, hvad deraf paa nogen Maade kunde ædes. I Snehytten havde vi det temmelig luunt og varmt, naar Indgangen var omhyggelig stoppet med Snee, men vi kunde dog ikke engang undvære det ene Par Vanter under vort Aftensmaaltid.

20de. Vi kjørte igjen afsted denne Morgen, endskjøndt det blæste meget haardt; men om Eftermiddagen maatte vi gjøre Holdt, da det var blevet næsten en Storm, og Sneen fygede saa stærkt, at vi ikke kunde see at finde Vei. Flere af Hundene havde des-

uden nogle Gange havt Krampetilfælde, og deres Fødder bleve saa opskaarne af den skarpe Iis og haardtfrusne Snee, at jeg sommetider maatte kjøre nogle af dem paa Slæden. Forat lette de stakkels Dyr Arbeidet lagde vi endeel af Provianten af paa det Sted, hvor vi endte vor Reise for denne Dag.

D. 21de var det smukt Veir, men Kulden var lige stræng; ved Middagstid naaede vi den Pynt, hvor Lnt. Hobson havde oplagt sit Depot af Proviant i Efteraaret. Vi undersøgte Depotets Tilstand og fandt, at det hverken var bleven forstyrret af Mennesker eller Bjørne. Hobson havde antaget, at der paa dette Sted begyndte et Sund, som gik i sydlig Retning, men vi opdagede nu, at her ikke var noget Sund men kun en temmelig betydelig Bugt (Wrottesley Inlet). Vi kjørte nu videre vesterpaa fra Bunden af denne Bugt og gjorde Holdt paa den yderste Pynt sydfor Indløbet, og her byggede vi igjen som sædvanlig en Snehytte til Natteqvarteer. Det var et Arbeide, som i Regelen tog os et Par Timer, og det var besværligt nok, da vi gjerne begyndte med at være trætte. Desto mere skjønnede vi paa vort lune Qvarteer naar vi vare færdige, havde fodret Hundene og bragt Alt under Tag; men vi maatte lukke Indgangen omhyggelig til med Snee, hvis vi ikke skulde fryse fordærvet derinde. At komme af Klæderne var der naturligviis ikke Tale om, men vi maatte anvende megen Omhu paa at holde vore Fødder i brugbar Stand. Almindelige Støvler kunde vi slet ikke bruge paa en Slædereise; derimod vare vore Fødder først udenpaa Strømperne omviklede med Klude af hvide, uldne Sengetæpper, som vare skaarne i mange smaa Stykker paa 12 Tommer i Firkant; udenpaa disse Wrappers havde vi Moccasiner eller Halvstøvler af blødt, guult Handskeskind. Moccasinerne toge vi af om Aftnen tilligemed de uldne Klude, men stak saa Fødderne i et Par varme Ulveskinds-Sokker, som vi beholdt paa om Natten; det var da ofte et besværligt Arbeide at komme i Moccasinerne om Morgenen, da de saa vare frusne, hvilket ikke var saa underligt, da endogsaa vor Spiritus (Rum) kunde fryse inde i

Hytten. Det sidste, vi toge os for om Aftnen, var gjerne at opskrive Dagens Begivenheder, som i Regelen kunde indbefattes i faa Ord. Capitainen havde naturligviis det meste Skriveri; jeg selv indførte mine smaa Notitser med Blyant i en Lommebog. — Naar vi vaagnede om Morgenen var Loftet af vort Snehuus altid saa behængt med Rimfrost af vor Uddunstning, at Thompson, der var vor Kok, allerførst maatte feie den ned; den faldt da som et tykt Lag Snee ovenpaa vort Tæppe, hvorunder vi imens puttede Hovederne ned; derpaa tog han Tæppet af os og rystede det; først derefter kunde han tænde Ild op til at varme vor Frokost ved.

22de. Fortsatte vor Reise sydefter; vi satte ud saa tidlig, vi kunde om Morgenen og gik saa vor Dagmarsch i eet Træk, Capitainen foran, jeg og Thompson bagefter med hver sin Slæde; naar Veiret tillod det, gik vi omtrent otte til ti Timer uden at standse, undtagen forat klare Hundenes Skagler. Denne Dag traf vi efter en kort Marsch en stor Bjørn, som det lykkedes os at skyde. Da det nu i det samme tog til at blæse meget stærkt af nordlig Vind med Snefog, maatte vi forlade Isen, hvorpaa vi hidtil havde kjørt, og søge ind til Land, hvor vi kom i Læ af nogle svære Isflager, som laae opskruede paa Kysten. Her gjorde vi Holdt og flændsede vor Bjørn; Hundene fik saa meget, de vilde æde, og det var længe siden de havde faaet saadant et Traktement med frisk Kjød. Skindet gravede vi ned i Sneen tilligemed den Deel af Kjødet, som vi ikke kunde føre med os; noget af Kjødet brugte vi til Beefsteg, og noget af Fedtet toge vi med til Brændsel. Jeg havde i de følgende Dage bestandig et Stykke frusset Bjørnefedt i Lommen, som jeg af og til paa Marschen gnavede en Bid af; Capitain M'Clintock vilde i Begyndelsen ikke troe, at det duede til at spise, men han fik snart lært at finde Smag deri. — Imidlertid var den største Deel af Dagen gaaet med, hvorfor vi byggede Snehytte og sloge os tilro for Natten.

23de. Godt Veir men meget koldt; vi kjørte videre sydpaa langsmed Kysten, som her endnu bestod af Granitklipper. Vi fik

Øie paa tre Iisbjørne, men de vare meget skye og løb for den mindste Lyd. Da vi efter endt Dagsmarsch skulde til at gjøre Holdt, kom en hvid Ræv hen til os; den var saa tam, at den gav sig til at lege med vore Hunde. Vi kastede et lille Stykke Kjød hen til den, og den løb strax hen og begravede det i Sneen. En af Hundene rev sig løs og løb efter den men løb snart igjen tilbage; Ræven vendte da ogsaa om, bed sig fast i Stumpen af Skaglen og lod sig af Hunden trække hen til Slæden; imidlertid havde Capitain M'Clintock faaet sin Bøsse frem og skød Ræven. Mærkeligt er det, hvor snildt disse Dyr forstaae at hengjemme deres Føde og igjen at finde den; jeg saae saaledes engang ved Upernavik, hvorledes en Ræv havde fundet et Æg, som den maa have begravet om Sommeren; gjennem den over to Alen dybe Snee paa flad Mark havde den boret sig lige ned til det Sted, hvor Ægget laae gjemt, og fortæret det; den maa besidde en overordentlig skarp Stedsands, for saaledes at kunne gjenfinde sit Gjemme uden noget synligt Mærke.

24de. Vedvarende smukt Veir, men vi kunde ikke fortsætte vor Reise før efter Middag, da flere af vore Hunde vare løbne bort; formodentlig havde de begivet sig paa Jagt efter en af de Bjørne, vi saae den foregaaende Dag. Ved Middagstid kom de dog tilbage, og nu skyndte vi os at drage videre. Vi traf paa meget svær, sammenskruet Iis, som var temmelig vanskelig at komme over; vi kjørte ellers ialmindelighed paa en Blanding af ny og gammel Iis. Efterat vi vare komne ud imellem nogle Øer, løb Landet igjen ret sydefter. Det tog imidlertid til at blæse stærkt, og Sneen fygede saa voldsomt, at vi ikke kunde holde ud at vende Ansigtet mod Vinden, og da vi gjorde Holdt og byggede vor Snehytte, fik vi Frost baade i Ansigt og Fingre. Dagen efter blæste det endnu frisk af nordlig Vind, men forresten var Veiret godt; vi kjørte nu nærmere ind til Land og kjørte langsmed Kysten, da vi bemærkede, at denne ikke længere bestod af Granit men af flade Kalkstenslag, hvorfor vi her vare frie for at træffe paa Øer og Skrueiis,

som gjerne viser sig, hvor Isen ikke har kunnet drive frit men af Strømmen er bleven presset ind imellem de udenfor Granitkysterne saa almindelige Smaaøer og Skær. Nu fik vi jævnere Iis at kjøre paa og fortsatte Reisen med større Lethed de følgende Dage, men vi saae endnu intet Spor af Indfødte, som vi jo ønskede at træffe paa.

Den 28de passerede vi Stedet, hvor den magnetiske Pol skulde findes; paa det Punkt, hvor Sir James Ross var kommet den nærmest, havde han den 1ste Juni 1831 opreist en lille Varde af Kalkstene, mellem hvilke han nedlagde en Blikdaase med Beretning om sin Opdagelse; et Flag havde han ogsaa plantet paa dette Sted. Vi traf imidlertid aldeles intet Spor af nogen Varde eller deslige; derimod stødte vi paa en lille Bjørn, som jeg anskød; men inden jeg fik ladet paany, undløb den. —

Marts den 1ste. Vi havde klart og godt Veir og gjorde vor sædvanlige Dagsmarsch uden at træffe, hvad vi søgte; nu havde vi kun saamegen Proviant tilbage, at vi kunde reise een Dag til før vi maatte vende om, og det var ikke behageligt at skulle reise tilbage med uforrettet Sag. Men netop da vi skulde til at udsøge os en Plads, hvorpaa vi beqvemmest kunde opføre vort Snehuus, bemærkede vi fire Eskimoer, som fulgte bag efter os. Vi standsede strax, og med Capitainen gik jeg dem imøde; for en Sikkerheds Skyld havde vi taget vore Revolvere frem. Nu kaldte jeg paa dem og opfordrede dem, i deres eget Sprog, til at komme hen til os; men de standsede flere Gange inden de vovede sig nærmere; hver Gang lagde de deres Jagtredskaber fra sig paa Sneen og rakte Armene iveiret som Tegn paa, at de vare venskabelig sindede. Hver af dem førte en Hund med sig i en lang Rem, og jeg kunde deraf see, at de vare ude paa Sælhundejagt, da disse Hunde ere afrettede til at opsøge de smaa runde Huller, som Sælhunden passer at holde aabne for derigjennem at kunne trække Luft; naar Hunden har fundet saadant et Hul, bygger Eskimoen sig tæt derved en lille Snemuur, bag hvilken han kan sidde i Læ for Vinden, og her holder

han nu taalmodig Vagt, indtil han seer Sælhunden komme op for at aande, og borer nu sin Harpun i Livet paa den. — Da vi endelig kom saa nær sammen med de fire Mænd, at vi kunde tale med dem, spurgte jeg først, hvorledes de havde det, og hvad de havde for; de sagde da, som jeg ventede, at de kom fra Sælhundejagt. Jeg spurgte videre, hvor de boede, og de pegede sydefter; paa mit Spørgsmaal, hvormange de vare, svarede de, at de vare saamange, at de boede i otte Huse. Efter deres Angivelse laae disse imidlertid saa langt borte, at vi ikke vilde kunne naae deres Hjem før den følgende Dag; jeg spurgte dem derfor, om de ikke vilde bygge et Snehuus for os imod en Betaling af to Synaale til Hver. Hertil vare de strax villige og toge med stor Glæde fat paa Arbeidet; inden en Times Forløb vare de færdige med at bygge en rummelig Hytte, der var rund som en Bagerovn, fire Alen i Gjennemsnit og noget over halvtredie Alen høi. De spurgte nu, om de maatte faae Lov at blive Natten over hos os, og Capitainen tillod dette med Fornøielse. — Vi stuvede os da sammen i Hytten saa godt vi formaaede, og da Eskimoerne slet ikke havde nogen Proviant med sig, bøde vi dem af vore Retter, men Brødet spyttede de ud, saasnart de smagte det; vor Pemmican var mere efter deres Smag, ligesom de ogsaa spiste noget Bjørnekjød og en lille Smule Flesk. — Da vi nu havde gjort os gode Venner med dem, skulde vi til at prøve paa, om de kunde give os nogen Underretning med Hensyn til Franklins forulykkede Ledsagere. Jeg havde lagt Mærke til, at den Ene af dem havde en Ankerknap af Messing siddende i sit Bælte, og Capitainen kjøbte den strax af ham for en Synaal. Jeg udspurgte nu Manden om, hvorfra han havde denne Knap, og han svarede, at han havde faaet den af nogle andre Eskimoer, som boede længere vesterpaa, men disse havde igjen faaet den af nogle hvide Mænd (Kablunat), som vare komne nordfra men efterhaanden vare sultede ihjel paa deres Reise sydefter; de Sidste af dem vare omkomne paa en Ø, der laae længere nede mod Syd og hvor der fandtes Lax. — Med disse Oplysninger

maatte vi lade os nøie for denne Aften forat vi ikke skulde kyse dem, hvis vi lode os altformeget mærke med, hvor vigtigt det var os at faae Oplysninger netop om disse hvide Mænd, som, vi jo godt kunde forstaae, maatte være de Samme, om hvilke Dr. Rae havde faaet lignende Underretning paa sin sidste Expedition. Vi havde allerede ved vor Samtale med de Indfødte ved Kaparoktolik kunnet mærke, at de ikke vilde rigtig ud med Sproget angaaende det plyndrede Depot ved Navy Board Inlet, da de formodentlig havde en ond Samvittighed med Hensyn til dette. Paa samme Maade kunde det gjerne gaae os med disse Eskimoer, dersom det maaskee var Tilfældet, at de havde plyndret disse hvide Mænd efterat de havde seet deres Afmagt og Hjælpeløshed, selv om de ikke, hvad Adskillige i England havde antaget, havde brugt Vold imod dem og maaskee aflivet de Sidstlevende, en Formodning, som jeg efter mit Kjendskab til Eskimoerne aldrig har kunnet nære, men som allerede Aaret før vor Afreise fra England var bleven offentlig fremsat af Capitain Osborn i Slutningen af hans Bog om Nordvestpassagens Opdagelse, hvor han ogsaa meddeler Lady Franklins Brev til Admiralitetet (under 11te Juli 1856), i hvilket hun udtaler en lignende Formodning og, støttende sig til Capit. Maguires ufordeelagtige Skildring af Eskimoerne, viser det Ønskelige i, at et Orlogsskib blev sendt op til disse Egne for ved en bevæbnet Styrke at indgyde Eskimoerne Respekt og derved bringe dem til at tilstaae Sandheden. Vi vare nu ikke i Besiddelse af en saadan Styrke, og maatte derfor søge med det Gode at naae vor Hensigt. Saa lagde vi os da til Hvile i vor Hytte; Eskimoerne laae ikke ned men sov i en siddende Stilling med Hovedet hvilende ned paa Brystet.

Den 2den. Godt Veir med frisk nordlig Vind; vi kjørte videre sydpaa i Selskab med de fire Eskimoer og haabede at kunne naae det Sted, hvor deres Stamme opholdt sig. Efter tre Timers Reise vare vi imidlertid endnu ikke komne saa vidt, at vi kunde øine Stedet, og vi antoge derfor, at det vilde blive os for langt at

reise derned. Vi kjørte da ind til Land ved den Pynt, som af Ross havde faaet Navnet Cap Victoria, og her fik vi igjen Eskimoerne til for et Par Synaale at bygge os en rummelig Snehytte, som de fuldførte paa en halv Time. Jeg sagde nu til dem, at de maatte gaae hjem og komme tilbage til os den næste Dag med deres Landsmænd; vi vilde da blive en Dag over for at handle med dem; de maatte medbringe Alt, hvad de havde af de omkomne hvide Mænds Efterladenskaber, saavelsom noget Kjød, Spæk og andre Dele; vi vilde bytte med dem og give dem Knive, Naale og andre Ting for deres Sager. Da de forlode os spurgte de: „Maae vi ogsaa tage vore Koner med, naar vi komme imorgen?" Jeg svarede: „I maae gjerne komme allesammen".

3die. Allerede tidlig, inden vor Frokost var kogt, kunde vi høre Eskimoerne komme; vi aabnede vor Dør af Snee og saae nu en heel Flok af Mænd, Koner og Børn, omtrent en fyrretyve Personer. Vinden var sydvestlig og temmelig stærk; det var Snefog men dog mildere i Veiret. Eskimoerne havde nogle faa Hunde med sig og et Par Slæder, som vare meget simple; Mederne bestode af Sælhundeskind, som vare fast sammenrullede efter Længden og haardt frusne; Træmmerne, som holdt Mederne sammen, vare af Been. Foruden disse havde de ogsaa en Slæde, hvis Meder vare af svært Træ. — Den ene af vore Venner fra den foregaaende Dag sagde, at han var Angekkok, og kom hen til vor Dør, hvor han begyndte at grave Sneen bort, som om han vilde trænge ind til os med Magt; men da jeg tiltalede ham lidt haardt, holdt han dog op. Jeg lod dem nu vide, at de ikke kunde komme ind i vort Huus, da der ikke var nogen Plads til dem derinde; vi vilde desuden ikke begynde at handle før vi havde spiist vor Mad; hvis de havde Lyst, kunde de selv bygge sig nogle Huse ved Siden af vort. Manden slog sig da tiltaals; de andre vare allesammen meget skikkelige. Da vi nu havde endt vort Maaltid, gik jeg ud til dem, og de samlede sig strax alle omkring mig, hvorpaa jeg lod dem forstaae, at jeg nu var færdig til at begynde paa Handelen med

dem; dog skulde de Ting, som havde tilhørt de hvide Mænd, være de første, hvorom vi vilde handle. Eskimoerne kom nu frem med, hvad de havde af disse Sager, og vi kjøbte tre Sølvskeer og ligesaamange Sølvgafler, en Stump af en Guldkjede og en stor Sølvmedaille, hvis Indskrift viste, at den havde tilhørt en Underlæge M'Donald, en af Franklins Ledsagere. Her var altsaa et tydeligt Beviis for, at de af disse Eskimoer omtalte forulykkede Hvide ligesaavel havde hørt til den franklinske Expedition som de, om hvilke Dr. Rae havde faaet Underretning, og udgjorde Et med disse. Fremdeles kjøbte vi nogle Knapper tilligemed endeel Knive, Buer og Pile, som Eskimoerne havde lavet af Træ, Jern og Kobber, hvilket altsammen maatte have hørt til den franklinske Expedition. Tilsidst kjøbte vi noget Spæk, nogle Skind, enkelte Lax og lidt Rensdyrskjød, som de havde medbragt paa deres Slæder. To af de Eskimoer, vi først vare komne sammen med, havde solgt os deres Peltse af Rensdyrsskind; flere af de Andre vare ogsaa villige til at sælge deres Klæder, som de med Glæde trak af og skilte sig ved, uagtet det blæste stærkt og var meget koldt. Hver af os fik paa denne Maade en varm Pelts, som kom os til god Nytte paa vor Hjemreise, hvor vi ikke døiede nær saa meget af Kulden som paa Udreisen.

Alt, hvad vi havde kjøbt af dem, bragte vi ind i vort Huus, forat de ikke skulde frastjæle os det; disse Folk ere nemlig meget thyvagtige, især Fruentimmerne. En af Konerne plagede Capitainen meget forat faae endnu flere Naale, og da hun ikke havde mere at sælge, halede hun en lille Dreng ud under sin Pelts og viste ham frem forat Capitainen ogsaa skulde give ham en Naal. Barnet var splitternøgent; forat det ikke skulde fryse fordærvet skyndte Capitainen sig at give Konen, hvad hun tiggede om, men hun blev ved at lade det sprælle i den kolde Luft, og puttede det ikke ind igjen, før jeg med Magt havde jaget hende bort fra vor Dør. — Vi kunde nu ikke kjøbe flere Sager af dem men lovede dem, at vi snart skulde komme tilbage og bringe dem flere Knive, Naale o. s. v.

Herover yttrede de megen Glæde og forholdt sig ganske rolige imedens jeg udspurgte dem om, hvad de vidste angaaende de hvide Mænd. Jeg fik nu ud af dem, at et stort Skib, som havde tre Master, var kommen drivende med Isen nordenfra, men det var bleven skruet itu mellem de svære Isflager nordvestfor Kong Williams Land og derpaa sunket, saa at de ikke havde faaet bjerget noget fra Vraget. Alle Folkene vare dog allerede længe iforveien komne iland med deres Baade og havde begivet sig paa Reisen sydefter, men efterhaanden som de droge sydpaa vare de faldne og døde af Sult. Vi fik saaledes at vide, at Franklins Folk ikke vare komne iland paa Kysten af Boothia men først længere nede, paa Kong Williams Land, saa det vilde ikke nytte os at foretage videre Undersøgelser her, hvor vi vare.

Jeg spurgte dem nu ud om, hvorvidt de selv havde seet, hvad de her fortalte, eller ikke, og de svarede, at de ikke selv havde seet det, men de havde hørt derom af Andre. Nogle af dem havde dog været nede paa en Ø, som laae længere sydefter, og havde der seet Skeletter af de hvide Mænd ligge, af hvilke nogle vare begravede. De hvide Mænds Baad var bleven knust af Isen. Af alle disse Folk var der iøvrigt kun To, som havde seet Europæere tilforn; den Ene var Angekkokken, som havde været ved Repulse Bay og seet Dr. Rae; den Anden var en gammel Mand, ved Navn Ubluria; denne Mand havde besøgt Sir John Ross under hans Vinterophold i Felix Harbour paa Østkysten af den Boothiske Tange. I Januar 1830 vare de første Eskimoer komne til Victory, og denne Mand havde om Foraaret tilligemed en Anden, ved Navn Avak, ledsaget James Ross paa hans første, længere Slædereise nedover den Boothiske Tange; de to Eskimoer havde gjort ham ret god Tjeneste som Veivisere. Ubluria kunde endnu meget godt huske Ross og fortalte om sit Samqvem med ham. Blandt de Eskimoer, som Ross først traf paa, var der ogsaa en Mand, ved Navn Tullnahiu, som paa en Bjørnejagt havde mistet det ene Been; denne Mand gav Ross mange gode Oplysninger om de derværende

Egne, og til Tak forærede Ross ham et Træbeen, som Tømmermanden forfærdigede og som passede ham saa godt, at han kunde gaae lange Strækninger derpaa, medens han tidligere havde maattet lade sig kjøre. — Efter Capitainens Opfordring spurgte jeg nu disse Eskimoer om denne Tulluahiu og om han levede endnu, men de vilde ikke sige noget om ham; det var Tegn paa, at Manden var død; disse Folk tale ikke gjerne om de Døde. Derimod viste de mig en Kone, som efter deres Sigende var en Datter af Tulluahiu; hun udmærkede sig fra de Øvrige ved en usædvanlig Renlighed; det var maaskee endnu en Følge af de Forsøg, Ross havde gjort paa at lære disse Folk lidt Orden og Renlighed.

Henad Eftermiddagen forlode alle Eskimoerne os, og vi gravede nu et dybt Hul i Sneen, hvori vi begravede endeel af det Spæk, vi havde kjøbt, da vi ikke havde Leilighed til at føre det altsammen med os. — Dagen efter havde vi endnu samme Veir og Vind; nogle af Eskimoerne besøgte os atter, og en af dem solgte os en Hund tilligemed forskjellige andre Smaating. De bleve hos os imens vi pakkede vore Slæder, og inden vi saae os for, havde de stjaalet en Saug, en stor Kniv og Thompsons Vest, uagtet vi passede godt paa; saa tyvagtige ere disse Folk, og de see intet Ondt i at stjæle; naar de gribes i Tyveri give de godvillig det Stjaalne tilbage og synes kun at ansee det Hele for en god Spøg. Naar Eskimoerne beklagede sig for Ross over, at de havde Uheld med deres Jagt eller Fiskeri, sagde han dem sædvanlig, at det hidrørte fra, at de havde stjaalet noget fra ham, og nu skyndte de sig at levere Tyvekosterne tilbage i Haab om bedre Held en anden Gang.

Vi begyndte nu vor Tilbagereise til Skibet efterat have taget Afsked med Eskimoerne; kun En af dem, ved Navn Unali, fulgte os paa Vei, og da vi vare blevne ene med ham, gjorde vi Holdt og fik ham til at tegne Landets Omrids for os i Sneen; dette udførte han meget godt og viste det Sted, hvor Skibet var sunket; dette Sted skulde ligge otte Dages Reise herfra; ligeledes viste han

os paa dette Kaart den Vei, ad hvilken de hvide Mænd vare dragne sydpaa, nemlig langsad Vestkysten af Kong Williams Land. Til Tak for god Underretning forærede vi ham en Kniv, hvorpaa vi lode ham gaae. Vi kjørte derefter omtrent halvsyvende Miil før vi gjorde Holdt og sloge os til Ro for Natten. Den følgende Dag (den 5te) fortsatte vi vor Tilbagereise men kjørte dog kun indtil kort efter Middag. Capitain M'Clintock ønskede nemlig at lette vore temmelig svært pakkede Slæder ved at nedgrave endeel af vor Bagage i Sneen, og han antog nu, at vi vare komne saa langt fra Eskimoerne, at disse ikke vilde følge efter os. Vi gjorde derfor Holdt, og i Forening med Thompson gravede Capitainen et dybt Hul, hvori der blev gjemt en Pose Spæk, Knive, Speile og andre Handelsgjenstande samt begge vore tunge Revolverpistoler. Jeg tilkjendegav rigtignok Capitainen min Frygt for, at Eskimoerne vilde opdage dette Gjemme, men han var fuldkommen sikker paa, at de aldrig vilde kunne finde det. De selv skulde vel ogsaa have ondt derved, men det nedlagte Spæk vilde næppe kunne undgaae deres Hundes skarpe Lugt; ialtfald kunde en Isbjørn let opsnuse Gjemmet, og den vilde da snart af Nysgjerrighed bringe alle Sagerne for Dagens Lys, hvorefter de ventelig vilde falde i Eskimoernes Hænder.

Det gik nu rask hjemad med de lettede Slæder, som tillige ved vort daglige Forbrug stadig bleve endnu lettere. Vi havde ogsaa den Beqvemmelighed, at vi ikke behøvede at bygge Snehuse, da vi kunde benytte dem, som vi paa Udreisen havde opført; vi havde kun den Uleilighed at grave den løse Snee ud af dem; kun een Gang gik vi feil af den Hytte, hvori vi skulde have tilbragt Natten, og maatte nøies med at ligge i vort lille Telt, som ved den idelige Anvendelse til Tag over Snehytterne var bleven saa sammenskrumpet, at det ikke kunde rumme os; vi maatte ligge med Fødderne udenfor Teltet, og det var en kold Fornøielse. To Dage bleve vi ogsaa forsinkede underveis ved en skarp Nordenvind med Snefog, som det var umuligt at kjøre imod. Vi naaede saaledes ikke ombord før

den 14de; en af de sidste Dage kom igjen en Ræv hen og legede med vore Hunde; den blev da skudt og bragt med ombord som en Lækkerbidsken. Da vi fra den lange Sø skulde kjøre det sidste Stykke ned paa Elven, forat komme ud til Isen tæt ved Port Kennedy, havde jeg meget ondt ved at styre min Slæde paa den steile Brink; dog slap jeg lykkelig og vel ned paa Elven og bad nu Capitainen om at holde Hundene medens jeg hjalp Thompson at slippe ned med hans Slæde; han meente imidlertid at det ikke var nødvendigt at hjælpe Thompson — og Følgen blev, at denne fik sin Slæde knuust mellem de svære Klippeblokke, som han skulde ned over; og da vi naaede Skibet, fik vi at høre, at Capt. Young ved Tilbagekomsten fra sin Reise havde faaet knækket sin Slæde paa det selvsamme Sted.

Omtrent Klokken 2 om Eftermiddagen naaede vi Skibet til stor Beroligelse for de Ombordværende, som med Bekymring havde ventet paa os i to Dage efterat de fireogtyve Dage, paa hvilke Reisen havde været beregnet, vare forløbne. Lieutenant Hobson havde allerede faaet Slæderne lavet til for, efter Aftale, at sende dem ud paa Opdagelse efter os. Havde Snefoget ikke opholdt os de to Dage, vilde vi jo have været tilbage nøiagtig til den bestemte Tid, uagtet vi havde opholdt os en Dag længere hos Eskimoerne, end Beregningen var. Hele Reisens Længde udgjorde omtrent en halvfemsindstyve Mile, og den var jo forsaavidt gaaet godt, som Capitainen havde opnaaet at træffe nogle af de Indfødte; men vi vare dygtig forkomne af Kulden, og Capitainen lovede, at det skulde være sidste Gang han gjorde en Slædereise i Februar Maaned.

Capt. Young havde, som Bestemmelsen var, begivet sig ud fra Skibet samme Dag som vi, den 17de Februar, med fire Mand og en Hundeslæde forat føre endeel Proviant ud som Depot paa Vestsiden af Peels Sund. Han havde da forgjæves prøvet paa at følge Bellotstrædet og maatte gaae op over Land ad Ferskesøen, ligesom vi. Han var naaet over til den vestlige Kyst af Prindsen af Wales's Land, som var tæt indesluttet af en bred Strækning fast Landiis,

hvorimod den midterste Deel af Sundet kun var belagt med ny Iis. Han var vendt tilbage en halv Snees Dage før vor Ankomst; hans Folk klagede meget over, at det havde været saa koldt paa Reisen, hvilket ikke undrede mig, da de ikke, som vi, havde bygget Snehuse men bestandig overnattet i deres Telt, blot med en lille Snevold omkring; de vare derfor ogsaa næsten alle „frostbidte“ saavel paa Ansigt som paa Fingre og Tæer; men i det Hele taget vare vi alle slupne godt fra vore Februarreiser.

15de. Stærk Blæst af nordvestlig Vind med Snefog. Under vor Fraværelse var der af de Ombordværende kun bleven skudt en eneste Hare og henved et halvt hundrede Ryper; de havde seet nogle faa Rensdyr men ikke skudt noget. — 16de. Capt. Young gjorde Forberedelser til en ny Reise forat føre mere Proviant ud som Depot ved Peels Sund. — 17de. Reisen blev opgivet paa Grund af stærk Blæst og Snefog. Vi havde stor Ransagning ombord; hele Proviantforraadet blev efterseet; og det viste sig nu, at der af adskillige Gjenstande, f. Ex. salt Kjød og Sukker forefandtes et betydelig mindre Qvantum, end der efter Beregningen skulde findes. Det kom nu for en Dag, at vor Stewart, som tidligere havde gjort flere Nordpolsexpeditioner med og var i Besiddelse af udmærket gode Anbefalinger, havde viist en utrolig Skødesløshed og Ødselhed med Provianten. Vort Forraad af Rum var især bleven stærkt formindsket, — da dette ogsaa havde staaet under Stewarten, der var baade Hovmester, Proviantsforvalter og Butteleer i een Person; han var lidt efter lidt bleven meget forfalden, og han havde altid været villig til at give Enhver ombord, som ønskede det, et Extraglas. Den stakkels Mand maatte bøde haardt for sin Upaalidelighed: i sin Fortvivlelse over, at det var kommet saa vidt med ham, havde han endnu stadigere søgt sin Trøst i Flasken, og denne uordentlige Levemaade bevirkede, at han snart blev alvorlig angrebet af Skørbug, som tilsidst gjorde Ende paa hans elendige Liv; han havde tidligere været en fortrinlig dygtig og paalidelig Person. — Hvad vi savnede meest af de ved hans Uefterretteligheed for tidlig opbrugte Gjenstande,

var Sukker, hvoraf der manglede hele tre Foustager; det blev derfor bestemt, at Capt. Young skulde tage Grønlænderen Samuel og en anden Mand med sig og med to Hundeslæder gaae op til Fury Beach for at hente tre Tønder Sukker af det der oplagte Forraad fra Fury. I Tilfælde af, at det derværende Forraad, som vi paa Nedseilingen ad Prinds Regentens Indløb ikke havde faaet Leilighed til at undersøge, skulde være opbrugt eller ødelagt, havde han Ordre at gaae heelt op til Port Leopold, hvor vi i det forrige Aar havde seet betydelige Oplag liggende uforstyrrede. Vi vilde nu ogsaa kunne faae Brug for det Depot, vi tidligere havde nedlagt paa Østkysten af Boothia ved Cap Airey, da der nu ikke skulde udsendes nogen Slædeexpedition ad den Kant, og Dr. Walker, som var uhyre ivrig for at komme til at gjøre Nytte, fik Lov at gjøre en Reise derned med Nogle af Mandskabet forat føre Depotet tilbage. Baade Capt. Young og Dr. Walker afgik derfor Dagen efter, den 18de, hver i sin Retning; det blæste meget stærkt af nordvestlig Vind med Snefog, men alligevel forlode de Skibet strax efter Frokost.

Den 19de. Den nordlige Vind holdt ved, men Snefoget var ophørt, saa vi havde smukt og klart Veir; Flere af os gik paa Jagt, og vi saae en meget stor Bjørn, sydostfor Skibet; lidt efter kom to andre Bjørne, af Middelstørrelse, temmelig nær hen til Skibet, men Hundene skræmmede dem bort inden vi kom dem paa Skud. Lieutenant Hobson skød tre Ryper. Dagen efter beholdt vi endnu det samme, smukke Veir, og Mandskabet begyndte at skuffe Sneen bort af Dækket. — 23de. Overtrukken Luft men forresten godt Veir; efter Middag steg Thermometret over Frysepunktet, og Luften blev ganske mørkeblaa ligesom i Grønland, naar vi faae den saakaldte varme Sydost, der medfører den over Golfstrømmens varmere Vande mildnede Luft. Den følgende Dag fik vi det mildeste Veir, vi havde i hele Vinterens Løb, skjøndt Luften var overtrukken og der faldt en fiin Snee med sydlig Vind. Foraarsluften lokkede baade Lemminger og Hermeliner frem paany; Lemmingerne

havde kastet deres Vinterdragt og vare atter brune; deres Unger kom ogsaa frem, og man kunde tage flere af dem med Hænderne; disse smaa bitte Dyr ere saa forunderlig bløde, at man maa tage meget varlig paa dem, da de ellers trykkes ihjel mellem Hænderne. — Ryperne viste sig nu ogsaa i talrigere Mængde tilligemed deres Følgesvende, Rævene.

25de. Samme Veir; Klokken ti om Formiddagen kom Dr. Walker og hans Parti tilbage med uforrettet Sag; de havde ikke kunnet finde vort Depot, saa godt havde vi gjemt det. Paa deres Reise langsmed den temmelig lave, af Kalkstensskifer bestaaende Kyst havde de ikke seet andre Dyr end en Ræv og en Bjørn. Derimod havde de et Par Mile sydfor Brentford-Bugten fundet en Foustage Hvedemeel, som var skyllet op paa Kysten, hvor den, efter dens Udseende at dømme, havde ligget i adskillige Aar. Rimeligviis har den henhørt til et af Oplagene ved Fury Beach eller Port Leopold og er bleven skruet løs ved Isgang, hvorpaa den er kommet idrift. Da den laae fast indefrussen mellem Stenene paa Bredden, havde Dr. Walker kun medtaget den øverste Bund og en Prøve af Melet. Mærket paa Bunden var ulæseligt; Melet var ikke af det fineste men fuldkommen friskt; noget deraf blev ombord anvendt til en almindelig, simpel Melbudding, som smagte meget godt.

28de. Klar Luft med stille og smukt Veir; jeg var iland og skød en Hare og en Rype. Klokken sex om Eftermiddagen vendte Capt. Young med sine to Mand tilbage fra Fury Beach og medbragte omtrent 800 Pund Sukker. De havde havt en meget besværlig Reise, da Creswell-Bugten var opfyldt med svær Skrueiis, som tvang dem til at følge langsmed Kysten hele Bugten rundt, og derinde maatte de arbeide sig gjennem megen løs Snee. Paa Tilbagereisen var den ene Slæde gaaet itu, hvorfor de havde maattet læsse Alt paa den anden Slæde, som Hundene nu havde havt meget ondt ved at trække. Hvor de traf paa ujævn Iis lagde Hundene sig ned og vare ikke at formaae til at trække Slæden, før Læsset var taget af; Mændene maatte da bære hele Oppakningen

indtil de atter naaede jævn Iis. De havde seet to Rensdyr og fire Bjørne, af hvilke de havde qvæstet den ene, men den var undløben mellem de opskruede Isflager, hvor de ikke kunde følge den. To Hunde havde de mistet underveis. Foruden andre Ubehageligheder havde de ogsaa havt det Uheld, at Capt. Young og Grønlænderen Samuel vare bleven sneblinde, saaat den ene Mand havde maattet lede dem paa Tilbageveien, hvilket især havde været besværligt og tidspildende, hvor de maatte læsse af Slæden og bære Godset over Skrueisen. Grunden til deres Sneblindhed var rimeligviis den, at de havde anseet det for unødvendigt at bruge Snebriller, da det ikke var klart Solskin men Graaveir; men den graa Luft er, efter min Erfaring, netop allerfarligst i denne Henseende, maaskee fordi man viser mindre Forsigtighed naar man ikke seer det skarpe, klare Solskin paa Sneen. Grønlænderne ere altid meget forsigtige i saadant Veir og tage deres Snebriller paa, som bestaae af Træ med en saa fiin som mulig skaaret Ridse igjennem; Eskimoerne lave sig lignende Briller af Rensdyrshorn. Paa de tidligere Expeditioner brugtes ialmindelighed Florsbriller, men de vare ikke nær saa gode som dem, vi havde med paa denne Reise; disse bestode af to smaa Hætter, som sluttede tæt ind om Øinene; Hætterne vare af fiint Staaltraadsnet, hvori der foran var anbragt en Skive af blaagraat, uslebet Glas, som sad omtrent en halv Tomme udenfor Øiet; bagtil sluttede Randen af Nettet om en Messingring, der var overtrukket med Skind, for at det kolde Metal ikke skulde angribe Huden omkring Øinene; Næsestykket var ogsaa betrukket med Skind, og en elastisk Rem holdt Brillerne fast paa Hovedet. — Samuel kunde slet ikke see, da de kom ombord. — Oppe ved Fury Beach havde Capit. Young truffet saa betydelige Oplag af Proviant, at han strax saae sig fritaget for den Uleilighed at reise op til Leopolds-Havnen. Uagtet Victory's Besætning havde tæret paa det af Parry efterladte Oplag i et heelt Aar og havde provianteret sig deraf baade paa Udreisen og til Hjemreisen, saae Capitain Young store Masser af forskjellige Levnetsmidler deroppe, saaledes

en fyrretyve Tønder Hvedemeel, en Mængde Flækkeærter, Tobak, Sukker og henkogte Sager men kun en ringe Mængde Stenkul. Sukkeret havde ikke taget nogen Skade, ligesaalidt som de henkogte Grøntsager, Bouillonskager o. s. v., som de Reisende havde prøvet under deres Ophold; et Par Blikdaaser med fersk Suppe og Gulerødder bragte de med ombord, og Indholdet var ligesaa friskt som da det blev bragt iland i 1825. Disse Sager havde saaledes ligget der i fire og tredive Aar, og det under aaben Himmel — kun bedækket med Snee. Der laae ogsaa et Par Baade, men af Beretninger havde Capt. Young ikke truffet noget Spor. Ved sit første Forsøg paa at forlade dette Sted (den 1ste August 1832) havde Ross nedgravet en Flaske under det af ham opførte Brædbeskuur, og deri var lagt en Fortælling om hans Begivenheder, men den var ikke bleven fundet.

29de. Endnu smukt Veir men koldt. Vi havde Alle travlt med Forberedelser til de forestaaende lange Slædereiser, som efter Bestemmelsen skulde begynde den 2den April og vare omtrent en firesindstyve Dage. Young maatte have en ny Slæde istedetfor den, som var bleven knuust paa hans sidste Reise; han vilde derfor først komme til at afgaae et Par Dage senere end vi Andre. Dr. Walker skulde under vor Fraværelse føre Commandoen over Skibet og de fem Mand, som forbleve ombord. — 30te. Smukt, stille Veir; jeg fik af Capitainen en Liste paa, hvad hver Mand maatte føre med paa Reisen: foruden den varme Dragt, vi havde paa, skulde Enhver medføre et Lærreds-Tornyster med det nødvendige Tøi, nemlig tre Par Moccasiner, syete af guult, blødt Handskeskind (Hjorteskind); disse vare til at bruge som Støvler saalænge vi havde frussen Snee at gaae paa; fremdeles tre Par af de uldne Tæppestykker, tolv Tommer i Qvadrat (Wrappers) til at svøbe om Fødderne, et Par Seilbugs Støvler med Læbersaaler, et Par lange og et Par korte Strømper, tre Par Vanter, en tyk ulden Nathue, et Par laadne Ulveskinds-Sokker til at sove med, en stor ulden Nattrøie, Haandklæde og Sæbe. — Tornystrene skulde kjøres, saa

vi vare frie for at bære dem, men denne Indpakning var valgt af Hensyn til, at vi mulig kunde blive tvungne til at forlade Slæderne og Størstedelen af Bagagen; vi vilde da kunne bære det Nødvendigste i Tornystrene; disse gjorde tillige paa hele Reisen Tjeneste som Hovedpuder — og Enhver, som har været i Felten, veed vist, hvor fortrinlig skikket Tornystret er til dette Brug.

30te. Vedvarende smukt Veir; vore Reisetilberedelser vare færdige; Dagen efter pakkede vi vore Slæder og vare belavede paa at bryde op den følgende Dag, om Veiret vilde tillade det.

Ottende Capitel.

Vor lange Slædereise — Hundekjørsel — Doppelte Reiser — Eskimoer — Deres Hytter — Underretning om et strandet Skib — Depoterne plyndrede — Reiseselskabet skilles ad — Kg. Williams Land — Eskimoer — Indkjøb af franklinske Efterladenskaber — Tyveri — En frygtsom Familie — Mundingen af den store Fiskeflod — Montreal Øen, Endepunktet for denne Reise.

April. 2den. Veiret var godt allerede fra Morgenstunden af, og da begge Partier, baade Hobsons og vort, vare færdige med alle Reisetilberedelser, satte vi ud fra Skibet strax efter Frokost. Vor Karavane var denne Gang temmelig anseelig og bestod af to Slæder, som bleve trukne af otte Mand, fire for hver, to Hundeslæder, af hvilke jeg kjørte den ene, Grønlænderen Anton den anden, og endnu en ganske lille grønlandsk Slæde, hvormed Capitain M'Clintock kjørte allerbagerst; den var forspændt med et Par halvvoxne Hunde og fem smaa Hvalpe, som Capitainen agtede at sælge til Eskimoerne, om det ellers vilde lykkes ham at kjøre dem saa langt; de trak kun nogle faa Ting foruden deres egen Føde. Da vi forlode Skibet var Flaget heist ombord, og vore smaa Silkeflag vaiede fra Slæderne. Vi vare provianterede omtrent for tre Maaneder, de tidligere udlagte Depoter iberegnede. Da Bepakningen saaledes var temmelig svær, fulgte Young og hans Folk samt nogle af hans Hunde et Stykke med forat hjælpe os opad Elven og over Fjeldet. Her toge vi Afsked med ham for en lang og uvis Tid og fortsatte vor Reise indtil vi havde naaet Midten af den lange Ferskesø;

længere kom vi ikke den første Dag, da vor Oppakning var saa betydelig svær. Paa hvert Parties Slæder var nemlig fordeelt følgende Gjenstande; Telt med Tilbehør og Soveklæder, Kogeapparat og Værktøi, Krudt, Kugler o. s. v., Instrumenter til astronomiske og magnetiske Observationer, vore Tornystre med fuld Pakning, Brændsel til Madlavning, fornemmelig Tran og Cocusnødolie, som er det, der i Forhold til sin Varmeævne optager mindst Plads; henkogte Sager og Cacaokager, Varer til Omsætning med Eskimoerne, og endelig en ni Hundrede Pund Fødevarer bestaaende af Pemmican, Beskøiter, Thee, kogt Flesk og Rum, samt lidt Tobak. Til hver Mand var beregnet 3/4 Pund Flesk, 3/4 Pund Brød og et Pund af Pemmican, Thee, Cacao, Sukker o. s. v. Alt dette udgjorde naturligviis en betydelig Vægt, saa der var beregnet to Hundrede Pund at trække for hver Mand og eet Hundrede Pund for hver af Hundene; senere hen paa Reisen maatte Hundene trække forholdsviis endnu meget mere, da Folkene ikke længere kunde holde ud at trække deres bestemte Læs.

Paa denne Reise skulde vi ikke, saaledes som paa den forrige, overnatte i Snehuse, da det tog længere Tid at bygge disse end at opslaae Teltene, som vi nu skulde nøies med; det var tillige ikke længere saa koldt, og vi vilde ikke kunne gjøre Regning paa, hele Tiden at træffe den fornødne Snee. Vi laae da nu for første Gang i vort Telt, som vi havde opslaaet midt paa Isen, og det gik meget godt an, skjøndt Teltene kun vare af tyndt Lærred; vi havde ligesom i Snehytterne et vandtæt Gulvtæppe, derover et laadent Skindtæppe, vore Soveposer og et Par gode, varme Uldtæpper til at brede over os.

Om Morgenen, d. 3die, fortsatte vi vor Reise og naaede ned i Falskebugten, hvor vi gjorde Holdt ved den yderste Pynt, sydfor Cap Bird; vi havde smukt Veir hele Dagen. Næste Morgen fik vi derimod en stærk Blæst, men da Vinden var nordlig, havde Folkene den Lettelse at kunne kjøre for fulde Seil; Trækslæden var nemlig forsynet med Mast og Raaseil, som kunde sættes til hver-

gang Vinden var gunstig; paa jævn Iis var dette en stor Forbeel; alligevel kunde Hundene meget godt holde Skridt med Folkene, uagtet der ingen Seil var paa Hundeslæderne. Capitainen havde meget Besvær med sine smaa, uøvede Hunde; de drillede ham uafladelig ved at fare ud og ind og springe over hverandre, saa han hvert Øieblik maatte standse forat faae Rede paa Skaglerne; saalænge vi vare i Følge med Lint. Hobson havde han dog denne til Hjælp, men senere, da vi vare alene, havde han megen Uleilighed og Ærgrelse af sit Spand. Det er heller ikke saa ganske let en Sag at kjøre en Hundeslæde, da man ikke har nogen Tømme paa Dyrene men kun kan styre dem med den lange Pidskesnært; Slæden er forsynet med Opstandere bagtil ligesom paa en Ploug, og kun ved at holde meget fast paa Opstanderne kan man styre Slæden og lette eller standse den i Farten. — Vi naaede denne Dag meget langt frem, og gjorde først Holdt, da vi vare et godt Stykke forbi Separations- eller Arcedecne Øen, som den senere blev kaldet.

D. 5te og 6te April fortsatte vi Reisen sydefter under stadig Nordenvind og i stræng Frost; kort efterat vi havde slaaet Telt op d. 6te om Aftnen traf vi en lille Bjørn, som vi fik skudt. Den følgende Dag naaede vi et af de Steder, hvor Lint. Hobson i Efteraaret havde nedlagt Depot af Proviant; vi fandt det i god Beholdt og toge det med os, saa vi vare nu meget svært læssede.

D. 8de kjørte vi videre og stilede efter Bjørnepynten, hvor vi paa vor forrige Reise havde skudt den store Bjørn; vi naaede dog ikke til denne Pynt, paagrund af vort svære Læs; midt paa Isen maatte vi gjøre Holdt og slaae os tilro; Veiret var endnu stadig det samme.

9de April. Noget før Middag gjorde vi Holdt et lille Stykke vestenfor Bjørnepynten, hvor vi læssede hele Oppakningen af vore Slæder og lode den ligge medens vi kjørte tilbage og afhentede det i Efteraaret af Lint. Hobson udlagte Depot; da vi nu fik

dette bragt hen til, hvor vi havde læsset af, var det saa silde, at vi maatte opslaae vore Telte og gaae tilro.

10de. Smukt Veir men skarp Kulde; vi havde nu saa svær en Bagage samlet, at det var os fuldkommen umuligt at føre al Provianten med os paa eengang, især da vi tillige traf paa Skrueiis, som gjorde Kjørselen meget besværlig. Folkene vilde gjerne pakke endeel af deres Læs paa min Hundeslæde og bleve næsten vrede over, at jeg holdt paa mine Hundes Ret. — Vi maatte derfor indrette os paa, hver Dag at gjøre en dobbelt Reise, saa vi paa den første Tur førte Halvdelen af Læsset frem, kjørte tilbage efter den anden Halvdeel og førte derpaa denne frem til samme Sted. Denne besværlige Maade at reise paa maatte vi finde os i at anvende sex Dage itræk indtil d. 15de.

15de. Sydlig Vind med overtrukken Luft; vi kom lidt efter Middagstid ind til Kalksteenspynten sydfor Tasmania Øerne (Pt. Hartstein); det var kun ringe Fremgang, vi havde gjort i disse Dage; men nu var det ogsaa forbi med de doppelte Reiser. Vi læssede her endeel Proviant af og nedlagde det som et firedages Depot saavel for os selv som for Lnt. Hobson og hans Parti til Brug paa Tilbagereisen. — Efterat have skilt os ved dette Forraad kunde vi læsse hele den øvrige Bagage paa Slæderne og føre den med os paa eengang, især da der nu var meget jævn Iis langsmed hele Kysten sydefter; min Hundeslæde var bleven overlæsset, og jeg var nær bleven Uvenner med Capitainen derover; det endte dog med, at han takkede mig, forbi jeg havde frivillig paataget mig Kjørselen af den ene Slæde — og jeg fandt mig i Rimelighed. — Nu gik det videre med temmelig god Fart paa den snedækte Isflade, hvor det hverken anstrængte Folkene eller Hundene ret meget at trække Slæderne, hvorpaa vi endnu havde Proviant til en tredsindstyve Dage; men vi bleve Alle temmelig stærkt medtagne af Betændelse i Øinene, uagtet vi vare forsynede med de ovenfor beskrevne Snebriller; ligeledes fik de Fleste af os Frost i Fingre og Ansigt. Huden blev saa angreben af den skarpe Kulde, at den slog

Revner, og det blodige Kjød traadte frem; vi fik derved et forskrækkelig stygt Udseende; især var Ltnt. Hobsons Ansigt slemt at see paa. Hver Aften maatte vi indgnide Hænder og Ansigt med noget af den Cocusnødolie, som vi brugte til Brændsel; dette Middel lindrede Smerten og bevarede os for alvorligere Frostskade.

D. 20de April havde vi endnu det samme smukke men kolde Veir; om Eftermiddagen stødte vi paa nogle Eskimoer, og vi saae strax, at det var to af de Familier, som vi paa vor forrige Reise, først i Marts havde truffet ved Cap Victoria. Vi gjorde naturligviis strax Holdt, og imens Folkene sloge Teltene op og lavede Aftensmaden til, gik Capitainen, Ltnt. Hobson og jeg samt vor Grønlænder, Anton, ud med Eskimoerne til deres Snehytter, som de havde opført et Stykke fra Kysten ude paa Isen, hvor de vare paa Sælhundefangst. Den ene af Mændene var vor gamle Bekjendt, Unali, som havde tegnet Kaart for os i Sneen; han kjendte mig strax igjen og lagde Mærke til, at jeg var bleven federe siden sidst, hvilket han antydede ved at lægge Hænderne paa mine Skuldre og maale, hvor bred jeg var over Ryggen; det kunde ogsaa være rimeligt nok, da jeg denne Gang ikke havde havt saa besværlig en Reise som i Februar. Vi kom nu hen til de to Hytter, som vare af det sædvanlige Slags, runde som Bagerovne, men sammenbyggte paa den Maade, at de havde en fælles Indgang; udenfor hver af Hytterne var der nemlig anlagt en lavere, bedækket Gang, som paa eet Sted udvidede sig til en lille aflangrund Forstue; disse Gange løb imod hverandre i en skraa Retning og mødtes, under en stump Vinkel, i et lidt større, ganske rundt Rum, som dannede den fælles, ydre Forstue; fra denne udgik igjen et kortere Stykke bedækket Gang, som var den fælles Indgang. I den større Forstue havde Hundene deres Tilhold, hvorfor den ikke var synderlig reen, medens Hytternes Beboere selv bidroge til, at de to indre Forstuer ikke udmærkede sig ved større Renlighed; forresten gjorde alle tre Forstuer Tjeneste som Pulterkamre. De egentlige Hytter vare indrettede paa den sædvanlige Maade. Naar man

kommer ind i en eskimoisk Snehytte, finder man i Regelen lige indenfor Døraabningen, tilvenstre en Forhøining af Snee; paa denne har Konen i Huset sin Plads tilligemed Kogelampen, som Grønlænderne kalde Kurtlik; denne bestaaer blot i en flad Gryde af Fedtsteen (Veegsteen), fyldt med Tran og forsynet med en Væge af tørt Mos. Over Lampen hænger Kjedlen (Koleb—sut), som ligeledes er af Steen, og ovenover denne er der udspændt et Stykke gammelt Skind forat bevare Snehvælvingen mod den fra Arnestedet opstigende Varme, som ellers vilde smelte Hul paa Loftet eller ialtfald bringe det til at dryppe. Ligeoverfor Indgangen har man Brixen, en Forhøining af Snee, som i en Alens Høide optager hele den bagerste Halvdeel af Hyttens kredsrunde Rum; paa denne med Skind belagte Forhøining sidder eller ligger hele den øvrige Deel af Familien. Sin Lysning faaer Hytten gjennem en paa Siden af Hvælvingen indfattet Iskamp.

Medens vi fulgte med Eskimoerne hen til Hytterne, fortalte de noget om en syg Mand, hvoraf jeg sluttede, at der laae en Patient inde i en af Hytterne; i denne Formodning tog jeg dog feil; idetmindste saae vi ingen. Derimod fik vi nu en meget vigtig Underretning af den anden Eskimo, en ganske ung Mand; denne solgte nemlig Capitainen en Kniv, hvorpaa der var Spor af Fabriksmærket, og fortalte, at han havde faaet den af en anden Eskimo, som havde gjort den af en meget længere Kniv, som han havde fundet ved et Skib, som var drevet iland paa Vestkysten af Kg. Williams Land. Da vi første Gang i Marts Maaned traf sammen med Unali, sagde han ikke et Ord om, at et Skib var bleven skruet paaland, men nu kom han ud med Sproget, efterat den Yngre havde begyndt at fortælle; tidligere havde vi kun hørt om et Skib som var sunket, men nu fik vi nøiagtig Underretning om, at Eskimoerne paa Kg. Williams Land havde seet to store Skibe, af hvilke det ene var bleven knuust af Isen og, til deres store Sorg, sunket, saa at de aldeles ikke havde faaet bjerget noget af Vraget; det andet var derimod senere hen paa Aaret bleven

skruet op paaland; Stedet, hvor dette var skeet, kaldte de Okkulik, og paa dette Sted havde alle deres Landsmænd taget en Mængde Træ og andre Gjenstande. Mandskabet havde forladt begge Skibene længe før det første sank, og var draget sydpaa med Baade og Slæder, men i Løbet af Vinteren og det følgende Foraar havde Eskimoerne fundet disse hvide Mænd liggende døde ved „den store Flod". Paa det strandede Skib havde der været en død Mand; han var meget stor og havde lange Tænder. — Hverken den unge Mand eller Unali havde selv seet dette Skib; al deres Underretning havde de faaet af de andre Eskimoer, og de antoge, at Vraget eller dog Levninger deraf endnu maatte findes paa det angivne Sted. Hvorfor Unali ikke havde sagt os et Ord om dette Vrag den forrige Gang, var ikke let at afgjøre; det kan næppe antages, at han først efter den Tid, altsaa i Løbet af den sidste Maaned, havde faaet Underretning derom; snarere har han med Villie fordulgt Sandheden for ikke at komme i skarpere Forhør.

Capitain M'Clintock kjøbte her et Fyrstaal, som var Stumpen af en Fiil, der maatte have tilhørt et af de forliste Skibe, da den var mærket med Admiralitetets Stempel, der seer ud som en Harpun og anbringes allevegne ombord — endog paa de tyndeste Seilmagernaale. Ved Hytterne saae vi ogsaa et Par store Sneskovle, som vare dannede af Mahogniplanker, en Bue og nogle Spydskafter af Skibstræ, et Par tomme Blikdaaser til Proviant og en lang Instrumentkasse af Fyrretræ; Laaget var revet af den. Disse Ting kjøbte vi ikke, da vi ikke havde Leilighed til at bebyrde os med unødvendig Bagage; derimod kjøbte vi noget Sælhundekjød og Spæk saavelsom de to Hunde, som disse Folk brugte paa deres Sælhundefangst og som vare de eneste, de havde. Mændene fortalte, at de allerede tidligere, før vi traf dem, havde været høiere oppe nordpaa ved nogle Øer, rimeligviis dem, som vi nogle Dage tidligere havde passeret nordfor Pt. Hartstein og som Capitainen har kaldet Tasmania Øerne efter Tasmania eller Van Diemens Land, hvor Franklin i mange Aar var Guvernør, og hvorfra der

var indkommet betydelige Bidrag til de af Lady Franklin udsendte Expeditioner. De andre Familier, som de vare i Følge med for en Maaned siden, vare nu dragne sydostpaa til deres sædvanlige Sommeropholdsted ved den boothiske Tange, som de kaldte Nettelik; de vare nu selv paa Reisen sammesteds hen men havde gjort Holdt paa dette Sted forat fange Sælhunde. Ved Nettelik have disse Eskimoer deres faste Sommerophold og boe der i Telte, da de om Sommeren ikke kunne have Snehuse paa Isen. Det er rimeligviis det samme Sted som det af Ross omtalte Neitchillee, hvor hans Folk og Eskimoerne fangede Lax i utrolig Mængde.

21de. Tidlig om Morgenen kom den gamle Mand, Unali, igjen til os og foregav, at han fortrød sit Kjøbmandskab; han vilde have sin Hund tilbage, men da han ikke havde medbragt de Knive, som han havde faaet for den, vilde Capitainen naturligviis ikke lade Kjøbet gaae tilbage. Manden blev imidlertid staaende og saae til imens vi pakkede vore Slæder, og netop da vi skulde til at kjøre videre, listede han sig til at tage en tom Blikdaase, som han puttede ind under sin Pels, men jeg saae det og tog den fra ham. Nu vilde han gjøre sig behagelig og fortalte, at hans Kammerater, som vare reiste sydefter, havde fundet de Ting, som vi havde nedgravet i Sneen efterat vi havde forladt dem i forrige Maaned; de havde taget Alt, hvad der var nedlagt, ogsaa „de to som give Knald og gaae rundt“; dermed meente han vore Revolverpistoler. Nu kunde vi tænke os til, hvad Meningen var af det, som vi havde hørt om en syg Mand; ventelig var En af Eskimoerne kommen tilskade ved et Vaadeskud, da begge Revolverne vare ladte og forsynede med Fænghætter. — Det var ingen behagelig Efterretning at faae; det var da gaaet som jeg havde frygtet; deres Hunde havde rimeligviis opsnuset det nedgravede Spæk, maaskee efter forudgaaende Anviisning af en Bjørn eller Ræv. Herved var nu intet at gjøre, men Capitainen trøstede sig ved, at Unali og hans Kammerat dog ialtfald nu vare uden Hund, saa det vilde være umuligt for dem at finde vore Depoter herefter. Det var vel sag-

tens ogsaa af denne Grund at Unali var saa ivrig for at faae sin Hund igjen; maaskee vilde han have gjort en Reise nordpaa og have besøgt vort Skib i Port Kennedy, da han lod til at være godt kjendt med hele Kysten op til Bellotstrædet og havde gjort os mange Spørgsmaal om, hvor stort Skibet var og hvormange Folk der var ombord. Men han havde hverken Slæde eller Hunde, saa Reisen vilde blive ham for besværlig, da han tillige havde stor Familie; det var hans Kone, som plagede Capitainen med at fremvise sin nøgne Unge; hun var en forskrækkelig styg Kærling.

22de. Bestandig nordlig Vind og stærk Blæst med Snefog; vi naaede ned til det Sted, hvor vi havde nedlagt vort Depot, og fandt nu, at det forholdt sig ganske rigtigt som Unali havde fortalt: der var gjort reent Bord; det kjedeligste var, at Pistolerne vare tagne; de vare altfor gode til Eskimoerne, som ikke forstod at bruge dem, men kun kunde gjøre Fortræd med dem. Lidt længere sydpaa traf vi sex Snehytter, som nylig vare forladte af Eskimoerne. Dagen efter fortsatte vi vor Reise med samme Vind og Veir og passerede den magnetiske Pol. En af Folkene blev utaalmodig over det strænge Arbeide, men Capitainen tog hans Trækbælte paa og trak i hans Sted en lille Stund, og det hjalp. Den følgende Dag blev Veiret endnu meget værre med stærk Østenvind og Snefog, som gjorde, at vi slet ikke kunde see Land; Vinden var gruelig skarp, og da vi naaede Cap Selkirk, tæt nordenfor Cap Victoria, maatte vi gjøre Holdt. D. 25de, 26de og 27de havde vi nu en rigtig tredages Storm af Sydost, som bragte Sneen til at fyge saa stærkt, at vi ikke paa nogen Maade kunde fortsætte vor Reise; vi maatte blive liggende i vore Telte hele Tiden, og det var meget trættende. Saadan en Forsinkelse er ubehagelig paa enhver Reise men dobbelt ubehagelig paa en Slædereise i Polaregnene, hvor den let tillige kan blive meget farlig, da man jo i Regelen ikke er indrettet paa at medføre mere Proviant end til det bestemte Antal Dage, Reisen er beregnet til at skulle vare. Vi befandt os heldigviis paa Udveien, saa dette Ophold vilde ikke bringe

os i Fare for Mangel, men det maatte ialtfald tvinge os til at afkorte et Par Dage paa vor Reise, hvilket ingenlunde var en behagelig Tanke, da det jo let kunde hænde, at hele Øiemedet med vor Udflugt forfeiledes, hvis vi nødtes til at vende om inden vi naaede vor Reises Maal; et saadant Ophold vilde have gjort hele vor forrige Reise unyttig, thi det var først paa den sidste Dag før vi maatte vende om, at vi traf paa de Indfødte. Vi søgte at trøste os paa bedste Maade, imens vi laae indesneete, ved den Beregning, at om vi end ingen Fremskridt gjorde i disse Dage, saa kunde dog baade vi selv og vore Hunde imidlertid samle Kræfter til nye Anstrængelser. Men det var dog temmelig svært for os at faae Tiden til at gaae; vi havde et Par Bøger med og skiftedes til at læse i dem naar vi ikke sov; men vi havde saa ringe Plads i Teltet, at vi laae sammenpakkede som Sild i en Tønde.

28de. Endelig fik vi godt Veir igjen; da jeg kom ud af Teltet om Morgenen saae jeg, at alle Hundene vare løse; de havde allesammen gnavet deres Skagler over, men een af dem havde faaet nogle af Skaglerne snæret fast om det ene Been, og det arme Dyr havde, for at slippe løs, bidt Benet af sig selv midt paa Skinnebenet. Rimeligviis havde Benet været saa fast indsnøret, at det var bleven ganske følesløst. Der var intet andet for at gjøre end at skyde Stakkelen. Det var en god Hund, som jeg havde kjøbt paa den forrige Reise. Vi gjorde os nu strax klar til at reise videre; det var let østlig Vind. Efter et Par Timers Kjørsel kom vi til Cap Victoria, hvor James Ross havde været paa sin Slæbereise forat finde den magnetiske Pol, og hvor vi havde truffet Eskimoerne i Marts; vi søgte efter det Skind med Spæk, som vi her havde nedgravet inden vi dengang begyndte vor Tilbagereise, men fandt, at ogsaa dette Gjemme var opdaget af Eskimoerne, som havde borttaget hele Indholdet. Da vi satte ud fra denne Pynt toge vi Afsked med Ltnt. Hobson og hans Parti, som nu skulde gaae vesterpaa over Ross's Stræde henimod Cap Felix, den nordligste Pynt af Kg. Williams Land, medens vi selv

gik i Sydvest over mod samme Land. Hobson havde i de sidste Dage ikke været rigtig rask; han følte Stivhed i Benene, var bleven ganske krogknæet og kunde ikke gaae uden at holde sig ved Opstanderne paa Hundeslæden; det var, som det senere viste sig, Begyndelsen til et alvorligt Anfald af Skørbug. Det var daarlige Udsigter for hans Reise, der efter Bestemmelsen skulde gaae norden- og vestenom Kg. Williams Land forat undersøge hele Vestkysten og om mulig opdage det strandede Skib. — Vi selv skulde foreløbig undersøge Østkysten og maaskee fortsætte vor Reise lige ned til Mundingen af den store Fiskeflod.

Et Stykke Vei kjørte vi jævnsides med Hobsons Parti, dog i en sydligere Retning, indtil vi tabte hverandre afsigte; det tog os hele to Dage at kjøre over det brede af James Ross opdagede Stræde, som bærer hans Navn. Isen var paa mange Steder sammenskruet, hvorved Kjørselen blev meget besværet. Endelig naaede vi indad under Land i Nærheden af Port Parry, som James Ross havde opdaget og givet Navn d. 27de Mai 1830. Vi gjorde Holdt ved en høit opskruet Ismasse, der næsten lignede et lille Isfjeld, og her sloge vi Telt forat ligge en heel Dag over; vi havde nemlig erfaret, hvor usikkert det var at nedlægge Depoter paa disse Kyster, og vi maatte derfor anvende mere end sædvanlig Omhu paa Nedlæggelsen af et nyt, som var nødvendigt for vor Tilbagereise og forat lette vor Udreise.

Mai. 1ste. Vi havde meget smukt Veir under vort Ophold paa dette Sted. Hele Dagen gik med til Sikkringen af vort Depot, som bestod af et fuldstændigt Forraad Proviant o. s. v. for ti Dage. Vi vogtede os vel for at gjemme det inde paa Kysten, hvor de Indfødte ventelig vilde opsøge det; derimod skjulte vi det dybt inde under de opskruede Isflager og bedækkede det med en Mængde Snee; tillige opreiste vi en Varde inde paaland til vor egen Veiledning og til Vildledning for Eskimoerne. Forresten benyttede vi Tiden godt under dette Ophold; Capitainen tog endeel magnetiske og astronomiske Observationer, hvilket han aldrig for-

sømte, hvor han paa nogen Maade kunde finde Leilighed dertil; det var et anstrængende Arbeide for ham i den skarpe Blæst og Kulde, men han var altid lige utrættelig hertil og til at gaae afsted den ene Miil efter den anden. Naar Folkene engang imellem vilde sætte sig et Øieblik paa deres Slæde, eller jeg vilde lade mine Hunde puste en lille Stund, saa var Capitainen strax et langt Stykke forud for os og saae sig idelig om efter os, om vi dog ikke snart kom. Han var kun en lille og spinkel Mand, men det var som om han aldrig kunde blive træt i Benene; hans Øine derimod kunde ikke altid holde ud med hans Iver for Observationer, som undertiden og saaledes ogsaa denne Gang gjorde ham næsten blind for et Par Dage. Vi fik repareret vort Telt og enkelte andre Dele af vort Reisetilbehør; adskillige Stykker af vort Tøi vare saa stivfrusne, at vi med Glæde benyttede Leiligheden til at banke Isen af dem og faae dem tørret lidt i Solen.

2den. Vestlig Vind med fiin Snee og meget tyk Luft; vi kjørte ind til Land og fulgte langsmed Kysten nedad imod Sydost; det fortede godt, at Slæderne vare bleven lettede for de ti Dages Proviant, saa at de nu kun vare læssede med Forraad til tredive Dage; tillige havde vi ret god Vind og kunde have Seil oppe, saaat Folkene godt kunde trække omkap med Hundene. Alligevel naaede vi ikke saalangt sydpaa, som vi kunde have ventet, da Luften var saa tyk, at vi maatte holde os til Kysten for ikke at kjøre vild; ellers havde vi kunnet spare mange mødige Skridt ved at kjøre i lige Linie tværsover de forskjellige Bugter, hvis Krumninger vi nu maatte følge. — Næste Dag vedvarede det samme, tykke Veir, og vi fortsatte vor Reise sydefter langsmed Kysten, som var saa flad, at det paa mange Steder var vanskeligt at vide, hvor man gik, paa Land eller paa Iis; enkelte Stene, som hist og her ragede lidt op over Sneen, vare vore eneste Kjendemærker; vi maatte derfor meest rette os efter Vinden for ikke at komme ud af vor Cours.

D. 4de. Sydlig Vind men forresten samme Veir, dog ikke

fuldt saa tykt i Luften; vi naaede ned i Wellingtonstrædet, det smalle Sund, som adskiller Kg. Williams Land fra Matty Øen, opdaget af James Ross den 23de Mai 1830. Her vilde Capitainen over, da han af Eskimoernes Yttringer om, at Amitoke var det nærmeste Sted, hvor vi kunde vente at træffe flere af deres Landsmænd, var bleven ledet paa den Formodning, at dette Sted mulig kunde være Matty Øen. Allerede kort efter Middag fik vi virkelig ogsaa Øie paa en heel By, som bestod af nogle og tyve Snehytter, der laae paa Isen udfor Sydvestpynten af Matty Øen; men vi bleve meget skuffede i vor Forventning om at træffe Eskimoer, thi det viste sig, at Hytterne vare forladte allerede for adskillige Dage siden. Blandt andre Efterladenskaber traf vi her nogle gamle Slæder, der lignede den, vi tidligere havde seet ved Cap Victoria; Mederne bestode af Sælhundeskinds Ruller, som vare fyldte med Mos, fladtrykte forneden og beklædte med et tykt Lag af Iis og Mos, medens de krumme, opstaaende Snuder vare dannede af Træ; Træmmerne, som forbandt Mederne, vare af Been.

D. 5te. Sydlig Vind med tyk Luft og Snee; vi gjorde kun en halv Dags Reise, da det var os umuligt at see, i hvilken Retning vi gik. Næste Dag slog Vinden om og blev til en stærk Blæst af Nordvest; Luften blev saa tyk, at vi ikke kunde tænke paa at reise videre, og vi havde allerede belavet os paa at maatte ligge over den hele Dag; men Veiret bedagede sig henimod Aftenen, og da Nætterne nu vare lyse og Solen havde begyndt at falde os besværlig om Dagen, foretoge vi den Forandring i vor Reisemaade, at vi fra nu af gjorde Nat til Dag. Klokken halv otte om Aftenen begyndte vi derfor at drage videre langsmed Kysten sydpaa. Omtrent ved Midnatstid traf vi igjen paa en femten—sexten Snehytter, som ganske nylig vare forladte af Eskimoerne; de fleste af dem vare opførte paa samme Maade, som de to ovenfor beskrevne, sammenbygte og forsynede med en bedækket, lav, fælles Indgang paa ti til tolv Alens Længde udenfor den fælles Forstue. Hytterne

vare temmelig store, nogle af dem sex Alen i Gjennemsnit og over tre Alen høie. Vi fandt her adskillige Stykker Træ og en Mængde Spaaner af forskjellige Træsorter, som tydede paa, at Hytternes Beboere havde aflagt Besøg ved det strandede Skib. Her laae ogsaa en Mængde Stumper af Spæk, hvoraf vi samlede endeel forat bruge det til Brændsel underveis. Vi bemærkede en lille Ø i Nærheden af Kysten og kunde tydelig see Eskimoernes Slædespor, som gik østerpaa i Retningen af Nettelik, men da vi ikke havde Tid til at drage saa langt ud af vor Vei, maatte vi opgive Haabet om at træffe sammen med disse Folk, af hvem vi havde ventet at skulle faae bestemt Underretning om Veien hen til det Sted, hvor Levningerne af det ilanddrevne Skib vare at finde.

7de Mai. Klar Luft og frisk nordlig Vind; vi fortsatte nu igjen om Aftenen vor Reise sydpaa nedad mod Kg. Williams Land og kom ind til en Bugt, som Capitainen senere har givet Navnet La Trobe. Her traf vi til vor store Glæde omtrent ved Midnatstid en halv Snees Hytter, som Eskimoerne endnu ikke havde forladt, hvilket vi strax bemærkede, idet vi saae to Mænd løbe henimod Hytterne. Beboerne udgjorde et Antal af tredive til fyrretyve Personer, iberegnet Fruentimmer og Børn. I Førstningen, medens vi nærmede os til dem, lod det til, at de vare bange for os, da de rimeligviis aldrig havde seet hvide Mænd før; vi gave dem derfor Tid til at komme sig af deres Forskrækkelse imens vi gjorde Holdt og reiste vort Telt. Slæderne lode vi staae fast tilpakkede, da vi vidste, hvor tyvagtige disse Folk pleie at være, og kun de Gjenstande, hvormed vi agtede at handle, bragte vi ind i Teltet. Sex af Eskimoerne havde nu taget Mod til sig og begyndte at komme nærmere hen imod os i en lige Række; Capitainen og jeg gik dem strax imøde; dog standsede de flere Gange, men da de mærkede, at jeg tiltalede dem i deres eget Sprog, kom de lige hen til os og viste sig temmelig venskabelige.

Disse Folk saae kjønnere ud end de nordlige Grønlændere og Eskimoerne ved Ponds Bay; Mændene havde ordentlig afskaaret

Haar, medens Eskimoerne ellers pleie at lade Haaret voxe frit; paa hver Side af Ansigtet havde de dog en lang Dusk hængende; Fruentimmerne vare, som vi senere saae, mere eller mindre tatoverede. I Klædebragt lignede disse Folk ganske de Eskimoer, vi tidligere vare trufne paa; Kofterne vare længere bagtil end hos de Indfødte ved Cap York.

Jeg fortalte nu Mændene, at det Skib, hvortil vi hørte, laae langt herfra oppe mod Nord, og at vi vare komne forat besøge dem og forat handle med dem. Videre sagde jeg til dem, at vi vilde kjøbe Spæk af dem, Kjød, Skind o. s. v. af hvad de havde, samt at vi havde seet og talt med Flere af deres Landsmænd nordoppe; af disse havde vi faaet at vide, at de vare i Besiddelse af flere Ting, der havde tilhørt de hvide Mænd, som vare døde af Sult, og vi vilde nu afkjøbe dem alt, hvad de havde af disse Sager. Derefter viste vi dem Knive, Synaale o. s. v., som vi vilde give dem ibytte derfor; og nu løb de strax hen til deres Hytter; lidt efter kom de Alle tilbage, og hele Flokken, Mænd, Koner og Børn samlede sig om os, hvorpaa Handelen strax kom igang — til deres store Glæde. Af „de hvide Mænds" Efterladenskaber kjøbte vi nu allerførst sex Stykker Sølvtøi, nemlig to Spiseskeer, to Gafler og to Theskeer, som alle vare mærkede med Bogstaver eller Vaaben, der viste, at de havde tilhørt Franklin eller En og Anden af hans Officerer. Prisen for hvert Stykke var to til fire Synaale, alt efter Størrelsen; det var igrunden forlidet, men Capitainen vilde ikke give høiere Betaling, f. Ex. Knive, som Eskimoerne begjærede, for, som han sagde, „ikke at fordærve Markedet". Nogle Uniformsknapper samt enkelte Buer og Pile, som vare forarbeidede af Træ fra det strandede Skib, kjøbte vi ligeledes; men en stor, svær Slæde af Egetræes-Skibstømmer, som de gjerne vilde have overladt os, kunde vi ikke tjene dem i at kjøbe, da den ikke var til at tage med; derimod afkjøbte vi dem endeel Spæk, Rensdyrskjød og Lax, saameget som vi kunde føre med os.

Efterat Handelen var endt, udspurgte jeg nu Eskimoerne om, hvad de vidste angaaende de hvide Mænd, som vare døde af Sult; men det var kun meget lidet, jeg fik ud af dem foruden, hvad vi allerede vidste. For en Deel hidrørte dette derfra, at vi kun havde saa kort Tid til at være sammen med dem i, at vi ikke kunde komme rigtig i Passiar med dem; thi det er aldrig let for en Reisende at faae Besked af vildfremmede Folk om den bestemte Sag, som er ham af særlig Vigtighed: han maa ad mange Omveie nærme sig det egentlige Spørgsmaal og samtidig plage sig med at besvare en Mængde andre, uvedkommende Spørgsmaal; alt dette tager Tid, og har den Reisende ikke Leilighed til at vente, saa maa han ofte drage afsted med ingen eller dog kun halv Besked, og en erfaren Reisendes Kunst bestaaer netop i at holde uvedkommende Spørgsmaal ude og paa en Maade at tvinge dem, han taler med, til at give bestemte og tydelige Svar paa hans egne Spørgsmaal. Men er dette en vanskelig Kunst i civiliserede Lande, saa er det endnu langt vanskeligere naar man har med vilde Folk at gjøre; det er næsten ikke muligt at stoppe deres nysgjerrige Spørgsmaal og bringe dem til, selv at svare. Disse Eskimoere havde desuden aldrig seet Europæere før; de havde ikke engang hørt tale om os af deres Landsmænd oppe i Boothia. Hvad jeg fik ud af dem, var igrunden intet Andet, end hvad de andre Eskimoer havde fortalt os; nemlig at „de hvide Mænd vare komne iland og havde begivet sig paa Reisen sydefter, men vare faldne, efterhaanden som de gik." De vidste om Skibene, at det ene var sunket, det andet skruet iland ved Oklulik af Isen. To gamle Koner og en halvvoxen Dreng havde Aaret iforveien været ved Skibet; de sagde, at det laae der endnu, men Masterne vare borte. Eskimoerne vilde næppe have kunnet kappe Masterne, men om disse vare knækkede af, eller om de Indfødte maaskee havde brændt dem af, kunde jeg ikke blive klog paa af deres Forklaring.

Da jeg viste disse Folk en Bog og spurgte dem, om der ikke

fandtes noget af dette Slags ved Skibet, svarede de, at der nu ikke længere fandtes noget deraf, men at der i Førstningen, da Skibet var drevet paaland, havde været en Masse af saadanne Ting derpaa. Paa mit Spørgsmaal om, hvor langt der var til Skibet fra det Sted, hvor vi stode, svarede de, at naar vi gik vestefter ligeover Kg. Williams Land, havde vi fem Gange at sove, d. e. der var fem Dages Reise dertil. Heller ikke disse Eskimoer havde selv seet de hvide Mænd paa Reisen, men først senere fundet Ligene af dem.

Under denne Samtale havde en af Mændene listet sig til at tage en stor Tømmermands-Stiksaug af Slæden, og han vilde paa ingen Maade levere den tilbage, uagtet jeg flere Gange opfordrede ham dertil; men han vilde give sin Kniv ibytte for den, og rakte Kniven hen imod mig, forat jeg skulde tage imod den. Jeg maatte da kalde paa Capitainen, men ham vilde Manden ikke heller udlevere Saugen til, hvorimod han ligeledes vilde række ham sin Kniv. I det samme kom En af vore Folk ud af Teltet med en Bøsse, og saasnart Eskimoen saae dette, smed han Saugen, og Flere af dem raabte: namik! namik! som betyder: „nei! nei!" Efter denne Forskrækkelse bleve de dog snart igjen rolige og fornøiede; de fortalte os, at vi ganske sikkert vilde træffe paa flere Eskimoer længere mod Syd; ligeledes angave de to gamle Koner, at der endnu laae flere af de hvide Mænds Skeletter paa den sydvestlige Kyst af Kg. Williams Land. — Vi toge nu Afsked med disse snaksomme Folk efterat have opholdt os hos dem omtrent et Par Timers Tid; Flere af dem fulgte os paavei, rimeligviis ikke saameget af Venskab for os som af Lyst til at prøve paa, om der ikke skulde findes Leilighed til at rapse Et eller Andet fra os; den sidste af dem maatte jeg endog alvorlig bede om at gaae tilbage til sit Hjem: han var overordentlig venskabelig og vilde gjerne have fulgt længere med os.

8de Mai. Vi fortsatte Reisen sydostefter og naaede ned over

Mount Matheson's Pynt, der havde faaet sit Navn af Dr. Rae, som sidst i April og først i Mai 1854 passerede her forbi paa den anden Side af det efter ham selv benævnte Stræde og antog denne Pynt for en Ø. Her gjorde vi Holdt om Morgenen den 9de og kjørte igjen videre om Aftenen. Kysten dreiede nu skarpt af imod Sydvest, og vi fulgte langsad Land i denne Retning, efterat vi paa en Times Tid vare komne over Pynten og havde naaet ned paa Isen igjen; vi havde meget stærk Blæst og tyk Luft med drivende Snefog. Henad Morgenstunden opdagede vi adskillige Snehytter inde paaland ved en Pynt, som kaldes Pt. Booth og ligger et lille Stykke sydfor den lille Bugt, som Capitain M'Clintock har opkaldt efter mig. Saasnart vi saae Hytterne, gjorde vi Holdt, hvorpaa Capitainen og jeg gik indad imod dem. Paa een nær vare alle Hytterne forladte; udenfor denne stod en heel Deel Stykker Træ, der — som vi tydelig kunde see, — maatte have hørt til de franklinske Skibe; der fandtes saaledes en Mængde Teltstænger og Spydstager, Aareblade, som vare sammensatte til Kajakaarer, og langskaftede Sneskovle, som vare dannede af gjennemskaarne Plankestykker, hvorpaa Malingen endnu var at kjende. Her laae ogsaa et betydeligt Oplag af Kjød, Spæk og Skind. Hyttens Beboere lode til at ville holde sig inde, og Ingen af os havde videre Lyst til at gaae ind til dem, da der stod en stor, gammel grønlandsk Hund bunden i den lave Gang, som førte ind til selve Hytten. Vi bankede flere Gange meget haardt paa Isvinduet, og jeg bad Folkene om at komme ud, men i Førstningen vilde de slet ikke give mig noget Svar; først efterat jeg mange Gange havde sagt dem, at vi kun ønskede at tale med dem og at vi vare Venner, dristede de sig endelig til at krybe ud af Hytten. Vi saae nu, at hele Familien bestod af en gammel Mand, en Kone og et ungt Menneske, som vi antoge for deres Søn; de vare alle Tre meget bange for, at vi skulde gjøre dem Fortræd. Paa alle mine Spørgsmaal svarede de bestandig: „Mani-to-o-k, mani-to-o-k",

som egentlig betyder: „Vi ere glatte“; de vilde herved antyde, idet de tillige strøge sig paa Brystet, at der ikke var noget Fjendskab mellem os, at de vare venskabelig sindede. Vi kunde slet ikke faae beroliget dem saavidt, at vi kunde faae nogen yderligere Oplysning ud af dem, end at de intet kjendte til de hvide Mænds Hungersdød, at deres Træsager hidrørte fra andre Eskimoer, af hvem de havde [illegible] dem, og at der var en lang Vei til den store Flod. Endskjøndt det nu virkelig lod til, at disse Folk ikke vare i Besiddelse af andre franklinske Efterladenskaber end dem, vi havde seet udenfor Hytten, kunde vi dog maaskee nok have faaet yderligere Underretning af dem, hvis vi havde havt Tid til at opholde os lidt længere og blive bedre bekjendt med dem; men da Veiret nu tillige var saa koldt, at vi fik Frost i Ansigtet, blev Capitainen kjed af det, og vi forlode dem efterat have givet dem nogle Synaale til Foræring, hvorpaa vi skyndte os at fortsætte vor Reise.

10de. Samme Vind som den foregaaende Dag men klar Luft og stræng Kulde; vi fortsatte Reisen som sædvanlig indtil den følgende Morgen, da det tog til at blæse meget haardt af Nordvest med Snefog, saa vi næsten ikke kunde see at finde Vei; efter Capitainens Bestik skulde vi være omtrent ved Mundingen af den store Fiskeflod, en sex til syv Mile ovenfor Montreal Øen.

12te. Endnu samme Vind og Veir; vi naaede Point Ogle, den nordvestlige Pynt ved Fiskeflodens Munding, og kjørte tværsover denne smalle Landtunge, men vi traf ingen Skeletter eller nogensomhelst andre Spor af, at Franklins Folk havde været her. Da vi atter kom ud paa Isen befandt vi os altsaa i Mundingen af den store Flod, men det blæste saa haardt, og Sneen fygede saa tæt, at vi ikke kunde see et halvt Hundrede Alen for os; vi saae os derfor nødsagede til at gjøre Holdt, og hele den næste Dag maatte vi blive liggende over, da det haarde Veir holdt ved og det var meget taaget, hvorhos den Ene af vore Folk var bleven fuldkommen sneblind.

D. 14de begyndte vi atter at reise om Dagen; det var overtrukken Luft fra Morgenen af men forresten godt Veir; efter en halv Dags Kjørsel standsede vi, ikke ret langt fra nogle meget smaa Øer. Jeg skød en Rype; Capitainen anstillede atter sine magnetiske Observationer med største Ufortrødenhed; kort efter begyndte det at snee; endnu have vi ikke truffet Spor af Eskimoer.

15de. Godt Veir og nordlig Vind; efter nogle Timers Kjørsel kom vi ned til Montreal Øen, som Anderson havde besøgt i 1855. Her gjorde vi Holdt, da vi herefter igjen skulde til at gjøre Nattereiser. Jeg gik iland paa Jagt og saae Spor af Rensdyr, Ryper og Harer — men ogsaa kun Spor af dem. Paa Toppen af en af de smaa Øer ved Kysten fandt jeg ved Siden af en Steen, som var opstillet paa en anden, nogle faa Stykker Kobber og Jern, som maaskee havde hørt til en Kamin, en Blikdaase og nogle Stumper Jerntøndebaand; det var rimeligviis Levninger, som havde tilhørt Franklins Folk men vare fundne og gjemte her af en Eskimo. Jeg leverede disse Sager til Capitainen, som tog dem med sig. Om Aftnen havde vi tyk Luft og Snee; vi pakkede op og kjørte sydefter mellem de smaa Øer, som Capitainen undersøgte een for een. Henved Midnat maatte vi gjøre Holdt paagrund af, at En af Folkene var bleven meget syg. Jeg havde imidlertid kjørt begge Hundeslæderne, da Capitainen ikke kunde kjøre sin imens han undersøgte Øerne; det var et meget trættende Arbeide, og jeg kunde derfor ikke, hvor gjerne jeg vilde, kjøre videre med Capitainen ned til de sydligere Smaaøer, som han havde betænkt at undersøge endnu den samme Nat, da han Intet havde fundet paa de andre Øer. Turen blev da opsat til den følgende Morgen, men Luften blev saa tyk og opfyldt med Snefog, at vi maatte blive liggende den Dag over.

Reisetelt.

D. 17de Mai var Veiret ikke bedre men Luften dog mindre tyk; de tre af Folkene bleve ved Teltet og deres Slæde medens Capitainen, Thompson og jeg gik eller kjørte hele Montreal Øen rundt og søgte efter Spor af Franklins Følge; jeg selv kjørte med Hundene langsmed Kysten medens Thompson gik inde paa Bredden og Capitainen høiere oppe paaland. Men hele Øens Klippegrund var bedækket af Snee overalt hvor der var Læ, saa vi fandt aldeles intet af, hvad vi søgte; de omtalte Skeletter kunne gjerne have ligget under Sneen i Lavningerne, men Varder og andre Mærker f. Ex. Gravstene maatte vi have kunnet see, om der havde været nogen, da vi saae mangfoldige af Eskimoernes sædvanlige Mærker, som bestode af et Par Stene ovenpaa hinanden; ved et af disse Mærker fandt vi et Forraad af Spæk, som en Eskimo havde nedgravet, sandsynligvils for flere Aar siden; heraf forsynede vi os med endeel Brændsel, hvorpaa vi igjen tildækkede Graven. — Det saae slet ikke ud til, at her havde været Eskimoer i det sidste Aar, medens her var mange Spor af deres tidligere Ophold paa

Øen; det var en stor Skuffelse for os, at vi ikke traf Eskimoer, hvilket vi havde gjort sikker Regning paa; maaskee havde her været aabent Vande, saa at de ikke have kunnet komme herover; Isen saae hele Veien temmelig ny ud. Capitainen skød en Hare og et Par store Ryper af et eget Slags; de vare brune, men Hannen havde en smuk rødbruun Hals; om Vinteren blive disse Ryper hvide ligesom de almindelige, men midt paa Fanen beholde Fjerene dog en sort Stribe paa Fortsættelsen af Penneposen; deres Skrig er ogsaa forskjelligt fra de almindelige Rypers.

Vi vare nu komne saa langt sydpaa som vor Bestemmelse var, og den følgende Dag skulde vi altsaa begynde vor Tilbagereise. Hidtil havde vor Reise kun bragt temmelig ringe Udbytte, især den sidste Deel, hvoraf vi havde ventet os meest; men da vi ikke skulde gaae den selvsamme Vei tilbage, kunde vi jo haabe, at det endnu vilde lykkes os at finde, hvad vi søgte, en bestemt Underretning om Franklins og hans Følges endelige Skjæbne. Vi havde hidtil kun faaet Underretning paa anden Haand fra de Indfødte og kun erholdt saadanne franklinske Efterladenskaber, som vare fundne af andre Eskimoer end dem, i hvis Besiddelse vi traf dem; selv havde vi igrunden aldeles ikke fundet Noget.

Niende Capitel.

Tilbagereise — Rensdyr — Kg. Williams Land — Skelet af En af Franklins Folk — Varden paa Cap Herschel — tømt — Efterretning fra Ltnt. Hobson om hans Fund af en Beretning fra Franklins Følge — Cap Crozier — En Baad med to Skeletter og talrige Efterladenskaber fundet — Isbjørn — Point Victory; Varde, Efterladenskaber — Cap Jane Franklin — Overland Depot optaget — Snehytter — Boothia — Sommerveir — Trækfugle — Hurtig Reise — Vand paa Isen — Flere Depoter optagne — Bellotstræde — Langsøen — Forlade Slæderne og Hundene — Over Klipperne — Ombord. — Blackwell død.

Mai 18de. Sydlig Vind med tyk Luft; vi begyndte nu vor Tilbagereise og gik i vestlig Retning over Isen; efter et Par Timers Kjørsel naaede vi over til en Pynt (Point Duncan) paa Vestkysten af den store Fiskeflods Munding. Her gjorde vi Holdt, da det endnu var meget baarligt med vor syge Mand. Capt. M'Clintock skød et Rensdyr og saae Spor af flere andre; efterat vi havde drukket Thee tog jeg derfor min Riffel og gik ud for ogsaa at prøve min Lykke; jeg vàr saa heldig at træffe et meget stort Dyr, som jeg skød. Der var hele Flokke af Rensdyr paa dette Land, da her fandtes temmelig god Græsvæxt, men vi gjorde os ikke Umage for at skyde flere, da vi ikke vilde kunne føre Kjødet af dem med os, eftersom vi allerede havde tilstrækkeligt Læs paa vore Slæder. Et Par store sorte Skikkelser, som bevægede sig hid og did paa en snebedækket Høide, forundrede det mig meget at see; jeg kunde slet ikke blive klog paa, hvad det var, før jeg kom nærmere

henimod dem og opdagede, at det var et Par Ræve, som legede med hverandre; den stærke Refraction i Luften var Skyld i, at de havde seet saa store ud. Da jeg kom tæt hen til dem, forsvandt den ene og kort efter den anden; de havde gjemt sig i en dyb Hule i Sneen, hvoraf jeg ikke kunde tænke paa at faae dem op.

19de. Samme Veir; efter Frokost kjørte jeg ud og afhentede det Rensdyr, jeg havde skudt Aftenen før; da vi flaaede det, undrede det os meget at træffe en Mængde Knuder under Huden; de hidrørte fra Bremselarver, som her vare udklækkede ligesom det ofte er Tilfældet paa Ryggen af Heste og Køer herhjemme, hvor Bønderne, om jeg ikke tager Feil, kalde dem Virer. Folkene saae heri et Beviis for, at dette Rensdyr maatte være kommet langveis fra, da det ikke let kunde være bleven stukket af Bremser heroppe men rimeligviis havde faaet sin Skade i Fyrreskovene sydligere nede paa Fastlandet. Vi undersøgte hele denne Egn men fandt ingen Spor af, hvad vi søgte. Henimod Aften pakkede vi igjen vore Slæder og fortsatte Reisen vestefter. Den syge Mand, som var for svag til at trække for den store Slæde, blev nu sat til at kjøre den lille Grønlænderslæde, som Capt. M'Clintock selv havde kjørt saalænge, og hvis Spand af Hvalpe, der vare rene Vantrevninger, havde foraarsaget ham saamegen Ærgrelse. I Førstningen havde han flere Gange ladet mig høre, at jeg var for haard ved mine Hunde, men efterhaanden havde han selv ret godt lært at banke sine. Man er virkelig ogsaa nødt til at tage disse glubske og uregerlige Dyr temmelig strængt, selv om man ikke vil bære sig ad som Grønlænderne undertiden gjøre forat twinge Hundene til Lydighed: de hænge dem op saalænge, indtil de ere halv qvalte, o lægge dem derpaa ned med Gabet aabent imod Vinden, hvorefter de snart blive muntre igjen og falde tilføie.

20de. Tyk Luft med Snee; vi gjorde Holdt om Morgenen og fortsatte vor Reise Kl. sex Aften, endnu stadig over Land; Veien var meget besværlig, da her laae en Mængde Snee, som var meget løs at kjøre i. Næste Morgen kom vi atter ned paa

Isen, i Barrow Inlet, hvor vi gjorde Holdt. Vinden friskede op, og Solen lod sig tilsyne for en kort Tid, saaat Capitainen naaede at faae taget en Observation, hvilket ikke var lykkedes ham i adskillige Dage, da det saalænge havde været tykt og taaget Veir. Om Aftnen Klokken syv satte vi ud igjen; Veiret havde atter forværret sig og var bleven meget tykt og taaget; tillige blæste det stærkt, og Kulden var meget stræng — for denne Aarsens Tid; vi gjorde Holdt om Morgenen Kl. fem efterat have undersøgt hele denne Bugt. Om Aftnen Kl. 6 kjørte vi videre, igjen over Land, hvor Veien var meget besværlig paagrund af den dybe, løse Snee. Den følgende Morgen kom vi ned paa Isen i Simpsons Stræde, som adskiller Kg. Williams Land fra Nordamerikas Fastland (Adelaide Halvøen). I klar Luft og smukt Veir kjørte vi videre nordpaa om Aftnen, naaede tværsover Strædet i Løbet af Natten og ankom om Morgenen d. 24de Mai til Sydkysten af Kg. Williams Land.

Vi befandt os nu paa den Kyststrækning, som Mandskabet fra de franklinske Skibe maatte have passeret, hvis Eskimoernes Udsagn om deres Tilbagetog vestenom Kg. Williams Land til den Store Fiskeflod var paalideligt; følgelig havde vi nu al Anledning til at vente, at vi snart vilde træffe paa Spor af deres sidste, ulykkelige Reise, og vi beredte os derfor paa at holde godt Udkig. Det var Dronning Victorias Fødselsdag, og i denne Anledning blev der udskjænket Extragrog; til anden Høitidelighed havde vi ingen Leilighed. Om Aftnen mellem Klokken sex og syv kjørte vi videre, i nordvestlig Retning, et lille Stykke ude paa Isen langsmed Kysten; Luften var overtrukken, men Veiret forresten godt. Paa to forskjellige Steder saae vi en lille Varde inde paa Kysten, men vi fandt aldeles Intet i dem, uagtet de bleve revne ned, saa der ikke laae Steen paa Steen, og Grunden blev hakket op. Den eneste Reisende, som vides tidligere at have besøgt denne Egn, nemlig Simpson, som i Forening med Dease undersøgte Amerikas Nordkyst paa en betydelig Strækning i 1839, har ikke omtalt, at han paa

disse Steder har opført Varder, hvorimod det var almindelig bekjendt, at han havde bygget en meget svær Steendysse længere vesterpaa ved Cap Herschel. Om disse to smaa Varder hidrørte fra ham, fra Franklins Folk eller maaskee fra Eskimoerne, kunde vi derfor ikke afgjøre, men at her havde opholdt sig Eskimoer, var tydeligt nok; her fandtes nemlig ikke blot Spor af Rensdyr men ogsaa Levninger af Rensdyr, som de Indfødte havde fældet og fortæret.

25de. Endnu samme Veir og Vind; vi gjorde Holdt om Morgenen Klokken halvfem: henad Aften blev det smukt Veir og Solskin; Klokken halvotte kjørte vi videre paa Isen i vestlig Retning. Capt. M'Clintock selv gik inde paaland, langsad Kysten, hvor der laae temmelig dyb Snee, som gjorde det vanskeligt at undersøge Landet. Omtrent ved Midnatstid fandt han alligevel et afbleget Skelet, som laae paa et Sted, hvor Vinden kun havde levnet et tyndt Lag Snee: af Klæder fandtes kun smaa Pjalter tilbage, som laae spredte rundt omkring Skelettet i forskjellige Retninger. Hvormange lignende Skeletter vi vare komne forbi uden at bemærke dem, var ikke let at sige, men vi saae nu med egne Øine, at Eskimoerne havde sagt sandt, da de fortalte, hvorledes de hvide Mænd vare faldne og bleven liggende paa Kysten langsad hvilken de reiste. Vi gjorde naturligviis strax Holdt forat undersøge Sneen overalt i Nærheden af Skelettet, men Alt, hvad vi fandt, indskrænkede sig til en Klædesbørste og en Redekam samt en Tegnebog, hvori laae adskillige Breve; det var jo rimeligt, at disse Breve vilde give Oplysning om Navnet paa den Døde, men de vare saa stærkt angrebne af Fugtighed, at de ikke vare til at læse; ei heller senere har man, saavidt mig bekjendt, fundet andet ud af dem, end at de formodentlig vare skrevne paa Tydsk til en Mand i England.

Skelettet laae saaledes, at det saae ud til, at Mennesket var faldet lige paa sit Ansigt medens han gik; en Steen laae tæt bagved; paa den har han maaskee hvilet sig og er da faldet idet han

gjorde Forsøg paa at reise sig. Forøvrigt saae Benene ud til at have været angrebne af Ræve eller andre, mindre Dyr. Efter Benenes Størrelse at dømme maatte de have tilhørt en yngre Mand. Nogle Knapper og enkelte Stykker af en Trøie tydede paa, at den Døde rimeligviis havde været Stewart eller Officersoppasser. — Efterat have endt vore Undersøgelser samlede vi nu Benene af Skelettet sammen, dækkede dem til med Stene, saa godt vi formaaede, og fortsatte derpaa vor Reise.

26de. Det var graat i Luften men forresten godt Veir; vi gjorde Holdt om Morgenen Klokken sex. Opad Dagen klarede det, og vi fik smukt, varmt Solskinsveir. Om Aftnen Klokken syv reiste vi videre, og omtrent ved Midnat naaede vi Cap Herschel, hvor vi fandt den Varde, som Simpson havde opført paa dette Punkt i 1839. Kysten var her temmelig lav, men udenfor den laae endeel Skrueiis, som var temmelig svær men dog ikke saa høit optaarnet som den seer ud paa det medfølgende Billede, hvor den ligner et Isfjeld. Capitain M'Clintock skyndte sig iforveien op til Varden, hvor han ganske sikkert ventede at finde Efterretninger fra Franklins Folk; men det viste sig snart, at den intet indeholdt. Den skal fra først af have været meget høi og svær, nu var der kun en to Alen høi Levning af den tilbage; den forreste Side, som vendte mod Syd, var nedrevet, og Stenene i Midten udtagne. Rummet indvendig var fyldt med Snee, som vi skovlede ud, hvorpaa vi med svære Hakker arbeidede ned til Grunden ja endog et Stykke ned i den frusne Jord — men der var Intet at finde. Dette var en stor Skuffelse især for Capitainen, som antog det for umuligt andet, end at Franklins Folk maatte have nedlagt Beretning om deres Reise og maaskee alle deres Journaler o. s. v. paa dette Sted, som de vidste, var bekjendt. At Varden var forstyrret af de Indfødte, var sikkert nok, da der i Nærheden fandtes mange Spor af, at de havde opholdt sig her paa Rensdyrjagt; og at de havde fundet noget i Varden, var ligesaa sikkert, da de ellers ganske vist ikke havde ladet noget af den staae men havde revet den ned

Th Bergh lith Inst.

lige til Grunden, saaledes som vi gjorde. De have efter al Rimelighed fulgt Sporene af Franklins Folk, ligesom Eskimoerne oppe i Boothia havde fulgt vort Spor og opdaget vore Snegjemmer. Simpsons Varde havde de formodentlig allerede tidligere undersøgt uden at finde noget i den, da Simpson ikke skal have efterladt nogen Beretning deri. Senere er Varden venteligt igjen bleven istandsat af Franklins Følge, idetmindste saae nogle af Stenene ud til at have været vendt om; og denne Omstændighed er næppe undgaaet Eskimoernes Opmærksomhed; de have da formodet, at der var nedlagt Noget deri, have aabnet den — men ikke behøvet at nedrive den, forbi de snart fandt det Nedlagte, der vistnok ikke har kunnet være dem til nogen Nytte, men som vilde have været af høieste Vigtighed for os. Eskimoerne have ventelig ødelagt de kostbare Papirer som værdiløse Gjenstande. Hvad vilde vi ikke have givet for at være komne i Besiddelse deraf!

27de. Det var graat i Luften og ganske stille Veir; Kysten, langsad hvilken vi fortsatte vor Reise, blev mere og mere flad; længere ude var den omgiven af en talrig Mængde Øer og Skjær, mellem hvilke Isen havde skruet sig op i svære Dynger, da Strømmen sætter stærkt ind paa denne Kyst. Efterat have ligget over fra Klokken sex Morgen til Kl. halvotte Aften droge vi videre og traf omtrent Klokken ti en lille Varde, som var opført af Lnt. Hobson paa det yderste Punkt, han havde naaet, før han begyndte sin Tilbagereise. Han havde forladt dette Sted sex Dage før vor Ankomst, og i Varden forefandt vi en Skrivelse fra ham til Capt. M'Clintock, hvori han underrettede denne om, at han hverken havde truffet Spor af Indfødte eller af det Skib, som efter deres Beretning var drevet iland paa Vestkysten af Kg. Williams Land; derimod havde han paa Nordvestpynten, Point Victory, gjort en overordentlig vigtig Opdagelse, idet han i en derværende Varde havde fundet en Blikbøsse, som indeholdt en Beretning fra Franklins Ledsagere. Beretningen selv havde han ført med sig forat bringe den ombord i Behold, men i sin Skrivelse havde han

kortelig anført dens Indhold, som viste, at Franklins Skibe havde ligget den første Vinter over ved Beechey Øen efterat have gjennemseilet Wellingtons Kanalen og omseilet Cornwallis Land. I det følgende Efteraar vare de komne i Besæt i Isen nordvestfor Kong Williams Land, og Franklin var død i den følgende Sommer, d. 11te Juni 1847. Efterat Skibene atter havde drevet et lille Stykke i Isen indtil Foraaret 1848, vare de bleven forladte af deres Mandskab, hvis Antal var sunket til 105 Personer; Anførerne, Capt. Crozier og Capt. Fitzjames havde nedlagt denne Beretning Dagen før de skulde tiltræde Reisen sydpaa, for om mulig at naae til den Store Fiskeflod.

Denne Beretning var den første og den eneste skriftlige Meddelelse fra den forulykkede franklinske Expedition selv om dens Skjæbne, og det er derfor intet Under, at den overalt har vakt saa megen Opmærksomhed og er bleven offentliggjort i nøiagtige Aftryk i forskjellige illustrerede Blade, saaledes ogsaa hos os i „Illustreret Tidende"; den vil derfra ogsaa være mange danske Læsere bekjendt, og jeg skal derfor ikke paa dette Sted opholde mig videre ved dens Form og Indhold, hvorimod jeg i et følgende Capitel skal komme tilbage til en nærmere Betragtning derover, saameget mere som jeg jo selv ikke fik dette vigtige Papir at see før efter vor Tilbagekomst ombord paa Fox, hvor det i lang Tid udgjorde den stadige Gjenstand for vore Samtaler og Undersøgelser og var det vigtigste og fasteste Grundlag for alle vore Formodninger og Forestillinger om den franklinske Expeditions Skjæbne fra først til sidst.

I sit Brev til Capt. M'Clintock meddeelte Lnt. Hobson tillige, at han paa det Sted, hvor Beretningen laae, havde fundet en Mængde Klæder, Redskaber o. s. v., som havde tilhørt Franklins Folk. Han havde selv været temmelig syg og havt overmaade haardt Veir paa hele Reisen, men han haabede paa Tilbagereisen at være heldigere og maaskee at træffe Levninger af det ilanddrevne Skib. Vi syntes jo, at han allerede havde havt mere end Held nok paa

sin Reise, men jeg kan dog ikke sige, at vi misundte ham hans gode Lykke; imidlertid beredte vi os paa at holde rigtig skarpt Udkig paa vor Reise i Haab om, at det dog mulig skulde lykkes os at finde Et eller Andet af Vigtighed, som var undgaaet Hobsons Opmærksomhed, uagtet han allerede to Gange havde passeret den Strækning, ad hvilken vi nu skulde drage videre.

28de. Vestlig Vind og graa Luft, men forresten godt Veir. Vi gjorde Holdt om Morgenen omtrent Klokken sex, og da vi nu ikke havde Brug for mere end den ene Hundeslæde, eftersom det havde lettet betydelig paa vor Proviant, skød jeg de tre smaa Hunde, som vare tilovers af Capitainens Spand: de to større, som jeg havde laant ham, tog jeg derimod igjen for min Slæde. Den lille grønlandske Slæde, som Capitainen havde kjørt, huggede vi itu forat bruge den til Brændsel. Om Aftnen fortsatte vi igjen vor Reise, og det gik temmelig rask paa Isen, som her var meget jævn, da Skrueisen var bleven stoppet af de mange Smaaøer og Skjær, som omgive denne Kyst, uagtet her ikke findes Granitklipper men kun meget lave Kalksteensbredder. Efter et Par Timers Kjørsel fandt vi paa en af Øerne en Varde, som var opført af Ltnt. Hobson og saaledes viste os, at vi vare i hans Spor. Dagen efter havde vi samme Veir og Vind og gjorde Holdt om Morgenen Klokken sex; vi havde som Følge af Isens Jævnhed gjort en temmelig betydelig Marsch, henved syv Mile. Derfor kunde vi ogsaa hvile os lidt længere end sædvanlig og satte først ud igjen Klokken ni om Aftenen. Vi passerede den vestligste Pynt af Kg. Williams Land, og Capitainen opkaldte den efter Capt. Crozier, der havde commanderet Terror, det ene af Franklins Skibe. Den samme Mand, som tidligere havde været syg for os, var igjen meget daarlig, og jeg nødsagedes til at tage ham op og kjøre ham paa min Hundeslæde. Vi fulgte nu bestandig Hobsons Slædespor; Kysten dreiede mod Øst, og vi kom ind i en anseelig Bugt, senere kaldet Erebus Bay. Dyr saae vi ingen af i alle disse Dage, kun enkelte Spor af Isbjørne; Sælhunde var der formodentlig heller

ingen af ved disse lave Kyster, hvor der er Fladvande lige ud til Skjærene, af denne Grund traf vi heller ingen Spor af, at her i de senere Aar havde opholdt sig Eskimoer.

Om Morgenen Kl. syv opdagede vi dybest inde ved Bunden af Bugten en Baad, som stod oppe paaland; men vi saae snart, at Ltnt. Hobson ogsaa her var kommen os i Forkjøbet og havde undersøgt Baaden, som han havde opdaget paa sin Tilbagereise. Herom havde han skrevet en Meddelelse til Capitain M'Clintock og nedlagt den i Baaden, som var tæt omgivet af Snee, der havde ligget heelt op over den da Ltnt. Hobson traf den, saa den var aldeles begravet derunder og vilde være undgaaet hans Opmærksomhed, hvis ikke en paa Rælingen anbragt Træstøtte og den ene Side af Rælingen selv havde raget et lille Stykke op over Sneen. Denne Baad maatte være efterladt her paa Stedet af Franklins Folk, som formodentlig ikke havde havt Kræfter til at trække den længere. Rimeligviis havde de ventet at kunne føre den med sig ned til den Store Fiskeflod for da at seile opad denne; Baaden selv var derfor gjort saa let som mulig, hvad enten den fra først af havde været saaledes indrettet, eller den først senere var bleven forandret oventil; Bunden var nemlig bygget paa Kravel og bestod af sværere Planker; foroven var den derimod klinkbygget af tyndere Brædder, hvorved den var bleven lettere og derved bedre skikket til Flodseilads. Skjøndt Baaden var en fjorten Alen lang, saae den saaledes ikke ud til at være ret tung; derimod var Slæden, hvorpaa den var anbragt, umaadelig svær og tung, af tykke Egeplanker, saa det har været et forfærdeligt Læs for Folkene at trække. Baaden stod endnu halvt oppe paa Slæden, men var væltet over til den ene Side; Stævnen vendte mod Nordost, saa man skulde næsten tænke, at den var bleven forladt af Folkene under et Forsøg paa at vende tilbage til Skibene; men jeg troer dog ikke, at man heraf kan uddrage nogen bestemt Slutning om et saadant Tilbagetog, da Baadens Retning godt kan have været ganske tilfældig, idet Folkene maaskee have gjort en Vending med Slæden

forat slippe udenom en eller anden Forhindring eller have dreiet den fra Vinden forat finde bedre Læ i Baaden eller under den. Den opstaaende Træstøtte paa Rælingen, hvor der saae ud til at have været anbragt flere lignende, syntes ogsaa at tyde paa, at Baaden havde været forsynet med en Ramme eller lav Skjærm af Seildug foroven, beregnet paa at gjøre den lunere at sidde eller ligge i, vel nærmest for de Syge, som ikke havde kunnet gaae længere.

I denne Baad havde Lnt. Hobson under Sneen fundet en Mængde forskjellige Gjenstande, som tydelig nok viste, at den hidrørte fra den franklinske Expedition. De vigtigste og kostbareste af disse Sager havde han medtaget, saa vi fik dem først at see, da vi naaede omborð paa Fox. Deriblandt var saaledes fem Uhre, fire Theskeer, elleve store Spiseskeer og ligesaamange Gafler, altsammen af Sølv, nogle Lommecompasser og andre Instrumenter, saavelsom to dobbeltløbede Bøsser, som stode opret i Baaden, hver med eet Løb ladet, paasat Fænghætte og spændt Hane. Noget af Sølvtøiet bar Franklins Navn og Vaaben; femten Stykker havde derimod tilhørt ni af de andre Officerer. Da dette Tal stemmer saa nøie overeens med det i den skrevne Beretning angivne Antal Officerer, som vare døde før Skibene bleve forladte af deres Besætninger, skulde jeg næsten troe, at disse femten Stykker Sølvtøi have tilhørt netop disse Officerer, saa man af deres Mærker maatte kunne slutte sig til Navnene paa de Officerer, som ved en tidligere Død ere bleven sparede for den sørgelige, sidste Reise. Den skrevne Beretning nævner foruden Franklin kun een af de afdøde Officerer nemlig Lieutenant Gore, som i Mellemtiden var bleven Commander eller Capitainlieutenant; det Meste af Sølvtøiet havde tilhørt Franklin, og Navnet Gore fandtes paa et eller to af de andre Stykker. Men Capt. Crozier, som tilligemed Fitzjames havde underskrevet den omtalte Beretning om Skibenes Opgivelse, maatte i dette Tilfælde antages at være død snart efter Begyndelsen af Tilbagetoget, da hans Navn fandtes paa en af Skeerne.

Skjøndt de vigtigste Gjenstande af Baadens Indhold saaledes ikke længere forefandtes deri ved vor Ankomst, var der dog saa mange forskjellige Sager at besee, at vi tilbragte hele Dagen med at undersøge Baaden lige til Bunden. Ethvert Stykke blev taget ud og randsaget, hver Lomme i Klædningsstykkerne blev vendt; men saa grundig havde Ltnt. Hobson foretaget sin Undersøgelse, at en lille engelsk Mønt og en Signetsteen med Frimurertegn i var det eneste som var undgaaet hans Opmærksomhed. Han havde saaledes ogsaa seet, hvad der var Baadens mærkeligste Indhold — som ogsaa gav os allesammen meest at tænke paa, nemlig to Skeletter, af hvilke der endnu var saa mange Been tilovers, at vi kunde slutte os til, at det ene, som laae i Forstavnen, maatte være Levningerne af et yngre Menneske, medens det andet, som laae paatværs i Baaden under en af Tofterne, aabenbart var af en ældre, kraftigbygget Mand. Begge disse Benrade havde været udsatte for vilde Dyrs Angreb; Hjerneskallerne vare sporløst forsvundne, og Underkjæberne vare de eneste Levninger af Hovederne. Benene af det mindre Skelet laae temmelig uordentlig mellem hverandre; det større, midt i Baaden, havde derimod holdt sig bedre, da det endnu laae indsvøbt i flere Peltse og Skind, saaat Ulvene kun havde ødelagt Hovedskallen.

Hvorledes det var gaaet til, at disse to Ulykkelige vare efterladte alene i denne Baad, kunde vi naturligviis ikke udfinde, da her ikke forefandtes et eneste skrevet Ord; der laae kun nogle Smaabøger, meest af gudeligt Indhold, deriblandt nogle Bønnebøger og en lille Bibel, men der var ikke optegnet nogen Underretning i dem om deres Eiermænd eller disses Skjæbne. Skørbug i Forbindelse med Sult maa rimeligviis have gjort Ende paa de to forladte Mænds Liv, thi de Levnetsmidler, som vi forefandt i Baaden, kunde ikke have ernæret dem, uden at de havde været i Besiddelse af anden Føde; her var nemlig ingen Spor af Kjød og Brød men kun lidt Thee og et Par Lispund Cacaokager. Varme Klæder havde de havt i Overflødighed, og Drivtømmer laae tæt

ved Baaden; maaskee havde de desuden havt Tran eller andre fede Sager til Brændsel, men det var ialtfald fortæret af Rævene. At der havde været gjort Ild paa i Baaden, kunde vi ogsaa see af den ene Tofte, som var næsten forkullet. Havde de to Ulykkelige ikke været syge, saa vare de ikke bleven forladte af deres Kammerater, og var dette skeet under et Forsøg paa at vende tilbage til Skibene, hvilket Baadens Stilling jo kunde vække Forestilling om, saa kunde disse dog umulig have undladt at see til dem paa Tilbageveien, og de vilde da sikkert ved samme Leilighed have medtaget adskilligt af det, som fandtes i Baaden. Jeg kan derfor ikke tænke mig andet, end at det allerede kort Tid efter Tilbagetogets Begyndelse er faldet Mandskabet for svært at trække Baaden, og at den da er bleven efterladt med de to syge Folk i. Det var næsten ikke til at udholde at forestille sig, hvad disse maae have følt ved at see deres Kammerater drage videre mod Syd, uden Haab om, at de kunde vende tilbage med Hjælp, og uden Haab om Bistand af noget Menneske paa Jorden; men Bønnebøgerne, som endnu laae opslagne, viste os, at de havde søgt Tilflugt hos Ham, som overalt er nær hos de Forladte.

Da vi vare færdige med at tømme Baaden, lagde vi begge Skeletterne ordentlig ned i Agterenden af den og bedækkede dem med alle de Klædningsstykker og andre Sager, som vi ikke kunde tænke paa at føre med os. Over alle disse Ting opskrev Capt. M'Clintock imidlertid en nøiagtig Fortegnelse, og dette var et besværligt Arbeide, da her var saa fuldt op af smaa og store Gjenstande. Af Fodtøi laae der adskillige Par tykfaalede Læderstøvler, Klædesstøvler, Vandstøvler, Ankelsko og svære, jernbeslagne Sko foruden et Par broderede Tøfler. Her var Halstørklæder, to Silkelommetørklæder, Haar- og Tandbørster, Sæbe og Svampe; et Geværovertræk af vandtæt Tøi, en Mængde Seilgarn og Seilmagernaale, Søm, Sauge, File; Svinebørster til Risper og Skomagerværktøi; Krudt, Hagl, Kugler, Patroner og Patrontasker; Foldeknive og Bordknive men ingen Blikskeer og Jerngafler, som Sø-

folk ellers pleie at føre med sig; Sytøi, Uldgarn, Synaalebøger; Blyplader og mangfoldige andre baade nødvendige og unødvendige Ting. — Foruden Baaden selv undersøgte vi med største Omhu hele Pladsen, hvor den stod, men vi fandt aldeles intet under Sneen.

31te. Efterat have endt vort Arbeide den forrige Dag fik vi et Par Timers Søvn og brød atter op tidlig paa Morgenen, Kl. halv to; vi fulgte igjen Ltnt. Hobsons Slædespor og gjorde om Formiddagen Klokken syv Holdt ved en lav Pynt, hvor Hobsons Parti havde skudt en Isbjørn. Da vi naaede Stedet, saae vi en anden Bjørn, som laae og gjorde sig tilgode ved et Maaltid af sin døde Kammerats Krop, men da den opdagede os, forføiede den sig ilsomt afsted. Jeg jagede den i nogen Tid men kunde ikke komme den paa Skud; vel sendte jeg den en Kugle, men den undløb til min store Ærgrelse, da jeg syntes, den godt havde fortjent at lide Døden.

En død Isbjørn.

Vi saae et Par Strandmaager, som vare de første, vi havde seet i dette Aar; det var et Tegn paa, at den mildere Aarstid

nærmede sig. Om Aftnen Klokken halvotte brøde vi op og fortsatte Reisen mod Nord.

Juni. 1ste. Graa Luft og nordlig Vind; vi gjorde Holdt om Morgenen Klokken halvsyv ved Pynten nordenfor den Bugt, ved hvilken Baaden blev funden og som nu har faaet Navn efter Franklins Skib, Erebus. Denne Pynt var det yderste Punkt som James Ross kunde øine fra Point Victory, det yderste Punkt mod Vest, han naaede (30te Mai 1830); den fik allerede dengang Navn efter Franklin uden at Nogen kunde ane, at Franklin selv skulde finde sin Død saa nær derved, at han næsten maatte kunne øine den fra sit Skib. Efter tolv Timers Ophold droge vi videre og holdt skarpt Udkig i den lyse Nat, men vi saae intet Spor af noget Vrag; derimod saae vi adskillige Bjørnespor. Udfor Cap Franklin laae der en svær Masse høi Skrueiis, som godt kunde skjule store Skibe, endsige de sidste Levninger af det ene Vrag, hvorefter vi søgte, saa det er meget muligt, at vi passerede Vraget uden at vide deraf. Vi kjørte over Indløbet til Backs Bugten og naaede Klokken fem om Morgenen (2den Juni) Cap Jane Franklin tæt søndenfor Point Victory. Her var det at Ltnt. Hobson havde fundet den ovenomtalte skriftlige Beretning i en Varde, som stod omtrent paa det Sted, hvor James Ross i 1830 havde nedlagt sin Beretning om sin Reise inden han „vendte om". — Hobson havde revet Varden ned lige til Grunden og opført den paany; en lille Skrivelse laae her nu fra ham til Capt. M'Clintock med Underretning om, at han havde forladt dette Sted d. 29de Mai paa sin Tilbagereise til Skibet; han havde ikke senere truffet Spor af Vrag eller Eskimoer. Ligesom i Baaden var ogsaa ved denne Varde en Masse Gjenstande bleven efterladt af Franklins Folk; nogle af de vigtigste, deriblandt et Reiseapothek og adskillige magnetiske Instrumenter, Compasser, Sextanter o. s. v., havde Hobson medtaget; men her laae endnu en uhyre stor Bunke af Klæder, Tæpper, Værktøi, Hakker og Skovle, fire svære Kabyskjedler af Jern, Messing Gardinstænger, Kobbertraad o. s. v. Vi

gjennemsøgte den hele Dynge men fandt ikke saameget som et Navn paa noget af Klædningsstykkerne.

Da Ltnt. Hobson havde skrevet, at han ogsaa paa den sydlige Side af Backs Bugten havde truffet en lille Varde med en Skrivelse fra den samme Ltnt. G. Gore, som havde skrevet den første Paategning paa den vigtige Beretning, bestemte Capitain M'Clintock at undersøge hele Bugten med største Nøiagtighed, uagtet Gore's Skrivelse ikke havde indeholdt andet end en Gjentagelse af den omtalte Paategning, som kun gik ud paa, at han med en Styrmand og sex Mand var gaaet ud paa en Expedition tillands d. 24de Mai 1847. Om Aftnen kjørte Capitainen derfor afsted paa Hundeslæden og reiste hele Bugten rundt, men fandt ingen Spor af Eskimoer eller af Franklins Folk; han kom tilbage om Morgenen Klokken tre og fortalte, at Bugten var henved tre Mile dyb; han havde truffet en død Hund, som havde tilhørt Hobson; den var, som vi senere fik at vide, bleven skudt paa Hjemveien.

3die. Om Aftnen Klokken halvotte pakkede vi vore Slæder, og da vi nu vare meget let lastede, tog jeg Mandskabets Slæde og satte den ovenpaa min Hundeslæde, saaat Folkene intet havde at trække. Vi kjørte nu mod Nordost op til Wall Bugten, hvorfra vi dreiede mod Øst og kjørte tværs ind overland, da vi nu ikke behøvede at undersøge Kysten paa den øvrige Strækning op til Cap Felix, eftersom vi allerede vare nordenfor det Punkt, hvor Franklins Følge var gaaet iland; desuden havde Hobson allerede to Gange passeret den mellemliggende Strækning; senere hørte vi, at han imellem Point Victory og Cap Felix havde truffet et Par Varder uden Indhold foruden adskillige Klæder, Telte og en Mængde andre Efterladenskaber. Inden vi forlode Cap Jane Franklin og Point Victory nedlagde Capitain M'Clintock i Varden en Beretning om sin Reise tilligemed den af Ltnt. Hobson tagne Afskrift af den vigtige Beretning, som han havde fundet i den, tætved den Pynt, som allerede af Ross havde faaet Navn efter Lady Franklin. Hvor forunderligt var det ikke, at den første og eneste

paalidelige Efterretning om Franklins Skjæbne netop skulde blive fundet paa det Sted, som var opkaldt efter hans Hustru! Beretningen selv angiver kun, at den er bleven nedlagt paa det Sted, hvor man antog, at den af Ross opførte Varde havde staaet, men man kan dog næppe antage, at Franklins Venner slet ikke skulde have tænkt noget ved Navnet Cap Jane Franklin da de just her nedlagde den sørgelige Beretning om Franklins Død og Opgivelsen af hans Skibe.

Grunden, hvorfor Capt. M'Clintock ikke vedblev at følge Lnt. Hobsons Spor, var den, at han foretrak en østligere Retning, hvor han baade ventede at træffe jævnere Is og bedre kunde fuldføre sine magnetiske Observationer; vi skulde desuden optage det Depot, som vi havde nedlagt paa vor Udreise, og det vilde derfor være en Omvei at gaae heelt op omkring Cap Felix.

4de. Klokken sex om Morgenen gjorde vi Holdt i Bugten paa den østre Side af Kg. Williams Land ved Cap Sidney; hele Natten havde det blæst frisk med graa Luft og Isslag, saa det var en temmelig kold Tur. Vor næste Nattereise maatte vi allerede ende om Morgenen Klokken halvtre (d. 5te.), da Veiret var meget tykt og taaget; først Klokken syv om Aftnen kunde vi kjøre videre, og et Par Timer senere naaede vi vort Tidages Depot, som vi paa Udreisen havde nedlagt, d. 1ste Mai. Den Forsigtighed, vi havde brugt ved Nedlæggelsen deraf, viste sig nu at have været vel anvendt, thi vi fandt Alt uforstyrret og i den bedste Orden. Det var klart Veir og deiligt Solskin imens vi arbeidede paa at grave Provianten ud og fik den læsset paa Slæderne. Vi fortsatte nu vor Reise langsmed Kysten, som vi havde fulgt paa Udreisen, og gik i sydlig Retning fra Port Parry. Strax efter Midnat blev det igjen tykt og taaget, og vi gik mere i Sydost indtil Klokken fem om Morgenen; om Aftenen kjørte vi videre i samme Retning og passerede gjennem et snævert Sund, som hidtil ikke havde været kjendt, og hvor vi traf paa adskillige eskimoiske Hytter, som dog allerede i lang Tid havde staaet forladte; den ene af dem var

ganske usædvanlig stor og rummelig. Omkring og i Hytterne laae der endnu en Mængde Levninger af Spæk, og vi samlede en betydelig Deel deraf, som vi medtoge til Brændsel. Her laae ogsaa utallige Spaaner og Stumper af Træ; hvor godt Eskimoerne havde været forsynede hermed, kunde vi see deraf, at der endogsaa laae en lille bitte Slæde af Træ, som kun kunde have været brugt til Legetøi.

Vi forandrede nu Cours og reiste nordefter, naaede over til Tennent Island og kjørte paaland over denne Ø, hvor vi skød et Par Ryper og saae to Ræve og et Rensdyr; her saae vi dog lidt Grønt igjen, medens hele Kysten af Kg. Williams Land havde været saa øde, at vi hverken saae noget til Planter eller Dyr undtagen et Par Bjørne.

7de. Godt Veir med overtrukken Luft; vi kom ned paa den nordlige Side af denne Ø og gjorde Holdt tidlig om Morgenen; om Aftnen fortsatte vi igjen vor Reise, først langsmed Kysten mod Nordvest, og efter et Par Timers Kjørsel styrede vi ud paa Isen og gik lige imod Nord. Det var en meget besværlig Vei med svær Skrueiis eller dyb og løs Snee. Næste Dag havde vi det samme Veir men en let, nordlig Vind; vi saae to Flokke Søfugle flyve nordefter; ventelig var det Vildgæs — de første, vi saae i dette Aar; de spaaede os Sommer, ligesom Storken og Svalen hjemme, men vi vare ikke synderlig glade ved Tanken om, at Sneen mulig kunde tøe bort længe før vi naaede tilbage ombord. — Efterat have ligget over fra Klokken sex Morgen til halvotte Aften kjørte vi videre og naaede ind til Fastlandet i Nærheden af Cap Victoria omtrent ved Midnat, hvorpaa vi skyndte os videre langsmed Kysten nordpaa indtil Klokken fem om Morgenen; det var tyk Luft og en frisk, nordlig Vind med Isslag.

9de. Klokken ni om Aftnen reiste vi videre: Luften var overtrukken men Føret saa godt, at Hundene igjen kunde trække begge vore Slæder, og vi kunde gjøre Holdt allerede Klokken halvfem om Morgenen. Vi skøde fire Ryper og kjørte derpaa videre

om Aftenen Klokken ti; det var meget smukt Veir med klart Solskin; naar kun Luften ikke var overtrukken fik vi nu rigelig Erstatning for den lange Vintertid, i hvilken Solen slet ikke kom over Horizonten; som den dengang ikke stod op i hele to til tre Maaneder, saaledes gik den nu i ligesaa lang Tid slet ikke ned; og da den saaledes baade Dag og Nat var paa Himlen, kunde den rigtig virke med Kraft paa Sneen saa ofte Veiret var nogenlunde klart. Der skulde alligevel megen Varme til for at optøe den haardtfrusne Snee, og endnu kunde vi ikke mærke anden Forandring, end at den løse Snee var bleven rigtig fast. Føret var derfor ypperligt, og vi tilbagelagde i denne Nat en Strækning af omtrent syv Mile. Men paa Capitainens Øine havde Solen en skadelig Indflydelse, da han bestandig med største Iver anstillede sine magnetiske og astronomiske Observationer; af og til blev han fuldkommen sneblind.

11te. Gjorde Holdt Klokken otte Morgen og fortsatte om Aftnen Klokken ti; hele Natten var det meget taaget, og der faldt af og til endeel Isslag: vi gjorde Holdt om Morgenen Klokken syv efterat have passeret to af Ltnt. Hobsons Holdepladse; han havde i Regelen kun gjort Nattereiser paa tre Miles Længde, medens vi ialmindelighed reiste ligesaa langt paa to Nætter som han paa tre. Om Aftenen Klokken halvti (d. 12te) reiste vi videre i stille og smukt Veir. Klokken syv om Morgenen (d. 13de) gjorde vi Holdt ved Point Hartstein, hvor vi paa Udreisen havde nedlagt et Depot med fire Dages Proviant, den 15de April. Her fandt vi en Skrivelse fra Ltnt. Hobson, hvori han underrettede Capitainen om, at han havde forladt dette Sted den 7de om Formiddagen Kl. ti; han var bleven mere og mere angrebet af sin Sygdom, som var Skørbug, og havde været nødt til at lade sig transportere paa Slæden, da han allerede i lang Tid ikke havde havt Kræfter til at gaae; hans Folk skyndte sig af alle Kræfter for snarest muligt at faae ham bragt ombord til Doktoren. — Om Aftenen blev det saa tykt og taaget Veir, at vi ikke kunde tænke vaa at begive os ud.

Efterat vi havde optaget vort Depot og læsset det paa Slæden, gave vi os derfor til at arbeide paa Opførelsen af en meget stor Stenvarde, hvori Capitain M'Clintock nedlagde Papirer med Indberetning om vor Reise, vore Opdagelser og Tiden, da vi havde været paa dette Sted, alt som sædvanlig indesluttet i en tæt tilloddet Blikcylinder, for det Tilfælde, at andre Reisende nogensinde efter os skulde betræde denne øde Egn.

D. 14de, om Morgenen Kl. ni, var det bleven deilig klar Luft, og vi kjørte omtrent i tre Timer i brændende varmt Solskinsveir, som nødte os til at gjøre Holdt paa den indre Side af Tasmania Øen. Sneen var begyndt stærkt at smelte, og der havde allerede samlet sig adskilligt Vand i Klippernes Fordybninger, enkelte Steder endogsaa ovenpaa Isen. Strax efterat vi havde gjort Holdt blev det dygtig stærk Taage, men om Aftnen satte vi atter ud i klar Luft og meget smukt Veir. Vi opdagede nu, at her var et Sund, som vi ikke havde bemærket paa Udreisen og hvorigjennem vi nu passerede paa meget jævn og glat Iis, medens vi paa Udveien havde fundet store Besværligheder ved at passere den sammenskruede Iis mellem de udenfor liggende Smaaøer. Sundet har senere faaet Navn af Shortlands Kanalen. — D. 15de om Morgenen Klokken fem naaede vi op til den efter Ltnt. Hobson opkaldte Pynt; her havde vi atter et firedages Depot liggende, som vi nu toge med os. Underveis saae vi igjen adskillige Flokke af Edderfugle og Maager, som vare paa Reisen nordefter; det var tydelige Sommertegn, og vi maatte derfor ile med vor Hjemreise, thi der var ingen Tid at spilde, hvis vi skulde naae ombord inden al Sneen var tøet op.

Klokken halvti om Aftnen skyndte vi os altsaa afsted trods den tykke Luft og den øsende Regn; Veien var nu meget besværlig, da vi idelig traf paa Skrueiis; og hvor Isen var jævn maatte vi uafladelig vade gjennem et temmelig dybt Lag af Snesjap, hvilket naturligviis var meget trættende og ubehageligt. Vi gjorde Holdt om Morgenen, d. 16de, omtrent Klokken syv; Veiret var endnu

lige tykt og taaget. Hundene vare dygtig medtagne af det daarlige Føre; de kunde næsten ikke staae paa Benene, og deres Fødder vare saarede af den skarpe Iis, saaat de blødte. Da vi om Aftenen Klokken ni fortsatte vor Reise, var Veiret bleven meget smukt og varmt, men Veien var endnu bestandig lige besværlig, da den Snee, som tidligere havde ligget fast, nu var meget opløst og tøede stærkt. Slæden var derfor meget tung for Hundene at trække, og vi selv maatte bestandig vade gjennem Snee og Vand; imellem de sammenskruede Isstykker stod Vandet ofte saa høit, at vi gik i lige til Underlivet. Dagen efter havde vi endnu det samme smukke men meget varme Veir; vi naaede til Pynten indenfor Coutts Island og gjorde Holdt om Morgenen Klokken halvfem for igjen at drage videre om Aftenen, da vi fik en frisk Vind af Sydost med skyfuld Luft. Da vi kort efter vort Opbrud kom tværs af Øen Arcedeckne, kjørte Capitainen og jeg med en Mand og Hundeslæden over til denne Ø forat optage Resten af den der oplagte Proviant, hvorpaa vi fortsatte Reisen indtil vi naaede det lille Skær, som jeg allerede tidligere har omtalt under Navn af Pemmican Rock, ligeudfor Cap Bird ovenfor Bellotstrædet. Endnu bestandig maatte vi vade gjennem Vand og Snee, og vi bleve nu tungere læssede, da vi ogsaa her optoge den tiloversblevne Proviant. D. 18de naaede vi om Morgenen Klokken sex ind i Bunden af Falskestrædet, den Fjord, som skærer sig ind vestenfor den store Ferskesø eller Langsøen; det blæste stærkt og regnede tillige, saa vi maatte vente at faae en besværlig Tur paa den sidste Deel af Reisen. Klokken ni om Aftnen kjørte vi opad den tilfrusne Elv, hvor der, trods det stærke Fald, stod saa dybt Vand, at vi endnu maatte vedblive at vade. Vi spændte her alle Hundene fra Slæden og vendte tilbage til Kysten, hvor den Baad endnu laae, som i Efteraaret var bleven efterladt ved Pemmican Rock til Brug for Ltnt. Hobson. Vi prøvede nu paa at føre den opad denne Vei, men det var et altfor besværligt Arbeide, som vi snart maatte opgive, da Capitainen tillige igrunden ikke brød sig ret meget om den. Den fik da Lov

til at blive liggende og ligger der maaskee endnu. Da vi kom tilbage fra dette forgjæves Arbeide, spændte vi atter Hundene for Slæden og forsøgte at kjøre over Indsøen, hvor Isen paa det første Stykke var tør, men vi naaede ikke længere end omtrent til Midten deraf; thi her var intet Fald, og vi maatte derfor gaae saa dybt i Vand og Snesjap, at Hundene slet ikke mere kunde bunde, da det naaede os selv næsten op til Livet. Med stort Besvær fik vi arbeidet os ind til Bredden, hvor vi halede Slæderne op paa en flad Pynt. Vi indsaae snart, at vi hverken kunde tænke paa at føre vor Bagage videre paa Søen ei heller kunde slæbe den med os over Fjeldene, hvor vi havde en tre fire Miles Vei tilbage til vor Vinterhavn. Følgelig maatte vi nu berede os paa at efterlade Slæder og det Hele paa dette Sted, og hver Mand pakkede sit Lærredstornyster, hvorefter vi gik videre op over Fjeldene, som vare nøgne medens Dalene endnu laae fulde af Snee. Hundene spændte vi fra og vilde have dem til at følge med os, men de vare altfor trætte, og deres Fødder, der vare saarede, smertede dem saameget, at de arme Dyr ikke engang vilde reise sig men bleve liggende ved Slæderne, hvor de krøb sammen i een Flok. Tidlig næste Morgen (d. 19de) naaede vi Klipperne ovenfor Port Kennedy og saae med Glæde vor lille Fox ligge dybt nede i god Behold, og Klokken ni kom vi atter ombord efter 78 Dages Fraværelse.

Capitain Young var endnu ikke kommen tilbage fra sin sidste Reise, og han havde ikke været rask da han drog afsted, saa der var Grund til at være bekymret for hans lange Udeblivelse. Ltnt. Hobson laae endnu meget syg af Skørbug og havde paa den sidste Deel af sin Reise hverken kunnet gaae eller staae. Doktoren meente dog, at han nu var lidt i Bedring. Forresten var der næsten ingen Sygdom ombord; kun et Par af Folkene havde en lille Smule Skørbug. Derimod var der under vor Fraværelse indtruffet et Dødsfald ombord; vor Stewart, som allerede var syg inden vor Afreise, var nemlig Dag for Dag bleven svagere; hans Sygdom

var Skørbug, og det var intet Under, at denne tog saa stærkt Overhaand, da han ikke blot længe havde været temmelig forfalden til stærke Drikke men hele Vinteren igjennem havde levet paa salt Kaast; han havde aldrig kunnet lide det fortrinlige Pemmican eller de henkogte Kartofler og Grøntsager. Tillige havde han taget sig det meget nær, at han var bleven saa uefterrettelig og skødesløs i sin Tjeneste, og han blev reent fortvivlet over sig selv. Han havde derfor hverken havt Mod eller Kraft til at mande sig op og stride mod sin Sygdom; naar Ingen passede paa ham, vedblev han at spise det salte Flesk, som han ikke engang gad have den Uleilighed at udfriske i Vand; heller ikke kunde han bevæges til at holde sig reen. Tænderne bleve nu ganske løse i Munden paa ham, og han blev Dag for Dag svagere. Doktoren havde befalet ham at opholde sig den meste Tid paa Dækket og forbudt Folkene at tage ham ned til sig forude; en Dag havde han da sat sig ned — og et Øieblik efter blev han funden liggende død paa Dækket. Et Par Dage før vor Hjemkomst var han bleven begravet inde paaland ved Siden af vor Maskinmesters Grav. Ellers var der intet af Vigtighed passeret under vor Fraværelse.

Tiende Capitel.

Hobson's Reise — Young's Reise — Jagt — Capt. M'Clintock ud efter Young — Vore Hunde — Young vel ombord — M'Clintocks Kanal — Betragtninger over vor Reise — Beretningen — Oplysning om Franklins Skjæbne — Skildring af Expeditionens Hændelser — Uafgjorte Spørgsmaal — Formodninger — Expeditionens endelige Skjæbne — Skørbug og Sult — Vore geographiske Opdagelser — Nordvestpassagen opdaget af Franklin — En seilbar Nordvestpassage — Ishavets Farer.

Det var Søndag da vi kom ombord; Alting var pudset og gjort istand efter Vinterindretningen, saa der var meget hyggeligt paa Skibet; vi skjønnede ogsaa rigtig derpaa, efterat vi saalænge havde ført det vilde og besværlige Liv i Telt paa Iis og Snee; for første Gang i lang Tid havde vi nu ogsaa Leilighed til at holde sædvanlig Gudstjeneste. Her var meget at tale om, uagtet de Ombordblevne allerede af Hobson havde hørt om det vigtigste Udbytte af Reisen sydpaa. Vi fik nu nøiere Besked af ham selv og hans Folk om den besværlige Reise, de havde havt, og hvorledes de havde fundet de forskjellige, mærkelige Levninger fra den franklinske Expedition. Hobson havde været ialt 74 Dage ude, men havde ikke tilbagelagt nær saa lang en Strækning som vi; dog var han jo kommen os i Forkjøbet med at finde de allervigtigste Efterladenskaber, men vi kunde ikke andet end gjerne unde ham denne Ære, da vi saae, hvor elendig han var bleven paa Reisen. Han havde kun truffet faa Dyr underveis, deriblandt en Ulv og et Par Ræve; en af disse havde givet sig til at lege med hans Hunde, og disse

havde fanget den imens de trak for Slæden. En Bjørn og fem Ryper havde han og hans Folk skudt; enkelte Maager havde de seet paa Sidstningen af Reisen.

Om Capitain Young hørte vi nu, at han først var kommet afsted fem Dage efter vor Udreise; han var den 7de April draget afsted med en Slæde, trukken af fire Mand, og en Hundeslæde, som blev kjørt af Grønlænderen Samuel. Han gik over Peels Sund og søndenom Prindsen af Wales's Land, som han nu fandt at være adskilt fra Victoria Landet ved et bredt Vand, medens man hidtil havde antaget, at disse to Lande hang sammen mellem de yderste Punkter, hvortil Wynniat var kommet fra Investigator og Sherard Osborn fra Austins Expedition. Da han nu med Nøiagtighed vilde undersøge de nysopdagede Kyststrækninger, om mulig paa begge Sider af det brede, tilfrusne Stræde, saae han sig nødt til at sende Trækslæden tilbage til Skibet, og han reiste hele den øvrige Vei kun med een Mand og Hundeslæden, for at spare paa Provianten; ikke engang Teltet tog han med sig. Han og hans Ledsager maatte derfor paa hele Turen nøies med at ligge over i daarlige Snehytter, og da de tillige vare meget uheldige med Veiret, blev Young syg og maatte efter to Maaneders Forløb vende tilbage til Skibet for at give sig under Doktorens Behandling. Han havde forgjæves prøvet paa at arbeide sig frem over den svære Skrueiis, som opfyldte Strædet mellem Prindsen af Wales's Land og Victorias Land; efterat have opgivet dette Forsøg var det at han hjemsendte Folkene med Trækslæden, og han reiste nu i fyrretyve Dage alene med sine sex Hunde og een Mand. Han var draget opad hele Sydvestkysten af Prindsen af Wales's Land lige til han naaede et godt Stykke nordfor det sydligste Punkt, hvortil Osborn var kommet den 23de Mai 1851. Efter saaledes at have fuldført Opdagelsen af dette Lands Vestside vendte han tilbage ad samme Vei; paa Sidstningen af Reisen nøiedes han og hans Ledsager med at ligge paa Hundeslæden under aaben Himmel, da det sinkede dem formeget at bygge Snehytter. Den 7de Juni

var han naaet ombord i meget afkræftet Tilstand; alligevel vilde han afsted igjen forat fuldføre Undersøgelsen af Kysterne paa begge Sider af Peels Sund op til de sydligste Punkter, som Ross og M'Clintock i 1849 havde naaet paa Østsiden, og Ltnt. Browne i 1851 paa Vestsiden. Efter tre Dages Hvile var han kommet en Smule til Kræfter igjen, og trods Doktorens bestemte Forbud var han atter draget afsted, baade med Trækslæden og Hundeslæden; ved vor Hjemkomst havde han været borte i ni Dage. Havde han blot været rask da han forlod Skibet, saa havde der jo ingen Grund været til at ængste sig for ham, men nu vare vi alle temmelig bekymrede for, hvorledes det skulde gaae ham. Han var overordentlig afholdt af Alle ombord.

Mandag den 20de: godt Veir; efter Middag graa Luft og Regn. Dagen efter: samme Veir; Anton skød en Sælhund; under vor Fraværelse havde de Ombordblevne ikke skudt noget Vildt af Betydenhed. Capitain M'Clintock skød Dagen før vi kom ombord en af de Maager, som kaldes Struntenjægere, fordi de ikke selv fiske men jage efter de smaa Maager og twinge dem til at lade de Fisk falde, som de have fanget; Struntenjægeren snapper da Fisken i Luften, inden den naaer ned i Vandet. — 22de. Godt Veir; tolv Ænder og en Hare blev skudt; flere af Folkene ere komne paa Doktorens Liste som Syge; de have Skørbug, dog ikke i nogen høi Grad. 23de. Vestlig Vind, stærk Blæst, Snee og Slud, rigtig smukt St. Hansaftenveir! jeg var iland og skød fem Ænder og en Lummert eller langhalset Regngaas; af disse Fugle traf vi af og til nogle oppe i de smaa Ferskesøer, hvor de pleiede at dukke efter Smaafisk; her var nemlig ikke ret dybt Vand, og derfor tøede Isen tidlig op.

24de. St. Hansdag; stærk Nordvest; Anton var rigtig heldig paa sin Jagt; han hjembragte ikke mindre end fire Edderfugle, en Lummert og to smaa Rensdyr, af hvilke vi fik over halvandet Hundrede Pund Kjød. Vi begyndte nu at længes stærkt efter Capt. Youngs Tilbagekomst, da han havde meent at kunne være tilbage

paa ringere end fjorten Dage. Den 25de drog Capt. M'Clintock derfor selv ud med sine fire Mand forat gaae ham imøde og bringe ham Hjælp, om han skulde være i Forlegenhed; Folkene skulde desuden see til at faae vore Slæder afhentede fra det Sted, hvor vi havde forladt dem ved Ferskesøen. Det var klart Veir men blæste stærkt af Nordvest.

26de. Samme Veir og Vind; Dagen efter ligeledes. Jeg skød en Maage og en Vildand. Klokken fire om Eftermiddagen kom de tre af Capitainens Folk tilbage efterat have ført Trækslæden op til den østlige Ende af Søen. Capitainen var selv gaaet videre vesterpaa med Thompson og Hundeslæden for at møde Young. Folkene fortalte mig, at de havde fundet mine Hunde liggende paa samme Sted, hvor vi havde forladt dem. Vi havde ventet, at de vilde af sig selv være komne ombord til os, men de havde ikke villet forlade Slæden, uagtet de vare løse. De vare meget forsultne; Stakkels Dyr! de havde ikke faaet noget at æde i otte Dage; kun en lille Smule Pemmican, som ikke var i Blikdaaser, havde de fortæret; forresten havde de levet af nogle Læderstropper, lidt Spæk og den Struntenjæger, som Capitainen den sidste Dag havde skudt til Udstopning. De arme Dyr maae have døiet meget af Sult i de otte Dage, men saa havde de til Gjengjæld været frie for Arbeide og Pidsk; Hug og Sult er disse Dyrs sædvanlige Lod, og ved andre Midler ere de ikke til at styre. Nu skulde deres gode Dage snart igjen til at begynde, da det nu var for seent til at tænke paa flere Slædereiser i denne Sommer; før der lagde sig Snee igjen haabede vi at være mange Mile herfra og at have bragt de stakkels Dyr til deres oprindelige Hjem, Grønland. — Folkene havde strax givet Hundene et godt Foder og derpaa benyttet deres Hjælp til at trække den efterladte Slæde op til den nærmeste Ende af Søen; Isen havde været ypperlig at kjøre paa, da alt det Vand og Snesjap, som havde standset vor Kjørsel, nu var løbet af gjennem Elven og ned i Falskestrædet. Capitainen havde skudt en Vildgaas, som Folkene bragte med ombord tilligemed fire af dens Æg;

det var de første Æg, vi endnu havde seet i denne Sommer; Capitainen havde selv taget dem af Reden oppe paa en høi Klippe.

28de. Smukt Veir, nordostlig Vind; Klokken ni havde vi den Glæde at see Capitainen komme tilbage i Følge med Young, hvem han var stødt paa ved Pemmican Skæret. Young var bleven dygtig mager og havde ikke mange Kræfter tilbage; paa Sidstningen havde han maattet lade sig trække af Hundene, men egentlig syg havde han dog ikke været. Den ene af hans Folk, Mulatten Harvey, var derimod temmelig stærkt angreben af Skørbug. Reisen havde været baade kjedelig og besværlig, og det havde næsten hele Tiden været daarligt Veir. Imidlertid havde Capt. Young naaet, hvad han havde foresat sig, og havde fuldført Undersøgelsen af begge Kysterne, saa at Peels Sund nu kunde aflægges paa Kaartet i hele dets Udstrækning. Ved sin første Reise havde han faaet oplyst, at der virkelig fandtes et bredt Stræde mellem Victoria Strædet sydfor Peels Sund og den vestlige Fortsættelse af Barrowstrædet, Parry's Sund, hvilket tidligere var bleven betvivlet, navnlig af Kellett og M'Clintock, hvis Skibe havde drevet i Isen udfor dette Stræde i Vinteren 1853—54; de selv og Osborn*) antoge, at Skibene nødvendigviis maatte være drevne ned imellem Victoria Land og Prindsen af Wales's Land, hvis disse virkelig havde været adskilte ved et saadant Stræde. Men Young havde nu baade seet dette Stræde og fundet det opfyldt af saa uhyre svær Pakiis, at det var let at forklare, hvorfor Resolute og Intrepid ikke vare blevne forsatte ned igjennem denne faste Strøm af Polariis, som Aar for Aar forøges ved ny Tilførsel fra Melvillesund og Parry's Sund og stopper op imod Nordvestkysten af Kong Williams Land mellem Cap Felix og Cap Crozier, hvor den taarner sig op i forfærdelige Masser af Skrueiis.

Capt. Young havde ved begge disse Reiser tilsammen opdaget og undersøgt en Kyststrækning paa omtrent 90 Miles Længde og

---

*) See: „Opdagelsen af Nordvestpassagen" Side 153 og 270.

havde tilveiebragt Vished for, at Prindsen af Wales's Land er en Ø. Ved Capt. M'Clintocks og Ltnt. Hobsons Slædereiser var en endnu større Kyststrækning bleven opdaget og undersøgt, ialt henved et Hundrede Mile; den hidtil ubekjendte Deel af Boothias Vestkyst var bleven undersøgt, og hele Kysten af Kg. Williams Land var for første Gang bleven bereist, hvorved det er bleven aldeles afgjort, at dette Land er en Ø. Kaartet over Polaregnene nordenfor Amerika er ved disse Reiser bleven fuldstændig udfyldt med Undtagelse af den Strækning, som ligger mellem Raes og Collinsons yderste Punkter mod Nord paa Østkysten af Victoria's Land og Wynniats yderste Punkt mod Øst paa Nordsiden af det efter al Rimelighed hermed sammenhængende Prinds Alberts Land. Denne Strækning vilde Ltnt. Hobson sandsynligviis have naaet at undersøge, hvis han ikke efter at have gjort de vigtige Opdagelser paa Nordvestkysten af Kg. Williamsland havde været saa stærkt angrebet af sin Sygdom, at han maatte ile med at komme tilbage ombord. Denne maaskee kun fjorten eller femten Mile lange Kyst er saaledes foreløbig den eneste Strækning i disse Polaregne, som staaer tilbage at undersøge; men det vil rimeligviis vare længe før Nogen forsøger paa at fuldføre dette Arbeide, som det næppe vil kunne lønne sig at foretage, da denne Kyst ligger ud til et Stræde, som maa antages at være bestandig opfyldt og tillukket af uhyre Ismasser, som gjøre al Seilads derigjennem umulig. Selve Strædet gav Capt. M'Clintock Navn efter Lady Franklin, ligesom han gav Peels Sund Navn af Franklins Kanal; men efter Lady Franklins eget Ønske har Strædet senere faaet Navn efter M'Clintock selv.

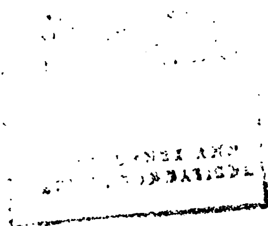
Vi havde, som naturligt var, overordentlig meget at tale sammen om, da vi atter Alle vare samlede ombord; der var ingen Ende paa Spørgen og Fortællen, paa Sammenligning af de forskjellige gjorte Erfaringer og Opdagelser og paa Gisninger og Slutninger, som vi af de fundne Efterladenskaber uddroge angaaende den franklinske Expeditions Skjæbne fra først til sidst. Hvad vi saaledes talede med hverandre om i den første Tid ombord og

imens vi laae og ventede med Længsel paa, at Isen skulde bryde op forat vi kunde slippe tilbage til England med vort vigtige Fund og alle vore Opdagelser, det vil jeg paa dette Sted søge at fremsætte i en samlet Oversigt, saa kort og klart, som det er mig muligt.

Hensigten med vor Reise maatte vi jo nu betragte som opnaaet, uagtet det ikke var lykkedes os at udføre de to første af de tre Punkter*), hvorunder Formaalet for Fox's Reise, som ovenfor anført, var fremsat af Lady Franklin: vi havde ikke reddet nogen Overlevende fra den franklinske Expedition, ei heller havde vi bjerget Skibenes Journaler og andre vigtige Papirer; men vi havde vundet temmelig afgjort Vished for, at der ingen Overlevende kunde være, saavelsom at det ikke kunde nytte at søge videre efter Skibene selv eller deres Journaler; det tredie Punkt havde vi derhos faaet fuldkommen oplyst, nemlig at den franklinske Expedition virkelig havde fundet en Nordvestpassage, om det end ikke var lykkedes den at trænge heelt igjennem Isen hen til det aabne Polarhav langsmed Amerikas Nordkyst, som var Franklin bekjendt fra hans tidligere Reiser. Vi havde fundet tre af de Ulykkeliges Skeletter og havde bragt en stor Mængde af deres Efterladenskaber ombord; men det allervigtigste, vi havde fundet, var dog den skrevne Beretning, som i faa Ord indeholdt en nøiagtig Angivelse af Expeditionens Skjæbne indtil Skibenes Opgivelse.

Denne Beretning, som vi Andre nu først fik at see, havde ligget i en Blikbøsse, der tidligere havde været tillodbet men ikke var bleven tillodbet igjen, da den sidste Gang blev nedlagt, Dagen før Franklins Folk begyndte Tilbagetoget ned imod den Store Fiskeflod; Skrivelsen var derfor bleven angrebet af Fugtighed og Rust, især i det øverste Hjørne tilvenstre og vilde ikke have været til at læse, hvis den var bleven fundet nogle Aar senere. Papiret, hvorpaa den var skrevet, var en af de sædvanlige, trykte Blanqvetter,

*) See Tillæg 1: Lady Franklins Instrux til Capt. M'Clintock.

om de engelske Skibe, der gik ud paa Opdagelsesreiser, pleiede at medføre for af og til at kaste dem i Søen, indesluttede i en Flaske eller Blikbøsse og forsynede med Paategning om, hvor Skibet da befandt sig. Papiret indeholder derfor en trykt Anmodning til Finderen om at indsende det til Admiralitets Secretairen i London, altfald gjennem den nærmestboende Embedsmand, forsynet med Paategning om Tiden og Stedet, hvor det blev fundet; denne Anmodning er fremsat baade paa Engelsk, Fransk, Spansk, Hollandsk, Dansk og Tydsk. — Denne Blanqvet havde nu til forskjellige Tider modtaget to forskjellige Paategninger paa Engelsk, af hvilke den første, som er dateret den 20de Mai 1847, lyder saaledes paa Dansk:

„Hds. Maj.'s Skibe Erebus og Terror overvintrede i Isen under 70°5' nordl. Brede og 98°23' vestlig Længde. De havde overvintret fra 1846—47 ved Beechey Øen 74°43'28'' nordl. Brede og 91°39'15'' vestl. Længde efterat have seilet opad Wellington Kanalen indtil 77° n. Br. og tilbage vestenom Cornwallis Øen. — Sir John Franklin commanderer Expeditionen. — Alt vel. — En Afdeling bestaaende af 2 Officerer og 6 Mand forlod Skibene Mandag d. 24de Mai 1847." Paategningen er underskrevet af Gm. Gore, Lieutenant og Chas J. Des Voeux, Math, som begge hørte til Erebus.

I denne Paaskrift er der tilsyneladende en Feil i Angivelsen af Aarstallet; thi vi vide allerede, at Franklins Skibe vintrede ved Beechey Øen fra 1845—46, og den omtalte Afdeling kunde ikke være gaaet fraborde hernede, 4° sydligere, den 24de Mai 1847, hvis Skibene endnu i Vinteren 1846—47 havde ligget ved Beechey Øen. Feilen hidrører sandsynlig derfra, at Ordene „1846—47" ere komne til at staae under den første Angivelse af Brede- og Længdegrader istedetfor ved Siden deraf, da de aabenbart maae høre med til denne Betegnelse af Stedet for Skibenes Overvintring i

Isen. Den anden, ligelydende Beretning fra Ltnt. Gore, som Hobson havde fundet søndenfor Backs Bugt, men som jeg aldrig selv fik at see, skal have indeholdt den samme tilsyneladende Feil, men forøvrigt ingen anden Paategning, og ingen af dem angav noget om Hensigten med den udsendte Afdelings Reise.

Paa Randen af Blanqvetten var der imidlertid senere tilføiet en yderligere Paategning, som var skrevet paatværs udenom og ovenfor de trykte Linier. Denne Paategning, som er underskrevet af F. R. M. Crozier, Capitain og ældste Officeer, og James Fitzjames, Capitain paa Erebus, udgjør den vigtigste Deel af Beretningen og lyder saaledes paa Dansk:

„(25de Apr)il 1848. Hds. Majestæts Skibe Terror og Erebus bleve forladte d. 22de April, 5 Qvartmile nordnordvest for dette Sted, (efter) at have været i Besæt siden den 12te Septbr. 1846. Officererne og Besætningerne, bestaaende af 105 Sjæle — under Commando af (Capitain I) R. M. Crozier landede her, under 69°37′42″ n. Br., 98°4′ v. L. (Dette Pa)pir blev fundet af Ltnt. Irving under den Varde, som formodedes at være opført af Sir James Ross i 1831, 4 Qvartmile nordpaa, hvor det var bleven nedlagt af afdøde Capitainlieutenant Gore i Mai (Juni) 1847. Sir James Ross's Varde er dog ikke bleven opdaget, og Papiret er bleven flyttet til dette Sted, som er det, hvor Sir J. Ross's Varde blev reist. — Sir John Franklin døde den 11te Juni 1847, og Expeditionens hele Tab af Døde beløber sig indtil Dato til 9 Officerer og 15 Mand — og bryde imorgen den 26de op til Back's Fiskeflod."

Ogsaa i denne Paategning troede vi at finde en Unøiagtighed, da Antallet af de Overlevende, lagt til Antallet af Døde, ikke stemmede med det ialmindelighed angivne Antal Deltagere i den franklinske Expedition. Det havde nemlig hidtil heddet sig, at begge

Skibene tilsammen førte en Besætning af 138 Mand; men naar Antallet af de Døde, 9 Officerer og 15 Mand, blev trukket herfra, maatte der være kommet 114 Sjæle iland og ikke, som Beretningen anfører, kun 105. Denne Uoverensstemmelse fik Capt. M'Clintock imidlertid berigtiget strax efter vor Tilbagekomst til England, idet han gjennem Admiralitetet fik oplyst, at Deltagerne i den franklinske Expedition i Virkeligheden kun havde udgjort et Antal af 134 Personer, hvoraf een Mand strax var vendt tilbage med en Bugseerdamper, medens fire andre vare hjemsendte oppe fra Grønland med Expeditionens Transportskib, saaat Expeditionens virkelige Styrke kun udgjorde 129 Mand, et Antal, som stemmer aldeles overeens med det, som anføres i den skrevne Beretning.

Vi saae af dette vigtige Document, at det var fuldkommen rigtigt, hvad Eskimoerne havde fortalt os, at Mandskabet havde forladt Skibene forinden disse gik tilgrunde. Af Eskimoernes Meddelelser kunde vi ogsaa see, hvad der var blevet af Skibene efter deres Opgivelse; det ene var sunket, det andet drevet iland; dette sidste havde vi rigtignok ikke fundet, men der var rimeligviis ialtfald kun saa ubetydelige Levninger tilbage deraf, at disse ikke vilde kunne have givet os nogen yderligere Oplysninger, selv om vi havde opdaget Stedet, hvor Strandingen var gaaet for sig. De to Skeletter i Baaden og det ene, som vi havde fundet paa Sydkysten af Kong Williams Land, bestyrkede ligeledes ganske Eskimoernes Udsagn om den Skjæbne, som havde ramt hele det bortdragende Mandskab: Folkene vare faldne En efter En som Offere for Mangel og Elendighed.

Beretningen indeholdt ikke et Ord til nærmere Oplysning om, hvorledes det hidtil var gaaet Expeditionen, eller om Grunden til, at Skibene vare blevne forladte af deres Besætninger; men de paa Beechey Øen og Kg. Williams Land fundne Efterladenskaber vare tilstrækkelige til at give os en tydelig Forestilling om hele den ulykkelige Reise. Ved Hjælp af disse Levninger og den fundne Beretning have Flere forsøgt at udkaste en udførlig Skildring af

hele Expeditionens Historie, saaledes blandt Andre Capt. Sherard Osborn, der har meddeelt en meget livlig Skildring deraf i det engelske Tidsskrift „Once a week" og skrevet en heel lille Bog derom*); men jeg skal her kun ganske kortelig gjøre opmærksom paa, hvad Enhver selv kan udlede af de forefundne Spor for at danne sig en almindelig Forestilling om den franklinske Expeditions sidste Hændelser og Grundene til det ulykkelige Udfald.

De sidste mundtlige Efterretninger om Franklin og hans Skibe viste, som der allerede i Indledningen er anført, at Franklin sidst i Juli 1845 var naaet omkring Pakisen i Baffinsbugten og fuld af Fortrøstning styrede ind efter Lancastersund, overbeviist om at kunne gaae adskillige Aars Ophold i Isen imøde uden Frygt for Mangel paa Proviant. Beretningen viser endvidere, at han derefter maa have havt en heldig Reise, idet han endnu i samme Efteraar har naaet at seile op igjennem den hidtil kun lidet bekjendte Wellingtonskanal og derefter at omseile Cornwallis Land, som han saaledes fandt at være en Ø. Hvorfor han gik nordpaa istedetfor at søge sydefter nedad imod Polarhavet nordfor Amerika gjennem et eller andet Farvand i Nærheden af Cap Walker, som det var anbefalet ham i hans Instrux, kan Ingen vide, men rimeligviis har han her truffet Passagen spærret af Iis, medens han har seet aabent Vande i Wellingtonskanalen og har derfor valgt denne Vei. — Beretningen og de Spor, vi fandt i 1850 paa Beechey Øen og den nærliggende Kyst, vise os, at Skibene lagdes i Vinterhavn paa dette beqvemme Sted, der senere blev en saa almindelig Station i disse nordlige Egne. Vinteren maa være gaaet godt, da den kun kostede Tre af det talrige Mandskab Livet. Officerer og Mandskab maae have havt tilstrækkelig Beskjæftigelse, thi vi fandt paa selve Øen Spor af astronomiske og magnetiske Observatorier, Proviantshuus, Skydepladser, Vadskeplads, Smedie, ja endog en

*) The Career, last voyage and fate of Capitain Sir John Franklin. London 1860.

ganske lille Have tæt nede ved den lave Tange mod Nord, beplantet med Steenbræk, Anemoner og Valmuer. Hele Bugten rundt havde de gjort Slædereiser; vi fandt endnu Spor af, hvorledes deres tunge Slæder havde skuret paa den nøgne Klippe. Vistnok har Franklin dog ogsaa allerede her maattet begynde at indskrænke sine Forhaabninger om at kunne holde saalænge ud med Proviant, som han havde ventet, da han allerede under dette Vinterophold maa have opdaget, at endeel af hans Proviantblikdaaser kun indeholdt fordærvede Sager; thi et Parti heraf var leveret af den samvittighedsløse Fabrikant Goldner, som havde fyldt de hermetisk tillukte Daaser med Haar, Skind, Horn og andet Affald; og blandt de Blikdaaser, hvoraf Pyramiden paa Beechey Øen var opført, fandt vi mange, som ikke vare tømte men kun aabnede med en Kniv eller et Huggejern og derpaa casserede. Dog maa Franklin tillige have havt Grund til at være ved godt Mod, da han allerede i det første Aar havde beseilet et ukjendt Farvand paa imellem 60 og 70 Miles Længde og vidste, at han ikke engang kunde have saa lang en Strækning at tilbagelægge forat naae Kysten af Kg. Williams Land, der naaede ned til det Polarhav, som han selv kjendte fra sine tidligere Reiser. At han ikke nedlagde nogen Beretning i den Varde, som han efterlod paa Beechey Øen, hidrørte ventelig derfra, at han haabede snart at komme til dette Hav og gjennem Beringsstrædet at naae saa betimelig tilbage til England, at han selv kunde overbringe den første Beretning om sin heldige Reise.

Saasnart Isen om Sommeren 1846 brød op i Barrowstrædet afgik Expeditionen fra Beechey Øen og forsøgte at trænge mod Syd eller Vest; om den er naaet henad Melvilleøen til eller ikke, veed Ingen, men at Skibene allerede den 12te September vare indefrusne i Pakisen nordvestfor Kg. Williams Land, viser Beretningen os. Ad hvilken Vei de ere naaede herned, kan ikke med Vished afgjøres; men da den af Young opdagede M'Clintocks Kanal bestandig har viist sig tæt opfyldt med overordentlig svær Iis, er det næppe rimeligt, at Franklin har kunnet passere denne; han

maa da være seilet nedad Peels Sund og have fundet aabent Vande herigjennem, med mindre han maaskee skulde have prøvet at gaae nedad Prinds Regentens Indløb, have opdaget Bellotstrædet og have naaet at trænge gjennem dette ind i den sydlige Deel af Peels Sund, hvilket dog ikke er saa rimeligt at antage.

I Efteraaret 1846 har Franklin saaledes seet sig standset for dette Aar faa Mile nordvestfor Kg. Williams Lands Nordpynt, Cap Felix. Han vidste ikke, at dette Land var en Ø, og Ross's Stræde, som skiller det fra Boothia, kjendte han kun som en Bugt. Derimod vidste han af Ross's Meddelelser, at Vestkysten af dette Land fortsatte sig mod Syd i Retning af hans eget Cap Turnagain (Vend om), hvortil der her aabenbart syntes at føre en Søvei. Det gjældte nu kun om at trænge de faa Mile frem langsmed denne Kyst, saa vilde han naae Vandet mellem Cap Herschel og Turnagain og kunne vende hjem til sit Fædreland som Nordvestpassagens Opdager.

Men da Foraaret 1847 brød frem laae Skibene endnu fast i den uhyre svære Iis, som allerede forbausede Ross, da han saae ud over den fra Cap Felix og Victory Point, og havde gjort det samme mægtige Indtryk paa Ltnt. Hobson de to Gange, han passerede denne Strækning. For ikke at spilde Tiden medens han ventede paa, at denne Iis skulde bryde op, udsendte Franklin i Slutningen af Mai en Afdeling paa 6 Mand under Gore og Des Voeux, som efter al Rimelighed har skullet forsøge at trænge ned til det af Simpsons Reise bekjendte Cap Herschel for at bringe Expeditionen sikker Underretning om, at denne Strækning udgjorde een uafbrudt Kystlinie, i hvilket Tilfælde Opdagelsen af Nordvestpassagen vilde være fuldført. Hele denne Strækning beløber sig kun til en Snees Mile. Ltnt. Gore, som forlod Skibene den 24de Mai, nedlagde fire Dage efter to Beretninger om denne sin Udsendelse, den ene ovenfor Point Victory, den anden sydfor Backs Bay, og anførte begge Steder det glædelige „Alt vel". Hans Reise har vel næppe kunnet vare stort over en Uge, hvorpaa han

vistnok er vendt tilbage til Skibene med den gode Efterretning, at ingen ukjendt Kyst eller Landtange adskilte Havet, hvori Terror og Erebus laae indefrusne, fra Strædet mellem Kg. Williams Land og Fastlandet; og Franklin har seet, at hans Maal var naaet! —

Men faa Dage efter — d. 11te Juni — gjorde Døden Ende paa Franklins hæderfulde Liv — og paa hans voxende Bekymringer for, hvorledes Skibene skulde naae igjennem de tykke Ismure, inden deres Proviant slap op. Det maa have været et haardt Tab for Expeditionen, og Sommeren 1847 maa have været en tung Tid for Alle ombord. Thi om der end er kommen Bevægelse i de svære Ismasser, saa at Skibene have begyndt at drive mod Syd i den forønskede Retning, saa er dette dog foregaaet med en saadan Langsomhed, at Skibene atter frøs fast i Efteraaret kun sex til syv Mile sydligere; og nu er den sidste, strænge Vinter begyndt. Sygdom og følelig Mangel maa allerede da have hersket ombord, thi allerede tidlig om Foraaret var Dødelisten betydelig stor: 9 Officerer og 15 Mand. Og de tilbageværende Officerer have ikke kunnet undlade at see med stigende Bekymring fremad mod det nye Aar, thi de maatte vide, at Skibene oprindelig kun havde været forsynede med Proviant til Juni Maaned 1848 — og heraf havde maaskee allerede saameget viist sig ubrugeligt, at det vilde være meget vanskeligt at opholde Folkenes Liv saalænge — selv om Rationerne gjordes saa smaa som mulig. Ialtfald maae de have seet, at det vilde være umuligt at forblive saalænge ombord, til der kunde være noget Haab om, at Sommeren vilde bringe Skibene ned til Egne, hvor Mandskabet kunde skaffe sig ny Forsyning ved Jagt eller Fiskeri.

Officererne maatte altsaa berede sig paa at opgive deres Skibe og forsøge paa at føre deres Mandskab nedad Vestkysten af Kg. Williams Land for om mulig at naae den Store Fiskeflod, hvor der om Sommeren kan fiskes Lax, og i hvis Omegn der ikke er Mangel paa Vildt. Opad denne Flod haabede de da at kunne

seile med deres Baade, indtil de naaede en eller anden af Hudsons Bay Compagniets Stationer. Baadene bleve derfor forandrede og indrettede til Flodseilads, og allerede den 22de April bleve Skibene forladte, en tre fire Mile nordfor Victory Point. Nu begyndte den sidste, overordentlig besværlige Reise, thi det var endnu tidligt paa Aaret; og skjøndt Sneen var bedst at kjøre paa i det tidlige Foraar, kan dog kun den høieste Grad af Mangel tænkes at have bevæget de Ulykkelige til at forlade Skibene saa tidlig, at de ikke nær kunde vente at træffe Floden opbrudt ved deres Ankomst dertil. Det maa have kostet det allerede svækkede Mandskab uhyre Anstrængelse at trække Baadene paa de altfor tunge Slæder over den ujævne Iis eller gjennem den dybe Snee; og Alt, hvad de paa nogen Maade kunde undvære, kastede de derfor efterhaanden fra sig, for om mulig blot at redde Livet.

Men kun langsomt rykkede det sørgelige Tog fremad, og altfor hurtig toge Kræfterne af hos disse Folk, som i den skærende Kulde og under den udmattende Anstrængelse ikke vare forsynede med tilstrækkelig Føde; og den Føde, de kunne have havt i Behold, har ikke været passende til disse Forhold: alle de ferske, henkogte eller tørrede Fødevarer have allerede længe været opbrugte, thi der fandtes ikke en eneste af de malede Blikdaaser iblandt deres Efterladenskaber, medens disse saa almindelige Spor efter de Reisende i Polaregnene havde været saa talrige oppe ved Beechey Øen, hvor Folkene havde ligget den første Vinter. Salt Mad har saaledes været deres eneste Kaast allerede i længere Tid, og hvor skadelig en Indflydelse den salte Føde har paa Helbreden især i de kolde Egne, er saa almindelig bekjendt, at vi med Sikkerhed kunne vide, at disse Folk maae tillige have været angrebne af Skørbug, som lidt efter lidt har berøvet dem de sidste Levninger af Haab og Legemskræfter.

Tre Dage vare de om at tilbagelægge de tre Mile fra Skibene ind til Point Victory, da de ventelig hvert Øieblik maae have læsset af og paa Slæderne for at bringe dem over Skrueisen;

her optoge Capitainerne den af Gore Aaret iforveien nedlagte Beretning, forsynede den med Paategning om Skibenes Opgivelse, Franklins Død og Maalet for deres Reise, og gjemte Papiret paany i en anden Varde. At nok en Beretning er bleven nedlagt i Varden paa Cap Herschel, da de naaede den, er rimeligt; men hvormange der naaede saalangt ned og derfra videre ned imod Fiskefloden, derom kan Ingen sige noget med Bestemthed. Ligesaalidt kan det afgjøres, hvornaar de Sidstlevende ankom til Fiskeflodens Munding, da de Oplysninger derom, som Dr. Rae hjembragte fra Eskimoer, som selv aldrig havde seet de Ulykkelige, gik ud paa, at de „hvide Mænd" vare omkomne dernede eller paa Veien derned imellem Foraar og Efteraar 1850. Med mindre vi antage, at Eskimoernes Beretning om Aarstallet er upaalidelig, og at de maae have regnet et Par Aar feil, kunne vi ikke let tænke os, hvorledes Franklins Folk skulde have fristet Livet saalænge og have tilbragt saa langt et Tidsrum paa den ikke betydelige Strækning mellem det Sted, hvor de kom iland, og Fiskeflodens Munding, hvor de sidste af dem døde.

Det er et stort Uheld, som har hvilet over alle de tre sidste Opsøgelsesexpeditioner, der maatte have kunnet skaffe paalidelig Underretning om de Ulykkeliges sidste Skjæbne, hvis disse Expeditioner blot havde naaet at udspørge de Eskimoer, som selv havde seet de „hvide Mænd"; men baade Dr. Rae og vi selv traf kun paa Eskimoer, som havde deres Kundskab om de Hvide fra andre Eskimoer; og Anderson, der i 1855 traf en gammel Mand og nogle Fruentimmer, som rimeligviis selv havde seet de Ulykkelige i den sidste Tid, havde ingen Tolk og kunde derfor ikke spørge dem rigtig ud. Naar jeg betænker den Nød og Sygdom, hvormed Franklins Følge nødvendig maa antages at have været hjemsøgt lige fra først af paa deres Tilbagetog, kan jeg ikke andet end finde det rimeligt, at alle Folkene efterhaanden ere omkomne underveis, saa at kun Faa, mellem Tredive og Fyrretyve, have naaet ned til Mundingen af Fiskefloden, hvor de da maaskee kunne have fristet

Livet en kort Tid ved Jagt og Fiskeri, men tilsidst have maattet bukke under for Skørbugens forfærdelige Magt. I dette Tilfælde maatte de Ulykkelige antages at være omkomne endnu i det samme Aar, et Par Maaneder efter Opgivelsen af deres Skibe, og altsaa ikke, som Eskimoerne havde fortalt Dr. Rae, to Aar senere, i 1850. Det bliver dog imidlertid ikke let forklarligt, hvorledes saa stort et Antal Mennesker har kunnet omkomme lige i Begyndelsen af Tilbagetoget, inden de naaede de faa Mile fra Point Victory ned til Cap Crozier; det kan nemlig kun være paa den sydvestlige Deel af Kg. Williams Lands Kyst, mellem Cap Crozier og Cap Herschel, at Eskimoerne have seet „de hvide Mænd" drage sydpaa i et Antal af omtrent 40 Personer, thi det var paa den nordvestlige Kyst, mellem Cap Crozier og Cap Felix at vi traf de mangfoldige Spor af Skibsmandskabets Reise, og alle disse mangfoldige Efterladenskaber vidnede om, at Eskimoerne ikke kunde have besøgt denne Deel af Kysten, da de i saa Fald ikke vilde have ladet alle de for dem saa kostbare Skatte blive liggende i Baaden, ved Point Victory og ved Cap Felix.

Men hvad blev der da af alle de andre Folk, som vare over 60 i Tallet? Fulgte de maaskee senere bagefter de 40 Mand nedad samme Vei, eller vendte de om, inden de naaede Cap Crozier, og prøvede paa at gaae tilbage til Skibene? og var det paa dette nye Tilbagetog at de forlode den store Baad, som vi fandt? Gik de maaskee heelt op til Nordpynten af Landet, Cap Felix, hvor der ogsaa laae en Mængde af deres Efterladenskaber, hvis Tilstedeværelse der vi ellers ikke kunne forklare os? Thi hvorledes skulde alle disse Sager være kommen til at ligge deroppe, langt nordenfor Point Victory, hvor hele Mandskabet kom iland, og hvorfra det, efter Beretningen, strax afgik sydpaa ad Fiskeskoden til? Det var jo maaskee tænkeligt, at den største Halvpart af Mandskabet var gaaet op til Cap Felix og havde der skilt sig ved endeel af sin Bagage for med større Lethed at kunne drage over Isen henad mod Nettelik, i Haab om snarere at kunne friste Livet der, hvor det fra

Ross's Reise var bekjendt, at der fandtes Lax i utrolig Mængde. Men vi fandt aldeles ingen Spor af, at nogen af Franklins Folk skulde være gaaet ad den Kant, saa det er vel ikke engang værdt at opstille en saa ubegrundet Formodning. Kun er det temmelig uforklarligt, hvorfra de mange Efterladenskaber nordenfor Point Victory hidrøre, naar Mandskabet, som Beretningen udsiger, først kom iland ved denne Pynt; og det har undret mig, at jeg hverken i Capt. M'Clintocks eller Capt. Osborns Bøger har fundet noget egentligt Forsøg paa en Forklaring af, hvorledes et Antal Telte, der tilsyneladende vare forladte i stor SkyndING, en stor Mængde Klædningsstykker o. s. v. ere komne til at ligge saa høit oppe som ved Cap Felix. Maaskee har dog ialtfald det ene Skibs Besætning seet sig nødt til allerede tidligere at gaae iland og leire sig paa Cap Felix, hvorfra det saa er draget ned til Point Victory og har forenet sig med det andet forladte Skibs Besætning.

Hvor Fleertallet af de „105 Sjæle" er blevet af, er da saaledes endnu en uopløst Gaade, som ventelig aldrig bliver løst, med mindre der engang skulde kunne findes nye Oplysninger ved en Undersøgelse af Fastlandets Kyst, navnlig den nordlige og vestlige Side af Adelaide Halvøen, som kun er bleven undersøgt paa den østlige Side ved den store Flod og Pt. Ogle. Naar ikke alting tydede paa, at Provianten var paa det nærmeste sluppen op, kunde man maaskee ogsaa antage, at Størstedelen af Mandskabet var vendt tilbage ombord paa det ene af Skibene og der omkommet i Havet dengang Skibet blev knuust og sank tilbunds. Ligesaa liden sikker Kundskab have vi om Anledningen til, at den store Baad og dens mærkelige Indhold var bleven efterladt der, hvor vi fandt den; og hvad der er ligesaa uforklarligt, er den Omstændighed, at der, som Eskimoerne fortalte os, var bleven fundet Liget af en stor Mand ombord paa det ilanddrevne Skib. En Mand, maaskee endog en Officeer, vilde dog ikke være bleven efterladt ombord, død eller levende, da hele Besætningen forlod Skibet; og hvor skulde da dette Liig være kommet til at ligge paa Skibet da

det drev iland det samme Efteraar, hvis ikke en Afdeling af Mandskabet var vendt tilbage fra det første, frugtesløse Forsøg paa et Tilbagetog?

Ja der var utallige uoplyste Spørgsmaal tilbage angaaende den franklinske Expeditions sidste Dage. Men saare meget var dog bleven oplyst i de senere Aar, navnlig ved dette sidste Forsøg, hvorfor Æren tilkommer Lady Franklin og Capitain M'Clintock. Der var saaledes nu tilveiebragt Vished om Franklins Død og om, at han før sin Død havde naaet det store Maal, tidligere end nogen Anden, at finde en Nordvestpassage. En Mængde Efterladenskaber vare bjergede, og der var skaffet en høi Grad af Sandsynlighed for, at det vilde være til ingen Nytte, om man gjorde flere Reiser i Haab om endnu at træffe Folk af Franklins Mandskab ilive. Ifølge de af Dr. Rae indhentede Efterretninger skulde den lemlæstede Tilstand, hvori flere af Ligene nede ved Fiskefloden bleve fundne, og Indholdet af de efterladte Kjedler tyde paa, at de Ulykkelige tilsidst havde søgt at friste Livet ved at fortære Kjødet af deres omkomne Lidelsesbrødre. Det var grueligt at tænke sig, om dette virkelig skulde forholde sig saaledes; men jeg veed ikke, om der skulde være nogen særlig Grund til at antage et saadant Udsagn af Eskimoerne for paalideligt. Vilde Dyr kunde jo have lemlæstet Ligene, og Indholdet af Kjedlerne kunde jo gjerne af Eskimoerne være bleven anseet for Menneskebeen uden at have været andet end f. Ex. Benene af det salte Kjød. Men var det virkelig Tilfældet, og havde de Sidstlevende virkelig ved et saa forfærdeligt Middel opholdt Livet, ja maaskee endog samlet Kræfter nok til at fortsætte Reisen ned til beboede Egne, saa kunde man dog vist ikke vente, at Nogen af dem nogensinde skulde have forvundet det gruelige Indtryk af, hvor dyrt de havde maattet kjøbe deres Liv. Det maatte vist være faldet dem for svært at føle sig igjen saameget som Mennesker, at de kunde tænke paa at vende tilbage til civiliserede Lande; mindst af alt vilde de vel kunne have overvundet sig til at vende hjem til England, hvor de maaskee maatte frygte for at see Men-

nesker, hvis Brødre eller Venner de havde fortæret, maaskee endogsaa først aflivet forat mætte sig med deres Kjød og Blod. Skulde derfor Nogle af Franklins Folk have undgaaet Hungersdøden paa denne Maade og endnu være ilive, saa maatte de vel snarest antages at have slaaet sig sammen med det nordligste Amerikas vilde Eskimoer eller Indianerstammer forat glemme sig selv og glemmes i deres Hjem; eller maaskee ere de allerede tidlig faldne for de Vildes Vaaben. I ethvert Tilfælde er det godt, at vi ikke kjende noget nærmere til disse Ulykkeliges endelig Skjæbne, dersom Nøden virkelig har drevet dem til et saa fortvivlet Skridt; og det er vistnok bedst som det er, at et tykt Slør hviler over den Elendighed, der til det Sidste ledsagede Franklins brave Folk, som vare dragne ud med Erebus og Terror vistnok uden nogen Tanke om, at den Skjæbne, der ventede dem, var ligesom forud betegnet ved Skibenes ildevarslende Navne, som betyde Mørke og Rædsel.

Hvad endelig de ved denne vor Expedition udførte geographiske Opdagelser angik, da vare disse temmelig betydelige, og som den vigtigste af dem maatte det udentvivl ansees, at der nogetnær var fundet en seilbar Nordvestpassage. I det brede Ross's Stræde, som adskiller Kg. Williams Land fra Boothia, var Isen nemlig ikke sværere, end at det saae ud som om den pleiede at bryde op hvert Aar, hvilket efter Eskimoernes Udsagn ogsaa almindelig skeer. Det samme var Tilfældet med Isen hele Veien rundt om Øst- og Sydkysten af Kg. Williams Land, medens kun den nordvestlige Kyst var belemret med svære og uigjennemtrængelige Masser af Pakiis, som rimeligviis aldrig ganske bryde op men Aar for Aar faae nye Tilførsel gjennem M'Clintocks Kanal. Midt paa Sommeren maatte et Skib derfor vistnok kunne passere gjennem Ross's Stræde og østen om Kg. Williams Land, hvorpaa det gjennem Simpsons Stræde havde god Udsigt til at naae langsmed Fastlandet hen til Dease's Stræde. Men at man kan seile til dette Stræde ligefra Beringsstrædet af, det viste Collinsons Reise med Enterprise; og at Skibe kunne føres fra Barrowstrædet ned

til det vestlige Udløb af Ross's Stræde, udfor Nordpynten af Kg. Williams Land, det var bleven beviist af Franklin, hvis Skibe netop frøs inde paa dette Sted, hvadenten de vare komne derned ved at passere gjennem Peels Sund eller Prinds Regentens Indløb og Bellotstrædet.

Havde Franklin i Sommeren 1846 havt Kundskab om det, som vi fik seet, at Ross's Stræde var et seilbart Sund og Kg. Williams Land en Ø, saa havde han næppe arbeidet sine Skibe ind i den svære Pakiis norvestfor Cap Felix men havde styret ind i Ross's Stræde, seilet østen- og søndenom Kg. Williams Land, og var maaskee endnu i samme Aar naaet saa langt hen langs med Kysten af Nordamerikas Fastland, at han ialtfald det følgende Aar kunde haveført sine Skibe i god Behold hjem til England. Men han kunde efter de Kaarter, han havde med, kun antage Ross's Stræde for en lukket Bugt og Kg. Williams Land for en Halvø, medens han maatte vide, at den korteste Vei til Kysten af Fastlandet gik lige i Syd, vestenom Kg. Williams Land. Og selv om det ikke var lykkedes Franklin at omseile denne Ø ved at gaae østenom den, selv om han ikke havde naaet gjennem Simpsons Stræde, saa vare hans Skibe dog bleven standsede meget nærmere ved Fiskefloden, og da havde han maaskee selv kunnet føre sit Mandskab opad denne og have naaet bekjendte og beboede Egne et Aar tidligere; og hvor megen Nød og Elendighed var ikke da bleven sparet! — Havde Franklin havt Valget mellem en østlig og en vestlig Omseiling af Kg. Williams Land, saa vilde det være frygteligt at tænke sig, hvormegen Ulykke der var foraarsaget ved et forkeert Valg; men Franklin havde intet Valg: han maatte troe, at han var paa det ene rette Spor da han udfor Cap Felix styrede ind i Pakisen i Haab om, snart at kunne trænge igjennem. Denne Iis blev Franklins Grav; den knuste hans Skibe og tvang hans Folk til at drage videre overland efterat have opholdt dem saalænge, at det maatte forekomme os som en stor Lykke for dem, om de havde

heelt Skjæbne med det knuste og sunkne Skib, istedetfor langsomt at pines tildøde af Sygdom, Kulde og Sult.

Franklins Folk vare ikke de første og blive vel ikke heller de sidste Offere for en saadan gruelig Nød, der kun altfor let kan ramme den Søfarende, som vover sig ind i Ishavets farlige Vande. Allerede ovenfor har jeg anført eet Exempel paa, hvor snart og uventet et Skib kan blive knuust eller skaaret igjennem af Isen; jeg vil her tillade mig at fortælle om et andet, lignende Tilfælde, som tillige viser, hvor let et saadant forulykket Skibs Besætning endogsaa kan være udsat for at omkomme netop da, naar dets Redning synes sikker. En almindelig agtet Capitain paa en af vore Grønlandsfarere har nemlig for mange Aar siden fortalt mig, at han engang var paa Udreisen tilligemed en anden Grønlandsfarer, hvis Capitain var hans gode Ven, som han gjerne hvert Aar fulgtes med, hvorfor de havde truffet den Aftale, at det Skib, som seilede forrest, stadig skulde gjøre Signal til det andet, naar det vilde forandre Cours, forat de bestandig kunde holde sig sammen. Nu havde denne (Capt. G.), engang forsømt at give det aftalte Signal, og Capt. B., som blev lidt fortrydelig herover, vilde derfor ikke forandre Cours efter ham, men blev ved at holde sin Retning. Herved kom han til at styre længere mod Øst, end Skibene heroppe pleie, men denne tilfældige Omstændighed gav Anledning til adskillige Menneskers Frelse. Han var nemlig ikke seilet ret langt østerpaa før han fik Toppen af et Skib isigte, hvorfra der gjordes Nødsignal. Capt. B. styrede nu henimod det, efter selv at have sat Signal op for at kalde Capt. G., som allerede var langt forude, vesterpaa, tilbage. Da han kom nær nok, saae han, at Mastetoppen hørte til et engelsk Skib, som var bleven knust af et Isfjeld; Agterenden laae heelt under Vand, men Forenden var bleven holdt oven Vande ved Hjælp af Ankeret, som Mandskabet øieblikkelig efter Sammenstødet havde faaet til at fatte i Isfjeldet, saa at Skibet hang i sit Ankertoug. Saaledes havde det hængt i lang Tid, og Mandskabet havde kun faaet bjerget saa lidt Proviant,

at flere af Folkene allerede vare sultede ihjel, medens andre havde suget deres eget Blod, og enkelte forkortet deres Lidelser ved at springe overbord. En af Folkene vare saaledes netop i denne Hensigt krøbet op forat springe ud fra Bugsprydet; først havde han dog villet for sidste Gang see ud over Havet, hvor han intet Haab havde om at opdage nogen Seiler, da Skibet netop var forulykket i et Farvande, hvor Hvalfangerne næsten aldrig pleiede at komme, men hvorhen det var bleven forslaaet af en Storm; da fik han Öie paa en Seiler, gjorde Tegn med Flaget og havde den ubeskrivelige Glæde at see denne og snart efter nok en Seiler forandre Cours og staae over henimod Braget.

De elendige, forhungrede og udtærede Engellændere bragtes nu ombord i de to danske Skibe, lige mange paa hvert. Capt. G. vidste ikke, hvor godt han vilde gjøre dem det ombord, og han kunde ikke nægte sig selv og sit Mandskab den Glæde ret at pleie og vederqvæge de Ulykkelige. Den mere erfarne Capt. B. derimod behandlede sine Gjæster tilsyneladende med stor Urimelighed; han lod dem ikke komme i Køier, næppe engang under Dæk, gav dem kun en ringe Smule Brød og Vand og forbød sit Mandskab paa det strængeste at give dem en eneste Mundfuld uden hans Tilladelse. Men Følgen af denne forskjellige Behandling var den, at Capt. B. holdt Liv i Otte af de ni Mand, han havde taget ombord, medens der døde Sex af de Ni, som Capt. G. havde pleiet saa godt.

Ellevte Capitel.

Jagt — Reiseforberedelser — Aabninger i Vandet — Sælhundejagt, Skydeslæder — Fiskeri — Insekter — Opbrud — Forlade Vinterhavnen; vore Efterladenskaber — Fox og de andre Polarskibe — Fury Point — Hvidhvaler — Barrowstræde — Bjørnejagt; Jagtliste — Over Baffinsbugten — Godhavn — Breve — Gjæstfrihed — Grønlændernes Afsked — Temperatur-Tabel — Hjemreise — Kanalen — London. — Fox i Dok — Æresbeviisninger — Hjem — Slutning

---

Juli, 1ste. Det var den 28de i forrige Maaned at Capt. Young vendte tilbage fra sin Reise; samme Dag henad Aften kom ogsaa hans Folk ombord med Slæderne; de vare allesammen raske undtagen Mulatten Harvey, som havde endeel Skørbug; Young selv var da heller ikke gaaet ganske fri for denne slemme Plage. Den første Dag efterat vi Alle vare bleven samlede ombord fik vi igjen Sneveir; det var overtrukken Luft med vestlig Vind. Jeg gik paa Jagt oppe iland men saae slet intet Vildt. Igaar var det smukt Veir med klar Luft og en frisk Nordvest; jeg skød to Vildgæs. Begge de sidste Dage havde Folkene travlt med at tage Stene ind til Ballast saavelsom med Rengjøring og Stuvning af det Gods, som havde ligget Vinteren over iland. Idag have vi samme Veir og Vind. En af Folkene kom ombord med en topunds Laxørred, som han havde faaet paa en løierlig Maade; oppe ved en af Ferskesøerne havde han seet en Ræv jage en Maage bort fra Fisken, som den havde fanget, hvorpaa han jog Ræven afveien og tilegnede sig

dens Bytte. Jeg synes næsten, at jeg begynder at føle mig en lille Smule tilovers nu, da jeg har saa god Tid og ikke mere kan vente at komme til at gjøre Nytte paa Slædereiser eller som Tolk; men jeg kan dog paa ingen Maade klage over, at Nogen ombord giver mig Anledning til at føle mig tilovers. Rigtignok forsømme Officererne imellemstunder at byde mig af deres Viin ved Middagsbordet, men det er intet Under, da de have saa travlt med at samtale om deres Begivenheder og Opdagelser, at de let kunne glemme en saadan Formalitet, især da det er dem bekjendt, at jeg ikke bryder mig om Viin — og vi tilmed ikke have mere end et eneste heelt Glas i Beholdt.

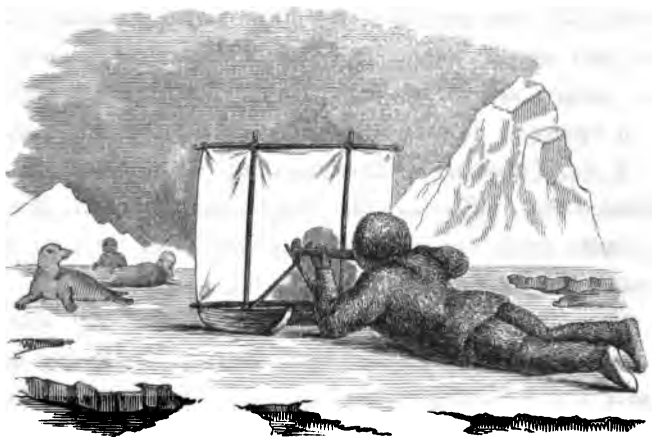
2den. Nordostlig Vind og godt Veir; igjen paa Jagt oppe iland, men saae intet Vildt. I Prinds Regentens Indløb laae Isen fast saalangt op, jeg kunde see fra Klipperne. Næste Dag: meget smukt Veir, men ingen Forandring i Isen. Dagen efter: nordostlig Vind og smukt Veir, men taaget imod Øst; Anton hjalp mig at tage den lille Baad ud i det aabne Vand mellem de smaa Fox Øer og Langøen; vi fik skudt en Sælhund og et Par Edderfugle. Folkene vare iland forat fylde Vand, som der nu var Overflødighed af.

5te. Østlig Vind, om Aftenen sydostlig med Regn: jeg var paa Jagt i det aabne Vand og skød et Par Fugle ude i Bellotstrædet; Isen smelter meget stærkt. 6te. Vinden sydvest; Luften overtrukken; Dagen efter: skyfuld Luft med omspillende Vinde; om Eftermiddagen Regn og Snee. Endnu intet aabent Vande at see i Prinds Regentens Indløb. 8de. Stor Rengjøring og Stuvning; Veiret det samme, ligeledes den følgende Dag, da det før Middag klarede af; om Aftenen kom Anton ombord med to Ænder, han havde skudt.

10de. Stærk Blæst af vestlig Vind, Luften graa. Før Gudstjenesten bleve alle Mand kaldte agter, hvor Capitainen tilkjendegav dem, at han var meget vel tilfreds med deres Opførsel saavelsom med det Arbeide, vi havde udført ved vore forskjellige Slædereiser.

Om Aftenen Regn og meget stærk Blæst. Dagen efter: graa Luft men godt Veir; Anton skød en Sælhund. Det aabne Vand naaer nu indenfor Fox Øerne. Næste Dag gik Vinden vestlig; jeg skød nogle Fugle, og Anton to Sælhunde. Oppe fra Klipperne saae jeg endeel aabent Vande i Prinds Regentens Indløb. En Stenugle saae jeg deroppe. Vi begyndte stærkt at længes efter Isbrud forat kunne slippe ud af vor Havn og begynde Tilbagereisen.

14de. Igaar havde vi Vestenvind med graa Luft, af og til Regn; idag er Veiret smukt. Anton skød idag igjen en Sælhund; han er ufortrøden til at gaae paa Jagt og har lavet sig en rigtig grønlandsk Skydeslæde, som bestaaer af en ganske simpel lille Slæde, hvorpaa der er opstillet et Par Pinde paakryds og en lille Ramme, hvori der er spændt et Stykke Lærred; i Lærredet er der skaaret en Split, hvorigjennem han lægger Bøssepiben an i Krydset og tager Sigte efter Sælhundene, naar de ligge paa Isen; krybende paa Maven skyder han nu Slæden saa jævnt foran sig, indtil han i Skjul af den er kommen nær nok til at kunne træffe et af Dyrene. Jeg skød selv en Hare, som havde Mælk i Yveret og altsaa

Grønlænderen og hans Skydeslæde.

maatte have Unger; det var imod al god Jagtskik, men heroppe kunne vi ikke tage det saa nøie; fersk Kjød er nødvendigt til Sundhedens Vedligeholdelse, og vi skyde derfor, hvad der kommer os paa Skud. Alligevel blev Young ganske forskrækket paa mine Vegne, da jeg yttrede, at jeg her ikke engang vilde betænke mig paa at at skyde et Rensdyr, der var med Kalv, da de drægtige Dyr ere de eneste, som om Vinteren ere i god Stand.

15de. Ustadigt Veir med Snee og Regn; Anton skaffede os igjen friskt Sælhundekjød til Middagsbordet. — Dagen efter havde vi samme Veir; jeg var iland paa en af de smaa Fox Øer og skjød to Ænder. Det aabne Vand naaer nu indtil kun en fem sex Hundrede Alen fra Skibet, og Isen er begyndt at blive meget skrøbelig. 17. Vestlig Vind og godt Veir; Nogle af Folkene fangede enkelte smaa Laxørreder oppe i en af Elvene; En af dem fangede tre Sneppeunger. 18de. Ustadigt Veir; Anton skjød en Sælhund, og Samuel fandt en anden Sælhund, som var bleven fanget af en Bjørn, der dog kun havde faaet Tid til at fortære lidt af Spækket. Næste Dag: stærk Blæst af Nordost med overtrukken Luft; en Ræv blev skudt nede ved Skibet. 20de. Østlig Vind og meget smukt Veir. Folkene vare oppe ved en Ferskvandssø og trak Vaad, men de fangede kun nogle faa smaa Laxørreder. Jeg kunde intet aabent Vande see i Prinds Regentens Indløb langs Land; længere ude var det meget taaget. Doktoren har havt travlt med at botanisere og fange Insekter, af hvilke her ikke findes saa faa, f. Ex. Humlebier, Edderkopper og Stankelbeen. Capitain M'Clintock har beskjæftiget sig meget med at studere Maskinen, forat kunne regere den, naar vi igjen faae Brug for den, hvilket vi haabe, ikke skal vare ret længe.

22de. Igaar havde vi stærk Blæst af Nordost men godt Veir, idag klar Luft, stille og meget smukt Veir. Isen smelter betydelig hver Dag i Havnen omkring vort Skib, men i Prinds Regentens Indløb er Isen brudt op og derefter igjen pakket aldeles tæt sammen paagrund af de sidste Dages nordvestlige Vind. Vi ere

forsaavidt færdige ombord, at vi ligge klar til at lette Anker saasnart Isen vil aabne sig. Alle de ombordbragte Efterladenskaber fra den franklinske Expedition have været oppe paa Dækket forat eftersees og luftes, hvorpaa de ere bleven mærkede og igjen pakkede ned. Nu har Doktoren Ingen paa sin Sygeliste, og Ltnt. Hobson har næsten ganske forvundet Følgerne af sin Skørbug; lidt halt vedblev han dog at være lige til vi naaede England.

23de. Stille og meget smukt Veir; da jeg idag var paa Jagt oppe iland saae jeg en meget stor, hvid Stenugle, men den var saa vild, at jeg ikke kunde naae at faae Skud paa den, endskjøndt jeg forfulgte den længe. Snespurvenes Unger ere allerede saa store, at de kunne flyve, og dette er et Beviis paa, at Sommeren er rykket langt frem; vi ønske bare, at Isen vil aabne sig saameget, at vi kunne komme til at begynde vor Tilbagereise. — 26de. Begge de sidste Dage havde vi smukt og meget varmt Veir med vestlig Vind og klar Luft. Idag kunde vi see adskillige smaa Aabninger i Isen i Prinds Regentens Indløb. Henimod Aften fik vi overtrukken Luft og Regn. Capt. M'Clintock var saa heldig at skyde en Stenugle, rimeligviis den, som jeg havde jaget efter, og vi spiste Kjødet af den tilaften, men han lod ikke til at synes godt om Smagen deraf.

27de. Samme Veir som igaar; Isen er nu smeltet saameget i Havnen, at vi ikke kunne gaae iland uden Hjælp af Baad. 28de. Stille Veir og meget varmt. Flere af Folkene vare ifærd med at skrabe og male Skibet indenbords. Vore to Grønlændere kom ombord med tolv Maager og en Edderfugl, som de havde skudt. Luften var klar med Undtagelse af lidt Taage, som af og til hang over Isen. Oppe mellem Fjeldene begyndte Dalene at grønnes smukt, men det kan næsten ikke betale sig at gaae paa Jagt, da alle Fuglene ere blevne saa skye, at man ikke kan komme dem paa Skud; især gjælder dette om Edderfuglene og de smaa Vildænder eller Havlitter, som vi i Grønland kalde Angeltasker. Vi saae idag adskillige Sælhunde, men heller ikke dem kunde vi træffe.

29de. Jaftes omtrent Klokken elleve brød hele Isen, hvorved vi vare fortøiede, op og satte ud af Havnen, saaat vi kom idrift med den; Strømmen var vestlig, hvorfor vi førtes opad i Bellotstræde. Vi fik hele Natten igjennem travlt Arbeide med hvert Øieblik at varpe, snart til den ene, snart til den anden Side, for ikke at skrues ind paa Land eller ialtfald paa Kanten af Fastisen. Endelig kom Isen i Klemme mellem Kysten og en af Fox Øerne, hvor den stoppede om Morgenen. Da Strømmen derefter gik om og blev østlig, arbeidede vi os igjen op og ankrede i Havnen, som nu var temmelig fri for Fastiis. Smukt Veir med let, vestlig Vind.

30te. Sydvestlig Vind, forresten godt Veir; igjen denne Aften Klokken elleve voldte Isen os Uleilighed: en svær Flage, som kom dybest inde fra Indrehavnen, satte ud imod os, saa vi maatte lade vort Anker gaae, med en Bøie paa Kjettingen, men saasnart Flagen havde passeret os, seilede vi op og fortøiede igjen til vort Anker. — Dagen efter: sydlig Vind med overtrukken Luft og Regn; forresten ingen Forandring; nogle faa Strandmaager bleve skudte.

August, 1ste. Graa Luft og Stille med omspillende Vinde; idag blev der skudt en Sælhund, tre Maager og sexten Edderfugle. Vi havde Damp oppe en lille Stund forat Capitainen kunde prøve Maskinen. — 3die: igaar havde vi nordostlig Vind med Taage og Regn; idag samme Vind og Veir. Der blev uddeelt Sæbe, Tobak og endeel Klædningsstykker til Mandskabet. — 6te: Godt Veir i de to sidste Dage med en frisk Nordost; idag blev Vinden vestlig. Jeg var paa Jagt og saae tre Rensdyr, hvoraf jeg skød det ene; Grønlænderen Anton skød to Sælhunde. Jeg kunde see, at Bellotstrædet var ganske frit for Iis ligesom vor Havn.

7de. Samme Veir og Vind; hele Havnen blev idag fyldt med løs Driviis, som blev pakket saa tæt sammen, at vi kunde gaae derpaa. 8de: stærk Blæst af nordvestlig Vind og tyk, graa Luft. Noget aabent Vande blev seet i Prinds Regentens Indløb; det gik i nordostlig Retning langs Land. 9de: Frisk vestlig Vind,

som snart satte Isen ud langs Land, saa der blev gjort en god Aabning for os. Vi fik nu Damp op, lettede vort Anker Klokken halvelleve og forlode henimod Middag vor Vinterhavn, hvor vi havde tilbragt ti Maaneder indefrusne i Isen. Selv faae vi ventelig aldrig mere Port Kennedy at see, og det varer maaskee længe, før nogen Anden besøger dette Sted og finder vore Efterladenskaber. Paa Kysten indenfor Havnen ligge de to Grave, som vi inden vor Afreise havde belagt med Grønsvær og pyntet med nogle faa vilde Blomster; paa Gravstøtten er der indskaaret Navnene paa de Døde, Brands og Blackwell. Varden paa Mount Walker, som hæver sig dybest inde bag Indrehavnen, var bleven forhøiet af Young og Doktoren, og en Beretning om vort Ophold nedlagt deri. En lignende Varde staaer ved vor første lille Havn, Depot Fjorden; og ved Falskestrædet, vestenfor den lange Ferskesø, blev vor ene Slædebaad liggende, som ovenfor fortalt.

Efterat have bedt Farvel til vor gode Havn løb vi langsmed Kysten i en Aabning paa omtrent en halv Miils Brede mellem Landet og Isen; vi passerede Langøen, rundt Possession Point og styrede opad imod Cap Garry nordenfor Brentford Bugten. Noget efter Middag gik Vinden noget nordlig og stillede endelig af henimod Aften. Vi vedbleve at dampe langs Landet, da der var aabent Vande, saalangt vi kunde see. Vi traf endeel Hvidhvaler og Søfugle i det aabne Vand. Alle ombord vare i rigtig godt Humør, da vi nu efter saa lang en Tids Forløb igjen saae vor raske lille Fox svømme lystig afsted paavei til vort Hjem. Fox har svaret godt til sit Navn (Ræven), thi den har klaret sig godt heroppe i Polaregnene, ret som om den var hjemme her mellem sine Frænder, de blaa og hvide Ræve; og Fox udrettede mere end alle de andre Skibe med deres lange og betydningsfulde Navne: Enterprise (Foretagende) tilendebragte ikke sit Forehavende; Investigator (Efterspører) fandt ikke det rette Spor; Pioneer (Veibryder) kunde ikke bryde gjennem Isen; Assistance bragte ikke Franklin nogen Assistance og blev selv hjælpeløst forladt; ikke

bedre gik det Resolute (Den Bestemte) og Intrepid (Den Uforfærdede); Advance (Fremgang) kom aldrig tilbage, og Rescue (Redning) reddede med Nød og næppe sig selv; Felix (Lykkelig) var ikke heldig, selv North Star (Nordstjernen) og Prinds Albert med det kongelige Navn maatte vende hjem med uforrettet Sag, og det hjalp ikke Penny's Skibe ret meget, at de bare Navn efter Franklins Hustru og hendes Niece; men Fox, udsendt af Lady Franklin selv, fik snuset det rette Spor op og bragte hjem, hvad der saalænge havde ligget gjemt under Stene og Snee.

10de. Flov Kuling af Sydost med graa Luft; vi naaede op til Fury Pynten, hvor vi Klokken elleve om Formiddagen fortøiede til et svært Stykke Iis, som stod paagrund. Capitain M'Clintock trængte stærkt til Hvile og Søvn, da han selv uafladelig i 24 Timer havde drevet Maskinen, som ingen Anden ombord forstod sig paa at regere, eftersom begge vore Maskinmestere vare døde. Isen havde tillige begyndt at sætte meget stærkt ind paa os, saa vi vare glade ved at komme i Sikkerhed bag den svære Isflage. Hele Dagen var det stille, af og til en let, østlig Vind; Folkene fyldte Vand. Om Aftenen satte Isen tæt ind om os, saa vi laae aldeles fast; vi fik skudt en Sælhund og saae flere Hvidhvaler omkring os; disse svære Dyr have et særdeles skarpt Syn og ere meget vagtsomme, uagtet de have overordentlig smaa Øine og endnu mindre Øren. Hvidhvalerne svømme helst i store Flokke og holde sig dybt nede i Vandet, hvorfra de see ganske rolig op paa Baaden, naar man seiler henover dem; det er et smukt Syn at see saadan en Flok, og man hører da en uafladelig sagte Fløiten og Piben af Hvalerne; naar de skulle op for at „blæse“ passe de godt paa at svømme et langt Stykke bort fra Baaden eller Skibet, saa de ere ikke lette at fange.

11te. Frisk østlig Vind og taaget Veir; tilmorgen vare dog vore to Grønlændere saa heldige at skyde en Hvidhval, som var over halvsyvende Alen lang; vi fik stegt noget af dens Kjød til Middag, og det smagte os bedre end Sælhundekjød, skjøndt det ikke

var slet saa fiint. Skindet blev gjemt og efterhaanden brugt som Medicin til at forebygge Skørbug. Der var en svær Mængde Spæk i den, og det giver meget fiin Tran. — 12te: Samme Vind som igaar, af og til lidt Regn; Isen driver meget stærkt sydvest efter, saa det seer ud til, at vi netop kom ud af vor Vinterhavn i den beleiligste Stund, da den nu efter al Sandsynlighed igjen maa være ganske opfyldt af Drivis.

13de. Samme Vind og Veir; vi ligge endnu fast paa samme Sted; Anton skød idag en Sælhund. Næste Dag: østlig Vind med Taage og Regn; ingen Forandring med Isen. 15de: Stærk Blæst af nordvestlig Vind; af og til baade Snee og Regn. Ved Middagstid drev Isen meget stærkt sydost efter, og der blev saaledes en god Deel aabent Vande langs Land; vi kastede da los Klokken halvfire og gik under smaa Seil. Det blæste næsten en Storm med svære Vindkast, saa der var ikke Tale om, at vi kunde lægge bi og gaae iland ved Fury Beach, som vi passerede saa nær, at vi kunde see Træværket af Somerset Huset og de udenfor det liggende Baade og Tønder. Henimod Aften blev det af og til næsten ganske stille, hvorfor vi toge Dampen tilhjælp, men alligevel avancerede vi ikke ret meget, da vi havde en styg, kort Sø og Strøm imod os. Ikke desto mindre var det os en stor Behagelighed at være slupne ud efter den kjedelige Forsinkelse ved Fury Point, og der viste sig aabent Vande mod Nord, saalangt vi kunde see.

16de. Imorges Klokken fire lode vi Dampen gaae; Luften var graa med flov, sydlig Vind, som friskede op hen paa Formiddagen, da det tillige blev taaget imod Øst. Da vi nu netop maatte styre noget mere østlig, kom vi om Eftermiddagen ind i Taagen, og inden vi vidste af det, traf vi endeel løs Iis, som vi løb paa, og derved fik vi vort Ror itu. Vi vendte da saa snart vi kunde og styrede over ad Port Leopold til; snart efter fik vi klar Luft, og vi kunde tydelig see, at Baadene o. s. v. laae uforstyrret paa samme Plads som sidst, da vi besøgte denne Havn d. 19de August det forrige Aar, altsaa nu paa det nærmeste for et Aar siden. — Langs

Kysten løb vi nu videre nordpaa, passerede om Natten forbi Leopolds Øen og naaede om Morgenen ud i Barrowstrædet, som var aldeles frit for Iis, saalangt vi kunde see.

17de. Hele Dagen nordostlig Vind med klar Luft og rigtig smukt Veir; vi krydsede udefter, men det gik noget langsomt, da Vinden var meget flov. Af Narhvaler saae vi adskillige ligesom ogsaa endeel Spalker med deres Unger. Saalangt vi kunde øine, viste Sundet sig fuldkommen aabent og frit for Iis med Undtagelse af enkelte ombrivende Flager hist og her. Henimod Middag den følgende Dag gik Vinden sydvestlig, og det blev taaget Veir; af og til traf vi paa lidt løs Iis, som dog ikke stoppede os. Om Aftenen kom vi tværs af Admiralitets Indløbet, i Lancaster Sund, og her fik vi temmelig klar Luft.

19de. Frisk sydvestlig Vind med graa Luft. Vi laae tværs for Navy-Board Inlet; om Morgenen havde vi maattet dreie under fordi vi fik Iis isigte østenfor os, men da det udfor Cap Hay var bleven klart, styrede vi igjen Klokken ni vor Cours for en frisk Brise. Hist og her traf vi paa Iis, men den var ganske løs, saa den opholdt os ikke videre; om Aftenen passerede vi Possessions Bay, og nu vare vi saaledes igjen i Baffinsbugten. 20de: Morgenen begyndte med stille og graa Luft; henad Eftermiddagen fik vi baade Taage og Snee. Vi løb i sydlig Retning langsmed Land; her kom en Hunbjørn med to halvvoxne Unger svømmende tæt hen mod Skibet; vi fik i en Fart Riflerne frem, og alle tre bleve skudte; i Løbet af mindre end ti Minuter havde vi firet et Fartøi af, fisket Dyrene op og bragt dem ombord. Dette var omtrent den sidste Jagt, vi holdt paa denne Reise, og med disse tre Bjørne var Dusinet fuldt; vi havde nemlig skudt to imens vi dreve med Pakisen i den første Vinter, fem i Løbet af Sommeren paa Reisen fra Baffinsbugten til Port Kennedy, og to imens vi her laae i Vinterhavn ved Bellotstrædet. Desuden havde vi i den første Vinter skudt 73 Sælhunde, 38 Teister og en Ræv; i det andet Aar, mens vi laae i Vinterhavn, fik vi 8 Rensdyr, 9 Harer, 19 Ræve, 18 Sæl-

Hunde, 82 Ryper og 98 Søfugle, meest Ænder, Gæs og Maager; men de fleste Fugle havde vi dog fældet i Baffinsbugten, hvor vi skøde Rottersær og Alker i Hundredeviis. — Baade af den gamle Bjørn og af Ungerne fik vi Steg til Middag den næste Dag, og Kjødet af de unge var meget velsmagende. Anton fik Lov til at tage et stort Stykke af den Gamle med hjem til sin Moder i Grønland. — Henad Aften vare vi tværs af Ponds Bay, hvor der ikke var en eneste Hvalfanger isigte; det var jo nu ogsaa allerede seent hen paa Aaret, saa de vare alle seilede hjemefter. Her var heelt aabent Vande, hvorfor vi nu begyndte at styre østerpaa ret over ad Grønland til.

21de. Sydostlig Vind med graa Luft; der var slet ingen Iis isigte, og vi følte for første Gang i dette Aar Skibet bevæges af lidt Søgang. 22de: Sydvestlige og vestlige Vinde med stiv Bramseils Kuling; endnu ingen Iis isigte med Undtagelse af en god Deel store Isbjerge. Dagen efter, endnu sydlig Vind med Sneveir; tilmorgen fik vi en heel Deel Iis isigte nordost- og østenfor os; vi vendte derfor og stode sydvest efter. I alle Retninger var der mange Isfjelde rundt omkring os; henimod Aften stillede det af. 24de: Morgenen begyndte med en frisk Brise af nordvestlig Vind; Luften var skyfuld med Snebyger. Om Aftenen Klokken otte fik vi Land isigte: det var Svartenhuk, som ligger tværs udfor Prøven, mellem Kolonien Upernavik og Omanak.

25de. Stille og klar Luft at begynde med; vi laae tværs udenfor Omanaksfjorden; om Eftermiddagen fik vi Dampen op, og det begyndte tillige at lufte lidt af sydvestlig Vind. Dagen efter løb vi for østlig Vind i godt Veir langs med Discolandet, og om Eftermiddagen fik vi en frisk Brise af nordlig Vind, som vedvarede til Aften, da Vinden igjen gik østlig. Vi havde passeret Mundingen af Laxeelven; Klokken ni om Aftenen fik vi nu sat Dampen til og gjort alle Seilene fast, hvorpaa vi styrede ind efter Kolonien Godhavn. Natten var mørk, og det var ikke let at finde Indseilingen; jeg blev derfor kaldt op som Den, der var bedst kjendt i Farvandet,

men uden Hjælp af Capt. Youngs fortræffelige Natkiggert troer jeg knap, det var lykkedes mig at føre Fox i Havn. Klokken to om Morgenen (d. 27de) ankrede vi i Godhavns-Havn; Koloniens Beboere laae naturligviis i den tryggeste Søvn, men da vi Alle ombord længtes meget efter Breve fra Hjemmet, som vi jo med Grund ventede at træffe liggende her, foreslog jeg Capitainen, at jeg strax vilde gaae iland og forhøre mig om dem; han saae det jo gjerne, og baade han og de Andre bade mig om, at jeg endelig strax maatte vække dem naar jeg kom ombord igjen og havde faaet Brevene. Saa lod jeg mig da sætte iland, hvor jeg bankede Folkene op og blev modtaget med megen Glæde af Bekjendte, Slægt og Venner; men jeg opholdt mig kun et Øieblik til jeg havde faaet Brevene, hvorpaa jeg skyndte mig ombord igjen. Det var uheldigt nok, at de fleste af Brevene, og deriblandt alle de til Mandskabet, vare sendte ud med Skibe, som ikke havde kunnet anløbe Godhavn og derfor havde bragt dem høiere nordpaa, saa Folkene fik ikke et eneste Brev; men til alle Officererne havde jeg Breve med ombord, og dem fik de da paa Sengen; det var de første Breve i to Aar. Efter hvad jeg fik at vide, bragte de alle lutter glædelige Efterretninger, men mit eget Brev indeholdt det sørgelige Budskab, at min stakkels Kone havde mistet sit Syn. Allerede under min forrige lange Fraværelse havde Bekymringen for mig, havt en svækkende Indvirkning paa hendes Øine, og nu var hun bleven ganske blind. Capt. M'Clintock fik Brev fra Lady Franklin, som under vor Fraværelse havde gjort en lang Reise paa Kysterne af Middelhavet og det sorte Hav.

Her ved Godhavn bleve vi nu liggende i nogle Dage forat faae vort Ror ordentlig repareret og forat indtage Ballast og Vandforraad til Hjemreisen; endeel Øl og lidt Klipfisk fik vi ogsaa her ombord tilligemed nogle faa Lax. Vi havde ganske udmærket smukt Veir under vort Ophold, og det var det første gode Veir, de havde havt her i dette Aar. Skibet blev tilgavns gjort reent og malet; Grønlænderinderne havde Arbeide ombord med at skure. Under hele

vort Ophold bleve vi Alle behandlede med stor Forekommenhed og Venskabelighed, saavel af de derboende Danske, nemlig den kgl. Inspecteur, nuværende Justitsraad Olrik, Kolonibestyrer Andersen, Bolbroe og Volontairen, Hr. Tegner, som af alle Grønlænderne paa denne Plads. Hr. Olrik havde gjort en Reise hjem til Danmark, siden vi sidst saae ham i det forrige Aar, og han havde ladet sin Familie blive hernede.

Begge vore Grønlændere, Anton og Samuel, bleve her afskedigede; de havde gjort god Tjeneste ombord og de syntes selv, at de havde havt det udmærket godt paa Reisen. Deres Hyre blev efter deres eget Ønske deponeret hos Inspecteuren og Kolonibestyreren, forat de ikke altfor snart skulde sætte Pengene overstyr. Anton havde store Planer for med sin Rigdom, for hvilken han agtede at anskaffe en Riffel til sin Broder og et Huus til sig selv. Vore Hunde fik ogsaa, som rimeligt var, deres Afsked her; mit eget Spand forærede jeg til min Kones Familie; Resten deelte Anton og Samuel imellem sig; men det var tydeligt at see, at Hundene havde følt sig hjemme ombord paa Fox, thi saalænge vi vare her, bleve de ved at holde sig saa nær til Skibet, som de kunde, inde paa Land.

Folkene havde travlt med mange forskjellige Smaaarbeider ombord, men hver Aften kom de gjerne iland og fik sig en Svingom med Grønlænderinderne, som de trakterede med Punsch, hvortil de gjemte deres egen Ration af Rum. Vi fik ogsaa adskillige Besøg ombord, deriblandt af min Kones kjønne Søsterdøttre, saa Engellænderne fik at see, at der ogsaa findes smukke Piger heroppe saa høit mod Nord. Den næstsidste Aften gav Capitainen et lille Fyrværkeri inde paaland; vi havde nemlig adskillige Raketter ombord, som skulde have været brugt i paakommende Tilfælde som Signaler, om En eller Anden var kommen til at forvilde sig og ikke kunde finde tilbage til Skibet; dem brændte vi nu af til stor Fornøielse for Koloniens Beboere. Den sidste Dag fik vi mange Foræringer, som Skik og Brug er heroppe, og uddeelte selv adskillige til Erindring om vort Besøg paa dette venlige og gjæstfrie Sted.

Den ovenfor omtalte Tabel over Temperaturen paa vor Reise slutter med denne Maaned, hvorfor jeg ligesaa gjerne strax kan indføre den her:

Temperaturen paa Reisen med Fox.

Maaned.	1857.			1858.			1859.		
	Høiest.	lavest.	Gjennemsnit.	Høiest.	lavest.	Gjennemsnit.	Høiest.	lavest.	Gjennemsnit.
Januar				÷17,77	÷34,66	÷25,26	÷20,44	÷35,55	÷29,12
Februar				÷ 9,33	÷31,77	÷21,03	÷19,55	÷35,55	÷30,25
Marts				0,00	÷26,22	÷15,67	÷ 8,88	÷31,55	÷22,06
April				+ 2,66	÷25,77	÷10,58	÷ 0,44	÷26,22	÷15,31
Mai				+ 5,77	÷ 9,55	÷ 0,88	+ 1,33	÷14,44	÷ 7,37
Juni				+ 8,00	÷ 1,77	+ 1,79	+ 8,22	÷ 5,77	+ 1,55
Juli	+12,44	÷ 0,44	+ 5,40	+ 7,55	÷ 0,44	+ 2,03	+10,22	÷ 0,88	+ 3,61
August	+ 8,44	÷ 4,00	+ 1,14	+ 5,33	÷ 3,33	+ 1,11	+ 5,77	0,00	+ 2,44
September	+ 1,77	÷15,11	÷ 5,46	+ 2,44	÷10,66	÷ 2,92			
October	0,00	÷20,22	÷11,02	÷ 1,55	÷23,55	÷10,90			
November	÷ 0,44	÷28,44	÷16,41	÷ 8,44	÷29,77	÷19,24			
December	÷12,00	÷30,22	÷23,8	÷20,00	÷35,11	÷28,88			

Denne Tabel, som Dr. Walker har foræret mig, er oprindelig beregnet efter Fahrenheit's Thermometer men senere reduceret til at angive Graderne efter Réaumur. Dr. W. havde underveis lært saa meget Dansk af mig, at han under Tabellen selv kunde tilføie:

„I Vinteren 1857—58 den stærkeste Kulde var ÷ 34,66 (Reumur).
I Vinteren 1858—59 den stærkeste Kulde var ÷ 35,55 (R.).

David Walker
M. D."

September, 1ste. Da vi nu vare færdige til at gaae tilsøes, bøde vi Farvel til vore Venner og Bekjendte og forlode Kolonien Godhavns Havn om Morgenen; det var smukt Veir og østlig Vind. Vi vare Alle glade og fornøiede, da vi haabede snart at naae vort Hjem, som vi nu i over to Aar havde været saa langt borte fra. 5te: Vi naaede tværs af Fiskernæsset; det blæste friskt af vestlig Vind, men Luften var graa. Om Aftenen fik vi et

Skib isigte; det stod nordefter, og vi antoge det for at være den kgl. Handels Brig Tialfe, der skulde gjøre sin 2den Reise i dette Aar og med Længsel ventedes ved Godhavn. — Allerede den 10de vare vi hinsides Cap Farvel og sagde Farvel til det sidste Isbjerg for dennesinde. Vi behøvede slet ikke at bruge Dampen, thi der kom den ene gunstige Vind efter den anden; af og til fik vi rigtignok en dygtig Storm, men det fremskyndte kun endnu mere vor Reise. Værst var det med den svære Søgang, som vi nu ikke vare rigtig vante til; den bragte vor lille Fox til at rulle stærkt, og det var ikke videre behageligt. Dog kunde vi ikke andet end regne Reisen for meget heldig. Alt som vi kom sydligere begyndte vi at føle, at vi havde naaet et mildere Himmelstrøg, og vi begyndte endogsaa at finde det temmelig varmt hernede. Da vi nærmede os til England fik vi alt flere og flere Seilere isigte, og det var et oplivende Syn for os. Capitainen havde ikke faaet nogen Underretning om, til hvilken Havn han skulde gaae, og derfor bestemte han at seile snarest mulig til London; vi kom saaledes ikke nordenom Skotland men styrede søndenom Irland og ind i Kanalen, som vi naaede nitten Dage efter vor Afreise fra Godhavn.

21de. Om Formiddagen fik vi Lods ombord; da vi ved Middagstid havde naaet Øen Whigt, forlod Capt. M'Clintock os og gik ombord i en Lodskutter, som førte ham ind til Portsmouth. Han skyndte sig herfra pr. Jernbane til London, medens vi Andre fortsatte vor Reise opad Kanalen. Et Par Breve til mit Hjem havde jeg allerede faaet affendt fra Portsmouth. Henimod Aften fik vi Vinden imod os, hvorfor Ltnt. Hobson tog en Bugseerdamper til at slæbe os ind. Den følgende Aften naaede vi Gravesend ved Mundingen af Themsen, og allerede d. 23de lagde Fox ind i det ostindiske Compagnies Dok i London, hvortil Admiralitetet havde givet Ordre, saasnart Capitain M'Clintock havde meldt sin Ankomst.

Efter fire Dages Forløb kunde Mandskabet allerede afmønstres,

og Capt. M'Clintock overrakte den arktiske Medaille til Enhver ombord, som ikke allerede havde faaet den for tidligere Tjeneste paa Polarexpeditioner. Jeg havde et Par Dage iforveien modtaget min oppe i Admiralitetet. Capt. M'Clintock havde selv allerede modtaget en Tilkjendegivelse fra Admiralitetet om, at de to Aar, han havde anvendt paa denne Reise, vilde blive regnet ham tilgode med fuld Gage, som om han havde tilbragt dem i Søetatens Tjeneste. Ltnt. Hobson fik med det samme sin Udnævnelse til Commander (Capitainlieutnant). Det var naturligt, at vi ogsaa vilde bidrage vort til at gjøre Ære ad vor brave Capitain, hvorfor der ombord blev skudt sammen af Alle til et Guldchronometer, der blev overrakt Capitain M'Clintock som en Erindring fra hans Officerer og Mandskab. At han senere har modtaget mange andre offentlige Æresbevisninger, var ikke andet end rimeligt og velfortjent. Han blev saaledes adlet, saaat han nu har et Sir foran sit Navn; Lady Franklin forærede ham sit Skib, Staden London udnævnte ham høitidelig til Æresborger, og det kgl. geographiske Selskab overrakte saavel ham som Lady Franklin den store Guldmedaille for de gjorte Opdagelser. Der var endogsaa Tale om, at ligesom Parlamentet havde tilstaaet Dr. Rae Halvdelen af de for Opdagelsen af den franklinske Expedition udsatte 20,000 Pd., saaledes skulde den anden Halvpart tilstaaes Deeltagerne i denne sidste Expedition, men jeg har endnu ikke hørt, om det bliver til Noget. — Jaltfald er det vist, at det ikke var Haabet om at vinde denne Sum som bevægede Capt. M'Clintock eller nogen Anden ombord paa Fox til at gjøre denne Reise; jeg tør sige, at vi Alle gjorde Reisen af Lyst til at fuldende Søgningen efter Franklin, og vor bedste Løn er Bevidstheden om, at vor Reise ikke har været forgjæves.

Der var, som rimeligt var, en uhyre Tilstrømmen af Mennesker, som vilde see Fox efter dens Ankomst i Dokken. Der maatte ansættes en Mand til at have Opsyn ombord med de Tu-

finder, som trængte sig frem for at besee Skibet, og han tjente i Løbet af faa Dage en kjøn Skilling i Drikkepenge. Efter Bestemmelsen maatte Ingen komme ombord uden at medbringe en Tilladelse dertil fra en af Officererne, men en Dag kom en Herre og vilde endelig ombord, uagtet han ikke havde naaet at forsyne sig med Adgangstilladelse; da han derfor blev afviist, begyndte han at beklage sig over sit Uheld, eftersom han havde reist henved et halvt Hundrede Mile alene forat faae Fox at see. Opsynsføreren fandt da, at det vilde være temmelig haardt at lade Manden reise den lange Vei tilbage med uforrettet Sag, og lod Naade gaae for Ret.

Jeg længtes naturligviis meget efter mit Hjem, og derfor vilde jeg ikke lade mig opholde af et Festmaaltid, som midt i den følgende Uge skulde gives for Deeltagerne i Expeditionen. Efterat have gjort adskillige Afskedsbesøg i London, deriblandt hos Sir Roderick Murchison og Lady Franklin, fra hvem der senere blev tilstillet mig et fortrinligt Lommeuhr med tilhørende Kjede og Indskrift „som Tak for god Tjeneste paa Reisen med Fox", skyndte jeg mig tilbage til Danmark. Reisen gik heldig, og jeg naaede hjem netop tidsnok til en lille Familiefest, som jeg uforventet kom til at overvære, men desværre ogsaa tidsnok til at erfare, at min Kones Blindhed var uhelbredelig. Det var en tung Beskikkelse, men da hun selv bar sit Kors med saa stor Taalmodighed, maatte jeg ikke klage; og om den store Deeltagelse og Opmærksomhed, som blev viist mig herhjemme, end ikke kunde lade mig glemme denne daglige Sorg, saa maatte jeg dog være utaknemmelig, om jeg ikke skjønnede derpaa. Min Konge gav mig selv Dannebrogsmændenes Hæderstegn og tillod mig at bære min arktiske Medaille; senere har Marineministeriet beskikket mig til Fyrmester paa Hjelm og saaledes gjort det muligt for mig herefter at blive i mit Hjem, som jeg nu vel ikke oftere vil komme til at forlade paa saa langvarige Reiser. Jeg fandt mig derfor allerede i Løbet af Vinteren foranlediget til at afslaae en Anmodning af den amerikanske Oberst

Shaffner om at gaae med ham til det Indre af Grønland forat undersøge, hvor den paatænkte Telegraftraad bedst kunde nedlægges. En lille Sommertur, som den svenske Reisende, Mag. Torell, opfordrede mig til at gjøre op til Spitzbergen og derfra videre nordpaa i Forening med ham og en Nordmand, tiltalede mig derimod mere, og jeg var ikke uvillig til at foretage denne kortere Reise. Da de fornødne Slæder, Hunde o. s. v. imidlertid først skulde anskaffes, blev det forsilde at udføre Reisen iaar, og den blev foreløbig opsat til næste Aar.

Jeg kan dog ikke slutte uden at meddele, at Fox, der, som jeg allerede har fortalt, blev Dansk Eiendom og i Februar gik ud paa Sælhundefangst under Capt. Søbring, kom lykkelig tilbage og havde faaet henved 5000 Sælhunde ind. Af Bladene seer jeg nu, at Capt. Young fornylig har tilbagekjøbt dette gode Skib, som han længe har havt Kjærlighed til, men som han af Beskedenhed ikke havde budet paa ved Auctionen, hvor næppe Nogen vilde have budet ham over, og vil bruge det paa nogle forestaaende Undersøgelser i Nordhavet i Anledning af den paatænkte nye undersøiske Telegrafforbindelse mellem Europa og Amerika; og Capt. Sir M'Clintock skal selv føre Orlogsskibet Bulldog paa en anden Expedition i det samme Øiemed, saa nu maa det da endelig blive til Noget med den transatlantiske Telegraf!

Naar et Foretagende er blevet saa berømt og hæderlig omtalt vidt og bredt omkring, som denne sidste Franklin-Expedition, saa maa det være en stor Tilfredsstillelse for hver enkelt af Deeltagerne deri; men den bedste Tilfredsstillelse heraf er dog sikkert bleven Lady Franklin tildeel, da hun var den, som satte dette Foretagende iværk, dengang hendes Lands Regering nægtede at foretage videre Skridt i denne, ikke blot for hende saa vigtige Sag*). Og om end den Beretning, som Fox førte hjem, bragte hende

---

*) See Tillæg 2. Lady Franklins sidste Opfordring til Regeringen.

Visshed om, at hun var bleven Enke, saa viste den hende tillige, at hendes ædle Husbond var bleven forskaanet for langvarig Nød og Lidelse og havde fundet en hæderlig Død under sit Kald; og den viste hende, alle hans Landsmænd og Alle, som havde hørt Franklins Navn nævne, at Sir John Franklin døde som Nordvestpassagens Opdager.

Tillæg.

I.

Lady Franklins Instrux til Capt. M'Clintock.

Aberdeen, d. 29de Juni 1857.

Min kjære Capitain M'Clintock.

De har været saa god at opfordre mig til at give dem „Instructioner," men jeg kan ikke overtale mig til at finde det rigtigt, om jeg paa nogen Maade vilde indvirke paa Deres eget Skjøn angaaende Udførelsen af Deres ædle Foretagende; jeg føler mig virkelig heller aldeles ikke fristet til at gjøre dette, eftersom det forekommer mig, at Deres Anskuelser falde næsten ganske sammen med dem, som jeg paa egen Haand havde dannet mig inden jeg havde den Fornøielse at blive fuldkommen bekjendt med Deres. Men selv om dette ikke havde været Tilfældet, saa troer jeg dog sikkert, at De skulde have fundet mig rede til at bevise Dem min uindskrænkede Tillid ved at opgive mine egne Anskuelser overfor Deres klarere Skjøn, saa meget hellere som jeg veed, at Sagen ligger Dem selv ligesaa meget paa Hjærte, som mig. Hvad Expeditionens forskjellige Øiemed og Forholdet mellem disses Vigtighed angaaer, da er jeg overbeviist om, De veed, at Redningen af En

eller Anden fra Erebus og Terror, som mulig endnu kunde være ilive, vilde være den skjønneste Frugt af vore Bestræbelser.

Det er mit Ønske, at alle de andre Øiemed skulle være underordnede dette; det vigtigste derefter maa være Bjergningen af Expeditionens usigelig kostbare Dokumenter, baade offentlige og private, saavelsom af min kjære Husbonds og hans Ledsageres personlige Efterladenskaber.

Endelig har jeg ogsaa det Haab, at det vil være Dem muligt med Bestemthed eller dog med Rimelighed at kunne hævde min Ægtefælles Expedition Æren for den tidligste Opdagelse af den Passage, som blev naaet af disse Martyrer for en god Sag, i deres Livs sidste Øieblikke efter fem lange Aars Anstrængelse og Lidelse, (maaskee endog allerede tidligere), dersom ellers Dr. Raes Beretning er paalidelig, og som saadan har vort Lands Regering jo antaget og belønnet den.

Jeg er forsikkret om, at De vil gjøre Alt, hvad der staaer i et Menneskes Magt, forat udføre alle disse Øiemed; min eneste Bekymring er den, at De skal overanstrænge Dem altfor meget ved Forsøget derpaa; og De maa derfor tillade mig at forsikkre Dem om, at jeg sætter dem langt under Bevarelsen af de kostbare Menneskeliv hos den lille Helteskare, som udgjør Deres Ledsagere og Følgesvende.

Gud bevare Dem Alle ved sin store Miskundhed fra al Skade under den Møie og Fare, som venter Dem! og Han give os Dem tilbage med Sundhed, Held og Hæder! For Hæderen kan jeg ingen Bekymring nære. Den vil blive Deres, hvadenten De naaer Deres Maal eller ikke, thi Forsøget kan slaae feil, hvormegen Anstrængelse De end gjør Dem; og vær forvisset om, at De under alle Omstændigheder, hvordan de end ere, har min uindskrænkede Tillid og har Krav paa varig Taknemmelighed af Deres oprigtig hengivne Veninde

Jane Franklin.

II.

Til Lord Palmerston fra Lady Franklin.*)

Pall Mall Nr. 60, 2den Decbr. 1856.

Mylord!

Jeg troer at turde tillade mig som Sir John Franklins Enke at henlede Regeringens Opmærksomhed paa et Spørgsmaal, som endnu henstaaer uafgjort, efterat det for nogle Maaneder siden har været til Forhandling i Statsraadet, og at udtale et velgrundet Haab om, at et endeligt Forsøg maa blive gjort forat skaffe Vished om den Skjæbne, som har ramt min Husbonds Expedition, og bjerge, hvad der er tilbage af denne.

Deres Herlighed ville tillade mig at erindre Dem om, at der først i Juni Maaned d. A. blev overrakt Dem en Forestilling**) denne Sag vedkommende, hvoraf hoslagt følger et Aftryk, og at De velvillig tog imod den. Den var i Løbet af to Gange fireogtyve Timer bleven underskrevet af alle de ypperste Videnskabsmænd i London, som fik Leilighed til at see den, og disse Underskrifter vilde kunne være bleven forøgede med en utallig Mængde hæderlige Navne, hvis ikke Sagens Vigtighed havde gjort yderligere Opsættelse utilbørlig. Til disse Underskrifter kom endvidere Navnene paa de fraværende arktiske Officerer, som personlig havde deeltaget i Opsøgelsesexpeditionerne og om hvem det var bekjendt, at de vare stemte for Udsendelsen af en endelig Expedition. Skjøndt denne forenede Henvendelse til Regeringen ikke ledede til noget

---

*) Da „Opdagelsen af Nordvestpassagen“ har optaget Lady Franklins første Forestilling til Regeringen i 1856, meddeles her det sidste Forsøg, hun gjorde paa at bevæge Regeringen til at udsende en endelig Expedition.

**) See: „Opdagelsen af Nordvestpassagen.“ Side 311.

umiddelbart Resultat, kunde det gjorte Skridt dog ikke betragtes som ganske unyttigt, allermindst blandt Alle af mig.

Jeg vover ogsaa at minde om et Brev fra mig selv, som i April Maaned d. A. blev tilstillet de høie Medlemmer af Admiralitetet, og hvoraf der, saavidt jeg veed, fulgte en Afskrift med den ovennævnte Forestilling til Deres Herlighed; jeg fremsatte deri en indstændig Begjæring om, at man ikke vilde forhaste sig med at tilkjende Dr. Rae den af ham forlangte Belønning, idet jeg støttede mig paa, at der endnu Intet med Sikkerhed var oplyst om Udfaldet af min Husbonds Expedition, og at man skyldte baade Levende og Døde at fuldføre den Søgning, som hidtil var bleven drevet under de ugunstigste Omstændigheder, forbi vi manglede den Oplysning, som nu først var tilveiebragt.

Den ovenomtalte Forestilling og mit eget endnu tidligere Brev havde endnu ikke erholdt nogen Besvarelse da Admiralitetsherrerne i Juli Maaned foranledigede, at der i Hast blev gjort Forespørgsler om, hvorvidt det var muligt at udruste et Skib saa langt hen paa Aaret i betimelig Tid til at kunne foretage virksomme Undersøgelser paa rette Sted. Svaret gik ud paa, at det skulde være for seent — og Sagen blev henlagt for dette Aar.

Herpaa tilstillede jeg Admiralitetet et Brev (hvoraf jeg tillader mig at vedlægge en Afskrift) med en ærbødig Paapegning af, at denne ulykſalige Opsættelse ogsaa havde berøvet mig Leiligheden til selv at udsende et Skib paa min egen Bekostning, en Forholdsregel, som jeg, hvilket jeg allerede tidligere har følt mig forpligtet til at underrette de høie Herrer om, var bestemt paa at gribe til, hvis deres Svar paa mit Andragende skulde blive et Afslag. Forat hele Sommeren nu dog ikke skulde være ganske spildt, gjorde jeg derfor tillige opmærksom paa, at flere af de sagkyndigste arktiske Officerer betragtede Veien gjennem Beringsstrædet som hensigtsmæssigere end den østlige Route, samt at et Skib, forat kunne gaae ad Beringsstrædet til, først behøvede at udrustes i Slutningen af Aaret.

I behageligt Gjensvar lode Deres Herligheder mig underrette om, at „de havde fattet den Bestemmelse, slet ikke at udsende nogen Expedition til Polaregnene i dette Aar."

Denne Meddelelse var imidlertid kun et Svar paa mit eget Brev. Indgiverne af „Forestillingen" havde hidtil ikke modtaget noget Svar; af denne Grund indbragte Præsidenten for det kongelige Selskab en Forespørgsel desangaaende i Overhuset henimod Slutningen af Parlamentssessionen, og en af Hds. Maj.'s Ministre, Lord Stanley, foranledigedes derved til, efter nogle foreløbige Bemærkninger, at afgive den Forsikkring, at Hds. Maj.'s Regering efter Sessionens Slutning vilde tage Sagen under alvorlig Overveielse. Jeg tør maaskee tilføie, at Lord Stanley under den paafølgende Debat udtalede sig meget gunstig for Antagelsen af et Forslag, som Lord Wrottesley havde stillet og som gik ud paa, at Regeringen skulde understøtte mig ved Udrustningen af min egen Expedition, dersom den selv ingen udsendte; denne Forsikkring havde Lord Wrottesley den Godhed at meddele mig skriftlig.

Der er imidlertid, Mylord, i Løbet af de sidste Maaneder intet indtruffet, der kunde svække de Grunde, som i Begyndelsen af Juli bevægede Admiralitetet til at tænke paa et sidste Forsøg; og da dette foreløbig blev opgivet alene af den Grund, at det var for silde at udruste et Skib for dette Aar, haaber jeg, man ikke vil betragte det som et Forsøg af mig paa at gjenoptage et allerede afgjort Spørgsmaal, men kun som en Bestræbelse for at fremkalde en Afgjørelse af et Spørgsmaal, som aldrig har ophørt at være og endnu er Gjenstand for velvillig Overveielse. Nu er Tiden imidlertid saa langt fremrykket, at jeg tør haabe, Deres Herlighed vil tilgive mig, at jeg, da Sagen saavidt jeg troer beroer paa Dem, beder Dem om en hurtig Afgjørelse, da en yderligere Opsættelse endog vilde kunne hæmme mine egne Anstrængelser.

Jeg har i Forbindelse med Andre næret det Haab, at vi ikke ventede forgjæves. Skulde det imidlertid være saa uheldigt, at den afgjørende Bestemmelse bebyrder mig med hele Ansvaret og Bekost-

ningen ved Udsendelsen af et Skib paa min egen Haand, saa beder jeg Deres Herlighed modtage min Forsikkring om, at jeg hverken skal bæve tilbage for det tunge Ansvar eller for Opoffrelsen af min hele rørlige Formue i dette Øiemed, eftersom jeg bestyrkes i min Overbeviisning af saa betydelige Autoriteter som dem, hvis Anskuelser Deres Herlighed har modtaget skriftlig, og af mange Andres hjærtelige Deeltagelse.

Men forinden jeg paatager mig saa betydeligt et Ansvar, er det ikke mere end min Skyldighed at bønfalde Hds. Maj.'s Regering om endelig ikke at lade de Grunde upaaagtede, som have ledet saamange sagkyndige og hæderlige Mænd til den Anskuelse, at vort Fødelands Ære ikke er fyldestgjort, saalænge en Løndom, der har vakt den hele civiliserede Verdens Deeltagelse, forbliver uopklaret. Ligesaa indstændig vil jeg opfordre Dem til at overveie de utilfredsstillende Følger af alle Bestræbelser, som mulig maatte blive gjorte forat standse alle yderligere Skridt i denne Retning.

Det er utænkeligt, at dette saalænge drøftede Spørgsmaal derved skulde lade sig bringe til Taushed, thi det vil dog ligefuldt være en sikker Sag, at Nøglen til vore ulykkelige Landsmænds Skjæbne ligger paa et vist begrændset Strøg indenfor Polarkredsen, hvortil der er Adgang baade fra den østlige og vestlige Side, og som aldeles sikkert vil kunne naaes ved samvirkende Forsøg fra begge Sider. Saalænge Sagen staaer paa dette Punkt, vil Spørgsmaalet aldrig døe hen. Jeg har den Tro, at der vilde blive gjort idelig nye Forsøg paa at naae dette Sted, og at Regeringen ikke vilde kunne see til som uvedkommende Tilskuere eller af den offentlige Mening blive betragtet som løst fra det Ansvar, den fortidlig havde væltet fra sig.

Dog, jeg vil standse med at forfølge dette Beviis længere, endskjøndt jeg troer, at dersom der behøvedes yderligere Bekræftelse paa dets Sandhed, saa vilde denne kunne findes i de Begivenheder, som vi lige have for Øie.

Det er nu omtrent to Aar siden, at et af Hds. Maj.s Polar-

skibe blev forladt i Isen. I behørig Tid kom dette Skib i Drift, blev bjerget af en amerikansk Hvalfanger, og ført til en amerikansk Havn, hvor det, da Admiralitetet havde opgivet al Eiendomsret dertil, blev solgt af Bjergerne til den amerikanske Regering, som igjen udrustede det paa det prægtigste — og nu er det paa Vei til England som en frivillig Gave til Dronningen. „Resolute" bliver nu afleveret i Portsmouths Havn ikke blot som et Vidnesbyrd om det hjærtelige Forhold, som finder Sted mellem de to Lande, men ogsaa som et levende Tegn paa Amerikanernes dybe og deeltagende Interesse for dette Menneskelighedens vigtige Anliggende, hvori de selv have taget saa hæderlig Deel. Congressens Beslutning angiver udtrykkelig denne Bevæggrund, og der kunde i Virkeligheden heller ikke gives nogen anden, eftersom det er velbekjendt, at denne kostbare Udstyrelse vilde være fuldkommen unyttig og uhensigtsmæssig til nogetsomhelst andet Brug end Polartjenesten.

Mylord! De vil ikke lade dette bjergede og tilbagegivne Skib, der er et synligt Tegn for saa mange høisindede og ædle Følelser, savne Leilighed til i Et og Alt at udføre sit betydningsfulde Kald! Jeg vover at haabe, at det vil blive modtaget i samme Mening som det er sendt. Jeg tillader mig at stole paa, at det amerikanske Folk og navnlig den menneskekjærlige Borger, som af sin private Formue har anvendt saa Betydeligt paa Søgningen efter de fortabte Skibe, og hvem det hele Hværv ved Udrustningen af Resolute blev overdraget af hans Regering, maatte belønnes for dette overordentlige Venskabsstykke ved at see dette Skib paany anvendt i dets oprindelige Tjeneste, saa det maa kunne hjembringe fra Polarhavet, om ikke levende Tiloversblevne af vore saalænge savnede Landsmænd, saa dog Beviserne for, at de ere faldne med Ære.

Jeg behøver ikke at tilføie, at vi endnu ingen Beviser have, i hvor bedrøvelige Formodninger vi end kunne nære. At dette virkelig forholder sig saaledes seet fra et retsligt Synspunkt, fremgaaer af en Retssag, som er eller nys har været til Forhandling ved Domstolene i Skotland, der ikke have villet anerkjende en Fordring

paa Tiltrædelsesret til et betydeligt Gods, eftersom der kun haves Formodning om men intet Beviis for den sidste Eiers dødelige Afgang. Fra denne Side betragtet er jeg ikke personlig interesseret i Spørgsmaalet, men det kan sikkert ikke betragtes som uværdigt til at være Gjenstand for Deres Herligheds Opmærksomhed, tilmed da det staaer i nødvendig Forbindelse med den Kjendsgjerning, at vore meest erfarne Polarofficerer ere villige til at sætte deres Ære i Pant paa, at der ingen Umulighed er i at naae op til det Sted, hvor saamange Hemmeligheder ligge gjemte, naar de kun erholde en dertil passende Udrustning.

Det vilde være spildte Ord, om jeg forsøgte paany at gjendrive de almindelige Indvendinger, som ere fremførte mod en fornyet Søgen, som om denne medførte usædvanlig Fare og Udsættelse af Menneskeliv. At vore Officerer og Folk ere komne vel hjem, kan ikke benægtes, ligesom det ogsaa er uomtvisteligt, at Faren for Ulykkestilfælde Aar for Aar bliver mindre; ja jeg føler, at det netop vilde være særlig overflødigt og utidigt at fremføre Beviser mod denne Invending i Særdeleshed eller mod det Pengehensyn, som sædvanlig gjøres gjældende i Forbindelse med den, da der just nu udkastes Planer til nye Expeditioner i ærefulde, videnskabelige Øiemed, hvorover enhver sand Ven af Videnskaberne og hver oprigtig Fædrelandsven maa glæde sig, Expeditioner til det indre Afrika og andre Lande, som langtfra ere saa gunstige for Menneskers Liv som Nordens iskolde Egne.

Men hvad Pengespørgsmaalet angaaer, som jeg allerede har berørt, tør jeg maaskee atter henlede Deres Herligheds Opmærksomhed paa, at „Resolute“ ligger klar til en Polarreise fuldt udrustet paa en anden Nations Bekostning, og derhos tilføie, at andre Polarskibe, ligesaavel egnede til dette Brug, ligge hen til ingen Nytte i Flaadens Leie tilligemed hele Dynger af Skibsfornødenheder til Polarreiser, som ere hjemførte af de seneste Expeditioner og følgelig forlængst indbefattede i Marinens Udgifter, hvorhos disse Sager kun ere anvendelige i Polartjenesten og ville være omtrent

værdiløse, om de sattes til Auction. Til de her omtalte Forraad kommer endnu de, som allerede henligge paa Polarhavets Kyster, som trindtomkring ere forsynede med Oplag af Proviant og Brændsel, Efterladenskaber fra den sidste saavelsom fra de tidligere Expeditioner og ligesaa brugbare nu som nogensinde tilforn paagrund af Klimaets eiendommelig conserverende Natur.

Men selv om Udgiften virkelig var større, end man saaledes har rimelig Grund til at antage, henstiller jeg til Deres Herlighed, om denne Sag ikke turde henregnes til dem, som kunne gjøre Krav paa overordentlige Udgifter. Disse 135 Mand fra Erebus og Terror (jeg skulde maaskee hellere sige Fleertallet af dem, eftersom vi endnu ikke vide, at Ingen af dem er ilive) have upaatvivlelig gjennemgaaet overordentlig haarde Lidelser og tilsat Livet i deres Fødelands Tjeneste fuldt saa vel som om de vare faldne for Riffel- og Kanonkugler eller Bajonetter; ja, hvad mere er, de have naaet den allerede undersøgte Nordkyst af Amerika, og det er da indlysende, at de have løst den Gaade, som var Maalet for deres Anstrængelser, eller — som Sir John Richardson saa skjønt har sagt: „de have med deres Liv udfyldt det sidste Led, som manglede i Nordvestpassagens Kjede“.

Sikkert tør jeg derfor paa saadanne Mænds Vegne forlange, at der bliver anstillet en omhyggelig Ransagning efter de Enkelte, som mulig endnu kunne være ilive, at de Dødes Been blive opsøgte og samlede, at deres nedgravne Beretninger blive opgravne eller tilbageerhvervede fra Eskimoerne, men fremfor Alt, at deres sidste skrevne Ord, der ere saa vigtige for deres sørgende Familier og Venner, maae frelses fra Tilintetgjørelse. Et saa helligt Hverv fortjener at overtages af den Regering, som ikke har knebet og sparet paa Noget til sine heltemodige Krigsfolk og Søfolk paa andre Kamppladse, og det vil sikkert finde vor allernaadigste Dronnings Bifald, thi hun overseer ingen af sine troe Undersaatter, som lide og døe for deres Fædrelands Ære.

Denne endelige og fuldstændige Efterforskning er Alt, hvad

jeg begjærer og nogensinde agter at begjære paa deres Vegne, som i vore Dage ere de første og eneste Martyrer for Opdagelser i Polaregnene.

Skulde Regeringen imidlertid, uanseet Alt, hvad jeg har tilladt mig at fremføre, vægre sig ved at fuldføre det Hverv, som den har fremmet lige til dette afgjørende Øieblik, og overlade private Hænder at føre det til Ende, saa skal jeg i al Ærbødighed udbede mig, at min egen Expedition maa erholde den Understøttelse, hvorom jeg har faaet Haab ved de Yttringer af Lord Stanley, som Lord Wrottesley har meddeelt mig, saavelsom ved Admiralitetschefens Meddelelser i et Brev til Oberst Phipps, hvilket er i min Besiddelse.

Naar jeg andrager om, at disse Meddelelser maae fortolkes paa en liberal Maade, er det ingenlunde grundet i noget Ønske om at frie mig selv fra Opoffrelsen af mine egne Midler, thi dem har jeg uden noget Forbehold bestemt at anvende i det omtalte Øiemed; men jeg skylder de samvittighedsfulde og høihjertede Polarofficerer, som ædelmodig have tilbudet mig deres Tjeneste, at sørge for, at min Expedition, hvor indskrænket den end er, maa blive saa virksom som mulig. Jeg føler mig forvisset om, at Admiralitetet ikke vil nægte mig de nødvendige Midler i denne Henseende, thi naar jeg selv gjør, hvad jeg kan, med mine egne Midler, saa antager jeg ikke, at de mulige Mangler og Savn ved en privat Expedition med Billighed kunne lægges mig til Last.

Til Slutning henvender jeg den indstændige Opfordring til Regeringen, at den, imens denne Sag endnu er under Overveielse, vilde behage at indhente Betænkninger fra de Personer, som ifølge deres praktiske Kjendskab og udbredte Erfaring maae ansees for at have bedst Adkomst til at udtale sig om nærværende Anliggende. Og da saadanne Adkomster sikkerlig snarest maae findes hos de Officerer, blandt hvilke det vilde være naturligt at vælge Førere for en hvilkensomhelst endelig Expedition, haaber jeg at turde henlede Deres Herligheds Opmærksomhed paa følgende Navne,

som jeg erindrer efter Hukommelsen: Chr. Capitainer Collinson, Richards, M'Clure, Kellett og Osborn. Alle disse Officerer have tilbragt den ene Vinter efter den anden i Polaregnen, have udført disse berømte Slædereiser, der i saa høi Grad have udvidet vort Kjendskab til Polaregnenes Geographie, og have bestandig ved den Forening af Mod og Forsigtighed, hvormed de ere gaaede frem, undgaaet Farerne og have ført deres Mandskab hjem uden Skade paa Helbred og Liv.

Den Bøn, som indeholdes i dette Brev, for hvis Vidtløftighed jeg beder saa meget om Forladelse, anbefaler jeg til Deres Herligheds taalmodige og velvillige Overveielse idet jeg føler mig forvisset om, at De ikke vil forhaste Dem med at afvise den af en saa intetsigende Grund som den, at Opfyldelsen deraf vilde skurre i Ørene paa enkelte Personer, som tilsyneladende hverken have Hjærte eller Hoved til at dømme om Sagen. Snarere maatte De vel føle Dem drevet til den Anskuelse, at det vilde være den korteste og sikkreste Vei til Afgjørelsen af dette paatrængende Spørgsmaal at underkaste det denne allersidste Undersøgelse, som vil tilfredsstille alle efterlevende Slægtninges og Venners Begjæringer og, hvad der med Rette maa forekomme Deres Herlighed endnu vigtigere, Fædrelandets Hæder og Ære.

Med Høiagtelse

Jane Franklin.

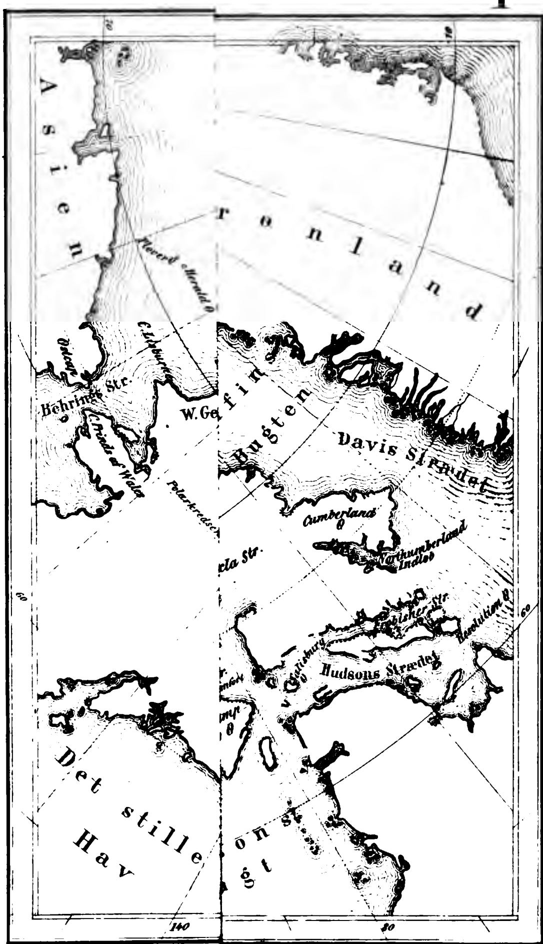
Rettelser.

Side 8, Linie 7 fra oven: Hearne- læs denne
— 23, — 8 fra neden er efter Admiralitetet udeglemt Ordene: og i December en lignende til Lord Palmerston

---

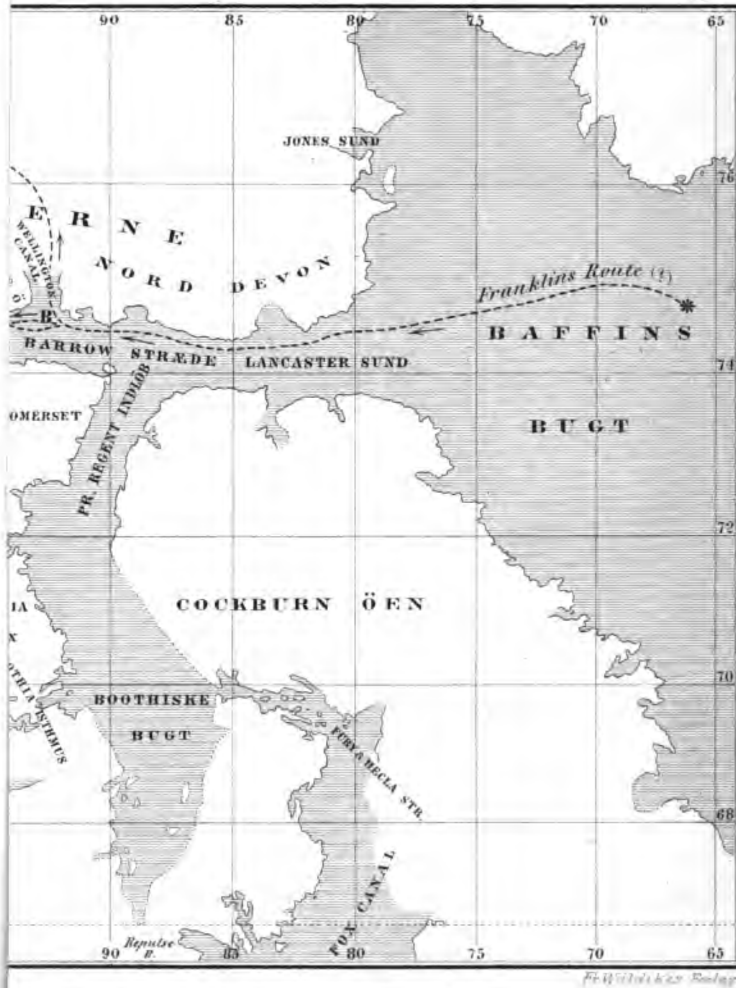
Blanco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle.

1

Asien
ronland
Behrings Str.
C. Lisburne
W. Ge
fin
Bugten
Davis Strædet
Cumberland Ø
Northumberland Indløb
Frobisher Str.
Resolution Ø
Hudsons Strædet
Polarkredsen
C. Prinds af Wales
Det stille Hav
140
80
60

2

...n man kjendte dem ved Franklins Afreise

Napo

Smith' Sund

burg Ø

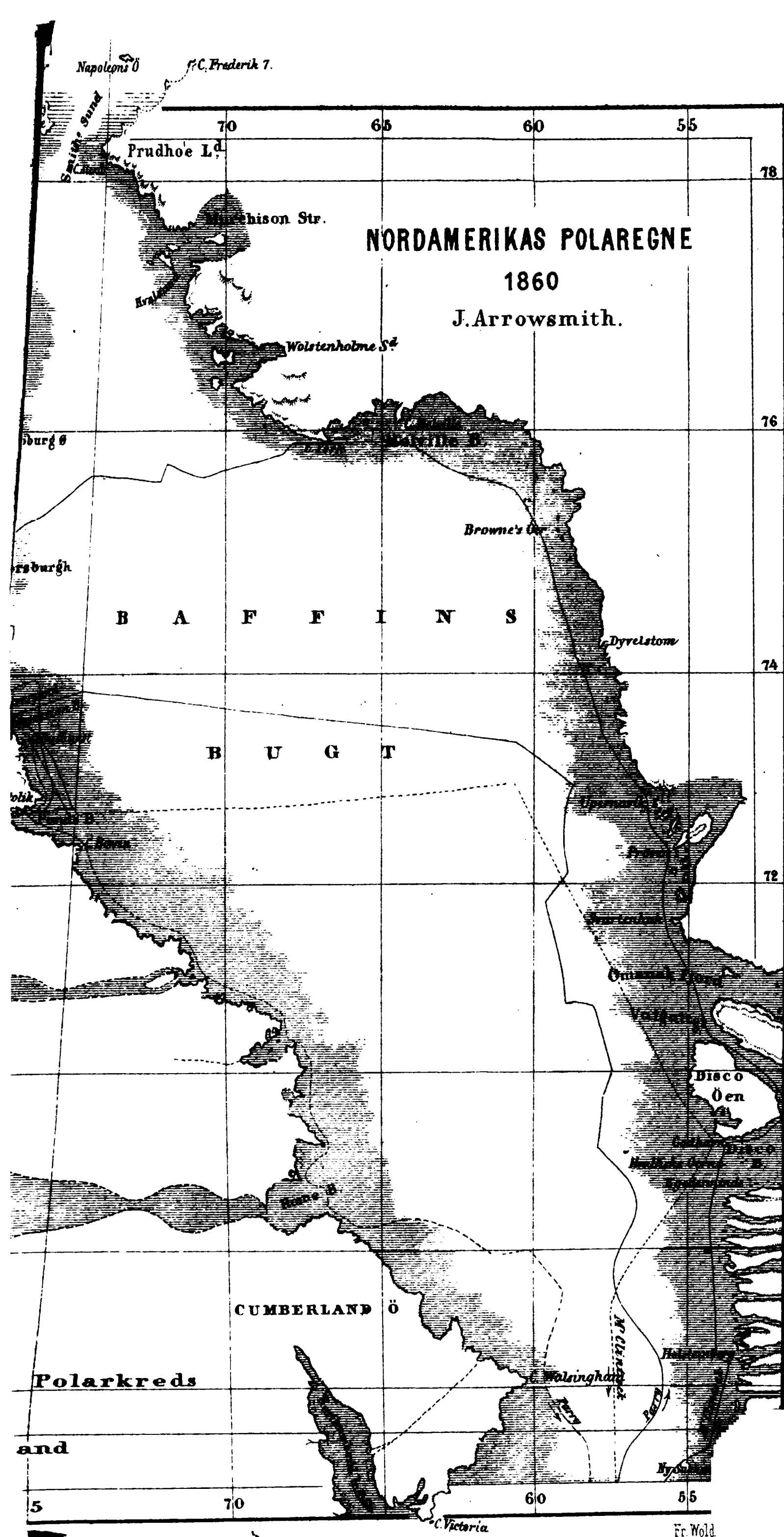
rsburgh

oktolik

Polarkre

Fox Land

75

NORDAMERIKAS POLAREGNE
1860
J. Arrowsmith.
Napoleons Ö
C. Frederik 7.
Smith's Sund
Prudhoe Ld.
Murchison Str.
Wolstenholme Sd.
Browne's Öer
BAFFINS
BUGT
Dyrelstom
Disco
Öen
CUMBERLAND Ö
Polarkreds
C. Walsingham
Mc Clintock
Parry
C. Victoria
Fr. Wold
70
65
60
55
78
76
74
72

